۲۶ سرطان روز تاریخی و پرافتخار ملت افغان

ښاغلی محمد داؤد رهبر انقلاب و بنیان‌گذار جمهوریت

ژوندون

مجله هفتگی سه‌شنبه ۲۹ سرطان ۱۳۵۳ شماره ۱۷ و ۱۸

مجلهٔ

ژوندون

نخستین جشن باشکوه

جمهوریت را

به پیشگاه پیشوای انقلاب

و همه هموطنان گرامی

تبریک میگوید

وطن وجامعه ما از دیر زمان آبستن یک زندگی نوین بود

بمناسبت تجلیل اولین سالگرد جشن جمهوریت

بمناسبت تجلیل اولین سالگر د جشن جمهوریت

همو طنان عزیز !

درست یکسا ل ازپیرو زی انقلاب ورستا خیز ملی ما میگذرد .

تجلیل این روز باشکوه رابه شما ای رفیقان با ایمان فدا کار و وطن پرست انقلا ب بشما اردو ی غیور وفدا کار افغا نستان و بشما خواهران و برادران عزیز در هر کجایی هستید از ته دل واز صمیم قلب تبریك میگویم .

وطن وجامعه ما ازدیر زمان آبستن یك زندگی نوین بود بسی نارسایی ها مدت ها مانع تحرك و تکا مل هامیشد .ولی فساد جا معه ما و خطرات ناشی ازآن سخن را بجایی کشانید که نیرو های وطن پرست دیگـــر تامل را جایز ندیده زنجیر های فرتو ت انقیاد را بهمت مردانه **وپشتیبا نی کا مل مردم وطن** دوست افغا نستان درهم شکسته ودر همین شب بلطف خدا به پیرو زی رسانیدند.

بلی ! شب ۲٦ سرطان شبی بود که سحر تاریك و خونین ویاشفق روشن ودر خشانی در بر داشت پراز امیدو پر ا ز خطر . اکثر همشهریان در آنشب که نصفی از آن گذ شته بود درخواب عمیق وعده بسیار قلیل ونا بکار دیگر که زند گی در شب نوبر ایشان شروع میشد سر گرم عیش ونوش خود بودند .مردما ن دیگری هم در همین شب و بهمین شهر وجود داشتند که سا لهان دراز را بامید سعادت مرد م و کشور شان سپری نمودند هرچه از فکر وعملشان بمقصد نیـل با ین مامـول مقدس ممکن بود دریغ و کوتاهی نکردند و به غر ض ا صلا ح آ نهمه نابسامانی ها وفساد یکه سر تا سر مملکت ودستگاه دولت راکه مخصو صا در چند سال اخیر فرا گرفته بود مستقیم و غیر مستقیم کوشید ند اما افسو س که این همه تلاشها نه تنها سو دی نبخشید بلکه بصور ت واضح احساس کردند که کشتی شکسته و فر سوده کشور بسرعت هر چه تمام تر به طر ف پرتگاه عظیمی نزدیك تر میشودو روزی خواهد رسید که چاره نجات آن برای همه مشکل بلکه نا ممکن خواهد گشت این اشخا ص د ر روشنی آن حقایق تلخ ودر دیکه برای اعتلای کشور خود درقلب داشتند باهمه مشکلات وموا نعیکه مو جود بود باید چاره رابرای سلا مت و اصلاح وطن خود جستجو می نمودند اما چطور وچه راه؟

بلی ! راهیکه هدف وغایه آن جز سلامت وسعادت وطن و خدمت به قاطبه ملت افغانستا ن چیز دیگری نباشد وحتی المقدور از هرگونه عقده های شخصی وضعف های انسا نی حس انتقام جویی ، خود خواهی وغیره بری باشد واین خودبر مشکلات آنان مـی افزو د دقـت ، سنجش و حوصله بیشتر را ایجاب میکرد.

بهرصورت بیش از یکسا ل در اطراف این مو ضوع مذاکرا ت و مباحثاتی بین بعضی رفقا صور ت گر فت پلانهای مختلفی طر ح گردید وهرگونه امکا نات سنجیده شد . **درطول این مدت هنوز هم بامید اینکه** بالاخر ه خطرا تیکه از هرنگاه وطن را احاطه و تمام زنگها ی خطر رابصدا در آورده است ممکن دستگاه فرسوده و مغرور را ازآن خوا ب غفلت بیدار وملتفت سازد، اماتدریجا این امید ضعیف هم ضعیف ترمیشد تااینکه در ماه های اخیر به یاس کامل مبدل گردید . فساد وروش ضد ملی رژیم بحد اعلی خود رسید ودیگر هیچ فرد وطن پرست نمی توانست این همه فجایع را تماشا کند وخاموش بنشیند . قرار بر این شد که جز حرکت انقلابی راه دیگری باقی نیست و باید حر کت کردواین قرار آخرین مابود .

در همین شب آن فر زندا ن فداکـار وطن بدو ن آنکه تا حتی فامیل وزن وفرزند شا ن احسا س کرده بتوانند در قلب از فا میل وهر چیز عزیز یکه در حیا ت دا شتند درراه خدمت واعتلای کشور ومردم خود خمو شانه وداع کرده بو دند **زیرا فردی دربین ما نمیتوانست** ضمانت کند وبداند که فردا سر

نوشت خودشا ن فامیل شان ووطن شان چه‌خواهد بود ۰

دوستان عزیز! فعلا در نیمه‌شب قرار داریم اجازه دهید تا قسمتی ازبیانیه ۲۶ سر طان سا ل ۴۵ شته خودرا یکبار دیگر تکرار کنم .

« **این آرزوی مقدس بود که مرا** وادار سا خت ده‌سال قبل من و رفقایم پیشنهاد آخرین خود رابه حضور شاه پیش وتطبیق آنرا برای خیروسعادت ملت تمنا کنیم۰

آن آرزوی مقدس چرا باین بی سرو سا مانی مملکت منجر گردید **وچرا آن رفقا از ا صـل هــــد ف** منصرف وراه خطایی را تعقیب کردند داستا نیست بس طو لانی که‌تفصیل آن درین فر صت کو تاه گنجا یش ندارد ودر فر صت مساعد البته به اطلاع هموطنان عزیز رسانیده‌خواهد شد.»

فعلا در نیمه شب قرار داریم برای امر حرکت هنوز یکسا عت‌باقی **است ولو این یکساعت پر هیـجان به هـیچصور ت بـرای آن داستان** طولانی چندین سا له کفایت نمیکند بازهم بد نیست چند سالی بـه عقـب رویم واز بین مکاتیب متعدد که از **سالیان دراز وقتآ فوقتا بحضور شاه** تقدیم داشته ام‌چند مکتو ب اخیر راکه‌نزد اکثر مردم ما ممکن‌تا هنوز **پوشیده باشد به اطلاع هموطنان‌عزیز** برسانم :

مکتو ب مور خه ۹ سر طا ن۱٤
پس از القاب!

آنچه را امروز بحضور شمابعرض میرسانم تصور میکنم در سرنوشت آینده ملت افغان آنقدر مهمو حیاتی **وبـدوره سلطنت شما آنقد و اقـدام** بزرگ و تاریخی میباشد که میتوان دراطراف آن کتابی نو شتو یك عـالم دلایـل وتـو ضیحاتی بعـرض رسانید اما میدانم عرایض طولا نی برای خـواننده و هم گسیکه مـی نویسد بعضا خسته کننده میباشد لذا نمیخوا هم عریضه من طو لا نی باشد کو شش میکنم بصور ت‌بسیار مختصر چیزی را که‌به عقیده خود (که‌این همیشه عقیده من بود ه و خواهد بود .) خیر وسعادت ملـت افغا نستان واقدام بزرگ و تاریخی دورهٔ سلطنت شما میـدانم بحضور شما بعرض رسانم .

موجبا ت ودلایل اینکه چراتحول اجتماعی باید درین مملکت بعمل‌آید ضرورت نیست درین جا توضیح‌کنم زیرا در اطراف آن همبشه صحبت نموده ایم وافکار ونظریا ت بنده درین خصو ص گمان میکنم کا فی واضـح وروشن بحضور شما معلـو م است۰

تصور میکردم که بهتر ین موقع اظهار همچویك مفکوره از طر ف **حکومت وقتـی بود کـه پـلان دوم** اقتصادی بشورای ملی تقدیم میشدو درضمن آن از خطوط اساسی تحول **اجتماعیکه باساس یك‌پلان‌درنظردولت** است بـ مـوکلای شورا رسانیده‌میشد چو نازیکطر ف از طرز تفکر بعضی ازرفقای کا بینه اطلاع نداشتم واز طرف دیگر حضور شما بکا بـــل تشریف نداشتید بنا بران آن موقع گذشت اماهر قد میکه برای خیرو سعادت ملی برداشته میشود بهـر وقت‌وز مانیکه باشد یقینا مفید و موثر است مشرو ط براینکه بسیار ناوقت نشده باشـدبـه عقبـده مـن وضعیت مملکت و جـر یانات عصرو زمان چنین تحول را ایجاب میکندو اگر حضور شما چنین یك تحو لی‌را بحال مملکت موزون و مفید میشمارید (که بنده از هر نقطه نظر آن رالازم میدانم) پس تصور میکنم عملـی ساختن همچو یك مفکوره اگر به وقت‌ودریك فضای نسبتا مساعدتر صورت بگیرد تاثیر آن عمیـــق تر و انعکاسات آن خوبتر خواهد بود۰از این لحاظ باز هم بنده همین مو قع رابرای شروع این کار بو قت وبجا میدانم۰

شك نیست که تطبیق پلان پنـج ساله اول از هر حیث نزد اکثــر طبقات بی تاثیر نبودونهضت نسوان که یك قدم مهم‌اجتماعی بودمخصوصا نزد طبقا ت منور وجوان طر ف‌تقدیر واقــع شد و رویهمـر فته تا اندازه یك‌فضای امید و خوشبینی تو لید نمود.

اما باید دانست که انکشا ف اقتصاد ی افکار و ذ هنیت ها ی جدید اجتماعی را حتما با خودآوردنی است واگر درین قسمت‌معنوی حیات که‌به عقـیده من فوق الـعاده مـهم، ضروری وخالی از مشکـلات نیست توجه وسنجش عمیق بعمل نمی‌آیدو بغرض‌ر هنمایی یك ملت بمقصـد رسیدن به هدف مطلوب ملی موازی باپلان اقتصادی پلان تحو ل‌اجتماعی طرح وعملی نمیگردد روزی خواهد رسید که موازنه بکلی‌بر هم خورده ودفعتا این مملکت به مشکلا تی‌دچار گرد دکه ممکن در آنو قت حل آن آنقدرسهل وساده نبوده و به منفعت ملی افغانستان تمام نشود ۰

مردم مخصوصا طبقه منوراز نقطه نظر اجتماعی آرزو مند تحو ل وبه آن انتظار دارند در خلااقسام الفکـــار وعقاید وذهنیت ها موجود ا ســت دست اجانب برای مقاصد سیاسی خود مشغول‌فعالیــت اند این طرز حکومت برای مرد م مخصو صاطبقات منــور چندا ن خـوش آیند نیست‌و خسته شـده انـد ۰ بــرای حضور اعلیحضرت وبـعضی د یگـران اگـر هنوز این طرز قـابل تحـمل است برای بنده که منسو ب بخا ندان هم هستم چون‌عاقبت آنرا به ضرر مملکت و ناکـــا می سلطنت میبینم راستی عرض میکنم که بعد ا ز ین قابل دوام نیست بصور ت مستقیم وغیر مستقیم افراد منسو ب‌بخاندان (زیرا حدود خاندا ن ومر بو طین‌آن امروز به پیمانه رسیده که مشکل است حدود برای آن قایل شد) کاردار یا بیکار خـورد و کـلان امتیازاتـــی بخود ها قایل هستند واین چیزرا یك حق مثبته و طبیعی خو د میدانند قوانین مملکت هر چه باشد در نظر آنها بیش‌ا ز چند کلمه بی معنی‌دیگر ارزش ندارد غیره وغیره ...

پس یا باهمه باید مطابق قانون ومقررات ر فتار کـرد کـه حتمـــا **عکس العمل هائی راباز آوردنی است ویااینکه تحمل کرد وچشم پوشیدکه** خود سبب بی عدالتی وبی انضباطی گردیده وگردیـد نیست پـرسـش و باز خواست وقتی ممکن وموثر شده میتواند که در آن امتیازی موجــود نباشد واگر امتیاز موجود شد مفهوم حقیقی قانون وعدالت از بیـــن رفته و اگر این بازخواست یکطـرفه اجـرا میشود نتیجه جز ازتولید عکس‌العمل وبد بینی مد هشتری بمقابل حکومت وسلطنت چیز دیگری نخواهد بود ۰ اعلیحضرتا ! صفحات تاریخ گذشته افغانستان بهترین درس است کـــه میتوان ازآن عبرت گـرفـت ۰ تاریخ **گـذ شتـه و آ نچه راکـه خـود** درحـیات دیدیم وتـجربـه کـردیم بما واضـــح ساخت که جاه طلبی ها ورقابت ها ، شخصیات وخود سری های افرادچه درخاندان های سلطنتی ویادستگاه حکومت وچه دربین طبقات بانفوذمملکت جزناکامی وبربادی خود آنها وخسارهٔ مادی ومعنوی مملکت نتیجهٔ نداشت وندارد خدا نکند کـه آن وقایع تلخ درین عصـر و دورهٔ سلطنت اعلیحضر ت شمـا دو باره تکرار شود ۰

مثلیکه بارها بحضور شما عرض نموده‌ام از صمیم قلب یکبار دیگـر عرض میکنم‌که این طرز اداری مملکت واین فضای خاندانی باذهنیتیکه آنها تربیه شده اند بعداز این با هـــر تعبیریکه به آن کرده شود چه ازنگاه مسـئولیت وظیفه وچه از نقطهٔ نظر عقیده شخصی برای من قابل تحمـل نیست ۰

لــذا نظر و پیشنهاد من بحضـور اعلیحضرت شما ازین قرار است :

اول۔ التر ناتیــف اول : اینکـه ملت افغانستان چه شکل وطرزاداره رابرای آینده مملکت **مفید ومناســـب میـد ا ند . تـوســـط یـك رفـرندم عمو می رای آزادانهٔ ملت افغانستان** خواسته شود ۰ درجهٔ فهم ودرجـــهٔ تطبیق وعملی ساختن همچو یك‌رای گیری نظربه سویهٔ فعلی مردم ماچه خواهد بودخیلی مجهول ودر ظاهـر **غیر عملی به نظر میرسد . از طـرف** دیگر چون‌درهمچو رفرندم طبعاًحرف ازسیستم های مختلف بمیان خواهـد **آمد للدافیصله وقرار آخریـن آن تنهـا** وتنها بشخص .اعلیحضرت شما بحیث **پادشاه افغانستان مربوط است وبس۰**

دوم ـ التر ناتیف دوم :

۱ـ کمیسیونی مرکب از متخصصین حقوق واشخاص باصلاحیت وباتجربه تعیین گردد تادر قانون‌اساسی تجدید نظرنموده پروژه قانون‌اساسی جدیدرا **(باساس سلطنت مشروطـه) ترتیب و** بحکومت تقدیم دارند ۰

۲ـهمچنان عین‌کمیسیون ویاکمیسیون دیگری قانون انتخابات و دیگرقوانین مهمیکه‌به قانون اساسی رابطهٔ‌نزدیکی دارد تد وین و بغرض غور ومطالعه بحکومت تقدیم دارند.

۳ـ پس ازغور وتصویب دولت لوی جرگه انعقاد گردیده و قوانین مذکور بغرض غور، تدقیق وتصویب به لوی جرگه تقدیم گردد ۰

٤ـ پس ازتصویب قانون اساسی ازطرف لوی جر گه آمادگی بـــرای انتخابات گرفته شده وباساس قانون جدید انتخابات عملی گردد ۰

٥ـ باختم انتخابات و افتتـا ح شورای جدید (باساس یك حزبه ویا دوحزبه) حکـومـت فعلی مستعفی و حکومت جدید تشکیل زمام‌امورمملکت رابدست خواهد گرفت ۰ این اجراآت باید باساس یك پروگرام بوقت معین عملی گردد۰ (گراف ضمیمه) در یـن موضوعات بابعضی اعضای کابینه که بصورت انفرادی و مجموعی مذاکـره وتبادل افکار نموده‌ام اینها هستند :

۱ـ علی محمدخان معاون صدارت۰
۲ـ وزیر خارجه » »
۳ـ وزیر داخله. ٤ـوزیر مالیه.
٥ـوزیـر معادن وصنایع ۰ ٦ـ وزیر معارف ۰ ۷ـ رئیس مستقل قبائل ۰

التر ناتیف اول ازطرف همه بصورت مجموعی غیرقابل تطبیق ومفید خوانده نشد بنا بران از مباحثات دراطراف آن فعلا صرف نظر گردید ۰

راجع به‌الترناتیف دوم اینکه‌درمسائل اجتماعی تحو لی بوجود آید همه ضرورت آنرا حس نموده وبه آن‌گمان میکنم اتفاق داریم ـ امادرطرز عملی ساختن آن ممکن در نظریات وافکار تفاوت های موجود باشدکه طبعا موقع مذاکرات ومباحثات امیدواریم بالاخره به نتیجهٔ برسیم •

کابل ۲۴جدی ۱۳۴۱

بعد از القاب !

بجواب مکتوب تاریخی ۱۲ سنبله ۴۱ اعلیحضر ت احتراما بعرض میرسانم • برای من ورفقای من جای بس مسر ت است که اعلیحضرت همایونی خوشبختانه دراصل پرنسیپ که میفرمایند یکی ازآرزوهای دیرین شان است لله الحمد توافق نظر موجود است . همچنا ن اعلیحضرت به نکتهٔ مهم دیگری تماس فرموده ومی‌نویسند : «بلکه یك هدف مقدس ومشخص است که ازافکار و آرزو های عالی موسس این دوره یعنی اعلیحضرت محمد نادرشاه شهید سر چشمه میگیرد وامانتی‌است که بردوش ماگذاشته شده •••» بلی این یك حقیقت مسلم است وبه پیروی از افکاروآرزوهای عالی‌آن شخصیت‌بزرگ است که میخواهم به آن هدف مقدس ومشخصی که خیرو بهبود ملت‌افغان درآن متصور است نائل شویم • این فر مایش اعلیحضرت همایونی راکاملا تائید وتصدیق میکنم که اگر این مفهوم عالی انجام طبیعی وهدف نهایی این دوره نباشد گویا همه مبارزات وقربانی های پدران ومساعی امروزی ما معنی حقیقی خودرا ازدست خواهد داد •

اینکه حضور اعلیحضر ت در پراگراف اخیرمکتوب خویش به وقت وزمان‌واشخاص ورجالیکه فردامسئولیت عملی ساختن این آرزو ها را بدون تردد بدوش‌گیرد اشاره فرموده وآنرا دوعامل مهم‌بلکه شرط اساسی تطبیق نمودن این آرزو ها شنا خته اند فرمایش اعلیحضرت بجاست اینك درطی این پیشنهاد به عرض میرسد که مابه این عقیده رسیده ایم که وقت آ ن رسیده است که چنین نهضتی آغاز گردد وهم بوجود آمدن اشخاص ورجالیکه ادارهٔ مملکت رادر آینده به آنها تفویض نمو د مربوط به ا ینست که چنین نهضتی موجود باشد وچنین محیطی ایجاد گردد تا استعداد مردم موقع بروز وانکشاف رابیابد من معتقدم که اگر چنین حرکتی نباشد رجالی که مسئولیت ادارهٔ آینده رابه عهده بگیرند اصلا بوجود نخواهد آمد • پس از تذکر فوق اینك به‌اصل موضوع می‌پردازم• آرزوی یك تحول اجتماعی از دیر زمان به اینطرف نزد همهٔ ما موجود است به‌سابقهٔ این آرزو، درین چند سال اخیر درترقی وتعمیم معارف انکشاف اقتصاد عمو می و آماده ساختن محیط برای اصلاحات اجتماعی ونشو ونمای افکار ترقی خواهی حتی الامکان سعی ومجاهدت به عمل آمده است که درنتیجه این مجاهدت وانکشافات مذکور ، طبقه معتنی بهای جوانان ومنورین دروطن بوجود آمده که‌حالا آرزوی این تحول بیك عقیده قابل تطبیق منجر گشته است . بنابران وقت آن رسیده است که برآن غور بیشتری بعمل آید وسعی جمیل به‌کاررود تابرای مردم‌افغانستان یك محیط اجتماعی وسیاسی مناسبتر ومترقی تر ایجاد شود که‌درآن سیر تکامل جامعه‌وافراداین وطن درشرایط موافق باعصر وزمان و مطابق‌باتمنیات مردم امکان پذیر باشد •

خوشبختانه از یکسو این هدف مارا اساسات دین مقدس اسلام تائید میکند وازسوی دیگر سنن وروایات باستانی ملی ماهم مؤید آن است . برای تثبیت هد فهای مهم ونقاط برجستهٔ چنین یك تحول باهمکاران خود تبادل افکار نمودیم وپس از مباحثات زیاد وطولانی ومجالس متعدد به این نظر رسیدیم که بایست با توکل بخدای بزرگ با نیت نیك وبا حوصلهٔ فراخ این نهضت طوری براه انداخته شود که بالتدریج به صورت ارتقایی به مدارج عالیترمنجر ومنتهی گردد• نتائج مفید و مثبت آن بدست آید •

اجرای این مرام وپیشبرد این نهضت طوری پیش بینی شده است که درذیل به عرض میرسد :

الف ـ قانون اساسی افغانستان‌که دروقت وزمان دیگر وشرایط ایجابات جداگانه تدوین وترتیب شده است باید تجدید گردد• قانون جدیدیکه باپیشرفت محیط سازگارباشد تدوین گردد• نقاط اهم وهدفهای برجستهٔ این قانون که پیش بینی میشودچنین است :

۱ـ رژیم شاهی مشروطه وطر ز حکومت سیستم پارلمانی ودیموکراسی خواهد بود. حقوق جلیلهٔ پاد شاهی درآن تثبیت خوا هد شد • پادشاه نشانهٔ وحدت وسلطهٔ ملی و شیرازهٔ تمامیت مملکت است . پادشاه بالاتر ازقوای سه‌گانه قرار دارد • پادشاه بحیث فرداول مملکت غیر مسئو ل شناخته میشود• لازمهٔ عدم مسئولیت بی طرفی مقا م پادشاهی در برابر احزاب سیاسی وعدم مداخله درامور اداری است • یعنی حکومت انتخابی با داشتن مرام وهدف معین سیاست خارجی و داخلی وروش اقتصادی و اجتما عی خود در تطبیق واجرای آن مسئول تمام امور جزئی وکلی شناخته خواهد شد •

غایه ونتیجهٔ مفید این ترتیب اینست که پادشاه بحیث رئیس مملکت درحالیکه نقطهٔ اتصال قوای سه گانه میباشد مرجع آمال همگان شناخته میشود . از انتقاد واغراض محفوظ ومصئون می‌ماندواین مصئونیت ازاغراض به محبوبیت اومی‌افزاید .

۲ـ قانون اساسی تصریح خواهد کرد اعضای خانوادهٔ سلطنتی کدام‌اند وچه حقوق دارند •

۳ـ آزادی های فردی و حقوق شخص درین قانون اساسی تثبیت خواهد شد •

٤ـ درقانون اساسی جدیدبوجود آمدن دوحزب پیش بینی خواهدشد که درسیستم پارلمانی دو حزبه فعالیت خواهند کرد وبرای اشغال کرسی های شورا جدوجهد خواهند نمود •

حزب اکثریت را پاد شاه به‌تشکیل حکومت ما مور خواهد ساخت .

توضیح : چون فعا لیت های حزبی ومجادلات سیاسی در مملکت مابی سا بقه است • برای اینکه این فعالیت ها موجب شقاق و نفاق نشود وهرج ومرج فکری و سیاسی نامطلوب بوجود نیاید برای مد ت چهار سال که اغلبا مساوی بایك دورهٔ شوراست تنها یك حزب اجازه خواهد داشت فعالیت کند• کسانیکه مرام واساس حزب مذکور رامطابق آمال خودمی یابند درآن داخل وشامل میشوند ودر ادارهٔ مملکت طبق مرام حزب سهم میگیرند وکسانیکه به اساسات مذکور اتفاق نداشته باشند موقع کافی برای غور وتفکر خواهند داشت که برای خودمرام واساسات دیگری را (که بخیر وسعادت مملکت باشد) برگز یند. درصورتیکه چنین یك آرزوی دیگری در محیط نشو و نمای کافی کرده باشد بعدازانقضای مد ت پیش بینی شده حزب دوم تاسیس شده خواهد توانست •

٥ـ قانون جدید تثبیت خواهد کردکه دولت عبارت از قوای سه‌گانه تقنینیه ، قضائیه واجرائیه میباشد•

قوهٔ تقنین عبارت از مجلس شورا ست‌که نمایندگان از اعضای احزاب تثبیت شده ازحوزه های‌معینهٔ‌انتخابی خواهند آمد .

قوهٔ قضا متشکل از محاکم‌سه‌گانه ابتدائیه ، مرافعه وتمیز است وبکلی ازتاثیر واعمال نفوذ قوهٔ اجرائیه محفوظ ومصئون خواهد بود • قوهٔ اجرائیه عبارت از حکومت است که ازحزب اکثر یت تشکیل شده است وبوسیلهٔ ارگان های معین اداری وامنی ودفاعی مملکت را ادارەمینماید.

٦ـ قانون انتخابات طبق شرایط یك نظام پارلمانی‌دیمو کراسی‌ترتیب خواهد شد •

ب‌ـ در صورتیکه اساس تجدید قانون اساسی منظور شود وتصمیم برای تدوین نمودن آن گرفته شود اقدامات ذیل باید بعمل آید:ـ

۱ـ نشریك ابلاغیه ازطرف دولت که آغاز این تحول رابایروگرام آن به‌اطلاع عامه برساند •

۲ـ یکعده علما و متخصصین برای تثبیت وتدوین مسودهٔ قانون اساسی موظف خواهند شدکه مسودهٔ متذکره راحداکثردرمدت ۱۲ماه ترتیب‌نمایند•

نوت : دراعلامیه این مدت به اطلاع عامه رسانیده خواهد شد •

۳ـ بعدازتهیهٔ مسوده لویه جرگه دعوت شودکه به‌حیث مجلس مبعوثان قانون مذکور راتدقیق و تصویب نمایند •

٤ـ بعداز تصویب قانون‌که‌ازطرف لویه جرگه بعمل آید• حکومت‌اجازه خواهد داد حزب اول بفعالیت‌درمحیط آغاز نماید ونمایندگان‌خودرا ازراه‌مرام حزبی بشورای‌ملی بفر ستدبرای‌اینکه این فعالیت صورت بگیرد حداکثر شش ماه فرصت داده خواهد شد • پس ازشش ماه شورای جدید افتتاح خواهد شد وحکومت جدید از راه انتخاب طبق قانو ن اساسی جدید تشکیل خواهد شد• در خلال مدتیکه قانون اساسی جدید ترتیب وتدوین میشود حکو مت اجازه خواهد داد مطالعاتی دربارهٔ حز ب اول صورت بگیرد ومقدمات آن چیده شود •

ج‌ـ در چنین سیستمی که آزادی عقیده وبیان ، آزادی اجتماع‌وفعالیت سیاسی بیشتر میشود وهنگامهٔ زندگی اجتماعی گر متر می گردد حکومت سر پرست وحکومت ها ی ما بعد دیگر برای حفظ امنیت وحفظ مصالح ملی به توجه ومراقبت جدی تر ومسئولیت بیشتری مواجه خواهد شد •

برای اینکه بنام حفظ مصالح ملی وامنیت عامه حکومت متوسل به اقدامات اقتضائی و نظریات عندی نشود و درین آزادی مداخلهٔ بیجا ننماید وبرای اینکه حکومت‌مسئولیت خود را قانونی وبه حسن صورت انجام داده باشد بوجود آمدن یك‌قانون‌حفظ امنیت ضروری‌دیده‌میشود وهم تاسیس مراجع ومحاکم لازم‌است که به چنین قضایا رسیدگی کنند و بسرعت ممکنه به محاکمه وتعیین

بقیه‌درصفحه ۶۰

زعیم ملی و رهبر انقلاب ج

اردوی غیور جمهوری

قوای راکت در حال عبور از برابر پیشوای انقلاب افغانستان

زعیم ملی و رهبر انقلاب جمهوری مابناغلی محمدداؤد رئیس دولت و صدراعظم صبح روز ٢٦ سرطان رسم گذشت اردوی غیور ، فدا کار وارشد جمهوری راکه بمنا سبت اولین جشن فر خنده جمهوریت کشور صورت‌گرفت مشاهده کردند .

بناغلی رئیس دو لت و صد راعظم ساعت هفت‌و نیم صبح در حالیکه موتر حامل شان ازطرف یکدسته‌موترسایکل سواران بدرقه‌میگردید، دربین شادمانی وهلهله هزاران نفر از مردم وطن پرست ماکه از اطراف و اکناف‌مملکت در منطقه جشن اجتماع نموده بودند وارد چمن حضوری گردیدند .

حین ورود موتر حامل بناغلی‌رئیس دولت و صد راعظم موزیك سرودملی جمهوری را نواخت و یکصدویك فیر توپ برسم احترام شلیك گردید .

در این موقع دگر جنرال عبدالکریم مستغنی لوی درستیز قطعات شامل رسم گذشت را برهبر ملی ما تقدیم نموده و بناغلی رئیس دولت آنهامعاینه کردند .

سپس بناغلی رئیس دولت و صدراعظم تشریف فرمای لوژگردیدند ودر آنجا ازطرف اعضای کمیته مرکزی و اعضای کابینه استقبال شدند .

رسم گذشت اردوی جمهوری بعداز آنکه باندوی بزرگ موزیك در مقابل لوژ اخذ موقع نموده ومراتب احترام بجاآورد آغاز گردید .

در رسم گذشت اردوی فدا کار جمهوریت قطعات قول اردوی مرکزی محصلین حربی پوهنتون ، پوهنځی تخنیك ، پوهنځی هوایی . حربی ښوونځی ، دوړو ضابطانو ښو ونځی قرار گاه فرقهٔ میکا نیزی شا مل جزو تامهای قطعات کشف، مخابره ،کماندو پراشوت ،غند میکانیزی و همچنان قطعات توپچی زمینی، راکت، دا فع هوا تانك وقوای‌هوایی که‌با سلاحهای عصری مجهز بودند شامل‌بود.

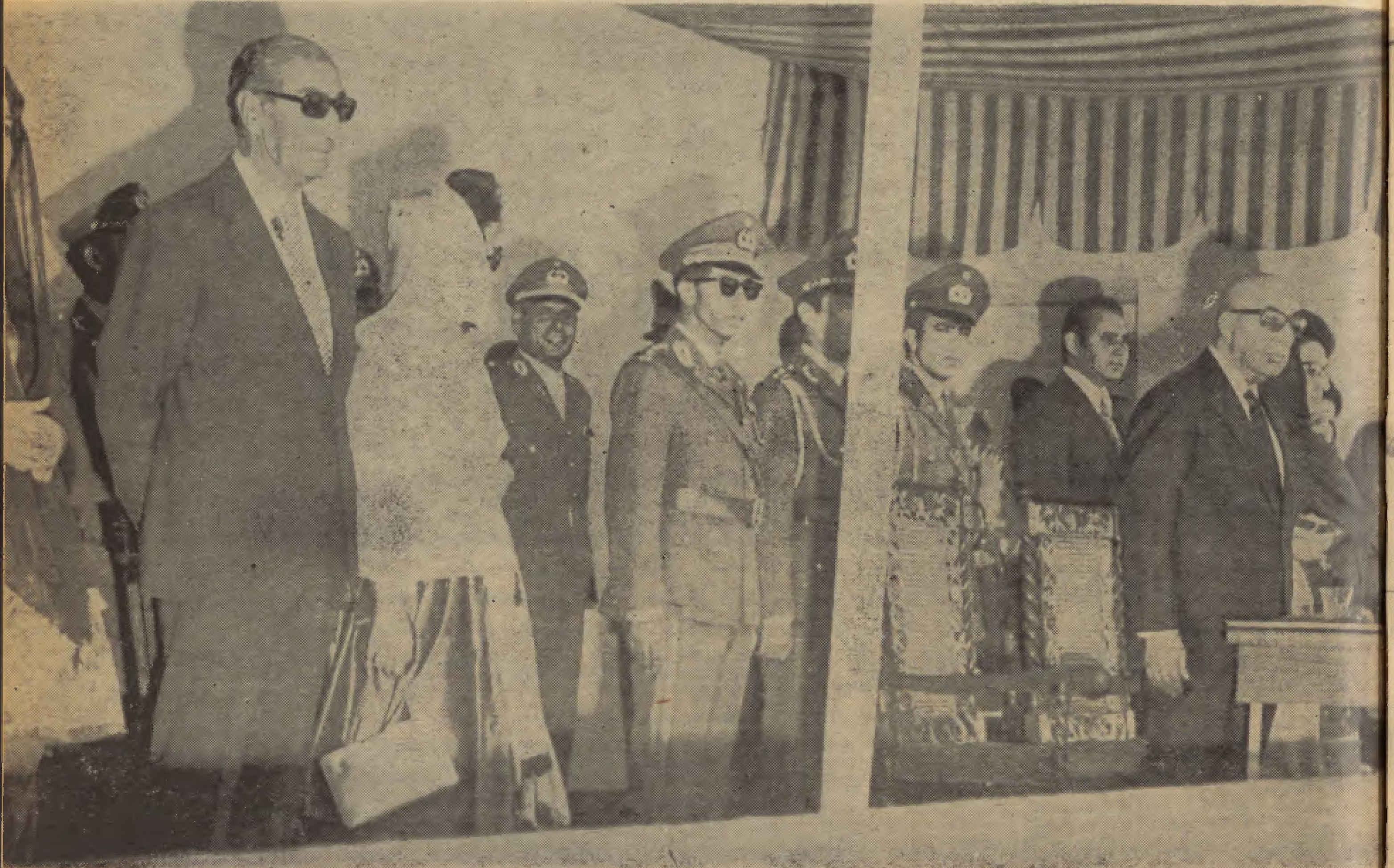
رسم گذشت بانظم ودسپلین خاص درحالیکه باکف زدنها وابراز احساسات سرشار هموطنان ما وشعار های‌زنده باد افغانستان ،پاینده بادجمهو ر یت وزنده باد رهبر انقلاب جمهوری بدرقه میگردید صورت گرفت.

خبرنگار باختر مینویسد که همزما باعبور قطعات فرقه میکانیزه هلیکوپ های قوای هوایی برفراز اکبرخانوا به‌پرواز درآمده وشعار ها ووجیزه واوراق تبریك جشن جمهوریت رابه پخش نمودند.

همچنان وقتیکه قوای راکت ا پیشروی رهبر بزرگ ما میگذش طیارات جت قوای هوایی ازفراز منط جشن بداخل نظم خاصی عبورنمودهو این ترتیب مراتب احترام شا نسر

جمهوری رسم گذشت

امشاهده کردند

رهبر انقلاب جمهوری رسم‌گذشت قطعات اردوی جمهوری را مشاهده‌می فر مایند .

بمناسبت این ایام فر خند ه بجا آوردند.

درختم رسم گذشت‌بناغلی‌محمدنعیم اعضای کمیته‌مرکزی واعضای کا بینه باخانمهای شان سفرا واتشه ها ی نظامی دول متحابه مقیم کابل مرا تب تبریکات شانرا بمناسبت اولین‌سالگرهٔ جمهوری بزعیم ملی مابناغلی‌محمدداؤد وخانم محترمه شان میرمن‌زینب داؤد تقدیم کردند.

بناغلی رئیس دولت و صدر اعظم

درپایان رسم گذشت ، لوی درستیزرا پذیرفته مراتب رضایت شانرا نسبت به‌نظم ونسق خاص اردوی جو ان جمهوری ابراز وموفقیت آنرا در راه حفظ ونگهداشت آزادی وطن و **جمهو ریت جوان‌افغا نستان خواستار** شدند.

برای تماشای رسم گذشت‌مامورین عالیرتبه ملکی ، صاحبمنصبان ارشدوپامیر در کمپهاتوزیع گردید.

اردو پشتونستانی های مقیم کابل‌وعدهٔ **زیادی ازمهمانان وسیاحین خارجی و هزاران نفر ازهموطنان** مادر موا ضع معینه ودوجناح اکبرخان وات ا خذ موقع کرده‌بودند.

درجریان رسم گذ شت مجلهٔ فوق العاده اردو، شماره فوق العاده **جمهو ریت و جرا ید عاطله**

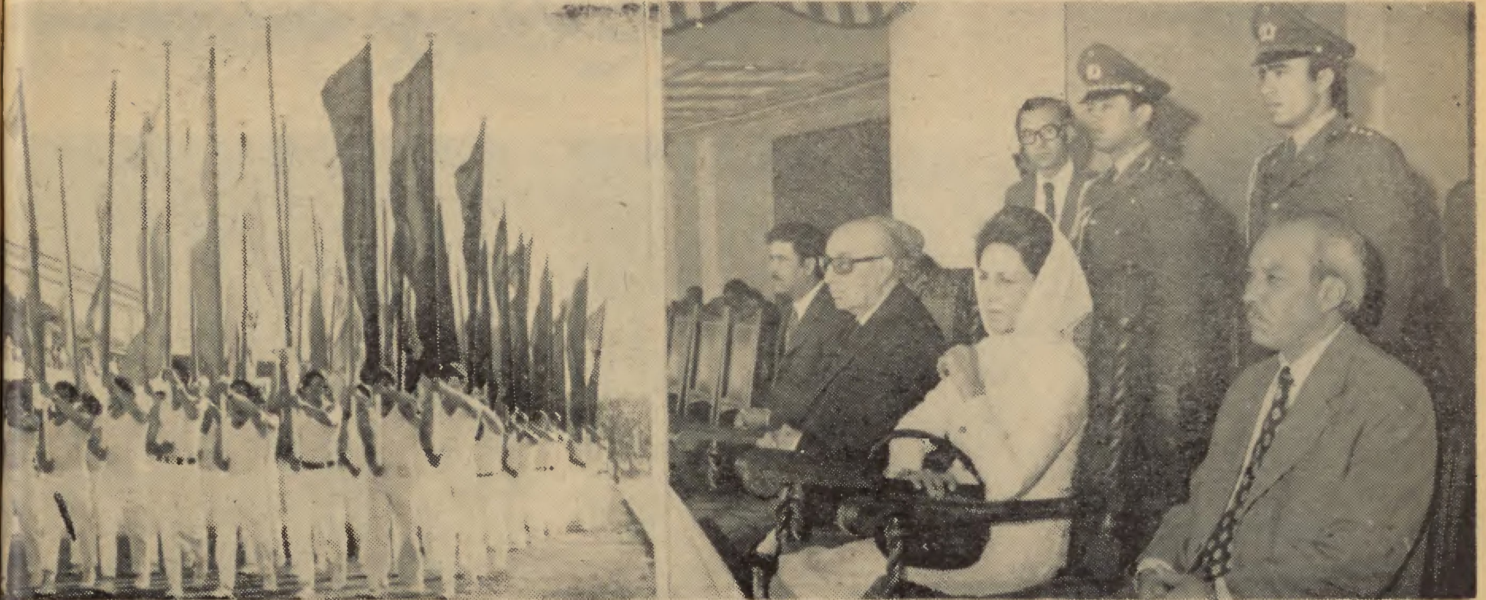
همزمان باشروع رسم گذ شت **عسکری درکابل درولایات کشور نیز** رسم گذشت قطعات عسکری با مراسم خاصی اجرا گردید ودرهر ولایت ۲۱ فیرتوپ برسم احترام شلیک‌شد.

نامه نگار ان باختر از ولایات‌اطلاع میدهند که‌هزاران نفر ازمردم از آغاز صبح خود رادر مواضع معینه رسانیده بودند وباشور وشعف زیادی‌ازگذشتن جزوتامهای عسکری استقبال نمودند.

نامه‌نگار ان می‌افزایند که والیان **وقوماندا نان عسکری درمواقع معینه** اخذ موقع کرده واز رسم گذ شت اردوی جوان جمهو ر ی د یدن نمودند.

نامه نگاران علاوه میکنند که‌بعد از ختم رسم گذشت عسکری هزاران نفر اعم ازپیرو جوان در اجرای اتن های ملی اشتراك نموده وبا هلهله و شادمانی ازاولین جشن جمهوری‌کشور **استقبال کردند.**

قاید ملی ما رسم گذشت ورزشکاران معارف را معاینه کردند

بنا غلی محمد داؤد رئیس دولت وصدراعظم رسم گذشت ورزشکاران معارف را مشاهده می نمایند .

قاید ملی ما بناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم عصر بیست و هفت سرطان رسم گذشت ورزشکاران معارف و نمایش جمناستیك شاگردان مکاتب مرکز رادر غازی ستدیوم معاینه فرمودند .

در رسم گذشت و نمایش جمناستیك اضافه از پنجهزار نفر از محصلان پوهنتون ، شاگردان لیسه های دختران و پسران شهر کابل وورزش کاران حربی پوهنتون ، اکادمی پولیس کلپ های آزادسپورتی و تیم های ورزشی کشور های دوست اشترا کداشتند .

بناغلی رئیس دولت و صدرا عظم وخانم محترمه شان میرمن زینب داؤد ساعت چاروپنجاه دقیقه به عما رت ستودیوم تشریف آورده و ازطرف دوکتور نعمت‌الله پژواك وزیر معا رف ویکعده اراکین آن وزارت پذیرا یی شدند در این‌موقع دسته‌های گل از طرف یکعده اطفال معارف به بنا غلی محمد داؤد تقد یم شد وقتی موسس وبانی جمهوریت کشور وارد لـوژ ستودیوم شدند موزیك سرود ملی جمهوری را نواخت و تمام ورزشکاران وهزاران‌نفراز هموطنان ما که از مرکز وولایات کشور اجتماع نموده بودند مراتب احترام را بجا آورده و باکف زدنهای ممتد و ابراز احسا سا ت سرشار و زایدالوصفی ورود بناغلی رئیس دولت‌را استقبال نمودند .

در این موقع شعارهای زنده باد رهبر انقلاب ، مستحکم باد جمهوریت جوان ما وزنده وجاویدباد افغا نستان در فضای ستودیوم طنین انداز بود .

بعدا رسم‌گذشت با عبـور دادن بیرق ملی از مقابل لوژ آغاز گردیده وپس از آنکه یکدسته از دختران با لباس های ملی ملبس بودند از مقابل لوژ گذشتند ورزشکاران و شاگردان و محصلان بالترتیب در داخل نظم و نسق خاصی از مقابل لوژعبور نموده ومراتب احترام بجا آوردند .

در ختم رسم گذشت نمایش های سپورتی و جمناستیك شاگردان‌معارف که‌دران حرکات جدید و جالبی‌شا مل بود اجراء گردید .

خبرنگاران باختر می نویسند که عده از شاگردان معارف همزمان بـا رسم گذشت و حرکات سپو ر تـی ورزشکاران در دندانه های مقابـل لوژ با ترتیب شعار های زنده باد رهبرملی ، پوهنه معارف تل دی وی جمهوریت زنده‌بادافغانستان و هیواد احساسات‌شانرا برئیس دولت ابـراز میداشتند ومسرت منسوبین وشاگردان وجو انان معارف را نسبت به جشن فرخنده جمهوری تبارز میدادند .

خبر نگاران باختر علاوه می کنند باوجودیکه امسال غازی ستو دیـوم بظرفیت تماشاچی بیشترتوسعه یافته است باز هم از گنجایش معین آن هزارها نفر دیگر به پا ایستاده وبا کف زدنها و شعارها از تشریف‌آوری زعیم محبوب ما به ستودیوم و رسم گذشت ونمایش های جالب سپورتی و جمناستیکی ورزشکاران و شاگردان معارف ابراز احساسات کردند .

برای تماشای رسم گذشت معارف اعضای کمیته مرکزی وهیات کابینـه جنرالها و صاحب منصبان ارشداردوی جمهوری سفراواعضای کوردیپلوماتیك مقیم کابل پښتونستانی های مېیم‌کابل و جمعیت کثیری از خارجی های که برای اشتراك در اولین جشن فرخنده جمهوری ما بکابل آمده اند وهمچنان هزارها نفر از اهالی مرکز وولایـات حضور بهم رسانیده‌بودند.

در جریان جمناستیك بالونهـای که دران شعار تل دی وی دافغانستان جمهوریت نوشته بود به هوارهاگردید مراسم تا ساعت شش ونیم دوام‌کرد.

در پایان مراسم بناغلی رئیس دولت وزیر معارف را پذیرفتنـد و مراتب رضائیت شانرا نسبت بـه احسا سات وطنپرستی شا گـردان معارف و انتظام رسم گذشت به وی ابراز فرمودند .

در این مراسلم شمـاره هـای فوق العاده عرفان حبیبیه او نوی‌جش اوخارندوی به حضار توزیع گردید.

رئیس دولت وصدر اعظم نندارتون تولیدات ملی را افتتاح نمودند

بناغلی محمد داؤد رئیس دولت وصدراعظم نندارتون تولیدات ملی راکه به مناسبت‌اولین جشن فرخنده جمهوریت کشور تدویر شده است عصر ٢٦ سرطان افتتاح نمودند .

بناغلی رئیس دولت و صدراعظم ساعت چارونیم به ساحه نندارتون ها تشریف‌آورده ازطرف اعضای کمیته مرکزی وهیات کابینه درحالیکه سایر مدعوین ورود رهبر ملی مارا باابراز احساسات‌وکف زدن ها بدرقه‌میکردند استقبال گردیدند .

متعاقبا بناغلی رئیس دولت وصدراعظم باقطع نوار نندارتون تولیدات ملی کشوررا افتتاح نمودند وبعدا ازتمام غرفه های آن‌در حالیکه ازطرف موظفین توضیحات ارائه میشد بازدید کردند .

قبل از افتتاح نندارتون ها بناغلی‌محمد خان جلالر وزیر تجارت‌طی بیانیهٔ گفت:جای‌مسرت است‌که نندارتون ملی اولین جشن جمهوریت کشور توسط بانی وموسس دولت جمهوری ما افتتاح می‌گردد.

وزیر تجار ت گفـت تشـریـف آوری

بقیه در صفحه ٥٩

مو قعیکه بناغلی رئیس دولت وصدراعظم قطعات عسکری را درچمن حضوری معاینه می فر مایند.

رئیس دولت وصدراعظم نمایشات هنری را تماشا نمودند

بناغلی محمد داؤد رئیس دولت و صدراعظم ومیرمن زینب داؤد شب ۲۸ سرطان نمایشات هنری هنر مندان ممالك دوست رادر افغان ننداری تماشا نمودند.

رهبرملی ما بعداز تماشای آ تش بازی فاصله بین کمپ ریاست جمهوری وافغان ننداری راپیاده طی نموده و در طول راه بااستقبال شایان هزاران نفر قرار گرفتند درین شعار های زنده باد زعیم ملی ماجاوید ومترقی باد افغانستان ابراز شده وباکف زدن هاوهلهله سرور وشادمانی ناشی ازدیدن رئیس دولت وصدراعظم بلند بود.

بناغلی رئیس دولت وصدر اعظم ومیرمن زینب داؤد ساعت نه وسی دقیقه درمدخل افغان ننداری ازطرف و زیر اطلاعات وکلتور ومیرمن نوین استقبال شدند.

هنگامیکه رهبرملی ماوارد سا لون افغان ننداری گردیدند همه مدعو ین به پاخاسته ،مراتب دوستی و احترا م شانرا باکف زدن ها ابراز نمودند. متعا قبآ سرود ملی نواخته شدو نمایشی از اتن ملی ازطرف شاگردان لیسه خوشحال خان اجرا گردید.

برای تماشای نمایشات هنرمندا ن که ازطرف وزارت اطلاعات و کلتور ترتیب شده بود بنا غلی محمد نعیم اعضای کمیته مرکزی و کا بینه صاحب منصبان ارشد اردوی جمهوری مامورین عالیرتبه ملکی ،پشتونستانی های مقیم کابل، سفرای دول متحا به وکور دیپلوماتیك مقیم کابل باخانم

بقیه درصفحه ۵۹

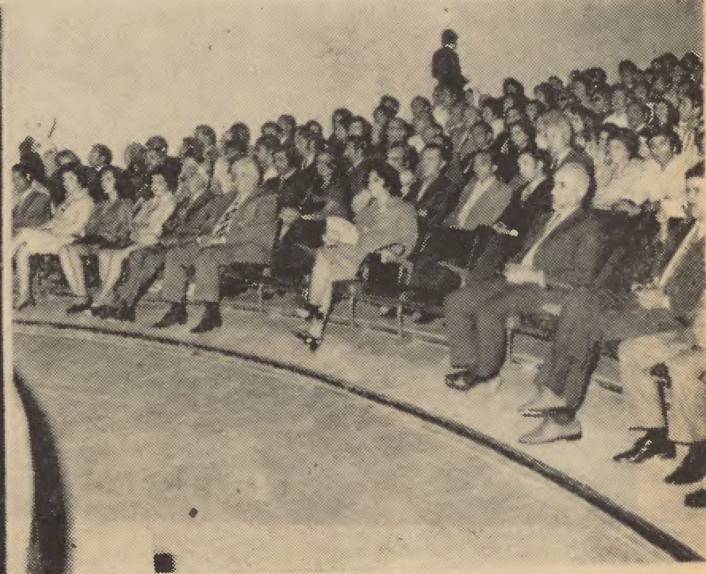
بنا غلی محمد داؤد رئیس دولت وصدراعظم در ختم نمایشات هنرمندان دول دوست که درجشن جمهوری اشتراك ورزیده اند یکی ازهنرمندان شوروی را مورد نوازش قرارمیدهند.

جوایز مطبوعاتی وکلتوری بعداز قرائت پیام قاید ملی ما توزیع گردید

به‌تقریب اولین سالگره جشن انقلا ب جمهوری کشور جوایز مطبوعاتی وکلتور ی طی محفل بزرگی درکابل نندارى كـه درآن پیام‌زعیم محبوب ماښاغلی محمد داؤد رئیس دولت وصدراعظم قرائت گردید توسط‌پوهاند دکتور نوین وزیر اطلاعات وکلتور توزیـغ شد.

محفل‌ساعت سه‌ونیم روز دوشنبه۲٤سرطان‌به قرائت‌آیاتی ازقرآن عظیم‌الشان افتتاح‌گردیده‌و پس ازآنکه سرود ملی جمهوری نواخته شد پیام ښاغلی رئیس دولت وصدراعظم کـه‌به این مناسبت صادر شده‌است توسط وزیر اطلاعات وکلتور قرائت گردید.

زعیم ملی ماښاغلی محمد داؤد دراین پیام فرموده‌اند:

هنگامیکه پو هاند دوکتور نوین وزیر اطلاعات وکلتور پیام رئیس دولت وصدراعظم را درمحفل توزیع جوایز مطبوعاتی قـرائت مینماید .

پرورش استعداد های مردم بخصوص استعداد های جوان یکی از اهداف دولت جمهوری است

پرورش استعداد های مردم بخصو ص استعدادهای جوان یکی ازاهداف دولـــــت جمهوری است

جای خوشوقتی است که‌در استانه تجلیل اولین سالگره‌نظام پرافتخار جمهوری‌بزرگترین محفل قدردانی از استعداد های علمی، ادبی، مطبوعاتی وهنری کشور تشکیل میشود.

وطن عزیز ماافغانستان به گواهی تاریخ سالها وقرنها مهد پرورش فرزندان دانشور وادیب وهنر مندی بوده‌است که‌نام آنان نه تنها در تاریخ علم وادب و هنر این‌دیاربلکه در تاریخ تمدن اسلام وجهان بعنوان خادمان واقعی‌بشریت ثبت شده مایه افتخار هـــم وطنان شان خواهد بود.

این سرزمین دانشپرور حکیمانی چـو ن ابن سینای بلخی ،ابور یحـــان بیـرونی امـام فخر رازی وسید جمال الـدین افغانی ریاضی دانهای چون ابو معشر بلخی،ابوحاتم السفزاری شاعرانی نظیر خوشحالخان ختـك امیر وخسرو بلخی، جامی وعر فایی مانند رحمن بابا ،خواجه عبدالله انصاری ،حکیـم سنایی ، مولانا جلال‌الدین بلخی پیر روشان هنرمندان چون کمال الدین بهزاد میر علی هیروی وسلطانعلی هیروی وامثال ایشا ن برخاسته وهمچون ستارگان قدر اول درآسمان علم ومعرفت درخشیده اند وامروز اگر چـه بنابر بعضی عوامل تاریخی که جای یادآوری نیست ،امثال‌آن جاودانه مردان در میان ما وجود ندارد اما اشتباه بزرگیست اگرتصو ر کنیم که‌دیگرمادر وطن‌ازآوردن چنان فرزندانی عاجز است.

مایقین داریم که‌اگر استعداد های‌نهفته مردم مادر همه رشته هایی‌که‌موردعلاقه‌خـود شان است پرورش یابد وحتی الا مکا ن‌از کسانی که درراههای دانش وهنر وادبیـا ت قدمی شایسته برمیدارد قدردانی بعمل آید برای ملتی چون ملت‌ماکه وارث فرهنگی‌کهن سال وتابناك است و در همان خـاکی کـه پرورش گاه‌آن ناموران علم ومعر فت‌است زندگی میکند و در عصر بسر می‌بردکه‌انوار دانش درهمه اقطار جهان پرتو افگنده است ودر کار تحصیل دانش بادشوار یـهای روز گاران قدیم روبرو نیست پرورش چنـــا ن فرزندان شایسته ای که بتوانند چــــراغ گذشتگان رازنو بیفروزند قطعا محال نیست.

پرورش استعداد های مردم بـــه خصو ص استعداد های جوان یکی از اهداف دو لـت جمهوری است.

تنظیم وتصویب پالیسی کلتوری دولت‌و ترتیبات بی سابقه ای‌که برای ارزیابی آثار ارزنده وتوزیع جوایز مطبوعاتی وکلتوری به صاحبان آن آثار گرفته شده است براساس همین هدف دولت است.

امیدما این است که در سالهای آینـده موفقیت های بیشتر دراین زمینه نصیب گردد درخاتمه بهمه کسانیکه در این مسابقه‌فرهنگی کسب موفقیت کرده‌اند صمیمانه تبریك‌میگویم وسعادت افغانستان عزیز وپیشرفت فرهنگ ملی رادر پرتو نظام مترقی جمهوریت ازخدای پاك خواهانم.

بعـــدا پوهاند نوین طـــــی بیا نیـه گفت یکی از اهداف دولـــت جمهــور ی طوریکه دربیانیه موسس جمهوریت ماواضحا به‌آن اشاره شد نگهبانی توسعه وانکشا ف فرهنگ ملی ماست.

فرهنگ ملی ما سرمایه معنوی مردم و کشور ماست این سرمایه درتاریخ درخشان کشورما محصول ذوق ،فکر ،استعدادوابتکار ملیون هافرد ازاولاد این کشور بوده است.

وزیر اطلاعات وکلتور افزود : جـوایز مطبوعاتی وکلتوری ایکه امروز به مستحقین آن توزیغ میشود نشانه علاقه خاص دو لت جمهوری افغانستان در ارتقای سطح علمی و معنوی تشویق وبلند بردن استعداد هـــا و انکشاف خدمات کلتوری می باشد.

وزیر اطلاعات وکلتور در پایان بیانا ت خوداز تمام علما فضلا وهنر مندانی که آثار شانرا برای جوایز مطبوعاتی فرستاده بودند وهمچنان ازهیات های حکم وکسانیکه درزمینه همکاری کرده‌اند وکذا از سهمگیری مـا دی دافغانستان بانك‌وبانك ملی‌درجوایز مطبوعاتی اظهار امتنان وتشکر کرد.

متعاقبا ښاغلی محمد اسمعیل مبلغ آمـر اداره جوایز مطبوعاتی وکلتوری وزارت‌اطلاعات وکلتور پیرامون اجراآت‌اداره جوایزوتاریخچه آن به‌ارتباطاز پالیسی کلتوری دولت‌جمهوری توضیحات لازم ارایه نمود وسپس ستایـــن لیك جوایز توسط پوهاند نوین به برندگان توزیع گردید.

در خلال این محفل پارچه های تمثیلی و کنسرتی‌توسط هنر مندان رادیو افغانستا ن اجراگردید.

دراین محفل بعضی از اعضای کابینه‌برخی ازصاحـب منصـبان ارشد اردوی جـمهوری ومامورین عا لی رتبه مـلکی و منسو بیـن وزارت اطلاعات وکلتور وبرندگان جو ایـــز اشتراك نموده بودند.

خبر نگار باختر می‌نویسد از جمله‌اضافه ازیك هزار اثری که‌برای جوایز مطبوعاتی و کلتوری کاندید شده بود بعد از ارزیابـــی هیات حکم اداره جوایز ۳۱٥- اثر حـایـز جایزه گردیده است.

آثاری که‌حایز جایزه شده در رشته های قرائت قران کریم ،ادبیات وتحقیقات ادبی ، علوم‌طبیعی ریاضی ،طبی وامور غذایی ، - ژورنالیزم ، داستان نویسی وطنز وغیره‌آواز خوانی، نوازندگی ، پرودیسری ،نطاقی‌وشعر خوانی نطاقی اطفال دایرکت وتمثیل فلـم برداری ، عکاسی‌مینا توری، رسامی، مجسمه سازی ، صنایع دستی، حکاکی، کاشی کاری وخطاطی میباشد.

دو نوع بانکنوت جدید دولت جمهوری درچلند قانونی قرار گرفت

وزارت مالیه دونوع با نکنوت های جدید دولت جمهوری راکه عبارت از صد افغانیگی و-۲۰- افغانیگی بوده وهردو نوع آن به‌فوتوی مؤسس جمهوریت افغا نستان مزین میباشد دربلهوی بانکنو تهای سابقه که فعلادرجریان قانونی است در معرض چلند وداد وستدقرار میدهد.

با نکنو تهای جدید دولت جمهوری وبانکنو تهای طبع‌سابقه که‌فعلا جریان‌قانونی دارد هردو دارای حکم واحد قانونی پولی بوده عجالتا از هردو نوع مشترکا در معاملات دادوستد کشور استفاده بعمل آمده ومنحیث پول رایج مدار اعتبار میباشد .

دافغانستان بانك نوتهای جدید راازطریق پرداخت های یومی خویش نظر به احتیاج وضرورت که به‌مقدار پول‌در اقتصاداحساس میگردد نشر وتوزیع میدارد.

ازاینکه نوتهای طبع سابقه درپهلووقطار بانکنوتهای جدید بحیث پول جریان قانونی داشته ودارای عین ارزش‌وقوه مبادله‌میباشد. لهذا اهالی محترم به مقصد عوض نمودن‌یك نوع نوت‌بانوع‌دیگرآن ببانکها، شهری‌خانگه‌ها ونمایندگی های بانك مراجعت نفر مودو‌از هرنوع آن یعنی نوتهای جدید ونوتهای‌طبع سابقه منحیث پول قانونی برای معاملات‌داد وستد استفاده نمایند.

بقیه درصفحة ٦٧

چار نوع تکت پستی ودو نوع کارت یادگار طبع گردیده‌است

به‌مناسبت جشن فرخنده جمهوریت‌وزارت مخابرات چارنوع تکت پستی فوق العاده ودونوع کارت یاد گاری که بافوتوی رهبر انقلاب موسس جمهوریت بیرق ملی جمهوری وسمبول های جمهوریت مزین میباشد طبع نموده است.

تکت های مذکور بر نگ وصحافت زیبا طبع شده وسراز ۲۶ سرطان که مصادف باساس روز انقلاب وروز اول جشن‌پرافتخار جمهوری کشو ر میباشد مورد چلند قرار گرفت .

یك منبع وزارت مخابرات گفت تکت‌ها ٤ر٥ر٧و ١٥ - افغانی وبرگ های یاد گاری ۱۲و۱۹ - افغانی قیمت داشته وبرای‌استفاده دربسته خانه گذاشته شده است .

۲۶ سرطان

شنبه ۲۹ سرطان ۱۳۵۳ مطابق ۳۰جمادی‌آلاخر برابر با ۲۰ جولای ۱۹۷٤

زمان آبستن تحول است و د رپهنه زمان درشرایط خاص،هنگامیکه کمیت ها به پختگی میرسد تحو لات شگرف و عظیمی در تاریخ زا د ه میشود که میان دوره ها خط فاصل میکشد وحماسه تاریخ سر از نو رقم زده میشود.

در شرایط که فریاد ها در گلوگاه خفه میشد و امید ها در دلها می‌مرد، مردم از ین‌همه بیداد گر ی‌وفشارچیز های می آمو ختـنـد و بـرای فرجامین نبردخودشانرآماده میکردند نیروهای مترقی و پیشتاز در تفهیم وآماده ساختن ذهن مردم نقش‌آگاهی‌داشتند و بد ینگو نه، شرایط برای یك دگر گو نی عملا آماده گشتـــه بود.

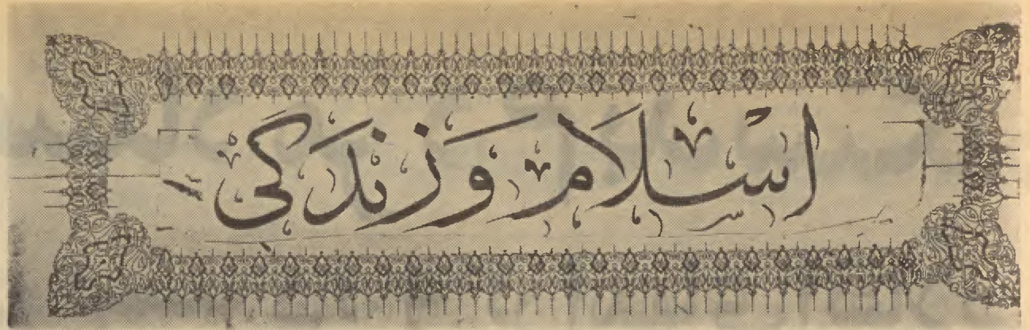
ودر سپیـده دم بیست و شش‌سرطان سال سیزده صدو پنجاه‌ودو بود که تحول و دگر گونی شگر ف‌درتاریخ کشور ماپدید آمد و رو ند تکامل در جهت دیگر بحر کت‌افتاد.

تحو لیکه محصول نبرد انسا ن‌ستمدیده و گر سنه بود، علیه بیداد وتلاش روشنفکر رزمنده وقهر مان،که‌حرکت کند زمان را تسریع‌میکرد واین نقش تاریخی اش را باز هم درجهت ترقی و حفظ دست آورد های انقلاب ایفا می‌کند.

طرح ها و پرو گرام‌های اسا سی برای پیشر فت و آبادانی کشور ، در پهلوی همه‌وظایف دشوار سوالی‌دیگریست که دربرابر تمام مر د م وطنپرست افغا نستان و دو لـت‌جمهوری ما قرار دارد وهانطوریـکه همه شاهد اند در ظرف مدت‌کوتاهی‌دوران جمهوریت پلان کار هـــای اساسی در شئون مختلف حیـــات‌اجتماعی طــرح‌وقدم بقدم‌به منصهٔ اجراء گذاشته شد. محتوی ا یـــن‌طرح ها و پلان ها متر قـی است وهدف اش رو شن. که نتیجه آ نرادرظرف یکسال بخوبی‌مشاهده میکنیم تحولات که درین مدت زمانی کو تاه‌بوجود آمده دری از خو شبختی هارا دربرابر دید گان مردم ما میگشا ید‌واین دعوتی است برای همه‌مردم که دست بد ست هم دهند و بــــرای‌آبادانی کشور شان تلاش کنند.

تحولاتیکه از بیست و شـــش‌سرطان پارسال در حیات اقتصادی واجتماعی کشورما پدید آمد ه‌بالای‌مسایل فر هنگی و کلتوری مابی‌تاثیر بوده نمی تــوانـد. دانشمنــدان ،نویسندگان و شا عــران بــر ای آفرینش آثار که دیگر در محدود هٔ‌خاص طبقاتی در گیر نیست همــت گماشتند وبرای استحکام پایه های‌نظام نوین جمهوریت آثارارزشمندی در مطبو عات پیاده کردند که جــز تاریخ کلتوری و فر هنگی کشو رما شده‌است.

بقیه درصفحه ٦۲

ترجمه از: ع،هبا

دیپلوماسی در جاهلیت واسلام

دیپلو ماسی در اصل کلمه ا ی است یو نانی که غا لبا برای وثیقه‌ها ومکاتیب و سجلاتی اطلاق میشد که احکام روی‌علایق وار تبا طات رسمی بیکدیگر می فر ستادند و حا مـــل اینکار، دارای اهمیت وار زش خاصی بشمار میرفت. رفته ر فته کلمـــــۀ دیپلو ماسی به همین نام واصطـلاح یو نانی خود در بین اهل زبا نها ی مختلف جهان از قبیل لاتین والسنه اروپایی و عر بی شایع گردیـد و استعمال آن در لسان اهل تمام ایـن السنه راه یافت و در خلال قر نها معانی مختلفی از ان استنباط میکردند تا آنکه در عصر حاضر، کلمـــــۀ دیپلو ماسی را برادارۀ روابط خارجی دولت از طریق بکار بردن و سایل صلح و مسالمت و بطور عام برتمام امور ومسایل خارجی کشور ها اطلاق مینمایند که این مفهوم بدون تفاوت همان مفهومی است که کلمـــــۀ دیپلوماسی در زمان یونان، کهن بدان استعمال میگردید.

دیپلوماسی و سفـارت دا رای یك معنی و مفهوم بوده ودو لفـــظ مترادف شمرده میشوند زیرا سفیر دراصطلاح سیا ست عبا ر ت ا ز شخصی است که از طرف یك دو لت بطور رسمی بدولت دیگر گمارده‌شده تانایب، وکیل و ممثل دو لت خو د در دولت دیگر با شد.

دیپلو ما سی در دو ران جاهلیت:

دیپلو ماسی در زمان جا هلیـــت یعنی روز گار قبل از اسلام،وخا صه نزد قریش چنین بود که و قتـــی میان ایشان و قبایل دیگر نـز ا ع وجنگی در میگر فت و میخوا ستند از در صلح پیش آیند، شخصی را بعنوان نماینده ووکیل قوم نزد آنها می فر ستادند تا از ایشان درتا مین وبر قراری صلح وحل مسئله‌نیابت نمایندگی کند. ازینرو مردم عر ب ارزش نظام دیپلو ما سی را بخوبی درك کرده درتنظیم روابط بین قبایل مختلف ازان پیروی مینمودند که این روش وپخش دیپلو ما سی اعـرا ب قبل از اسلام نسبت اینکه ازهمسایه های‌خود استفاده‌های‌اعظمی بعمل می آوردندازبدبختیها ی زندگی تاجایی بیرون آورد واین پیوند دیپلو ماسی اعراب علاوه ازینکه ایشان‌را درایجاد نظام ها در ساحۀ علایق و معا ملا ت خارجی شان مسا عدت کرد، بلکـــه موقف استرا تیژیکی شبه جزیرۀ ـ العرب را دربرابر مراکز تمدن های بزرگ و کهن از قبیل تمدن‌فنیکی‌ها درشام، تمدن فارس در بلاد فا ر س وتمدن فر عون در مصر، متبا رزنمود ومنجمله‌دو لت ها ییکه بیشتر روابط خود هارا با اعراب قایم کرده‌بودند، دو دولت بزرگ یعنی فار س و رو م بود که دران زمان از بزر گتریـــن قدرت های سیاسی جهان بشمـــار می‌آمدند و تبادل نما ینـــده ها ی سیاسی بین اعراب و این دو قدرت بزرگ، تاثیر بسزایی در زند گی عرب ها بجا گذا شت.

همچنانیکه و حـدت زبان و لغت درپیوند علایق قبایل مختلف عر ب تاثیر بارزی داشت هکذا مرکـــز مهم تجارتی ممالك و کشور هـــای دیگر درشرق وغرب و شمال، عامل مؤثر دیگری بود که در تقویۀ روابط دوستانه کمك میکرد، چه شبـــــه جزیرۀالعرب مسیر قافله ها وکاروان های تجارتی وبا زر گانی بود و ا ین کاروان ها از راه های مختلف به‌آنجا میرسیدند و اساسی ترین این راه‌ها عبارت از دوراهی بود که یکی را ه شرقی و دومی راه غر بی راتشکیل میداد از همین دو راه مصنو عا ت وصنایع غرب به شرق واز شرق‌به غرب سرا زیر میگردید واین جر یان موقف تجارتی جزیرۀ العرب را بحدی ممتاز و چشمگیر ساخت که دو لت های دیگر پیشنهاد میکردند تا با ایشان روابط دیپلو ما سی وتجارتی داشته با شند.

در پهلوی این روابط تجا ر تی باخارجیان روابط مماثل و هما نند دیگری بین قوای سیا سی دا خـل جزیرۀ العرب نیز و جود دا شت که عبارت از حرکت های تجارتی بین یمن ومکه و شام بود و مسلما این نوع حر کت ها ایجاب میکرد روا بط دیپلو ماسی بیش از پیش میان‌قبایل وممالك تقویت وانکشاف یا بـــد تابدینو سیله پیو ند های تجا ر تی محکمتر و مثمر تر گردد.

ازعوامل دیگـری کـه زمینـــه ارتباطات را مسا عد تر میسا خت مو قعیتی بود که شام از طرف شمال وجزیرۀ العرب از طرف جـــنوب عظیم ترین مقد سات دینی را درخود داشتند چنانچه بیت المقدس درشهر قدس و کعبه در مکه واقع شده‌بود که‌مردم از اکناف جهان بدانجـا رو می آورند و تما م نیرو های‌سیاسی داخل جزیرۀ العرب فرا ر سیـدن موسم حج وزیارت را انتظار برده و آن را فر صت مسا عدی برای‌بازدید ها وتشئید علایق و تجدید پیما نها، میشمردند همچنا نیکه حضـــر ت پیامبر اسلام نیز در مو سم حـــج قبایل مختلف را بسوی یکتا پرستی وهم آهنگی دعوت میفر مود و چنانچه معروف است آخرین سفرای قریش درزمان جاهلیت،حضرت عمر فارو ق بود که دران وقت هنوز به آئیـــن اسلام نگرائیده‌بود.

باوصف اینهمه بازهم او ضـــاع سیاسی اعراب جاهلیت بیشتر د ر موضوع انکشاف تجارت تمر کـــز یافته و در روابط خود پیشر فـــت تجارت راهدف اولی قرار میدادند.

دیپلو ماسی در اسلام

الف ـ در روز گار پیامبر اسلام:

هنگا میکه اسلام درقرن هفتـــم میلادی عرض و جود کرد یك تحول جذری و عمیق در ساحه هـــای دیپلو ماسی، اجتماعی و اقتصا د ی بوجود آمد و آنچنان قوا عد ونظامی باخود آورد که دولت ها در طـو ل قرنها در طریق برقرار ساختن روابط دیپلوماسی ازان استفاده مینمایند.

نظام سفارت اسلامی از همین جا آغاز یافت و اهداف و نظم آن همگام باتحول وانکشاف دعوت اسلامـی ، تحول وانکشاف پذیر فت و بدو ن شك این یك ایجاب طبیعی رسا لت بود.

عبدالرحیم (عینی)

شخصیت های بزرگ اسلامی رامعرفی میکند

حضرت زیدبن ارقم «رض»

این صحابه مبارز نا مدار یعنی زیدبن ارقم که‌به ابو عمر و معرو ف است بعضی هابنام ابو سعید وبرخی هم بنام ابو حمزه وغیره یاد کرده اند اصلانام وشهر ت‌صحیح آن‌زین بن‌ارقم بن‌یزید بن‌تیس‌نعمان انصاری خزاجی میباشد که کینه اش ابا عمر انصاری خزاجی است.

وی‌زیر تربیه عبدالله بن رواحه یکی از علمبر داران وشهدا ءجنگ مر ته در حالت یتیمی نشئت نموده ازتوجه وتربیه آن‌بهره کفی گرفت وتا حدیکه از زمره نویسندگان وهی رسول خدا (ص) بحساب آمد.

زیدبن ارقم (رض) ازز مره اصحا ب کوفی بحساب آمده تا اخیر در آنجا سکونت وبالاخره در همانجا وفات یا فت.

این صحابه مبارز قرار حکایت تار یخ پیغمبر خدا «ص» در هفده غـزا شرکتـ ورزیده است.

اززمانیکه بسن بلا غت نرسیده بودعشق جهاد در قلبش بحرکت آمده احسا سا ت وطن پرستی وخدا جویی درسینه اش می تپید زما نیکه میان مسلمانا ن وکنار قریش جنگ احد در گرفت سن وی کمتر از۱۵سال بود پیغمبر خدا «ص» نسبت صغارت سنش اورا باشترا ك جنگ اجازه ندادند وبرای

بقیه درصفحه ۶۱

جلب اعتماد مردم بدستگاه
آنان در پیشبرد پروگرامهای انقلابی
دولتی نقش اساسی

پولیس اکنون خدمتگار مردم‌است‌واقعاً خدمتگار مردم است . درمدت یکسال حجم جسرا یم‌پولیسی تا ۲۰ فیصد کاهش نموده است .

در گذشته در کشور ما مناطقی‌بودند که مردم آن حاضر نبود ند تذکره داشته باشند ولی‌اکنون همان‌مردم با ذوق وعلاقه در گرفتن تذکره . از همدیگر سبقت می جویند .

توزیع تذکره در کشور مانسبت به گذشته و به نسبت همه کشور های دیگرهم سریع صورت گرفته است و هم ارزان .
یك میلیون تذکره در مدت پنج‌ماه‌برای مردم توزیع گردید .

در یکسال ۱۱۲۴۸۷ جریب زمین‌وبیش از ششصد وشصت وسه میلیون ویکصد وپانزده هزار افغانی‌پول از غاصبین گرفته شد .

در یکسال ۱۲ تن تریاك از قاچاق‌باز داشته شد .

من‌وزیر داخله از فرد فرد مردم‌نجیب این سرزمین بخاطر همکاری های بی‌شایبه شان در پیشبرد پروگرامهای وزارت داخله متشکرمو به همه سپاس میگذارم .

-از وزیر داخله بی مقدمه میپرسم:
-شما وقتی برای نخستین بار بعد از رستاخیز بزرگ ۲۶ سرطان و پیروزی انقلاب سترگ وبا شکوه جمهوری زمام امور وزارت داخله رابدست گرفتید برای تامین اهداف‌والای‌این نظام مترقی‌و هم آهنگ نمودن نوعیت وماهیت فعالیت‌هابا خواسته های این نظام، باچه مشکلاتی روبرو بودید وچگونه واز کجا کار را آغاز نمودید ؟

-اجازه بدهید برای اینکه پاسخ‌خوبی باین پرسش شما داده باشم و خوانندهٔ ژوندون بتواند مسایل را در چار چوبه شرایط حاکم بررسی نماید نگاهی‌بگذشته بیاندازم .
-بفرمایید :
-شما میدانید که نظام گذشته‌باماهیت **سیاه وارتجاعی خود تمام خدمات اجتماعی راخاص یك طبقه ساخته بود ، طبقه ای‌که** ممتاز بود، در صدد قرار داشت ، حقوق اکثریت را غصب مینمود و همیشه نیز مورد حمایت قرار داشت.
ازجانب دیگر شرایط طوری ساخته گی میگردید که هر روز حکام محلی و اداری بیشتر بفساد آگنده می شدند ساحه ظلم واستبداد توسط اینها پهنای بیشتر میبافت وپولیس نیز که قاعدتاً باید حافظ حقوق عامه‌میبود در محدوده و تنگنایی قرارداشت که‌نمیتوانست جز بخود بیندیشد .
در مرکز، درولایت، درولسوالی‌ودر هر گوشه‌ی که‌واحدی اداری فعالیت داشت نارضایتی مردم ستمکش نیز زیاد ترمیشد وتعداد دوسیه های نا مکمل واقعات‌ازده‌ها بصد هاواز صد هابه هزاران میرسیدوباز هم‌توجه بیشتر متوجه این نکته بود که چسان ازهریك آن استفاده بیشتر مادی به عمل آید.
رشوت واستفاده جویی و چپاول حقوق مردم توسط زورمندان تاآنجا رواج یافته بود که‌نه‌تنها اعتماد مردم از دستگاه دولت سلب گردیده بود بلکه حکام وواحد های اداری سخت مورد نفرت وانزجار عامه قرار داشتند .
طبیعی است با استقرار چنین شرایطی وقتی انقلاب مردمی بکار آغاز میکند عطف‌توجه بیشتر روی دو نکته است - گماشتن حکام‌و مسوولینی با ایمان صادق ووطنپرست در کدر های اداری و پستهای حساس ازنظر ارتباط با حقوق اکثریت‌و فراهم آوری امکانات وسیع برای تربیت پولیس قوی، ورزیده وبرخوردار از روحیه‌مردمی برای پیشبرد سریع امورو جلب اعتماد مردم‌بدستگاه دولت جهت همکاری متقابل وبرای بثمر رساندن اهداف بزرگ ملی.
وزارت داخله‌نیز در گام نخست متوجه همین دواصل گردید یعنی ازیکسو والیها حکام، و لسوالیها و دیگر مسوولین‌شهر ها وروستا ها رابا‌چنین روحیه‌ای برگزید وازجانب دیگر تشکیلات پولیس را پاس نمود وآماده تطبیق قرار داد .
-اگر ممکن است پیرامون تشکیلات پولیس روشنی بیشتری اندازید ؟
-درگذشته تقسیم و تشکیل پولیس‌نه علمی بودونه مفید غالبا در مناطقی که‌کمتر ضرورت احساس میگردید تشکیل بیشتروبر نقاطی که این‌نیازمندی کمتر بود تعداد پولیس بیشتر میگردید و لی اکنون تشکیل باساس مهم بودن ولایت ، باساس مسایل سرحدی وباساس تجهیزات وسلاحی که که درآینده باید پولیس از آن برخوردار باشد تکمیل گردیده‌وبارمشکلات در این بخش سبك گردیده است .
- شما قبلا از پروگرام های تربیوی اسم بردید، میتوانید بگویید در این بخش چه تدارکاتی برای تعلم مجددپولیس گرفته شده است .
-دررژیم گذشته تعداد متخصصان‌خارجی استخدام شده بودند که وظایف تربیوی رابه عهده داشتند ولی‌اکنون این وظیفه‌به دوش صاحب منصبان جوان دا خلی‌گذاشته شده است.
همچنان کورسهای کوتاه مدت و معلوماتی که در ظرف یکسال در رشته های‌گونه‌گون پولیس دایر گردید ودر بلند بردن سطح دانش مسلکی پولیس موثر بود.
اضافه از آن ۲۵۷ پولیس درهمین مدت‌کم در ساحه های مختلف زیر تربیه قرار داده‌شد که مشکلات کمبود پرسونل‌را رفع ساخت البته فعالیت های تربیوی دوام دارد وکوشش آن است که در مدت کم پولیس کشور در تمام نقاط ورزیده با دانش وباتقوا باشد .
-از مقرره های تازه در بخش مورد بحث اسمی نبردید ؟
-تاکنون قانون ترفیع و تقاعد قانون **استخدام پولیس وژاندرم قانون ترافیك** مقررات‌امور جنایی‌ومقررات تادیب پولیس وبعضی مقرره های خاص دیگر پاس گردیده وبه تطبیق گذاشته شده‌است .
-فعالیت های شما درساحه وظایف پولیس در پایین آوردن گراف واقعات‌و جرایم پولیس چقدر موثر بوده‌است؟
-در تعداد جرایم بصورت یك کل‌ودر تمام کشور بیشتر از ۲۰ فیصد کاهش‌به عمل آمده است که همکاری صمیمانه وبی شایبه مردم باپولیس در این بخش سهم اساسی وموثر داشته و من وظیفه خود می دانستم که از مردم افغانستان بخاطراین همکاری متشکر باشم.
-خبر های نشر شده در زمینه توزیع تذکره های جدید موید این مطلب است که توزیع تذکره باسرعت و موفقیت کم نظیری عملی گردیده است میتوانید علل این پیروزی رابر شمارید ؟
- درست است در مدت پنج ماه بیش‌از یك میلیون تذکره بمردم توزیع گردید، در حالیکه به نسبت گذشته پول کمتری نیز مصرف شد، علت واقعی‌این سرعت عمل‌را میتوان در همکاری بی شایبه مردم و زحمت کشی‌موظفین مربوط سراغ کرد .
در توزیع تذکره علاوه از جوانان‌بادرد

دولت و همکاری بی شا یبه

ی دولت در موفقیت شعب وسازمانهای

ی داشته است

بناغلی فیض محمد وزیر داخله

وبا احساس که‌بدون سفر یه و امتیا زا ت خاص این وظیفه‌راعهده دارشده اند ، ـ تعدادی از صاحب منصبا ن اردو وا هل ـ معارف نیز در این پروگرام سهم گرفته‌اند. که‌وظیفه شناسی و احساس مسوو لیت مشترك مو ظفین توزیع تذ کره و مر د م موجب شده است که توزیع تذکره نه تنها به نسبت گذشته در کشور ما بلکه‌نسبت به کشور های پیشر فته نیز هم ارزا نتر باشد وهم‌سریع تر.

ـدر گذشته مردم بعضی از مناطق کشور بعلل خاصی نبودند تذکره تابعیت را اخـذ نمایند شما باین مشکل چگونه فا یـــق آمدید؟

ـدرست‌است در گذشته مخصو صامردم ولایت پکتیا، بعضی مناطق سپین بو لد ك، ولسوالی شینوار وغیره تذکره نمی گرفتندو یا اینکه توزیع نمیگر دید و لی در تو زیع تذکره جدیدمردم‌این‌مناطق نیز مانند همه هموطنان خود باعلاقه در گر فتن تذ کره سبقت میجو یند که این نشانه علا قمندی تمام مردم بدون استثنا به نظا م‌مترقی‌جدید است.

ـدر مورد توزیع‌ز مین چه اقداما تی ـ صورت گر فته است تاآنجا که خبر ها ی نشرشده حاکی است تاکنو ن بیشتر درتوزیع زمین ، از ز مین های دو لتی استفاده شده است میتوانید معلو ما ت د هید که دو لت این‌زمین ها را چگونه بد ست میاورد ؟

دو لـت د ر ظـرف یـك سال گذشته تنها ۱۱۲۴۸۷ جر یب ز مین ا ز ـ غاصبین که زمین های دولت را غصـب نموده‌بودند گرفته‌شد ه است و فعا لیـت در این زمینه بازهم دوام دارد البته میدانید که‌دولت در قدم‌اول‌زمین های دو لتی رابه نیاز مندان توزیع میدارد .

ـدر مورد تحصیل با قیا ت دولت ازمردم بانفوذ چه اقدا ما تی صور ت گر فته است چه تا آنجاکه میدانیم در گذشته عده ای با استفاده ازوسا یل گونا گون پول دو لت‌را اختلاس می نمودند ؟

ـ درست است متا سفانه در نظا م‌گذشته تعدادی از اشخاص‌بانفوذ اداری و محلی‌با استفاده از قدر ت وصلاحیت خود مقـد ار معتنابهی پول دولـت رابه‌عناوین مختـلفه‌ـ کمایی‌کرده و حکو مت های سابق ازتحصیل آن‌عاجز مانده بودند ولی وزار ت دا خلـه دولت جمهوری در مدت یکسا ل موفق‌گردید بیشتر از ششصد وشصت و سه میلیو ن و یکصد وپانزده هزار افغانی پو ل غصب‌شده دولت را از این اشخا ص تحصیل نمایدکه البته فعا لیت در این ز مینه باز هم بشدت ادامه دارد وتا آخرین افغانی پو ل غصب شده دولت بحساب دو لت انتقا ل خوا هد کرد .

ـبنا غلی وزیر دا خله در گذ شـتـه شاهد بودیم که تعدادی عمارات نیمه کـاره مربوطاین وزار ت در هر ولایت وولسوالی بحال نیمه ویرا ن گذاشته شده و پو ل دولت در حقیقت هدر میر فت دراین یـك سال فرصتی برای تکمیل این عمارا ت ـ داشته اید یا خیر ؟

ـمختصر برایتا ن‌بگویم در مدت یکسال که از فعالیت دو لت جدید میگذرد تا این لحظه یکصد و دواز ده عمار ت جدیدباضافه تکمیل عمارا ت نیمه کاره گذشته سا خته شده است‌که بیشتر شا مل محا بس‌شفاخانه ها وتانه‌های‌سر حدی میباشد .

ـدرباره انسداد قا چاق و فعا لیـــت شعب مربوط وزار ت دا خله در این زمینه گفتنی ندارید ؟

ـچرا ـدر بخش جلو گیر ی از ورود و خروج اقلام قاچاقی مردم خود گواهند که‌در گذشته چه میشد ودر جریا ن یکسا ل کار دولت جدید چه اقداماتی صورت گرفت‌بگذار مرد م‌خود قضاوت نمایند، من‌فقط یك نکته‌را یادآوری میکنم‌که ظر ف امسا ل فقط بیش از ۱۲ تن تریاك خالص از قاچـاق بـاز داشته شده و تسلیم دولت گشته است در پهلوی آن مقدار معتنابه مواد مخدره وصد هاقلم دیگر قاچاق بد ست آمده و فعا لیت دراین زمینه بقدرت خود دوا مدارد ، من اطمینان دارم در مدت کوتاهی ما موفـــق میگردیم که‌ز مینه های را سا زند گی‌کنیم که برای ورود و خروج اشیا و اجنـــاس فقط یك‌راه وجودداشته‌باشد وآن هم گمرك باشد ودر این راه مو فقیت های چشمگیری نیز داشته ایم.

ـبناغلی وزیر دا خله به نما یند گی از هزاران خانواده‌خواننده ژوندون از شما متشکر م که حاضر شدید با ما گفتگو ی مطبـو عا تـی نمو دیـــد اکنون اگر پیامی بمردم افغانستا ن داشته باشید بگو ییدتا در مجله محبوب خانواد گی کشور (ژوندون) نشر گردد ؟

ـبنو یسید وزار ت دا خله آرزو وآرمانی جز آسایش ورا حت اکثریت مردم‌افغانستان راندارند ودر این راه از هیچ تپش وتلاشی دریغ نمیگردد.

من از فرد فرد مردم نجیب این ســر زمین بخاطر همکاری های بی شا یبه شان درپیشبرد پرو گرا مها ی وزار ت دا خله متشکر م وبه همه سپاس میگذ ار م .

وزیر مالیه میگوید :

تهیه وتنظیم از :رووف راصع

مالیات غیر مستقیم موج

در بوجود آوری انفلاسیون نق

برای اموال لوکس وغیر ضروری‌از آن جهت محصول بلند تر گمرکی تعیین شده است که مورذ ضرور تواحتیاج اکثریت مردم نمیباشد .

●

دولت برای از میان بر داشتـــن تبعیض میاُن مامورین ،اجیران و کار گران مرکز وولایات‌ذر زمینه استفاده‌از کوپون یکصد میلیون افغا نـــی خسارت را متقبل گردید .

وزیر مالیه مثل همیشه مصروف استو سخت سرگرم کار وقتی وارد اتاق کار ش میگردم ،لحظاتی درانتظار بسر میبرم تـــا تیلفونهای را جواب گوید، دربخش های‌گونا گونی هدایت صادر نماید وکار های مهـــم نیمه تمام سردست را باتمام رساند .

وقتی اندکی فرصت میابد برای اینـکه گفتگو راآغاز نموده باشم میگویم:

شما بیش ازاندازه مصروف هستید؟

واو کوتاه وفشرده در جوابم میگوید :

ـ در شرایط کنونی بایست بیشتر کار کرد وکمتر گفت .

اجازه میخواهم که پیرامون مسایل مربوط بوزارت مالیه پرسش هایم را مطرح نمایم، باخوشی وی آمادگی اش را اظهار میدارد ،

ـ خواهش میکنم که‌به عنوان مقدمه در مورد فعالیت های بنیادی وزارت مالیه، تحوـ لات یکساله آن وطرح وکارنامه هایی که‌برای تطبیق رفارم های عمیق درجهت بهبودمسایل مالی کشور چیزی بگوئید .

بعد از لحظه‌ای تفکر اینطور پاسخ میدهد:

ـ وزارت مالیه مکلفیت ووظیفه دارد تااز یکطرف سیاست مالی وپولی مملکت را بـــا مدنظر گرفتن پرنسیب های دولت جمهـوری انقلابی افغانستان انسجامو تنـظیم و طر ح نماید.

واز طرف دیگربرای تزئید عواید ملی و کنترول مصارف وتحصیل مالیاتـ دولت ـ محصولات وحفاظت دارائی های دولت چـــه منقول وغیر منقول مکلف میباشد.

ترتیب وتوحید بودجه کشور که درتحو ل بنیادی وحیات اقتصادی واجتماعی کشوررول مهم وبارزی دارد نیز ازوظایف اساسی‌وزارت مالیه است.

برای‌ا ینکه انسجام بهتر ومؤثریـــت بیشتر دراوضاع اقتصادی ومالی واجتما عی کشور بعمل آیدطرح قوانین ـ لوایح مقررات اساسی ومهم بنظر میاید روی این‌پر نیسیب وزارت مالیه درمدت یکسال به‌یك سلسلـه اقدامات درمورد دست زده است که میتوا ن ازترتیب وتسوید قانون گمرکات ـ قانـون تصدیهای دولتی، تعلیماتنامه مالیات‌برعایدات تعرفه جدید گمرکات ـ طرزالعمل های مالیاتی ومقـر رات سیستم تـقـا عد ومـقـررات گـدام داران و تحو یلداران و لـــوایـح ارزاقی وتوزیع کو پـون انسجام تصدی‌ها ولایحه معاش منطقوی واضافی وسفر خر ج هاو طرز العمل های املاکی ومقررات وطـرز العمل های محاسبوی نام برد،و قانون جدید بانك هارویدست است که عنقریب‌بعد ازطی مراحل قانونی برای تنظیم وانسجام وظایف بانك مرکزی ودیگر بانکها وبرای سیاسـت وسیستم پولی مملکت بی تاثیر نخواهد بود

گذشته ازآن وزارت مالیه برای تحصـیـل باقیات دولت وکنترول‌اسعار وکنترول‌مصارف وتزئید عواید نیز اقدام نموده است پـلا ن های آینده یعنی درمورد سیاست پولی ومالی مملکت بادر نظر گرفتن پرنسیب ترجیـــح دادن مالیات مستقیم برغیر مستقیم وتزئید عواید تـوسط چشمه های جدید مـالیاتـیو تطبیق نمودن مالیات مترقی ازوظایف مهـم وآینده این وزارت خواهد بود که درپهلوی آن مصارف بیجا واضافی جلوگیری نمـوده وسیاست پولی معقول را بوجود میاورد.

همچنان برای بوجود آوردن کوپرا تیف های کارگران ـ مامورین واجیران که‌بتو انند ازآن استفاده نمایند اززمره پلان های آینده خواهد بود.

ـشما در زمره‌فعالیت های اساسی‌وبنیاـ دی‌ازرحجان مالیات مستقیم بر غیرمستقیم نام گرفتید ،اگر ممکن است لطفا بفرمایید این شکل مالیات تاکنون‌بچه پیمانه‌موردتطبیق قرار گرفته ومفیدیت آن در شرایط مو جود تاچه اندازه ثابت شده‌است ؟

ـ ازنظر علمی وباتوجه به شرایط خاص درکشور ما مالیات مستقیم از شکل دوم آن یعنی مالیات غیر مستقیم بمر اتب بهتـ ر وموثرتر است ،چه این‌نـوع مـالیات بـالای مستهلك ویا مستحصل ،انتقال نمیکند، در حالیکه مالیات های غیر مستقیم روی مستهلك ومستحصل قیمت بـازار بین المللی تـاثیر میگذارد ، به عبارت بهتر مالیات غیرمستقیم موجب تورم پولی گردیده ودر بوجود آور ی انفلاسیون نقش عمده واساسی دارد با توجه به مطالب‌فوقو پیروی ازاین گفته رهبـــر انقلاب وپیشوای ملی ماکه : «مالیات مستقیم باید نسبت بمالیات غیر مستقیم تر جیـــح داده شـــود ....» وزارت مالـیه در جریـان یکسال فعالیت خود زیرلوای جمهوری در این زمینه فعالیت اساسی داشته است مالیا ت مستقیم در سال۵۲ نسبت به سال ۵۱ـچهل فیصد افزایش داشت هم چنان در پیشبینی عواید ،ساختمان بودجه وسهم مالیات‌مستقیم بر غیر مستقیم در سال ۵۳ نسبت به سا ل ۵۲ ـ ۵ر۵ فیصد افزوده گشت و عکس آن مالیات غیر مستقیم وسهم آن در بودجـه دولت درهمین‌سال ۳ فیصد کمتر است .

ـ برای توزیع بانکنوتهای جدیدچه طرحو پلانی دارید ؟

برای توزیع بانکنوت های جدید پلان‌طرح شده وتـوسـط ابـلاغیـه وزارت مالیه بسمع عامه رسانیده شده .

چه پول های‌جدید که مزین به فوتوی رهبر ملی ماست ومسکو کات که مزین به‌سمبو ل ملی‌افغانستان است در پهلوی دیگر بانکوت های طبع سابقه دارای عین ارزش قانو ن پولی است ودافغانستان بانك بادرنظر گرفتن پول در اقتصاد کشور پول های جدید رانشرو توزیع خواهد کرد، که هموطنان عزیزابلاغیه تاریخی وزارت مالیه را درنظر خواهدگرفت.

فعلا تنها ۱۰۰ افغانیگی و ۲۰ افغانیگی نشرو توزیع میشود که درآینده قریب ۱۰۰۰ افغانیگی وپنجاه افغانیگی وده افغانیگی و ـ پنجصدافغانیگی نیز نشرو توزیع خواهدشد

ودافغانستان بانك در تادیات ومعا ملات روزمره خود کوشش مینماید تانوت های‌جدید جمهوری افغانستان رانشرو توزیع نماید و ازتبدیل نمودن یکنوع به نوع دیگر معذرت میخواهد.

ـجلو گیری از تورید اموال لوکس وغیر مفید وهمچنان کاهش حجم محصولات گمرکی بعضی اقدام ضروری‌تاچه اندازه روی عواید دولت اثر میگذاردووزارت مالیه ازچه طریقی این خسارات راجبران مینماید ؟

در تعرفه جدید گمر کات راجع با موال لوکس نرخ‌وقیمت معین‌مستقل وفیصدی معین موجود است واموال لوکس چون ازضرورت های اولی زندگی اکثر مردم نمیباشدو فقط عـده‌ی محدود ازآن استفاده مینمایند نـرخ مستقل وفیصدی محصـول آن بلنـدتر تعین گشته است .

در تعرفه جدید گمرکات طوری زمینـــه سازی گردیده است که از یکسو اقلام‌مورد ضرورت عموم مردم به قیمت ارزانتری بـه دستر شان قرار گرفته بتواند وازجانب‌دیگر عواید دولت نه‌تنها کسر نکند بـلکه درآن تقویه هم‌بعمل آید به‌همین سلسله بـــه تعویض مقرره ها ی واردات وصادرات به منظور حمایت از صنایع داخلی تو جه جدی بعمل آمده است.

بااصلا حات امور گمرکی در سال ۵۲ در حدود بیشتر ازپنجصدمیلیون افغانی بـــه نسبت سال ۵۱در عوایدگمرکات افزایش بعمل آمده است.

ـ میتوانید معلو مات دهیدکه‌برای‌خریداری گندم مازاد چه مقـدار پـول تخصیص داده شده است ؟ مقـدار گند می کـه در سال جاری خریداری میگردد پنجاه تاشصت‌فیصد نسبت به‌سال گذشته بیشتر خوا هد بـود ودولت مدارك خریداری وتادیه قیمت ایـــن مقدار را پیشبینی قبلی نموده است.

البته خریداری بیشتر گندم نه‌تنهاموجب ازدیاد ذخایر دررفع‌احتیاجات عامه‌میگرددبلکه در استقرار قیم نیز نقش عمده دارد وبه‌همین دلیل اگر ایجاب نماید دولت به خریـداری بیشتر گندم از فیصدی متذکره اقدام خواهد نمود.

ـ وزارت مالیه برای اجرای کوپون‌ارزاق مامورین دولت در ولایات چقدر تخصیص پولی دارد وآیا درنظر است که‌بصورت یك کـــل قسمت بیشتر ضروریات اولی زندگی‌مامورین بوسیله این اداره تهیه گردد ،یاخیر ؟

وزارت مالیه برای‌اینکه امکانات استفاده از امتیازات مامورین دولت رابرای تـمـا م مامورین مرکز وولایات کشور بیك نسبتو یك‌پیمانه فراهم آورد، متوسل با قداماتی در همین زمینه گردید که در فرصت کم ایـن آرزوبرآورده گشت،فعلا تمام مامورین،اجیران وکارگران‌مطابق لایحه جدیدتوزیع کوپون‌مواد مورد ضرورت خودرا اخذ مینمایند و دولت تقریبا یکصد میلیون افغانی خساره رابخاطر تفاوت قیمت کوپون ولایات متقبل گشته‌است تامامورین ،کارگر ان واجیران ولایات نیز از آن استفاده نموده وتبعیض میان مرکز وولایات ازمیان برود.

وزارت مالیه بصورت امتحانی ده مغازه را به‌نواحی مختلف شهر افتتاح نمودکه از آن

جب تورم پولی گردیده
نقش عمده دارد

بناغلی سید عبدلاله وزیر مالیه

بزودی ساحه فعالیت کو پرا تیف‌های ذولتی‌در مرکز وولایات گسترش داده شده و امکان استفاده آن برای‌تمام مردم بیکسان فراهم میگردد .

●

با اصلاحات امور گمرکی درسال‌از پنجصد میلیون افغانی در عوایـد گمرکات افزایش بعمل آمده است .

کوپون داران کارگر ، مامور ، ویااجیر آرد، روغن برنج ،مکرونی ،بوره وحتی رخت باب مورد ضرورت خود راباسانی بدست آورده بتوانند.

این مغازه ها بوسیله مامورین ریـاست ارزاق واحتیاجات عامه اداره‌میشود.

-برای انکشاف بیشتر کوپراتیف ها ی دولتی که‌تسهیلاتی رادر تهیه مواد اولـــی زندگی برای مامورین وحتی مردم فراهم‌آورد چه طرحهای راپیش بینی نموده اید؟

بزودی در۱۸ ناحیه شهر مغازه‌های‌دولتی باز میگردد که بعدا به کوپراتیف تـبدیـل خواهد شد.

همچنان در ولایات کشور نیز سا حـه فعالیت کوپرا تیف هاومغازه های دو لتـی بسط وگسترش‌داده خواهدشد. تادر آینـده نه‌تنها کارگران ،مامورین واجیران دولت‌بلکه عموم مردم چه درمرکز وچه درولایات بیمانه ازآن استفاده برده بتوانند . که‌ایـن اقدا م ازیکطرف درفراهم آوری تسهیلات‌برای رفع احتیاجات عامه گامی موثراست وازجانب دیگر در استقرار قیم وثابت نگاه داشتن آن نقش عمده دارد.

-اجازه‌بدهید آخرین پرسشم‌راطرح نمایم، شما‌در سخنان قبلی خودبجواب یکی ازپرسش هااز کنترول اسعار اسم بردید، اگر ممکـن باشد لطفادر این باره توضیـــح بیشتر ی بدهید؟

- کنترول اسعار با اقتصاد مملکت‌ارتباط دارد، وزارت مالیه به منظور اینکه از فرار اسعار جلو گیری شده و بنیه اقتصاد کشور تقویت بیشتر گردد فور مه های اسعار ی گمر کی راترتیب نموده ودر گمر کا ت‌کشور زیر اجرا وتطبیق قرار داده است .

گمر کات دروقت دخو ل ویا خرو ج اسخاص دستور العمل فور مه‌کنترول اسعار را رعایت مینمایند ودر مورد اشخا صیکه بیمار باشند ویا سفررسمی‌مینمایند وهم‌برای تجاری که‌به‌منظور تجار ت قصد مسا فر ت دارند تسهیلا ت لازم فرا هم میگردد .

می بینم که وقت وزیر مالیه را زیاد گرفته ام زنگهای متوا تر تلفو ن سکو ت اتاق اورا می شکناند ، تعداد ی‌ازمرا جعین دراتاق پهلوی انتظار فرا غت اورا دا رند بنمایندگی ازخوانند گان ژوندو ن تشکرمی کنم که حاضر گشته است گفتنی ها یش را بـایـن مجـله درمیان گـذارد واتاقش راترك میگویم ، در حالیکه با خو شرو ی که خصلت او است تشکر را باتشکر جواب میگوید .

وزیر معارف میگوید :

ارتقای اتومات شاگردان

تأثرات عقده پذیری

در جریان یکسال ۳۷۸ مکتب دهاتی ابتدایی در کشور افتتاح گردید و لیسه زراعت فراه وموسیقی درکابل به فعالیت آغاز نمودند .

●

با ا فزایش مضامین حرفه وی و مسلکی در پروگرا مهای درسی معارف زمینه ها طوری سازندگی میگردد که نو جوانان بعداز ختم یك دوره درسی بتوانندبا استفاده ازحرفه ومسلك آموختگی شان برای خود فامیل واجتماع خود مفید ومؤثــر باشند .

●

در جریان یکسال صد ها استاد معلم برای تحصیلات عالی و تجارب بیشتر بکشور های خارجی اعــزام گشتند .

●

بلند رفتن نرخ کاغذ درمار کیت‌های جهان وقلت آن موجب میگردد کــه وزارت معارف در زمینه تهیه کتــب درسی با مشکلاتی مواجه گردد .

وزیر معارف را سر ساعت ۳ قرار وعده قبلی در اتاق کارش ملاقات میکنم ، خستگی محسوسی که روی خطوط چهره و حالت نگاه او بآسانی خوانده میشود نمایانگر نصف روز کار ممتد و بدون وقفه است . دستگاه سرد کننده اتاقش تا اندازه ای از شدت گرمای نیم روز میکاهد وآنرا بی اثر میسازد و زنگ تیلفون هر لحظه سکوت سنگین اتاقش را می شکناند .

بعداز سلام و تعارف معمول از محتوای مجله ژوندون بحیث یك خواننده آن اظــهار تشکر و رضایت مینماید و من برای اینکه وقتش را زیاد نگرفته باشم از او خواهش میکنم پیرامون فعالیت های عمقی و بنیادی وزارت معارف در جریان یکسال کار دولت انقلابی و طرح ها وکار نامه هایی که درجهت ایجاد یك معارف متوازن در کشور به تطبیق گذاشته شده است سخن گوید ومعلو ماتی ارائه نماید .

قبل از آنکه بپر سشم پاسخی گوید، لحظه‌ای از نظر میگذراندم بعد تیلفونی را جواب میگوبد وبه پر سنده ای هدایتی صادر مینماید و آنگاه آرام و شمرده شروع به سخن میکند ، لحنش گرم و صمیمی است و گفته ها و جملاتش صریح و مرتب و درهمه حال میکوشد شمرده سخن گوید تادر یاد داشت گرفتن باشکال مواجه نگردم ، میگوید :

ـ اجازه بدهید قبل از آنــکه پیرامون تحولات یکساله معارف کشور سخنی بگویــم اشاره ای داشته باشم ، بیك نکته اساسی و آن اینکه استقرار نظام فر خنده نویــن به آن وضع رقت بار و نابسا مانیهایی که از ده سال گذشته در مؤسسات تعلیمی کشور ایجاد شده بود یکباره خاتمه بخشید وبــا پیرو زی انقلاب سترگ و باشکوه ملــی استقبال گرم و شایانی از جانب استادان، معلمان ، محصلان و شاگردان از شرایط نو بعمل آمد واین علاقمندی و استقبال تنها از روی احساس و نوشته نبود بلکی درعمل نیز عشق خودرا به نظام مردمی جمهوریت و احترام خودرا به مقرره ها نشان دادندو مثال زنده آنهم اینکه از زمان انفاذ نظــام جدید تاکنون تمام مؤسسات تعلیمی کشور، ابتدایی ، ثانوی و عالی بصورت منــظم از پروگرامهای درسی استفاده نمودند و تمام او قات درس با نظم و دسپلین کــا مل از دروس استادان و معلمین بهره گرفتند واین یکی از اصلاحات بارز و چشمگیری است که وزارت معارف بنابر اقتضای نظام آنرا احساس مینماید ، در حالیکه در یك دهه قبــل از انقلاب معارف ما واقعا باوضع اسفناکی مواجه بود وتمام دقایق ار زنده محصلین وشاگردان بیهوده صرف میگردید و خسارات جبــران ناپذیری را متوجه مسایل مادی و معنوی کشور مینمود .

ـ تشکر اکنون ممنون خواهم شد اگر در باره اصلاحاتی که در زمینه مسایل درسی انجام پذیرفته است سخنی گویید ؟

ـ وزارت معارف دولت جمهوری باساس ار شادات رئیس دولت که در بیانیه خطاب بمردم فرمودند :« توجه خاص در اصلاح و انکشاف معارف مبذول شده ...» وبتاسی از این ارشادات رهبر بزرگ کمیته هایی را مؤظف ساخت تاراجع باهداف پرو گرامهای درسی معارف وتشکلات آن تجدید نظر بعمل آید ، مطالــعه و تحقیق در بخش اهــداف پروگرامهای معارف که ایجاب فرصت کافی را مینماید هنوز هم دوام دارد و نتایج آن در ختم کار باطلاع مردم خواهد رسید ،اما برخی از این کمیته‌هاکه نتایج مطالعات شان خاتمه پذیرفت طرح های علمی و آموزشی کمیته های مربوط به تطبیق گذاشته شدکه ازآن جمله میتوان از ار تقای اتــو مــات شاگردان دوره اول ابتدایی نام گرفت .

همچنان به منظور اصلاح بیشتر کدر اداری وفراهم آوری تسهیلات بیشتر در این زمینه تعدیلات مثبتی در تشکیلات وزارت معارف وارد گردید که به عنوان مثال از چند مورد آن یاد میکنیم .

پروژه نصاب تعلیمی وزارت معارف قبلا مربوط ریاست تد ریسات ابتدایی بود، در حالیکه عین اهداف پروگرامهای نصاب تعلیمی مختلفه می‌باشد ، بناء ازلحاظ هدف وارتباط کار این پروژه ،مناسب دیده‌شدکه بریاست تالیف وترجمه وزارت معارف مربوط گردد.

یك تعداد اشخاص که بنام مشاوریــن منصوب بودند و از ایشان استفاده درست بعمل نمی‌آمد بنام «بورد علمی» وزارت معارف منظوری حاصل گردید ، مدیریت عمومــی سمعی و بصری که در گذشته کار آن راسآ بمقام وزارت تعلق میگرفت از نظر اهلیت و وسعت پروگرام ها و مکاتب بریاست ابتدایی معارف مربوط گردیدو مدیریت عمومی توزیع کتب که قبلا در چوکات تشکیل وزارت معارف قرار نداشت در چار چوبه ریــاست اداری تشکیل وبه فعالیت آغاز نمود .

ـ این اصلاحات شامل مسایل مربوط به پوهنتون هم گردید ، یاخیر ؟

ـ بلی ، در ساحــه پوهنتون پوهنځی وترنری که ارزش واهمیت اقتصادی و حیاتی دارد از آغاز سال ۱۳۵۳ تأسیس گــردید، برای تربیت معلمین مکاتب میخانیکی دپارتمنت تربیه معاونان انجنیری در پوهنځی انجنیری تاسیس شد و چون در بین پرو گرام‌های پوهنځی های تعلیم و تربیه و ساینس و ادبیات تضاعف و تداخل بمشاهده میرسید بعد از غور کمیته های مؤظف ، پوهنځــی تعلیم وتربیه لغو و دیپارتمنت های مربوطه به تعلیم معلمین آن به ، پوهنځی هــای ساینس وادبیات مدغم گردید .

مؤسسه تعلیم وتربیه که وظایف مشخصی را بدوش نداشت منحل گشت و اعضای آن بریاست های تدریسات وزارت معارف و برخی از شعب پوهنتون گماشته شدند که همه‌ای این تعدیلات از یکسو در مؤثریت کار نقش اساسی دارد واز جانب دیگــر ازنظر اقتصادی و صرفه جویی با ارزش است.

ـ میتوانید معلو مات دهید که در مدت یکسال بچه پیمانه و تعداد مکاتب جدید در کشور تاسیس گشته است ؟

ـ درجریان یکسال ۳۷۸ باب مکتب دهاتی ابتدایی گشایش یافت و لیسه زراعت در فــراه و لیسه موسیقی در کــابل افتتــاح گردید .

علاوه از آن به منظور پخش و تعلیــم سواد در مملکت ریاست مبارزه با بیسوادی باتشکیل بهتر و بودجه کافی بمیان آمدکه علاوه بر فعالیت های وسیع پــروژه سواد حیاتی را در چار ولایت کشور گشود .

ـ برای تربیه بهتر معلمین چه اقداماتی صورت گرفته است ؟

ـ وزا رت معارف به منظور بلند بردن سطح آگاهی علمی و مسلکی معلمین واستادان کشور که بنابر مقتضیات نظام جدید بایست پروگرام هــای درسی را بــهتر و درستر تدریس نموده بتوانند سیمینار هایی رابرای معلمین ، مفتشین و هیات اداری مــعارف دایر نمود .

صدها معلم واستاد از طریق بورس‌های ممالك دوست ومؤ سسات بین المللی جهت تحصیلات عالی ویا تجارب بیشتر اعزام گشتند وموافقت نامه‌هایی باممالك دوست ومؤسسات بین‌المللی در سا حات هــمکاری علــمی،ـ فرهنگی و سپورتی تجدید و یــا تمدیــد گــردید .

ـ در گذشته کمبود عمارات درس خانه یك معضله بشمار میرفت ومخصوصا دردهات وبرخی از ولایات این کمبود محسوس تــر بمشاهده میرسید ، وزارت معارف برای رفع این مشکل مجالی یافته است یاخیر ؟

ـ بلی ، وزارت معارف خوشبختانه باثر هدایت حکومت پلان تعمیراتی را برای سال ۱۳۵۳ در چند ولایت کشور روی دست گرفته است که با تطبیق آن بخش عمده ای ازاین مشکل خاتمه میابد .

دوره اول ابتدائی از
طفال میکاهد

بناغلی نعمت الله پژواك وزیـــر معارف

ـ شما میدانید که همه ساله تعدادی از شاگردان صنوف ۱۲کشور فارغ میگردند که آرزوی شمول در پوهنتون را دارند اما این مرکز علمی کشورنیز بست ثابتی دارد وبه همین علت هرسال هزاران نفر از فارغان صنوف ۱۲کانگور زده شده و در ادارات‌نیز میمانند . برای اینکه این موضوع در آینده پرابلم حادی را نسازد وزارت معارف‌متوسل بچه اقدامی خواهد گردید ؟

ـ درست‌است ، خوانندگان عزیز ژوندون واقف اند که همه ساله یکتعداد زیادجوانان وطن یکدوره تحصیل را تمام کرده وقسمت محدود تر آنها به تحصیلات عالی تر قبول میشوندکه به‌هم ین ترتیب در دهسال‌گذشته هزاران فارغ‌التحصیل دوره هـای ابتدایی، متوسطه و لیسه های ماکه فرصت شمول‌را بدوره های بالاتر تعلیمی نیافته اند بی سر نوشت باقی ماندند . وحتی یك قسمت معلوماتی راکه در دوره های مختلف‌تعلیمی کسب نموده بودند از دست دادند ، علـت واقعی چنین مشکلاتی ایـن است کـه در گذشته بار تباط پدیده های فرهنگی باپدیده های اقتصادی واجتماعی اصلا توجه‌نمیگردید وبدون آنکه بانکشاف اقتصادی توجه گردد معارف باثر تقاضا های بیجا و نفوذاشخاص وبدون درنظر گرفتن‌معلمین مسلکی ومسایل تعلیمی انکشاف داده شد واز جانب دیـگر متأسفانه در پروگرامهای درسی‌هیچ توجهی به‌مسایل اجتماعی و اقتصادی نگردیده بود در حالیکه انکشاف معارف فقط وقتی علمی ودرست است که متوازن بـا انـکشاف در ساحه های اقتصادی و اجتماعی باشد .

بهر صورت چنان نفهم کاری هایی بود که امروز این مشکلات و معضلا ت را در راهمان قرار داده است .

وزارت معارف برای اینکه ازیك جانب از بروز مشکلاتی باین گونه در آینده‌جلو- گیر گردد و از جانبی هم زمینه حرفه های صنایع دستی و کوچك توسعه یابد به‌هدایت دولت جمهوری سعی می ورزد حتی‌الامکان‌در پروگرامهای دراسی تجدید نظر نماید ودر داخل پروگرامهای درسی مضامین حرفه‌وی ومسلکی را شامل نماید تاوقتی نو جوا نان یك دوره تحصیل را باتمام میرسانند قادر باشند باداشتن سویه مسلکی برای خـود، فامیل و جامعه خود مصدر کاری گردندو در انتظار تعینات و استخدام در ادارات دولتی باقی نمانند .

البته تطبیق این گونه پروگرامها ایجاب فرصت زیاد و پول گز اف را مینمایدکـه وزارت معارف با قبول آن امکا نات بهتری را برای جوانان آینده فراهم می گرداند.

ـ برای نو جوانانی که بقول شما شرایط حاکم گذشته سر نوشت امروز شان رامبهم ساخته است چه فکری نموده اید؟

ـ دولت تعداد زیاد فارغان دوره هـای مختلف تعلیمی رابه شعب و پروژه هـای انکشافی جلب و جذب نموده واین مساعی حکومت باز هم دوام دارد.

ـ از شما بخاطر پاسخ هایتان متشکرم اکنون باجازهٔ تان آخریـن سوالم راطـرح مینمایم . کمبود کتاب برای شاگردان معارف ومحصلان پوهنتون در گذشته یك مشکـل اساسی بشمار میرفت . ممکن است بفرمایید وزارت معارف دولت جمهوری برای رفع این مشکل چه اقدامی نموده و بچـه وسایـلی متوسل گردیده است ؟

ـ تهیه کتب درسی تقریبا مشکلی‌است که وزارت معارف همیشه باآن روبرو بوده است ، در گذشته مقامات این وزارت برای طبع ونشر کتب درسی موافقتنامه هایی رابا بعضی از مو سسات خارجی امضاء نـموده بودند ، وزارت معارف با استفاده از تجارب گذشته‌و تماس با موسسات خارجی توانست تااندازه ای نیاز مندی مـکاتب را از کتب درسی از میان بر دارد ، اما با توجه باینکه نرخ کاغذ در مارکیت های جهان بلند رفته وقلت آن محسوس است بدون شك وزارت معارف در آینده از این ناحیه با مشکـلاتی روبرو خواهد بود .

ما از چند ماه قبل باکمپنی های کـاغذ سازی و منابع امدادی ممالك دوست‌در تماس هستیم تا امکانات تهیه کاغذ مورد ضرورت برای طبع کتب فراهم گردد .

علاوه از آن عجالتا تاطبع کتب تازه به مکاتب هدایت داده شده است هرگاه۵۰فیصد ازشاگردان یك صنف کتـب درسی نداشته باشند معلمین وظیفه دارند مطابق پروگرام برایشان نوت تهیه‌نماید . ضمنا ازشاگردان معارف خواهش شده است‌تا دراستفاده‌درست ازکتب درسی بیشتر متوجه باشند .

ـ بناغلی وزیر معارف از شمابنمایندگی از هزاران خا نواده خواننده ژوندون‌متشکرم که‌وقت خودرا در اختیار ما گذاشتید.

ـ من‌هم از شما و مجله ژوندون‌بخاطر علاقمندی شما به معارف کشور متشکرم .

ـ خدا حافظ

وزیر فواید عامه میگوید :

وزارت فوائدعامه باوجود

یکصدوسی فیصد پروگرام

در جریان یکسال استقرار رژیم جمهوریت قسمت عمده سرکها ی که اهمیت اقتصادی فراوان داردپخته کاری وجغله اندازی شده است

پل حیرتان که بطول ۹۰۳ متر وعرض ۱۰۵ متر بالای دریای آمو اعمار میگردد برای استفاده خطآهن وموتر های باربر در نظر گرفته شده است .

از ۲۶ سرطان سال ۱۳۵۲ الی سرطان امسال ۹۰ فیصد تزئید در کار اپوتمان سازی نسبت بهسال قبل صورت گرفته است .
وزارت فواید عامهدر سال گذشته بطور بی‌سابقه‌ای درکارساختن پل هاو پلچك ها اقدام نموده ونتیجه مطلوب بدست آورده است .

شاهراه هاوسرکهای عمومی بخاطر نقش ارزشمندیکه درساحات مختلف اجتماعی و اقتصادی دارد اهمیت زیاد درزندگی امروزه دنیاکسب نموده است باموجودیت سر کهای بزرگ است که سرعت عمل در انجام و پیشرفت تمام شئو ن اجتماعی پدید آمده وزمینه رابرای ترقیو عمران یك کشور آماده میسازد.

ازهمین سبب است که سر کها بمشابه سراینی است که با رز ترین عملیهرا در وجود انسان بازیمیکند . روی همینملحوظ دولت جمهوری افغانستان همانطوریکه برا ی تسریع انکشافات درساحات مختلف ز ندگی توجهجدی مبذول داشته برای احداث وایجاد سرکهای کهدر تسریع تجارت و انکشا ف اقتصاد مملکت اهمیت بسیار دارد نیز توجه عمیق داشته است.

مجله ژوندون بهسلسله مصاحبه هاییکه باهیات کابینه دولت جمهوری افغانستا ن بمنظور روشنساختن فعالیت های یکساله وزارت خانه های مختلف انجا م دادهباښاغلی انجنیر غوث الدین فایق وزیر فوایدعامهنیز مصاحبه انجام داده است .

ښاغلی وزیر فوایدعامه باوجودیکه در آستانه نخستین جشن جمهوری مصرو فیت بسیار داشت برای مصاحبه با مجلهژوندون حاضرشد.

بدون تعارف وتشریفات داخل اطاق وزیر فواید عامه میشوم .ښاغلی فایق کهقبلابامن قرار ملاقاتگذاشته است، آمادگی اشرابرای پاسخگفتن به سوالات ژو ند و ن ابراز میدارد .

ښاغلی وزیر لطفا برای روشن ساختن پروگرام کهدر جریان سال گذشته به منصه تطبیق گذاشته شده بعنوان مقدمه معلوما تی ارائه دارید؟

-وزارت فوایدعامه درجریان یکسال عمر جمهوریت درپرتو ارزشهای مترقی دو لت جمهوری بسعی وتلا شیکه درساحه ها ی مختلف پروگرام وزارت فوایدعامه بخر ج داده توفیق یافته است کهجهت عمده کار هارا متوجه پروژههاییکه ارزش واهمیت در جهیك دارد نموده ونتیجه کهمطلوب وزارتفوایدعامه است واصل هدف مارا میسازد بدستآو رد باوجود مشکلات تخنیکی وعدم وسایط ووسایل بهطور وسطی ۱۳۰ فیصد پروگرام های کار مطمح نظر را تطبیق کرده و کار قابلتذکری صورت گرفته است .

ښاغلی فایق دربرابر این پرسش که وزارت فوایدعامه طییکسالکه گذشت در امور سرك سازی چهکار های انجا م داده است. گفت:

-امور ساختمان سرك حلقوی شبر غان اندخوی کهبهکمك مالی دولت دوست مااتحاد شوروی قبلا تکمیل ودر مرحله اول احداثاین شاهراه ازشبرغان الی دولت آباد بهطول۱۳۸ کیلو متر کار آنرویدست گرفتهشد . قبلاز استقرار نظام نوین ده کیلومتر سرك خامه کاری آنتکمیلشدهبود کهدر دوران نظا م جمهوری کارآن بهشدت هرچه بیشتر جریان یافت که ۵۲ کیلومتر خامه کاری وچهل کیلومتر جغله اندازی آن بااکمال پل وپلچك صورت گرفته وازنگاه تصرف اقتصا دی ۹ملیون افغانی صرفه جویی در کار پروژه صورت گرفته است .

سرك کندز-خان آباد- تالقان فیض آباد بهطول ۲۳۰ کیلومتر سروی وپروژه ساز ی آن قبلا صورت گرفته است فعلا کار این سرك بهشدت درجریان بوده و۲۸ کیلو متر جغلـه اندازی و۳۲ کیلومتر خامه کاری آن انجام یافته است واکنون شاهراه کندز-خان آ باد آماده قیرریزی میباشد . بنابرسرعت کار که درپروژه صورت گرفته ۱۰٫۶ ملیون افغانی صرفه جویی شدهاست .

اهمیت این شاهراه در آنست که از نظر اقتصادی فوقالعاده مفید وثمربخش بوده زیرا این سرك بهشاهرای عمومی کابل پیو ند میخورد که در حمل ونقل غلهجات ومواد ارتزاقی اهمیت بسزایی خواهد داشت زیرا همانطوریکه خوانندگان مجله ژوندون اطلاع دارند این مناطق ازنظر زراعت وحاصلخیزی خیلی پر آوازه بوده ومشهور به کندوی شمال است. ازطرف دیگر احداث سرك کندز خان آباد فیض آباد بخاطر معدنیات بد خشان ارزشمنداست.

ښاغلی وزیر فوایدعامه در موردشاهرای کابل - گردیز -خوست گفت : این شهراه ۲۳۳ کیلومتر طول داشته از کابل الی کوتل تیره کار سرك مذکور کهبطور بسیار بطی جریان داشت بااستقرار نظام جمهوریت ۸۰ کیلومتر قیرریزی شده وکار قیرریزی نظر بهپلان پیشبینی شده ۱۳۰ فیصد پیشرفته است ازکو تل تیره الی گردیز درسالجاری امور ساختمانی سرك ودیوار های استنادیبا طبقه اول اسفلت آن تکمیل میگردد درجریان یکسال گذشته از خوست بهسوب گردیز ۲۳ کیلومتر خامه کاری وجغله اندازی وکار پل وپلچك درطول راه نیزبهاکمال رسیده است. همچنان کارپل کوتل تیره که ۳۰ مترطول دارد تکمیل وکار پل گرد خیره بهپایانرسیده است. تصرف اقتصادی که از کارانجامشده سرك کابل ،گردیز بعمل آمده ۱۰٫۴ ملیون افغانی است سرك کابل گردیز بخا طر حا صلا ت شا یان اهمیت فراوان است سرك جلال آباد، اسعد آباد کهلوی ولسوالی کنرها رابه مرکز ولا یت ننگرهار وصل مینماید مجموعا ۹۰ کیلومتر طول داشته واز ۳۲ کیلومتر سرك ۹۰ فیصد کارآن انجام یافته وکار بالای این شا هراه بشدت جریان دارد زیرا این سرك که مناطق مختلف شرقی رابه شاهرای کابل -جلالآباد وصل میکند تسهیلات زیادی درحمل مواد ارتزاقی بعمل خواهدآمد.

بهمین ترتیب ۴۰ کیلومتر کارسا ختما ن سرك دلارام وزرنج که ۲۳۵ کیلومتر طو ل دارد ،تکمیل گردیده است سرك گردندیوار پنجاب کهمجموعا ۲۱۵ کیلومتر طول دارداز جمله ۳۵کیلومتر کار سرك پایان یافتهومتباقی آن تحت ساختماناست.

ښاغلی انجنیر غوثالدین فایق و زیر فوایدعامه درمورد مرحله دوم امورسا ختمانی سالنگ ها گفت : برای جلو گیریازخطرات ترافیکی ازناحیه سرازیر شدن برف کو چ وبرف کوبه ها افتادن سنگ ریزه لغزش جغلبالای سرك کهسبب انقطاع ترا فیك میگردد ، احداث یك تعداد گالوری ها -دیوار های استنادی ازکیلومتری ۷۱٫۵۰ -ا لی کیلومتری ۱۹۳ بادرنظر داشت پلان ساحه رویت کارنرها ، کارمرحله دومدرسالجاری آغاز وکارآن مطابق پلان مرتبه پیشمیرود . درقسمت حفظ ومراقبت شاهراه باید گفتکه مصارف حقیقی پروژه حفظ ومراقبت سر کها درطول سال ۱۳۵۱ مبلغ ۶۴۲۹۹۳۳۰-افغانی بوده درحالیکه مصارف سال که گذ شت ۷۸۱۹۰۸۶ - افغانی میباشدکهباصرفهجویی ۱۳۸۹۲۷۵۶ عین کار انجام شدهکه اینعمل نمایانگر تاثیر مثبت نظام فرخنده جمهوریت میباشد .

وزیر فوایدعامه درجواب این سوال که کارسروی وپروژه سازی شاهراه انکشا فی وادی هلمند چقدر پیش ر فته ا ست گفت:

شاهراه انکشافی وادی هلمنددارای ۲۶۶ کیلومتر طول بوده که باشش سرك فرعی طول آن به۳۰۰ کیلو متر بالغ میگردد بهشمول دوپل دوصدمتره دولینهدر منطقه دیشو ویك لینه دربالای دریای هلمندسرویویزاینمیگردد امور پروژه سازی ۹۵ فیصد تکمیل گردیده درین مدت جریان کار سرك نورستان کهیکی ازسرکها مهم کشور محسوب میشود ادا مه داشته وده کیلومتر آن بهعرض پنج مترتکمیل گردیده است بااکمال سرك ، منطقهنورستان یکی ازمناطق تورستیك کشور در جلب سیاحان مثمر واقع خواهدشد . همچنانبرای استفاده ازمعد ن بیروج وحمل ونقل موادمورد ضرورت معدن تسهیلات زیادی فراهم خواهد شد.

وزیر فوایدعامه درمورد کار های متفرقه وزارت فوایدعامه چنین تشریحات داد .

الف: ساختمان ۶ کیلو متر سر ك عینك .

ب- ساختمان ۳٫۵ کیلو متر سر ك بینی حصار .

ج- ساختمان سرك جدید پلچر خی ۴ کیلومتر

سرکهای قیرشده خارجپلان:
سرك داخل ارگ جمهوری ۵۶۰متر
سرك قصر دارالامان ۱٫۸متر
سرك قرغه ۱٫۹ متر
سرك پل محمودخان الیمکروریان ۱٫۲
قیرریزی سرك داخل شفاخانهنمبر(۱)
قیرریزی سرك زیژنتون
قیرریزی سرك افشار ۱٫۵
قیرریزی سرك دهبوری ۱۰۰متر

ښاغلی فایق درمورد این سوال کهوزارت فوایدعامه چندپل وپلچك اززمان استقراررژیم نوین تابحال ساختهاستگفت:

علاوه از احداث سرك ها اعمار یك تعداد پلهای جدید برای رفاهیت مردم ضرو ر ی پنداشته میشود ازینرو وزارت فواید عامه درساختن پل ها وپلچك ها بشرحزیرمساعی بخرج داده است .

اعمار پل شیگل در ولایت ننگرهار
پل بنگش درولایت پکتیا
پل کوتل تیره درولایت لوگر
پل پارسا در ولایت پروان .
پل زبرجه ومعبراندر درولایتغزنی .
پل بندبرق جبل السراج

تحکیم حاشیه هاوجلو پل بهسود وکامه کههمیشه درمقابل جریان آب درهنگامآبخیزی قرار داشت .

پل های ترمیم شده-پل درزه خیلدرولایت پکتیا .

مشکلات تخنیکی
مطروحه را تطبیق نموده است

بناغلی انجنیر غوث‌الدین فایق وزیر فواید عامه

پل نمله- پل هاشم خیل - پل گندمك اول وگندمك دوم ولندهور بابا ننگرهار وپل جو گی درولایت لغمان تر میم ا ساسی گردیده .

وزیر فوایدعامه در مورد سایرپروژه‌هاییکه درطول یکسال گذشته زیر ساختمان بوده گفت :

تکمیل کار مرحله دوم شبکه آبرسانی‌شهر جلال آباد بظرفیت‌مخزن ۱۰۰۰۰متر مکعب آب برای ۵۰۰۰۰ نفر.

تکمیل کار پروژه شبکه آبرسانی شهر مزارشریف به‌ظرفیت مخزن ۱۱۰۰۰ مترمکعب آب‌برای ۴۲۰۰۰ نفر.

تکمیل شبکه آبرسانی شهر قندهار به ظرفیت ۲۰۰۰۰ مترمکعب‌آب‌برای ۸۰ هزارنفر تکمیل پروژه شبکه آبرسانی ولایت هرات‌به ظرفیت ۲۰۰۰۰ متر مکعب‌آب برای ۸۰هزارنفر ۷۳۰۰۰نفر.

مطالعه وسروی تمدید ماستر پلان کابل‌از نگاه آبرسانی :

تکمیل ماستر پلان آب رسانی شهرکابل.

ترتیب پلان هاونقشه های تفصیلی‌پروژه آبرسانی خیرخانه‌مینه .

تمدید نل آب سید نور محمد شاه مینه جهت ازدیاد آب‌آشامیدنی پروژه مذکور.

بناغلی فایق درپاسخ به‌این سوال که وزارت فوایدعامه درامور خانه‌سازی چه کار های را ازپیش برده است گفت :

درامور خانه‌سازی به مقایسه سال قبل کار باسرعت زیادتری انجام پذیرفته است درطول یك سال عمر دولت جمهوری ۲۴۸ اپارتمان تکمیل گردیده که به مقایسه یکسال قبل از استقرار رژیم جمهوری ۹۵ فیصد تزئید درامور ساختمان بلاك هاواپارتما نها بعمل‌آمده اعمار چهارباب مکتب ۱۶ اتاقه باملحقات آن درسید نور محمدشاه مینه‌ورحمن مینه اعمار ۲۰ باب مغازه در ساحه مکروریان.

ساختما ن دیوار های کتاره یی به‌طول ۲۳۳۸ متر.

کار ساختمان سب استیشن خیرخانه‌مینه.

تعدیل وترمیم دستگاه بخار مکرو ربا ن ازجمله کارهای است که در جریان سا ل گذشته انجام‌یافته‌است.

وزیر فوایدعامه افزود : وزارت فوایدعامه متکفل ساختمان وبر آورد سروی ومطالعه‌طرح ودیزاین تعمیرات دولتی‌بوده وازبدو تاسیس نظام جمهوری الی سالگرد آن به‌ترتیب ذیل اجراآت تعمیراتی راانجام داده است.

طرح ودیزاین نقشه کشی فنی و ترتیب پلانهای بیش ازپنجاه باب تعمیر ا تی دولتی .

ترتیب نقشه ووارسی بیش از ۳۰۰تعمیر دولتی که‌مراقبت وتسلیم گیر ی عمده از تعمیرات عملی‌گردیده است.

مراحل عقد قرار داد امور ساختمانی‌قونسل گری دولت جمهوری در مشهد وریـزندنس سفارت کبرای افغانی دردهلی .

بناغلی غوث الدین فایق وزیر فوایدعامه درمورد پل حیرتان که یکی ازپل های‌عمده‌که شایان اهمیت اقتصادی زیادی خواهد بود چنین معلومات داد .

مفکوره سروی و سا ختمان پل حیرتان در بالای دریای آمو بعد از اینکه سرك‌نائب آباد حیرتان بطول ۶ر ۵۵ کیلو متر به‌کمك مالی و تخنیکی بلاعوض اتحادشوروی وبودجه دولت افغانستان بصورت پخته و اساسی‌از ۱۶۳ کیلو متری شاهرای پلخمری و مزار- شریف و در۲۵کیلو متری شرق‌بندر تاشگذر در محلیکه بحیرتان مسمی است ، ختم‌مییابد بمیان آمد .

نظربه علاقه و دلچسپی افغانستان واتحاد شوروی‌که در مورد سروی و ساختمان پل دارند ، مطالعات مقدماتی تخنیکی و اقتصادی پل موتر رو وخط آهن بطول ۹۰۳متر وعرض ۱۰٫۵ متر در نظر گرفته شده تا از پل مذکور همزمان هم قطار آهن وهم وسایط ترانسپورتی چون موتر عبور ومرور نماید. این عمل جهت تامین موثریت سرعت کار و اقتصادی بودن سنجش و پیش بینی شده است .

تائیر اقتصادی پل حیرتان در قسمت حمل‌و نقل اموال وارداتی و صادراتی خیلی ها ارزشمند بوده انتقال فی تن مال‌ازترمز الی شیر خان بندر یکطرفه ۸ دالر میشود و کرایه از ترمز الی بندر تاشگذر واز تاشگذر الی ترمز یکطرفه بوده که درصورت احداث پل وخط آهن از۸دالر کرایه ۴٫۵ دالر فی‌تن تقلیل می یابد.

با اعمار پل تسهیلات زیادی برای حمل ونقل امور تجارتی ، وا رداتی و صادراتی فراهم میشود واز مصارف اضافی ، بارنمودن و تخلیه نمودن از یك وسیله ترانسپورتی به دیگر وجای دادن آن به کشتی‌جلوگیری بعمل می‌آید که از قیمت ترانسپور تیشن میکاهد .

برای امور سروی پل ۴۶۰۴۳۰ روبل‌در نظر گرفته شده ومذاکرات درخصوص‌موافقت نامه سروی با اشخاص ذیصلاح درجریان است .

وزیر پلان میگوید :

برای انکشاف کشور باید از تمامی منابع وامکانات دست داشته چه در سکتور زراعت و چه در صنعت استفاده مطلوب و اعظمی صورت گیرد

تاسیس صنایع ثقیله مخصوصا ذوب آهن وسایر فلزات، صنایع استخراج معادن، صنایع کیمیاوی و برق جهت انکشاف اقتصادی از اهداف عمده دولت جمهوری است

●

در نظر است که برای استفاده از منابع نفت یك تصفیه خانه نفت مورد تطبیق قرار گیرد .

●

درسال ۵۲ سیزده پروژه صنعتی در ساحه سرمایه گذاری خصوصی تکمیل-وبه تولید آغاز نموده است.

●

پروگرام تفحصات در ساحه مس لوگر که آینده درخشانی را نوید میدهد آغازگردیده ومطالعات تخنیکی واقتصادی استفاده از معدن آهن حاجی گك بزودی تکمیل میگردد .

ښاغلی علی احمد خرم وزیر پلان

عمارت زیبا وبزرگ وزارت پلان در آن نیم روز گرم زیر شعاع سوزنده آفتاب شکوه وعظمت خاصی دارد.

برپیکر ٥ دیوار این عمارت آنجا که درست رو بروی جاده ۲٦ سرطان قرار دارد فوتوی بزرگ رهبرملی وموسس جمهوریت نظر روندگان رابخود میکشد وجلب مینماید و میدان پشتونستان که بازیبایی چشمگیری برای تجلیل از نخستین سالگرد انقلاب ملی افغانستان تزئین گشته است بابیرق های برافراشته اش ، باچراغهای مجللش وباشعار های یادبودی اش که بر فراز هر عمارت وپیکره هر دیواری از دور خوانده میشود، انسان را بیاد ۲٦ سرطان سال گذشته میاندازد، و آن استقبال گرم وپرحرارت مردم از نظام جمهوری دلخواهشان ،آن ازدحام، آن تانکها ، آن همه شور وشعف ورقص واتن وآن همه صمیمیت ویکپارچگی ووحدت فکری که دراین میدان عرضه میگشت.

گرمای چاشتگاه یادم رفته است، دلم میخواهد دراین میدان بزرگ همه چیز تداعی گردد وآن لحظات پرشکوه تا ریخ رایکباردیگر بیاد آورم که نهیب ترا فیك متوجهم میگرد اند و نگاه خشمگین را ننده موتری که درکنار م قرار دارد بدرقه ام میکند، باعجله وارد عمارت وزارت پلان میگردم درست یکدقیقه به مرحله ملاقاتم باوزیر باقی مانده است.

●●●

وزیر پلان خوش برخورد وصمیمی است، بادقت گفته هارا میشنود وبادقت بیشتری به آن جواب میگوید.

ازاو خواهش میکنم :

- به عنوان مقدمه بگوید که وزارت پلان درمدت یکسال جمهوریت درجهت بوجود آوری رفارم های بنیادی اقتصادی و انکشافی کشور چه طرح هاوپروژه هایی رابه تطبیق گذ اشته است، میگوید:

وزارت پلان سعی مینماید درچوکات پالیسی های اقتصادی واجتماعی دولت جمهوری فعالیت سکتور انکشافی کشور راطوری تنظیم نماید تاپیشرفت بسوی اهداف بزرگ دولت جمهوری ودرنهایت انکشاف اقتصادی واجتماعی کشور به بهترین وجه آن تامین گردد.

برای اینکه درسالهای بعدی امکان توزیع منابع به استقامت ستراتیژی جدید اقتصادی دولت ممکن شده باشد بالای پروژه های انتقالی تاکید بیشتر بعمل آمده یکتعداد پروژه های بزرگ وکوچك انتقالی به پایهٔ تکمیل رسانده شده ویك فیصدی قابل ملاحظه یکتعداد پروژه های دیگر انتقالی طی یکسال گذشته مورد تطبیق قرار گرفته است. ضمنا درچوکات پالیسی های اقتصادی دولت جمهوری وبه منظور انکشاف آیندهٔ اقتصادی واجتماعی کشور طی سال ۱۳۵۳ یکتعداد پروژه های جدید نیز رویدست گرفته شده است وازجملهٔ سرمایه گذاری پلان سال ۱۳۵۲ (۵ر۱۰) فیصد آن درپروژه های جدید سرمایه گذاری شده است .

همچنان یکتعداد پروژه های که حایز ارزش خاص اقتصادی واجتماعی بوده وبنابر عدم توجه رژیم گذشته وضعف سیستم پلان گذاری وعدم موثریت اداره در جلب منابع مالی داخلی وخارجی بحیث مفکوره باقی مانده بود مورد دقت وتوجه قرار گرفته جهت تطبیق آنها وفراهم آوری منابع تمویل آنها با ممالك دوست وموسسات بین المللی تماس بعمل آمده ومطالعات تخنیکی واقتصادی یکتعداد آنها رویدست گرفته شده است .

بدین ترتیب طی سالهای آینده زمینه تطبیق یکتعداد پروژه هادر سکتور های مختلف اقتصادی کشور فراهم خواهد شد که اثر آن درانکشاف اقتصادی واجتماعی کشور قابل ملاحظه خواهند بود.

-درمورد پلان نامنهاد چهارم انکشافی کشور نظر شما چیست، بعداز استقرار نظام نوین دراین پلان چه تعدیلاتی وارد آمده است؟

-پلان پنجساله چارم بنابر یك سلسله مشکلات دولت وقت مراحل قانونی خودرا طی نموده نتوانسته بحیث مسوده باقیماند. در مسوده مذکور ٦ر٦٧ فیصد منابع برای تمویل

بقیه درصفحه ٥٩

دامین افغانپور لیکنه

دازماوطن، دامی انقلاب!

ای دآزادی سپیځلی او ځلانده‌لمره

ای دطبیعت خوا خوږی موریی،

ای ښکلی سپوږمی . ای د نـړی دبیلا بیلو ولسونو دحقیقت دژبو ، دشاعرانو دالهام سر چینی، ای بی شمیره ستورو . ای دځمکی په‌نا نایه زړه باندی درید‌لو دنګو او هسکـو غرونو . ای سر غړانده او ښیا نده سیند ونو ای ځمکی او ای شینکیه آسمانه .

واوره دشاعر نوی توکیدلی‌هیلی واوره .

، هغه شاعر هیلی چه‌یو عمر یـی دخپل ولس اود نړی پرمخ باندی، دبیلا بیلو‌سپینو. تورو، سرواوژیړو پرتو ولسونو دخپلواکی دهاند او هځو دبریو اومانو ستاینه او ویرنه کړیده تاسو ټول زما خطابواوریي تاسو ته وایم .

هغه غم جنی او ویرجنی شپی ورځی دریادی دی چه‌ما به داستبدادتوری تروږمی په زړه کیښی یوی نتی زنا ته‌د خپل ولس او ملتونـو دآزا دی شعرونه لیکل اود هغوی دهیلو او آرزوګانو ترانی به‌می بللی ، تاسوته د‌ی هغه شپی چه ما به کله خپل ولس ژړاوه ، که‌به‌می طبعیت‌دهغوی په‌در دونو او سوزونو باندی ژړاوه کله به‌می ځپانده سمندرونه دخپل شعر په اعجاز سره ورته په غـور ځنګونو راوستل ، کله به‌می دوریځو په‌توفان خیزه سیمه باندی دخپـل ویر ځپلی ولس دردونه څپاره کړل اووریځو به‌هم ژړل .

تاسو ته یادی دی هغه شپی چه مابه داسیرو ملتونو په در دونـو باندی ژړل ، او هغوی به‌می پـــال اوبری ته هڅول . مابه‌په هغودرندو اوچوپو شپو کښی کله له ویتنا می شاعر سره ژړل، کله‌به‌می فلسطینی زړه‌ور اولا لیهانده شاعرته غاړه‌غړی دآزادی سند ریی ویلی ، کله به می دانګولا دآزادی دقوتونوَ تر منځـه دخپلواکی ترانی بللی .

اویو وخت به‌له بشریت او سولی سره یوځای دبشر سوز وونکو بتمیوَ خولی ته ورغلم اود تاریخ ویرنی به ژړل، بیابه می احساس د(تیود ورا کیس) له احساس پارونکو نغمـو کولی. هلته به‌می له (نرودا) سره سره وپارید، بیرته به راغلم او د (تاګور په مزار باندی به می اوښکی می‌له سوله غوښتونکی انسان سره تویولی، هلته به می د(قاضی نذر السلام) سره دآزادی په خاطر ژړل او‌ن‌لته به‌می د(ملنګ جان)مزار ته د(اجمل) داخلاص او عقد یت ګلان راوړل بیا به د(مولانا)مزار ته‌ولاړم اود(ناظم حکمت) په‌انقلابی سندرو په می دځان تسل کاوه ، یابه می اماسه زر ستایه !

هو کی، ای ځلانده طبیعة، تا، تـه ښکاره‌ده‌چه مادخپل ملت اوملتو نو دآزادی سنـدری و یلـی دی ا ی، نړی انقلابی او لسونو اوای ددغو ولسونو انقلابی شا عرانو تاسوای تـور پو ، ای سپـینو ، ای سـرو اوای ژیړو شا عرانو راشی ، خپـل انقلابی سرو دونه خپـلی دآزادی سندری زما دولس دآزادی او دهغه دتاریخی انقلاب اوله استبداد څخه زمادوطن دخلاصول په خاطر زمـا والس له‌بنده له‌جیله اوله اسا رتـه ته نز رانه اوشکرانه کړی . زمـا دولس دتیر کال میړنی یا ځـوان اوتاریخی انقلاب نه یوازی داچه زما و لسـس لـه کـسـړ ا و نـز ژغورلی بلکه دژوند دنویو افقو نو په لور یی‌روان کړیدی . دا ولس‌د خپل جمهوری انقلاب‌له‌بری . راهسی په‌زغـرده ، دانقـلاب دبری دآزادی اودورور ولی دسولی ، او بـرابری سندری وایی اوس زما دوالـــس د ویرونو دور تیر شوی زما ولس له ماسره یو ځای دوالس دشاعر ستره بوخت او غبرګ حماسی بو لی‌هغه حماسی چه داانقلاب دقهرما نانو په میړانه او دانقلاب دلاری د شهیـد ځلمی زرمتی په وینو خړوبی شوی دی. هو کی . ای شا عرانو ، دازمـا وطن . دامی انقـلاب .

وزیر صحیه میگوید :

تمام مراکز و موسسات م

انستیتوت های تر

تا سه سال آینده تمام ولسوالی‌های کشور دارای مرکز صحی اساسی خواهند بود .

امسال بیش از یك میلیون ودوصد هزار نفر علیه مرض سل واکسین بی سی جی شدند بیش‌از یك ونیم ملیون نفر در کلنیك های مراکز صحی معاینه گشتند و بیش‌از چهل ودو هزار خانم توسط همین مراکز قبل وبعدازولادت زیرمراقبت‌صحی قرار گرفتند .

ادویه جنریك ٦٧٧ فیصد نسبت‌بادویه تجارتی ارزان تمام میشود و زمینه معالجه اکثریت را مهیا میگرداند .

چراغ اتاق کارش تا دیر گاه شب‌روشن است و این انگیزه ای میگردد که بعد از شام در دفترش باوی صحبت نمایم.

وزیر صحیه که شاید سالمند ترین‌وزیر کابینه باشد بطور خستگی ناپذیری کار میکند ، در تطبیق‌طرحها وپلانهای انکشافی بمنظور تعمیم صحت همگانی وسواس دارد و میکوشد هر پلان وپروژه ای که بدین منظور طرح میگردد بسرعت جنبه تطبیقی بیابد .

وقتی با این پرسش مواجه میگرددکه :

– اساسی‌ترین اقدا ماتی که در جهت گسترش ساحات طبی و صحی در میان‌مردم روستا ودهات کشور که اکثریت مطلق جمعیت مارا تشکیل میدهند ، کدام است و وزارت صحیه برای تعمیم صحت و فراهم‌آوری حد اقل شرایط بهتر صحت مندزیستن مردم افغانستان چه فعالیت هایی داشته است ، لحظه ای بفکر خود میرود و بعد میگوید :

– نظام پیشین با ماهیت ضد ملی وروحیه ارتجاعی اش متاسفانه مردم افغانستان را از نظر شرایط صحی در محدوده ای از مشکلات حل نا شده باقی گذاشته بود .

دریك دهه گذشته می‌توان به جرات‌ادعا کرد که اکثریت مردم کشور حتی از اسم دکتور نرس ، قابله و ...

بی خبر بودند ، بیماریهای ساری مدهش مانند چیچك توبر کلوز ، ملاریا ، محرقه امراض معدی معایی وده ها مرض کشنده دیگر در میان شان بشدت شیوع داشت‌ودر مقابل پروگرامهای وقایوی ناکام بودند ودر حال توقف ورکود .

تاسیسات طبی که بیشتر در مرکزکشور تمرکز یافته بودند در خدمت یك اقلیت خاص قرار داشتند و مردم نیاز مند واقعی را بان‌راهی نبودودراین آشفتگی ونابسامانی طرح ها و پلانهایی که به تطبیق گذاشته میشد بیشتر جنبه عوام فریبانه داشت ودر ماهیت خود نمیتوانست موثر باشد وشرایط رابه نفع اکثریت تغییر دهد .

وزارت صحیه دولت جمهوری از همان آوان آغاز بکار برای اینکه تمام پروژه ها و پلانها بادرك و شناخت تمام عوامل‌مسلط بر محیط وواقعیات عینی زندگی اجتماعی‌طرح وتنظیم گردد مطالعات گسترده ووسیعی رادر جهت مسایل‌صحی از نظروقایوی ،معالجوی، امکانات وشرایط وطرق ووسایل ممکن‌شروع نمود وبعد از بررسی و ارزیابی کلی و همه جانبه افغان روغتیا پروگرام را طرح ،ترتیب وتنظیم نمود تاباساس آن اقدامات مفید و موثر برای تعمیم صحت بسویه ولسوالی و ده ، تعلیم مجدد بمنظور بلند بردن سطح آگاهی مسلکی پرسونل طب و خاتمه‌بخشیدن باشفتگی های موجود در کار تورید ادویه صورت گرفته بتواند و تاکنون در جریان یکسال آنچه که در بخش های گوناگون‌صحی انجام پذیرفته است باساس همین پروگرام ملی بوده است .

– شاغلی‌وزیر صحیه ممکن است‌پیرامون افغان روغتیا پروگرام قدری گسترده تر سخن‌گویید و نکات اساسی آنرا معرفی نمایید ؟

– افغان روغتیا پروگرام که زمینه تطبیق پروگرامهای‌عمقی و بنیادی را به منظور تعمیم صحت در کشور فراهم می‌آورد عبارت ازیك روش وسیاست صحی کاملا ملی واحد است که خدمات طبی و فعالیت های‌صحت‌عامه را در جهت معالجه مردم در سراسر کشور وبنفع ارتقای معیار های حیاتی‌وبخاطر بلند بردن قیمت وکیفیت امور تربیتی و در نهایت خود بمنظور تقویت بنیاد اقتصادملی بسیج می‌نماید .

به اساس این‌پروگرام تمام مراکزمعالجوی درمرکز وو لایات کشور بانستیتوت های تربیتی مبدل میگردد واین امکان به وجود می‌آید که دکتوران جوان‌وکم تجربه مایکبار دیگر زیر تربیت مجدد مسلکی قرار گرفته در رشته مربوط تخصص خود را بدست‌آورند باین وسیله بصورت دوری تمام پرسونل طب از تمام نقاط کشور در مراکز ترنینگ مرکز آماده خدمت بهتر و مؤثر تر گشته‌به ولایات وروستاهای کشور فرستاده میشوند از جانب دیگر با مؤفقیت این پروگرام‌که همزمان باآن سیمینار ها و کورس های توجیهی نیز برای بلند بردن سطح دانش اکادمیك پرسونل طب فعالیت خواهد داشت نه تنها با بوجود آمدن زمینه های معالجوی مطمئن در کشور مردم مابرای معالجه عازم کشور های خارج نخواهند گردید بلکه در آینده متخصصان‌تربیت‌شده در مراکزتربیتی وزارت صحیه می‌توانند کمبود کدرهای علمی پوهنتون های کشور را نیز جبران نمایند.

–ممکن است بگویید در این بخش تا کنون چه اقداماتی صورت گرفته است ؟

–شفاخانه های‌ابن سینا ، کلینیك‌مدری، زایشگاه ، وزیر اکبرخان ، صحت طفل و کلینیك دندان باساس‌همین‌مشی به‌انستیتوت های تربیتی علمی مبدل شده است ومکاتب مربوط صحت عامه‌هم‌در همین زمینه بفعالیت آغاز نموده است اکنون در تمام این مراکز تعدادی از دکتوران جوان‌زیر نظر گروهی از برجسته ترین متخصصان‌خارجی که به کمك مؤسسات بین المللی همکاری خودرا در کشور ما آغاز نموده اند زیر تربیت دارند وبعد ازختم دوره معینه در هر رشته عازم ولایات میگردند وبعوض آنها تعدادبیشتر ازدکتوران جوان وکم تجربه ولایات شامل انستیتوت هامیگردند.

– شاغلی پوهاند سکندر شما میدانیدکه درحال حاضر نه‌تنها موسسات معالجوی درکشور فوق العاده کم وناکافی است بلکه تمرکز بخش عمده این تاسیسات درمرکز کشور امکان تداوی ومعالجه را از اکثریت مردم کشور که ساکن دهات وروستا ها میباشند سلب مینماید، باین اساس شما باچه میتود های میخواهید تعمیم صحت رادر کشور عام وعمومی سازید ؟

معالجوی کشور به
تربیتی مبدل میگردند

پوهاند دوکتور نظر محمد سکندر وزیر صحیه

-برای تامین این منظور که هدف او لی وزارت صحیه میباشد انکشاف سریع مراکز صحی اساسی درنظر گر فته شده‌است.

پروژه مراکز صحی اساس درگذشته نیز وجود داشت ولی به هیچ وجه فعالیت آن جوابگوی نیازمندی اکثریت مردم نبود وزارت صحیه برای اینکه زمینه تداوی مو ثر و مراقبت های صحی رابسویه ولسوالی آما ده گرداند در جریان یکسال گذشته از یک جانب امکان تاسیس بیش از سی مر کز صحی اساسی رادر مناطقی که‌فاقد آن بودند

میسر ساخت که تا۲٦ سرطان امسال‌افتتاح میگردد وازجانب دیگر تمام مراکزموجود که‌با مراکز جدید تعداد آن به‌یکصد ویک مر کز میرسد ازنظر پرسونل ،لابراتوار ،ترانسپورت ووسایل کار تجهیز گردید وآماده بهره‌برداری گشت.

درهریک ازاین مراکز که‌هرکدام دار ای سه تاچهار مرکز فرعی میباشند یکداکتر ،یک نرس یک روغتیا پال دو واکسیناتور خدمت میکنند وواقعات مهم تر راباترانسپورت مراکز بولایات‌اعزام میداند که‌باین‌صورت‌زمینه‌رسیدن بیمارانی که در دهات و شهر های کو چک تداوی شده نمیتوانند بمرکز ولایات در فرصتی کوتاه میسر سا خته شده‌است .

ازجانب دیگر پروژه های ملی مجادلوی ما نیز پروژه توبر کلوز از طریق مراکز صحی اساسی فعالیت خودرا گسترده و سیع میسازند درجریان یکسال بیش از یک‌ملیون ودوصد هزار نفر ازطریق همین مراکزعلیه مرض سل واکسین بی سی جی شدندبیشتر ازیک ملیون‌وپنجصدهزارنفر ازطریق‌این‌مراکز معاینه‌وتداوی شدند، بیش‌ازچهل‌ودوهزارمیرمن قبل از ولادت وبعداز ولادت زیر مراقبت صحی قرار گرفتند وبیش از چهل هزار سلاید خون از مریضان مراجع مراکز برای معاینه به‌لابراتوار های مرکز ارسال گردید وبعدا مریضا ن مصاب زیر تداوی ومراقبت صحی قرار داده شدند .

تهیه آب مشروب صحی برای مردم دهات کشور قدم اساسی دیگری است که درجهت تامین صحت برداشت شده است درجریان یکسال امکانات تهیه آب‌مشروب صحی برای بیش ازیک ملیون نفر فراهم آمده است‌واین اقدامی است واقعا بنیادی که‌حجم بیمار ی‌هارا کاهش میدهدو زمینه زندگی صحی را برای مردم فراهم میگرداند .

-قبلا در روزنامه هاخبری انتشار یا فت که بموجب آن وزارت صحیه تصمیم دا رد ادویه جنریك ومادری را جانشین ادویه‌پتنت وتجارتی نماید .

ممکن است در این زمینه مفصل‌تر صحبت نمایید ؟

-درگذشته کشور ما بازار فر وش مساعدی بود برای ادویه تمام کمپنی ها ی شهرت یافته وگمنام جهان تجارت دواکیفیت معالجه راقربانی شکل وکمیت ساخته بو د که‌باین دلیل قیمت معالجه بلند رفته وخاص یك طبقه شده بود درحالیکه ادویه جنر یك مادری ازنظر کیفیت دارای عین تا ثیردوای پتنت میباشد ازنظر قیمت حتی تا ٦٧٧فیصد ارزانتر تما م میشود واین امکان معالجه را برای اکثریت مردم فراهم میگرداند.

وزار ت صحیه ازجمله ۲٤۰۰ قلم ادویه که‌در گذشته وارد میگردید صرف به ٤۰۰قلم اجازه تورید میدهد واین چهار صد قلم باساس تمام مشی های علمی برای تداوی ومعالجه تمام امراض شناخته شده کا فی خواهد بود.

ازجانب دیگر پروژه ادو یه جنریک امکان تاسیس وبکار انداختن کمپنی ها ی تولید کننده ادویه رادر کشور میسرمیگرداند شعب تابلیت سازی وسیروم سازی همین اکنون فعال ساخته شده اند وشعب آ مپول سازی وشربت سازی نیز بزودی مطالعات مقدماتی آن آغاز میگردد.

استفاده از نباتات طبی کشور به‌منظو ر تهیه ادویه ویا صدور آن بخارج در مقابل ادویه‌کشوربه منظور اقدام‌بنیادی دیگری‌است که‌مطالعات آن دوام دارد وخوشبختانه ثابت شده است که نباتات طبی افغانستان از نظر تهیه دوا ارزش فوق‌العاده ای دارد.

-بناغلی وزیر صحیه به‌نمایندگی ا ز خوانندگان ژوندون ازشما تشکر میکنم که حاضر شدید گفتگی هایتان را با ما درمیان بگذارید .

دولت جمهوری تجارت

يك تجارت رهنمائی شده بروی

راپور از : مریم محبوب افسر ی

به منظور بر قراری رابطـــه مستقیم با بعضی ازکشور هـــا و مناطق که از لحاظ تجارت حایـــز اهمیت اند ، دولت جمهوری فیصله نموده است تا در مرحلـــه اول نمایند گی های تجارتی در مسکـــو آلمان غرب و کویت دایر نمایـــد

برای بهتر شدن وضع تـجارت داخلی تعدیل قانون اتاق های تجارت به منظور بهتر ساختن فعالیت های اتاق تجارت و تفکیك و ظایف بین وزارت تجارت واتاق های تجـارت بعد از منظوری دولت نافذ گردیده است .

« دولت جمهوری افغانستان بعدازاستقرار رژیم جمهو ریت به منظور بـه میان آوردن تحولات بنیادی و اساسی در کـلیه شئون حیاتی متوسل به یك سلسله اقدا مات‌جدی گردیده وتجارت که درحـیات اقتصادی مـا حایز اهمیت زیاد میباشد نیز مورد توجـه قرار گرفت و حکومت در پی آن شدکه‌بـا اصلاحات اساسی در امور تجارت بتواند ، بوضع اقتصادی کشور در پـهلوی سایـر اقدامات سرو صورتی بدهد، تجارت مـاتـا اندازهٔ تحت کنترول و مراقبت حکومت‌قرار داشت ، اما یك قسمت بزرگ فعالیت های تجارتی کاملا آزاد و دلخواه بوده‌که تقریبا در اکثر کشور های در حال رشد نظیر نداشت از این جهت رئیس دولت جمهوری افغانستان در بیانیه ای خطاب بمردم افغانستان کـــه خطوطی اساسی مشی دولت را توضیح کردند در قسمت تجارت خارجی افغا نستان گفتند کـه :

«دولت جمهوری تجارت خارجی کشور را به اساس یك تجارت رهنمائی شده بروی منافع ملی رهبری خواهدکرد ».

روی این خط مشی وزارت تجارت به‌یك سلسله اقدا مات متوسل گردید تا بتواند تجارت رابه نفع مملکت ونفع اکثریت مردم کشور عیار سازد».

این مطالب را بناغلی محمد خان جلالر وزیر تجارت ضمن صحبت باخبر نگارژوندون اظهار داشت :

بناغلی جلالر در مورد این سوالیکه در آغاز فعالیت نخستین اقدا میکه به نفع‌دولت جمهوری و مردم افغانستان صورت گـرفته چه بوده است ؟ چنین پاسخ داد :

« نخستین اقدام وزارت تجارت ،پیشنهاد سیاست‌استقرار قیم‌درمورد اموال‌طرف‌ضرورت مردم بودکه دولت جمهوری خود، این‌سیاست را منظور نمودکه تطبیق‌آن علی‌الرغم مشکلاتی که‌دامن‌گیر جهان گردیده موفقانه پیش‌میرود از آن زمان قیم یکعده اجناس طرف ضرورت اولی یابه قیمت ثابت ویابه‌قیمت نسبتامستقر بمقدارکافی برای مستهلکین عرضه میشود که امروز به مقایسه قیم اجناس مذکور در سایر کشور ها وخصوصا کشور های دور وپیش افغانستان قابل تمجید است .

اقدام دوم طرح پروگرام انکشاف‌تجارت می‌باشد . این پروگرام که به منظورتفصیل خط مشی دولت و روشن شدن اهداف‌دولت در ساحه تجارت طرح گردیده وبعد ازمنظوری دولت نافذگردید . در این‌پروگرام که‌خطوطی اساسی آن انکشاف صادرات ، تنظیم‌تجارت خارجی ، تنظیم تـجارت داخلـی و بـهبود ترانسپورت داخلی بین‌المللی می باشد بـه غرض اجرا قرار داده شده وپرو گرامهای شامله‌آن قدم بقدم بادر نظر گرفتن‌امکانات مالی واداری در تطبیق است . مابه انکشاف صادرات قدامت قایل شده ایم زیرا یقین داریم که‌با توسعه واز دیاد صادرات نه‌تنها عایدات سالانه بیشتر میشود، بلکه‌مامیتوانیم عایدات یك تعداد زیاد هموطنان را که در تولید محصولات زراعتی، صنایع دستی وغیره مصروف اند ارتقاء داده و علاوتا زمینه کار رابه یك تعداد دیگر از مردم مساعدسازیم.»

از بناغلی جلالر پرسیدیم :

« برای انکشاف صادرات و طرز بهتـر ساختن کمیت و کیفیت آن و برای تشویق صادر کنندگانیکه از وسایل عمده به‌تجارت می پر دازند چه اقدا ماتی در این مـدت صورت گرفته ؟ »

ـ برای بدست آوردن بازار های جدید، بهتر ساختن جنسیت از نظر کمیت و کیفیت‌وبه منظور تشویق صادر کنندگان و سایل‌عمده، ریاست انکشاف صادرات دایر گردیده‌است که‌با کمك تخنیکی ملل متحد امور متشکل‌را پیش برده و قرار است یك بانك انکشاف صادرات به منظور اعطای قرضه های لازم‌به صادر کنندگان تاسیس شود .

تنظیم امور تجارت خارجی‌طوریکه حکومت جمهوری را به‌مراقبت و انسجام امور تجارت خارجی با سایر فعالیت های اقتصادی قادر سازد ، نیز از نقاط مهم و برجسته پروگرام انکشاف تجارت بوده وبه این منظور مقررات فعالیت های تجارتی نافذگردید و تطبیق‌آن موفقانه جریان دارد .از معلو ماتیکه درنتیجه تطبیق این مقررات بدست می آید در جهات مختلف مورد استعمال قرار گرفته و برای پیش‌بینی های حکومت نهایت کمك‌رامیدارد.»

بناغلی جلالر در پاسخ سوالیکه به‌منظور بازار یابی و توسعه تجارت خارجی ودست یافتن‌به بازار های‌خارجی چه‌اقدا مات‌صورت گرفت : چنین جوابداد .

ـ « برای تحقق بخشیدن باین مامول‌بایك عده از کشور های دوست موافقت نامه های سابقه مطابق شرایط امروزی تجدید و عقد گردیدکه‌این کشور ها عبارت‌اند ازجمهوریت اتحـاد شوروی ، جـمهوریت مردم چیـن ، جمهوریت‌هندوکشورایران وکشورهاییکه‌جدیدا موافقتنامه تجارتی باآن ها عقد گردیده‌عبارت اند از بنگله دیش و هنگری .

همچنان بایکعده از کشور های دیگری تماس برقرار است تا موافقتنامه های‌تجارتی امضاء شود هیأت های تجارت افغانی بـه منظور مطالعه بازار ها برای صادرات اجناس تولید شده به یکعده از کشور های عربی مسافرت نموده و نتایج مطالعات آن ها مارا به توسعه بیشتر تجارت افـغانی امید وار میسازد .

به منظور برقراری رابطه‌مستقیم دربعضی ازکشور ها و مناطق که از لحاظ تجارت‌حایز اهمیت اند دولت جمهوری فیصله نموده‌است تادر مرحلهٔ اول نمایندگی های تجارتی در مسکو، المان غرب وکویت دایر نماید.»

بناغلی جلالر در مو رد سوال دیـگری گفت :

«در ساحه تجارت داخل نیز اقدا مـاتـی صورت گرفته است . تعدیل قانون اتاق‌های تجارت به منظور بهتر ساختن فعالیت های اتاق تجارت و تفکیك وظایف بیـن وزارت تجارت واتاق های تجارت بعد از منظوری دولت نافذگردیده است .

انجام دادن امور واهداف مهم تجارتی‌که قبلا مربوط به اتاق تجارت بود مربوطوزارت تجارت گردیده است که دراثر این تصمیم ازیك طرف موسسات تجارتی بهتر تنظیـم شده و مبلغ قابل ملاحظهٔ به عایدات دولت ازاین راه بدست خواهد آمد.»

وزیر تجارت گفت :

«مراقبت قیم اموال نیز درچوکات تجارت داخلی قرار داردوزارت تجارت کوشیده‌است تاقیم اجناس تحت مراقبت بوده وبه وسایل مؤثر کنترول شود . تااز یك طرف عرضه اموال به مقدار کافی صورت بگیرد واز طرف دیگر به قیمت های منا سب بـدون این‌که تشویشات بی‌جا به‌تاجران پیدا شود.بصورت عادی اموال وارداتی خودرا به مردم عرضه کنند . وزارت تجارت یك اقدام جدیدیگری در این زمینه روی دست گرفته است وآن این است که در آغاز هرسال یادر مواقـع معین پیش بینی های اموال طرف ضرورت وارداتی و تولید داخل را وهمچنان امـوال مازاد داخلی را به‌صورت دقیق‌ترتیب نماید. بااین پیشبینی ها میتوانیم در مورد امکانات قلت بعضی اموال پیشبینی هایی نماییم و برای جلوگیری از آن اقدا مات جدی و فوری صورت گرفته خواهد شد .

چنانچه تولید مقادیر کافی شکر توسط

خارجی کشور را به اساس
منافع ملی رهبری خواهد کرد

بناغلی محمدخان جلالر وزیر تجارت

در جریان سال ۵۲ صادرات افغانستان به ۱۵۷ ملیون دالر رسیده است در حالیکه در سال ۵۱ـ۱۲٤ ملیون دالر بود.

واردات در سال ۵۲ـ۱۲۳ ملیون دالر بالغ شده در حالیکه در سال ۵۱ ، ۹٦ ملیون دالر بوده است.

●

کشور افغانستان نه تنها درساحه تجارت، بلکه در همه امور مربوطه در سایهٔ نظام جمهوری نیازمند همکاری صمیمانه ای تمام طبقات مردم منجمله طبقه تاجر می باشد.

●

ریاست انحصارات دولتی ، تولید روغن‌نباتی وصابون توسط ریاست عمومی ارزاق‌تولید یك مقدار قابل ملاحظه منسو جات نخی و بعضی اقلام دیگر توسط تاجران داخلی و شرکت های تجارتی که حساب های عمده محسوب میشوندچنانچه امروز باوجودمشکلات که‌در بازار های خارجی موجود است درکشور ما عرضه اموال استهلاکی بصورت اطمینان بخش جریان دارد .»

از بناغلی جلالر پرسیدم :

« برای بهبود وضع تجارت در مورد ترانسپورت و مشکلات که ازین ناحیه بروز میکند چه اقدامی صورت گرفته؟»

– « طرح یکعده قوانین که‌درامور ترانسپورت برای کشورما خیلی ها مهم است‌و تنظیم بهتر آن میتواند در بهبود وضع تجارت و پایین آمدن قیمت تمام‌شد اموال تاثیرمثبت نماید ، در قطار سایر موضوعات مورد توجه حکومت قرار گرفته . برای مرکز یت امور ترانسپورت صلاحیت های بیشتری به‌ریاست ترانسپورت عمومی داده شود تااین ریاست توازن رابین اموال قابل انتقال وسایر ترانسپورت به وجود آورده واز معطلی‌اموال ویاراکت ماندن و سایل ترانسپورتی حتی‌المقدور جلوگیری نموده پروگرام های رادر نظر دارد تادر این ساحه اقدا مات مزیدی وارد شود علاوتا در نظر است که امور ترانسپورت اموال ترانزیتی توسط مؤسسات ملی وبه کمك دولت جمهوری صورت گیرد.

ریاست بندر والی مجدداً تشکیل گردیده و آمریت های شیر خان بندر ، حیرتان ، تور غندی مستقیماً بوزارت مربوط گردیده است .که این امر نه تنها حمل اموال‌تجارت واموال پروژه های انکشافی‌را سرعت‌بخشیده است بلکه در مصارف بود جوی دولت‌صرفه جوئی قابل تذکری رخداده است . پلان‌های تجهیز بنادر حیرتان وتور غندی که‌درآیندم برای تحویل دهی و تحویل گیری اموال اهمیت زیاد پیدا خواهد کرد روی دست می باشد .»

بناغلی جلالر در جواب سوالیکه امور مربوطه برای بهبود وضع تاجران کوچك و مساعدت برای آن از این طریق چگونه‌است ووزارت چه پلانی دارد چنین پاسخ‌داد :

« یکعده قوانین و مقررات و اساسنامه ها برای بهبود امور بیمه مساعدت باتاجران کوچك وکم‌سر مایه اتحادیه صادر کنندگان میوه و بهتر ساختن جنسیت پشم و غیره روی دست است‌که عنقریب به‌غرض منظوری به‌مقامات ذی‌صلاح تقدیم خواهد شد روی همرفته وضع تجارت در جریان سال ۱۳۵۲ بهتر گردیده است صادرات افغانستان طی این سال به ۱۵۷ ملیون دالر رسیده است که درسال ۱۳۵۱ ـ ۱۲٤ ملیون دالر بودم است. واردات ما در مدت مذکور ۱۲۳ملیون دالر بالغ شده است در حالیکه در سال۱۳۵۱ ۹٦ ملیون دالر بوده است . با مطالعه این ارقام می بینیم که‌یك بهبودی در انکشاف صادرات و همچنان در بیلانس تجارتی به‌نظر می رسد تهیه ارقام دقیق مربوط به تجارت خارجی و معاملات تجارتی نیز یکی ازمکلفیت های‌وزارت تجارت‌بوده‌واقامات دراین‌راه‌جریان دارد چنانچه تاتهیه این راپورکه اواسط برج سرطان است ارقام واردات و صادرات ارقام برج حمل ، ثور ، جوزا تهیه و نشر شده است . قرار این ارقام مسیر تجارت خارجی بر نفع مملکت جریان دارد .»

بناغلی جلالر درپایان افزود :

« وزارت تجارت وظیفه دارد تااز یکسو امور تجارت را رهنمائی نماید و از جانب دیگر طبقه تجار براه سالم رهنمائی شود و سر مایه های دست داشته ای خود راهمنوا بانظریات دولت طو ری در حرکت اندازدکه هم منفعت آن به مملکت برسد وهم ازیك منفعت متناسب خودش بر خوردار شود .

البته در این راه وزارت‌تجارت ازهرگونه تسهیلاتیکه در چوکات قانون و مقررات‌دولت موجود باشد دریغ نه نموده ولی به هیچ صورت به آن نوع تشبثات که خلاف‌سیاست اقتصادی دولت و خلاف قوانین مملکت باشد اجازهٔ فعالیت نخواهد داد ، زیرا کشور ما در سایه نظام جمهوری به همکاری صمیمانه ای تمام طبقات مردم منجمله طبقه تاجر نیاز مند است .»

معین وزارت مخابرات میگوید:

قانون جدید پستی افغانستان مطابق ر

داخلی کشور تدوین و

افتتاح موزیم پستی در جلــــب فلا تیلیستهای داخلی وخارجی نقش موثری دارد .

...

در جریان یکسال وزارت مخابرات لین های جدید تیلفون در مرکـز و بعضی ولایات کشور به مراجعیـــــن توزیع نموده است .

* * *

به مناسبت نخستین سا لگـــــردجمهوریت سه نوع تکت پستی ودو نوع کارت طبع گردیده است .

وزارت مخابرات در جریان یك سالیکـه گذشت درپر تو ارزش های مترقی نظام نوین جمهوریت دست به یك سلسله اقدا مـات جدی و اساسی درزمینه تـمدید لین هـای تیلفونی ، ترمیم واحیای لین های خراب شده وتر بیه پرسونل و آپریتر ها در حدودتوان مالی آن وزارت زده است . بهمین تـرتیب یکتعداد زیاد مراسلات پستی درداخل کشور تـوسط و زارت مـخـا بـرا ت تـوزیـع و تعداد قابل ملاحظه مراسلات پستی به ممالك خارجی ارسال شده است .

وزارت مخابرات یك موزیم پستی راکه تکت های پستی افغانستان از عصر اعلیحضرت امیر شیر علیخان تابه امروز درآن به معرض نمایش گذاشته شده افتتاح نموده .

همچنان قانون جدید پستی افغانستان که مطابق به روحیه قوانین بین المللی پستی و قوانین داخلی کشور تدوین گردیده است به منصه تطبیق گذاشته شده است .

وزارت مخابرات به منظور انکشاف خدمات پستی مامورین پستی را زیر نظر متخصصین تحت تربیه گرفته است تا وظایف محوله و اجرآت امور پستی بصورت صحیح انجام پذیرد ، همچنا ن برای رفع نـیاز منـدی مخابرات یکتعداد فارغان صنف نهم را تحت تربیه قرار گرفته اند .

چون تیلفون ، تلگراف ومراسلات پستی نقش بسیار قاطع را در زندگی اجتماعی و مدنی کشور ما بازی میکند و وزارت مخابرات برای ایجاد و مفا همه های مخابراتی مسؤولیت بسیـار حساس دارد ازینرو بـه سلسـله مصاحبه های اختصاصی که باهیأت محترم کابینه افغانستان انجام یافته از بناغلی معین وزارت مخابرات خواستیم تا بـرای روشن ساختن جریان فعالیت های یـکساله وزارت مخابرات مصاحبه ای با خبر نـگار ژوندون جهت مزید معلومات خوانندگان مجله انجام دهد .

بناغلی انجنیر عزیزالله زاهر معین وزارت مخابرات در پاسخ ایـن سوال کـه وزارت مخابرات از ۲٦سرطان پار سال تا ۲٦سرطان سال سیزده صـدو پنجاه وسه در قسمت انکشاف تیلفون و تیلگراف چه خدماتی انجام داده است چنین پاسخ گفت :

بادر نظر داشت امکانات تخنیکی بتعداد(٥٠٤) لین جدید تیلفون برای مراجعین در نواحـی شیرشاه مینه ـ شهر نوو مرکز کابل وبه تعداد (۳۲۰) لین در ولایات قندهار ـهرات وبلخ از قیددستگاه های اتومات تمدید شده است.

چون دستگاه های اتومات شیر شاه مینه ـ شهر نوو توسعه مرکزی در سالهـــا ی (٤٦ و ۱۳٤۷) بکار انداخته شده یك تعداد زیاد لینها برای مراجعین تمدید شده است باگذشت زمان وتاثیر حالات جوی سیم لین های یك تعداد مشترکین خراب شده وهمیشه سبب خرابی لین های شان ومشکلات شعبات مربوط گردیده است به همین منظور تصمیم گرفته شد تالین های مذکور بمصرف مشترکین توسط پرسونل فنی اینوزارت تجدید گردیده وتااندازه زیادی از خرابی لینها خصو صـا درایام بارندگـی وزمستان جلو گیری شده است.

برای بلندبردن سویه اپریتر هـــا ی تیلفون واستخدام یك تعداد اپریتر هـــا ی جدید کورسهای تربیوی در مرکز تربیو ی مخابرات دائرشده است به منظور فرا هـــم آوری تسهیلات بیشتر در مخابره تیلفو نی ولایات به خریداری یك تعداد تیلفون ها ی هوائی وسوچبورد هااز خارج اقدام شـد ه است که بعداز مواصلت در نصب آنهــــا اقدام خواهد شد.

به اثر اقدام اینوزا رت یـــك تعداد دستگاهای رادیو تیلفونـی از طـــرف اداره پروگرام انکشافی ملل متحد طور کمك بـه دسترس گذاشته شده است که یك قسمـت سامان آن بکابل مواصلت وسامان باقیمانده عنقریب بکابل میرسد، کار بسته کاری و ـ نصب دستگاه های مذکور در کابل شرو ع شده ومتعاقبا کار بسته کـاری در ولایـات نیز شروع خواهد شد .

برای بهتر ساختن وضع مخابراتی کشور عزیز یکتعداد سو چبورد ها تیلفو نها ی هوائی ویك اندازه سیم وسامان برای تمدید لینها درجریان سال ۱۳٥۲ و ٥۳ به محالا ت ذیل ارسال شده است:

ولایات پروان ـ پکتیا ـ لوگر فراه و ـ همچنان به بندر حیرتان وولسوالی پغمـا ن بفاصله تقریبا هفتاد کیلو متر لین تیلفو ن درلغمان ـ بدخشان ـ فاریاب وبندرحیرتا ن تمدید شده است.

نصب یك پایه سوچبورد بیست لینه در علاقه داری چهار کنت ولایت بلخ تمدید لین دایر به فاصله شصت کیلو متر.

ترمیم اساسی لین های تاشگذر وشولگره

بناغلی زاهر معین وزارت مخابرات درمورد اجرآات وفعالیت های شعبات پستی وزار ت مخابرات عواید خدمات پستی به جوا ب خبر نگار ژوندون گفت مدیریت وارده وتوزیـــع پست به تعداد مجموعی (٦٠٣٠١٥٩) قطعـــه مراسلات ازقبیل مطبوع ـ مکاتیب ـ پست کارت ها وبسته های کوچك راکه ازممالك مختلف جهان ازطریق فضا وزمین وارد افغانستا ن شده توزیع نموده است هکذا شعبه داخلـه وشهری این مدیریت در جریان سال به تعداد مجموعی (۱٦۲۱۷۸۲) مراسله وارده ولایا ت وشهر کابل را توزیغ نموده است.

همچنان مدیریت صادره پست به تعداد مجموعی (٥٠٤٥۱۲٦) قطعه مراسلات از قبیل مطبوع مکاتیب ـ بسته کوچك ـ پستکار ت وپارسلات پستی رابه ممالك مختلف جهان وهکذا بداخل کشور از طریق زمیـن وفضا ارسال نموده است وهمچنان شعبه ترانزیت پست این مدیریت به تعداد مجمو عـــی (۷۲۸۳) خریطه ترانزیتی بوزن مجمو عـی (۱۳۸۳۷۷) کیلو گرام پسته مربوط مما لك مختلفه رابه اتحاد شوروی واز اتحادشوروی به ممالك جـنوب شرق وشرق دور انتـقال داده است.

مدیریت پست پارسل :

در جریان سال بتعداد مجموعـی «۱٤٠٥۸» عدد پارسل را بوزن مجموعی «۸٤۲۰ر٠٥۸» کیلو گرام که ازممالك مختلف واردافغانستان شده بود توزیع نموده است .

مدیریت فلاتیلی و صکوك پست :

در همین مدت به تعداد «۳۸٠٠٠٠» تکت پستی به مناسبت های خاص برنگها وانواع مختلف نشر نموده است در دوران فرخنده نظام جمهوری ریاست پست موفق شد تایك موزیم پستی را در مرکزوزارت مخا بـرات افتتاح نمایدکه دران تکت هی پستی افغانستان ازعصر اعلیحضرت امیر شیر عـلیخان الـی امروز به معرض نمایش گذاشته شده است فلاتیلیست های داخلی و خارجی همه روزه از موزیم دیدن می نمایند . وتکت های مورد ضرورت خویش را ا زغرفه فروش آن خریداری می کنند .

...ق روحیه قوانین بین المللی وقوانین
...ن وتنفیذ گردیده است

انجنیر عزیزالله زاهر معین‌وزارت‌مخابرات

. تکت روز کارگر به قیمت «۹» افغانی .
تکت جشن استقلال به‌قیمت ٤ـ١٤افغانی
تعداد تکت هر کدام آن پنجهزار قطعه‌بوده.

همچنان تکتهای ذیل درآینده نیز نشر میشود .

بمناسبت سالگرد جمهوریت تکت چـار افغانیگی ،پانزده افغانیگی هفت افغانیگی که مزین بافوتوی رئیس دولت است و تکت‌پنج افغانیگی که به‌بیرق ملی جمهوریت‌افغانستان مزین می‌باشدوبتاریخ ۲٦ سرطان برای نشر آماده شد با دو نوع‌کارت به‌قیمـت دوازده افغانیگی و ۹ افغانیگی طبع گردید .

قانون جدید پستی افغانستان مطابق‌روحیه قوانین بین المللی پستی و قوانین داخلی کشور در سال ۱۳۵۲ تدوین و ترتیب وسر از تاریخ‌پانزدهم حمل ۱۳۵۳ نافذ گردید .

در انکشاف خدمات پستی نکته اساسی موضوع تعلیم وتربیه مامورین پستی می ـ باشد که برای این منظور وزارت مخابرات با استفاده از کمکهای اتحادیه پستی جهانی از طریق ملل متحد یکتعداد مامورین‌پستی‌را زیر نظارت متخصص پستی تعقیب نمایند امید قوی میرود در آینده مامورین مرکز و ولایات به سیستم‌سرویس‌پستی داخلی‌وبین- المللی آشنایی کامل نموده وظایف محـوله را بصورت صحیح انجام دهند .

ریاست پست کوشش وسعی زیادی به عمل آورده است تا تجهیزات ووسایل پستی مدرن تری رابه کار بیندازد چنانچه اشیاءو لوازم پستی قابل ملاحظه از کمکهای اتحادیه پستی از طریق اداره انکشافی ملل متحـد بدست آمده و بکار انداخته شده بایسکل ، بکسهای پستی رسانی ، خریطه های پستی، الماری تقسیمات ، میزهای کشودمراسـلات صندوقهای پستی که در مرکز وولایات‌نصب گردیده است ،سیف‌ها جهت استفاده‌مامورین فایل های پستی «که کارکنان غرفه جـات جهت گذاشتن تکتهای پستی استفاده می ـ نمایند »ماشین های حساب ، ماشینهـای تایپ دری ولاتین ، چوکات های تقسیمات خریطه های پستی ماشینهای سرغچ وغیره وسایل است که از طرف اداره انکشافی ملل متحده کمک‌شده .

همچنان ریاست پست در سال ۵۲ تعمیر پسته خانه های‌جاده میوند ، نادر پشتون و نادر شاه مینه‌رابه شکل بهتر و مقبول تری تعدیل نموده است .

بناغلی‌معین مخابرات در قسمت فعالیت های یکساله مدیریت احصائیه و پلان وزارت مخابرات گفت :

پذیرفتن سی‌و پنج الی چهل‌نفر فارغان صنف دهم به اساس کانکور بصنف دهم‌و تربیه آنها برای رفع نیاز مندیهای مخابراتی کشور و دوام تحصیل الی صنف دوازده ویا بالاتر ازان.

تشکیل صنف‌سیزدهم جهت رفع‌ضروریات تخنیکی که از سویه صنف دوازده وبالاتر محسوس میگردید و شمول ۹ نفر فارغـان صنف دوازده مرکز تربیوی به اساس‌کانکور به صنف سیزده .

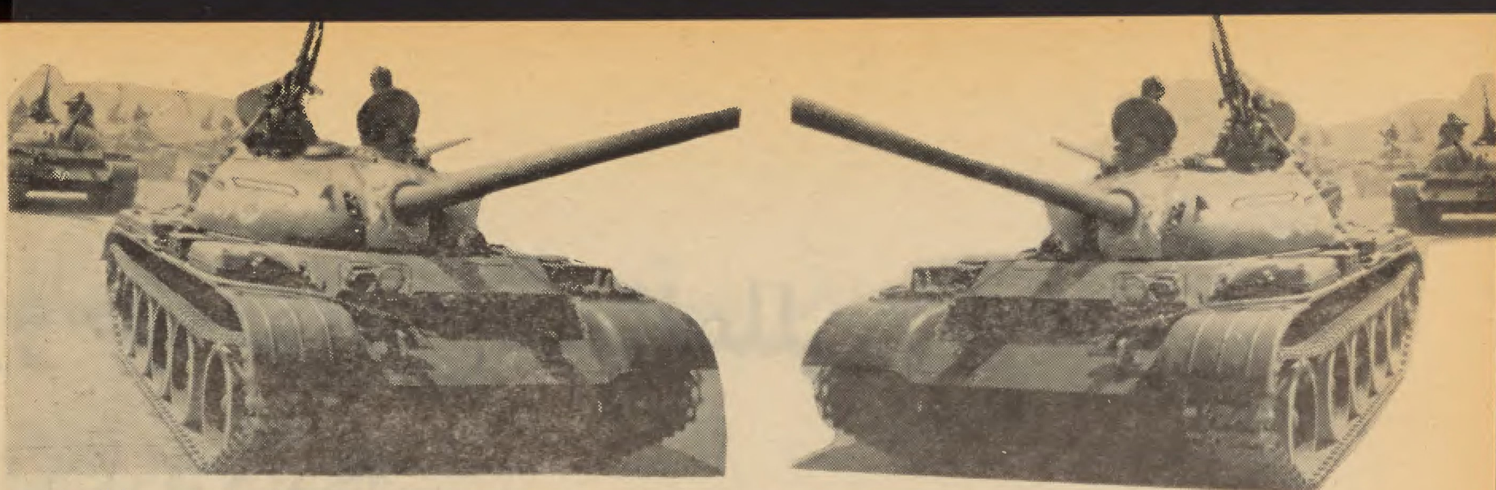
تشکیل کورس پستی سه ماه برای نه‌نفر مامورین جدید الشمول پستی .

بمنظور بلندبردن سویه پرسونل فنـی ریاست تیلفون تلگراف و مامورین ریاست پست کورس های تربیوی قصیر المدت در مرکز تربیوی مخابرات دایر گردیده است.

بمنظور بهبود وضع مخابراتی ولایـات پکتیا ، لوگر ، جوزجان ، بلخ و فار یاب بصورت‌مجموعی تقریبا هشتصد کیلو متـر لین توسط گروپهای فنی مدیریت عمو مـی پلان و احصائیه تمدید و ترمیم اساسی‌شده.

در جواب این‌سوال که آیا تعمیرات‌جدید پستی در جریان یکسال که گذشت تحت ساختمان گرفته شده است ، گفت :

تعمیرپسته خانه نادر پشتون صد فیصد تکمیل و مورد استفاده قرار گرفت کاراعمار تعمیرات پسته ومخابرات ولایات تخار، سی فیصد ، میدان هشتاد فیصد ، بادغیس چهل فیصد ، اورزگان چهل‌ودو فیصد ، غزنـی هفتاد فیصد ، غورات پنجاه فیصد پیشرفته است .

سپیده دم انقلاب

در نزدیکی موقعیتی بودم کـه همیشه سکوت در آن حکمفر ما بود اطرا ف وجوانب این نقطه ، **هر شب همچون** دیگر نقاط شهر، **آرام وبیصدا مینمود** ولی آنشب ،صدای غرشس وحر کت تانك هاوآوازعساکریکه وظیفه‌دارااین نقاط بودند ،سکوت شب را بر هـم میزد ...

مردم پس از کار مان که **روز هـا** انجام میدادند شب ها آرام وبی‌صدا به استرا **حت** میپر داختند ،خواب **همه را طوری‌گیر میکردکه‌صبحگاهان** هرگز بوقت ازخواب بر نمی شدند **واین شب نـیز همـــه بعـــد از صرف شام وشنیـد ن ا خبـــا ر** همیشگی رادیو ،روان ،روان ولی بی خبر. **به‌بستر هایشان خز یدند .**

در این جا همه ،در خم وپیچ‌پندار های دیرین در **انتظار** صبح همیشگی پهلو میزدند .

تاریکی شب دراین‌نقطه ،وهمناك **بود، اگـــر گاهی در نیمه شـــب ها،** برای کاری‌از کلبه‌ام سر بیرون میکردم ،فضا ترسناك ووهم انگیز به نظر میامد .

سیاهی شب همه را در سایهٔ پر چین وفشرده اش‌در گیر داشت وهمه با پندار های کهنگی ، منتظر صبـــح **نافرجام، سر به‌بالین میسا ئیدند !** گرمی تا بستان کم کم پر میگشودو **گاهگاهی باعث مزاحمت آدم میشد و** از دید گان خواب می ربود .

در این شب ،جغد در ماند گی‌ها، **هنوز در چنگال وحشی‌اش ملتی‌را میفشرد وسیل‌یاس وناامیدی،دروادی** کهن وطن، **قومی‌را در حیــرت و در** ماندگی محصور کرده بود .

فضای شب ،مانند همه شب هـــا در نظر یاس ناك‌بود وگیاه غم واندوه ریشه همه **خو شبختـــی هـــارا زار و** نحیف **سا خته بود !**

بی خبر از اینکه ،شب کهنه ، دیگر سقوط میکرد. **وسپیده** دم عصر

نوشته :رشید (آشتی)

نو روشنائی می بخشید، **دیگرتاریکی** ها که قهرا بر مردم تحمیل شده‌بود رخت بر می بست .

صبح دمیدن میگر فت وپیگیر و پیوسته روشنا یی هـــایش ،راه را روشن میساخت .

صبح طلوع کرد . **تانکـــها در** سپیده دم ها ، چون یاوران دلیر ، غرش کنان به حرکت در آمدند .

حس‌میشد ،**وظیفه‌ای‌دارند،آری،غرش** آنها بشارت وار هیدن از خشـــم ویران کن سده ها ، صبح را کیفیت دیگری می بخشید .

حس میشد پیکار سخت در گیر- است ،بی خبراز پیکار بخاطر آزادی ونجات و ...

نوید پایان پذیری درامهٔ شـــوم گذشته ها ،برای همو طن !

صبح شد، صبحی که پس ازطی سالهای سال روشن تر در افـــق کشور دمید ، شفق صبح رنگین تر در جام دل آزاد گان مینای مستـــی ریخت .

نسیم از نیمه شب ها ،همره و **همگام آزادگان،رایگان وسخی‌مندانتر بوسه های‌نرم‌برخ‌سحر خیزان نجات** بخش حواله میکرد .

این صبح امید بود ،دیگر غر شهـ دیو خیال آسای کهنه ها بپایا نمی رسید ، **زنجیرهای بندگی می‌گسلید** وجوانه های آزادگی نیرو مندترجای **ریشه های کهنه را عوض میکرد !** **درگیرو دار این حماسه درد نـــاك** اندیشه رادمردی ،غمخوارا نه‌داستان **زندگی ملتی را زمزمه میکرد ،زندگی** ملت کهن وتاریخی‌وداستان سالهای تلاش ومبارزه ملتی را !

صبح ۲۶ سرطان سال پار بود، صبح زیبا ودلپذیر .نغمه های رادیو کیفیت دیگری داشت ،امواج فضـــا این نغمه‌را **دلپذیر وسهمناکتر پخش** میکرد .

لحظه خاصی بود ،همه با حیر ت گرد رادیو ها منتظر خبری بود نـــد نغمه ها پی در پی طنین می افگنـــد در ختم نغمه ها ، خطاب دلپذ یر وملت خواه «**خوا هران و بـــرا دران** سلام» **صبح را کیف دیگری بخشید** خطاب بزرگوار انه بود ،نغمه آزادی نوید جانبخش،**ندای دلپذیر وفرحت** بخش مردی **که‌از اعما ق قلـــب** ملت افغان نیرو میگر فت .

این ندای تاریخی همه را بیدا ر کرد، **بیدار از خواب گران، غفلت،** در ماندگی وبی سر سامانی !

این ندا از اداره ملتی باز گومیکرد که سالها در فقر وپریشا نی ود ر لهیب سوزناك وآتشین بدبختی ها می سوخت .

درمیان مردمی ،این نغمه طنین مـی افگند ،که سالها دست زمان فشار زندگی را بر آن ها سخت تحمیـــل کرده بود .

دیگر این ندای حق بود که بـــر باطل هاخط بطلان کشید.

• • •

این پیروزی که فرجام بدبختـــی ها در کشور ماست .یکبار دیگر مـــا **را بیاد پیروزی وطن‌از چنگال دشمنان خاك در ۵۶ سال قبل میبرد پیروزی پیکار کنند گان‌وغلبه نیروی افغانی** در برابر تجاوز گران اجنبـــی !

پیروزی استر داد وطن که باهمت مردان وطن پرست وترقی خواه ۵۶ سال قبل صورت گرفت ،آری‌سخت نیکو وزیبا در دیباچه دفتر تاریخ وطن درج است .

۵۶ سال قبل معامله وطندا ران را ستین **باقوی‌ترین‌قدرت‌امپریالیزم** حکایتگر عزم ،اتحاد ومردا نگی آنها برای ما وبرای دشمنان وبد بینان این خطه مرد خیز وکهن ،**پندیست** عبرت آمیز !

• • •

آری ! دیگر صبح دمید ،صبـــح **خوشبختی هاکامیابی هاوسر افرازی** ها !

آفتاب بازهم اولتر اشعهٔ زرینش را در کوه پایه های مغرور هندوکش در پنهای این کشور آفتاب تابان ، پهن ساخت .

والهه خو شبختی را نصیـــب فرزندان آریانا ی‌کهن نمود .

همای سعادت ،پر واز کنان ،نغمه سرائید ودر قلل شامخ کوه پایه های وطن، نغمه شادی سرداد وبر کشور وصدا کرد ...(جاوید باد نغـــمه آزادگان همیش)

د حلیم (ظریفی) په قلم .

ددوو نعمتونو نمائځه

دیوه لوړ او شاندره هدف دتـــر لاسه کولو په خاطر چه دانسانـــی ټولنو دملی نیکمرغی ،لوړتیا اوهوساینی سره اړیکی ولری وینی توپول او قربانی ورکول باالکل یو پر ځای کار او حیاتی ضـرورت دی او هغوی چه‌د همدغه طبیعی او مشروع حق دحصول په مینه دا یثار او فدا کاری سره دسپیڅلی اخلاص او پیا وړی احساس له‌مخی په وطن‌پرستانه توگه روغبړ کوی نومونه به‌ئی دتل دپاره ژوندی اوذ اولسونو په تاریخونو کښی به دنړی ترپا یښتـــه پوری ورته دخاص احترام په سترگه کاته شی چه‌د همدغه شانی هیواد پالونکو عناصرو لوړ مقام او نــــه هیرید ونکی اوچت منزلت به لاپسی په هسکیدو وی .

دتاریخ کره کتنه‌همدغه واقعیتونه یوپربل پسی راپه گوته کوی چــه انسانانو دپیدایښت دلمړنیووختونو نه‌هن لاتر اوسه پوری په فردی او اجتماعی توگه سره دخپلو حقوقو د ساتنی څخه دفاع کړی ده او وخت ناوخته دمظلوم لنډاو محکوم لاسس دظالم او حاکم په وړاندی ور اوږد شوی اود هوس په نیلی سپور جابر قدرت او وحشیانه طاقت په څمکــه را پرزول شوی اود خپل عمل توره پانه ورپه لاس شوی ده.

دوختونو دتیریدو اود انسانانــو د ژوندانه کښی دبدلو نونو او پر مختگونو درا څرگندیدو په اوږدوکی دخپلواك ژوند تیرولو و حق گټو لو مفکوره لاپسی مخ‌په پیاوړ توب او پرمختگ وځلیده ځکه دنړی‌دوروسته پاتــی، شکل شویو او بــد مرغیو ژوند گالونکو دهیوادونو داو سیدونکو په وړاندی دعمل په ډگر کښی دغه منلی شوی حقیقت دښونه‌لاښه په ثبوت ورسیده چه دژوندا نــه خوند ونه، هوسونه، پرمختگو نه ، هوساینه‌او نیکمرغی هر څه‌دخپلواك او مستقل ژوندانه په حدود وکښی ترلاسه کیدلی شی او ځکه هــم د حقایقو دلمر ځلیدو نکی وړانگـــی دانسانی نړی په گوټونو کښی په هدو خوریدو راغلی زړونه رو ښیا نــه ا و فکرونه وځلیدل اویو پر بل پسی محکومو اولسونو د مبارزی په پخو سنگرو نو کښی د حاکمه طاقتونو نو او استعمار گرانو په وړاندی د حریت خو ښونکی ژوندانه آوازونه پورته کړل‌چه‌افغان اولس دخپلواکی دتر لاسه کولو په ځوانه معرکه کی ذنورو هیوادو نو اوسیدو نکو پــه نسبت دلمړی کتار په سر کښــی ځای لری..

هغه وخت کله چه دادنـړی ددیـرو موجو دیتونو پر مخ داستعمار توره او نـولی پرده غوړیدلی پرته وه د ویښ اوبا احساسه افغانی ټبـــر توری دتیکو څخه راوبر یښیدی‌اود ختیزنه یی ددغی توری پردی پـــه ټولولو پسی دلوړ شهامت بـــډی راونغښتلی اوبیا، بیایی دسر لوړی اود لرغونی افغانستان دویاړ شمله دومره‌هسکه وروټومبله‌چه، استعمارگر پرنگی ورته په ریږدیدلی و جواد او ماتہ زامه کوړنچ وهل اود افغانانو نو دمسلم حق په وړاندی یی دتسلیم سر دومره ټیټ وځړیده چه بیا یی په هډو هم دعبرت او افغانی توری په څوک، ورکړل شوی لوست لـــــه یاده ونه ووت .

افغانی هیواد پالا نو دتاریخ پــه اوږدو کی دخپلی خاوری دتمامیـت دساتلو څخه هر وخت دسر ښندنی په ترڅ کښی په ځوانمردانه توگـه سره‌دفاع کړی ده او هیڅکله یی‌هم‌غیر اوغلیم ته دومره څه‌فرصت ورکړی نه‌دی چه دافغانانو د ژوندا نه پــه ویاړنو باندی دخپلی خـوښی سره سمی لوبی وکړی اویا خوهم‌افغا نی اخلاق، فرهنگ او لوړی ارزو گانی دخپلو مغر ضانه هو سیونو قر بانی وگرزوی ،بلکه افغان اولس دضرورت په وخت‌کښی هروخت دملی‌قیامونو اوجنبشونو په وړاندی تگ کښی د یرغلگرو پالیتی، ناولی او غیرانسانی ظالمانه غوښتنی ته داسی ځـواب ورکړی چه په نکلونو او خاطرو ئی دتاریخ پاڼی ویاړی .

هغوی چه د اسارت کړی ماتوی اود مریتوب ژوندانه ته طلاق‌ورکوی نوفطری غریزه بــه خود هم ورتــه اجازه ورکوی اوحق لری چه‌وویاړی او زموږه فدا کارو اوبا شها متــه نیکونو چه‌له هیواد او راتلونکی‌نسل سره دمینی درلودلو اووفا په خاطر دوطن دواقعی اواصیلو وارثانو په‌دود له‌استعمار سره پنجه نرمه کړی او افغانانو او گران افغا نستان پت‌او عزت ئی په‌پوره میړانه سره ساتلی دی‌ور باندی ویاړو، دهغوی اروا حو نوته دروډونه او څرگندو او لـــوړو مزارونو ته‌ئی دعقیدت دگلونو گیډی وړاندی کوو .

هغوی چه‌د ملی حرکتونودکتارونو په سرونو کښی دخپلواك ژوند انه بیرغونه رپول او نغاری ئی غږولی‌د چکمکی ټوپکونو ،سوټیـو، تورو ، تبرگیو او غشو په کاری شانی گوز ارونو ئی دمجهزو اومخربو وسلـو خولی ورد پولی اوپه لوڅو اوبربنډو تنو، تشو نسوانو اونا خوالو سره ئی لابیاهم په قهرما نانه توگه سره دومره څه وکړل چه راتلونکی نسل ته‌ئی دمستقل او خپلواك ژوندانه او سر لوړی افغا نستان امانت دوینو دتویولو په بدل کښی سلامت‌وسپاره اوپه جهانی سویه ئی دوطن دزامنو دپاره مستقلو حرکتو نــو او کړنو واگی ورتر لاسه کړل چه‌د سیاسی، اقتصادی ،اجتماعی،عرفانی، کلتوری اودا ډول نورو ټولو ملی مسا ئیلو ذودی او وړاندی تگ دپاره دخوښی سره سمه لاره هواره اوپاکه شوه.

دخپلیو او پټکیو، ځـادرونـو او شلیدلوجامو خاوندانو پخپل وار او وخت سره دسحر آمیز استعمارهغه مستة نشه او مغروره قوه وروځبله چه‌لمر ئی دتسلط په قلمرو کښی نه ډوبیده اود نړی پرمخ باندی ئـی د ډیرو اولسونو په طبیعی حقو نـو باندی دظلم او تیری ختم اچولی و ه

کله چه‌د افغا نستان دسهیلـــی سیمی دغرونو دهسکو اوتړو څخه دپرنگی پوځ په‌شا وتمبول شو نـو انگریزان دافغانانو دملی ارادی پــه وړاندی دومره کمزوری اوسر ټیټـی وبریښیدل چه ژرتر ژره ئی‌دسولی

پاتی په ٤٥ کښی

مونږ چه‌پر انګریزی خبری کولی د کیږدی اکثره غړی سره راټول شوی وواو یوبل سره به‌یی ویل چه : وګوره پاړګر صاحب پیریانو سره خبری کوی ، وای توبه ... .

مونږ چه چوپ شو ، صاحب توږی ته مخ ورواړوه چه پوهه شوی ؟

توږی : نه، زه‌څه پوهه شوی‌یم ته راته ووایه .

دپیریانو مشر راغلی ؤ ، ویلی داخوان جوړ شو او دی باید تاسو سره وی ، دغه دوه پسونه شیرینی هم تاسوته بیرته‌ورکړ شو ، اوددوی کخوړی پیسی تاسوته دبخشش په‌ډول اوس به وغورځوی ، تاسو سترګی پټی کړیء او یوځادر په ما باندی واچویء مالیده چه دی خپل له ملانه یی دوی‌کخوړی پیسی خلاصی کړی او ګړ پ میدان ته یی وغورځاوه چه واخلیء ،...

دوی چه داحال ولید نو وویل رښتیا چه بزرګ دی پس له دی پاړوګر خدی‌پامانی وکړه او لاړ .

زه‌کیږدیو سره مزل په مزل یوبل وطن‌ته لاړم ، هلته دښارته لری دیوی دښتی په لمنه‌کی مو واړول ، څو ورځی تیری شوی.زه کوچیانو باندی ډیر ګران وم (بهادر خان ماته «زوی» ویلی) په خورا توده مینه مو سره ګوزران کوله .

هغوی ټول لو او لورکاوه مګرزه یی نه پریښودم چه هغوی سره کار وکړم .

هغوی به ویلی چه‌ته سپوږمی اوکوچیانو ته درس ورکړه ، نورو کوچیانو به بغدادی سپادی (ا،ب،...) ویلی خود سپوږمی سویه ورځ په ورځ ښه‌کیده او نورو لوړو کتا بونو ته‌یی پیل وکړ . پاک خدای دی‌ته دښه‌ښکلا داولی ؟

هغوی وویل : هیڅ نپوهیږو ناخاپه‌دغسی شوی ده .

سپیرکی ، بادیان دولو پانی‌او ساده‌دارو درمل څه چه هلته موجودو ، ټول ورباندی تطبیق‌شو مګر هغی ته‌ګټه ونه رسوله .

زه ښارته رهی شم چه‌هغی ته څه دوا درمل راوړم .

کله‌چه ښارته راغلم پولیسو دستګیرکړم چه آیا دتابعیت پاڼه لرىء ؟

ماسره چه داسی کومه پاڼه نه‌وه نوجیل ته‌یی ورکش کړم .

هو، کوچیان هرچیرته تللی‌شی ،چیرته چه‌یی شته‌ده‌هلته‌یی شپه، مګرزما‌اودهغوی‌به‌ معلومیدل .

هلته رانه تحقیقات او پوښتنی وشوی، پوه شوم چه دایوبل هیواد دی ، اوزه‌دهغوی دقانون په اساس په‌جرم تومتی شوی وم .

خوورځی وروسته‌دجیل افسر په‌جیلخانه کښی ګرځیده ، زه‌یی وپیژندلم نوکریوال ته‌یی وویل چه‌داسړی ماته ولیږه .

زه‌یی یوبل ځای ته بوتلم که ګورم چه دا افسر هماغه ملا بزرګ دی، کوم چه‌مونږ په یووخت کښی سره لیدلی ؤ .

دهغه وظیفه زمونږ په وطن کښی ختمه شوی ؤ او همدا رنګه زما په هکله یی‌پوره معلومات هم لرل ، نوپه ما باندی سخت قیدونه نافذکړی شو .

خدای خبردی چه پرسپوږمی کوچی‌غریبه به‌څه تیره شوی وی .

خوزه پوه یوکاله هلته بندی وم ، بله ورځ په جیل کښی یونوی بندی راغلی ؤ، چه‌هغه هم زمونږ له وطن څخه و.

ماوویل زه یو بدبخت انسان‌یم ،روزګار زیلی او زمانو رټلی یم دژوند کیسه می اوږده اوله غمونو ډکه ده‌دلته قسمت راوستی یم اوس غواړم چه بیرته خپل اصلی وطن‌ته لاړ شم .

- مونږ هم هلته روان یو مه‌وارخطاکیږه بـل سبادی محـال انشاءالله چـه هـلـته رسیږو .

زه‌هم هغو ی سره ملګری شم ، هغوی راسره خورا ښه رویه کوله ، کله بـه‌یـی په‌اوښ سپور کړم او کله به بیا په پښو می مزل کاوه ، خپله افسانه هغوی اوهغوی به‌خپلی افسانی ماته اورولی او لاره به مو سره لنډول ، لنډه داچه لوړ مازدیګر ؤ چه خپل وطن ته ورسیدو .

دهغوی نه‌می رخصت واخیست او دخپل کلی خواته رهی شوم .

کلی‌ته لانه‌وم رسیدلی چه کوچیانو مور ته‌می زما دراتګ زیری ورکړ ، چه زوی‌دی شکر ژوندی دی ، نه‌دی مړ شوی ، هغه‌دی راغی ، هغوی په خوشالی سره زما مخی‌ته راغلل .

په ګډه سره کورته ورغلو ، خپل‌خپلوان ډیر خلک ټـول شو ی ؤ خو مورمی خورا ضعیفه او ړنده شوی وه .

دپلار درک می نه و ، کله چه می‌پوښتنه وکړ نو نوموړی په ژړا شوه ، ویلی هغه وخه چه‌ته بی درکه شوی پلاردی ډیر پسی ترتیب خبر ورکړ «اکرم چه دڅو کـلـونو راهیسی ورک ؤ ، او بیا معلوم شو چه هغه په خارج‌کښی ددښمنانو سره لاره لری او همالته اوسیږی ، بیګاه شپه بیرته راغلی باید سمدستی دستګیر کړی شی ، ځکه چه هغه یو لوی مخبر او خطر ناک سړی دی..

زمونږ دسترګو نم لانه‌و وچ شوی چه دروازی ته سپاهیان را ورسیدل ، بی‌له‌ډیره چه‌څه پوښتنه وکړی ، زما مټونه یی وتړل او محلی حکومت ته‌یی کش کړم .

هلته‌یی هم بی باز خواسته دزندان تورو کوټوته یی ور داخل کړم، دوه‌ورځی لانه‌وی تیری شوی چه زماسترګی یی‌وتړلی لاسونه می غراب او پښو کښی می بیاهم زولنی وی .

زه‌یی یوبل لری ځای ته ، کوم چه هلته سخت قید لری ولیږلم .

ما ویلی خدایه زه خو اوس خپل وطن ته راغلم چه دژوند راتلونکی وختونه می‌په ښه ډول تیرشی ، مګر داخو دیردی وطن‌نه هم په ما سخت ظلمونه کیږی . (ماپه همدی ځای‌کښی پریدی) مور غریبه می زما په‌لیدو اوزه دهغی په لیدلو باندی نه‌ؤ پوه شوی

سبا دسپوږمی غریبی قاصد زمونږ کور تـه راغلی ؤ ، که ګوری چه خبره لاپسی غمجنه شوی ده او بیا زندان ته یی تـیـل وهـل شوی یم .

سپوږمی خوارکی جیلخانی ته‌یی هم مـا پسی خوابونه ولیږل مګر زه هلته نه‌وم او

دوهمه برخه

سخی انتظار

وفاداره پیغله

نه‌سر بیره دلوړ استعداد څوه‌م ورکړی‌وه.

خـو دسپوږمی مینه ورځ په‌ورځ داسره زیاتیده یوه ورځ ماخپل دژوند کیسه سرتر پایه دی ته واوروله او ورته می وویل‌چه ته‌زما سکنی خوربی اودخور ولی‌او ورورولی مینی به سره ګالو .

هغی ژړلی خو بالاخره دایی راسره‌ومنله او وویل چه ستا راز به پټ ساتم خو په‌دی شرط چه ماهه مایوسه کوه ، خیر دی خلک خوبنځی کولی شی زه درنه نور څه‌نه غواړم فقط زما دمینی ځواب په مینه راکوه ،ستاهره رضا زما خوښه ده ، مګر زما دپیغلتوب‌په خاطر مایواژی مه پریږده ... ناخاپه زماپه غیږکښی داسی پریوته لکه چه دګلو ګیډی دچاپه غیږ کښی پر یوزی مګر په احترام سره هغی‌ته می وویل چـه جګه شه بسیاپه ګورو ...

بله ورځ زه‌چه دکیږدی هلکانو سره مال پوولو ته لاړم هلته په یوه‌ګټه تیره‌کښیناستم دوی شپیلی وهلی او سندری ویلی ماتـه دخپلی سپوږمی خیالات بسیاپه زړه شو دا حالات او پریشانی می دافراط معراج تـه ورسید .

ناخاپه ولویدم ، هلکانو ګومان وکړ چه بیا استاد باندی دپیریـانو حملی وشوی څادرونه یی راباندی واچول ، خوارانو ډیر وار خطا شوی ؤ .

پس له ډیره ساعتونو نه‌زه بیرته په‌حال شم ، دوی‌هم خوشاله شول کله‌چه کیږدیو ته راغلو ، سپوږمی خوارکی هم په بـدو حالاتو سخته رنځوره وه ، پوښتنه می وکړه یوبل سره مولږ پیژندګلوی لرل ، په‌دی وختوکی زما زلوانی مـاتی شوی وی خـود باندنی وتلو اجازت بیخی نه‌ؤ، زه هغه‌سړی ته لاړم‌پس له روغبړنه می ورڅخه‌دسپوږمی دپلار اوکورنی پوښتنی وکړی . هغه وویل:

نورنو خیریت دی سپوږمی له ښوونځی نه فارغ التحصیله شوی او تور یالی خان دملک بابو جان زوی دهغی پلارته‌مرکی لیږل مګر سپوږمی راضی نه‌ده او سر بیره پردی لږ شانته ناروغه هم ده .

داخبری زما احساسات بی سخت ژوبل کړ ، خوب نه راتله او تل په فکر کښی‌وم چه‌څنګه به ددی جیل نه ځان خلاص کړم اوځان هلته ورسوم ؟

شپه ښه پښه‌وه ، هره خوا ګواره‌ګرادی وه ، څو بندیوان توپک به‌لاس ولاړ ؤ .

زه ورو ورو دجیل خانی بام ته وختلم که‌څه‌هم دیوال ډیر جګ ؤ ، خو دیوی پری په‌مرسته او دخپل وطندار په لار ښوونه د دیوال نه آخوا پریوتم لاسونه می تناکی‌شوی خو په ډیر زحمت او پوره احتیاط دترږمی دیږدی په مرسته دزندان له احاطی نه‌بیخی ووتم ، لاری بی لاری می‌مندی وهلی .

داسمان لمنه لانه‌وه سره شوی دسهارنی خور نسیم دغرونو په لمنو کښی نڅیدی چه دقافلی شرنګا می په غوږ شو ، نورمی هم پښی چالاکی کړی ، قافلی ته ګوډی شوم، سلام می واچاوه .

هغوی چه زما حالات بی لیدل نوپه‌خورا ښه لهجه‌یی و ویل ولـی ولـی ؟ څه‌حـل دی ؟ حیرته ځی ؟

هلی ځلی وکړی اوله ډیره غمه خپل عمربی تاسوته ښنلی دی او دری میاشتی کیږی‌چه هغه خدای ښنلی ابدی نړی ته پناه وړی‌او زما سترګی هم له ډیره غم په داسی حال کښی دی رښتیا چه‌ماهم دخدای نه مرګ غوښته ، څه‌خبره وم چه ستا غږ به می‌بیا ترغوږ شی دپاک خدای نه ډیره رضا منده یم چه دعمر په آخری سلګو کښی ستاآواز می بیا واوریـد . زه بی واکه شم ، چغی‌می وکړی اوومی ژړل ..

زمونږ دماتم ، ناری سوری ، انګازی لاغلی شوی نه‌وی چه تور یالی خان ته‌چخبر وړیؤ چه ستارقیب ژو نـدی دی ، اوس راغلی دی او غواړی چه سپوږمـی چیرتـه وتښتوی .»

همدارنګه سپوږمی ته هم زیری ورکـړ شو چه «مه‌خپه کیږه ، ستا دزړه مراد ژوندی دی او شکر راغلی دی پروامه کوه .»

توریالی به هماغه شپه کښی ملک‌صاحب بی غوښتی او ورته څه مال او دولت ورکړ چه‌به شریکه سره دوی راته یـوه دسیسه جوړه کړه څوچه هغوی پخپل ظالمانه آرزو کامیاب شی ، راته بناکړ .

دوی به هماغه شپه حکومت ته پـدی زما په هیڅ‌ته معلومه نه وه ، هغی غریبی هم دیدین په انتظار دما یوسی په خپـږه ژوبله شوه اوزه هم ..

خو وختونه تیر شول ، زمونږ د زندان افسر راسره بلد غوندی شو ، ماخپله کیسه ورته واو روله هغه دیو انسانی احساس‌او عواطف خاوند ؤ ، زړه‌یـی وسوزیـده او وویل :

زمادلاسه هیڅ نه کیږی اوکه هرڅه می له توانه وشی نو تاسره به مرسته وکړم او قول یی راکړ .

ماوویل : فقط لاس می خوشی کړه چه‌یو خط ولیکم او هغه خپل دزړه امید (سپوږمی) ته ولیږم .

زما اتګری ماتی کړی ، خط می ولیکل او بیا د پهره دار د مسؤلیت له کبله می خواهش وکړ چه بیرته اتګری را په لاس کـړی .

ځکه « خوك چه‌چاته لاس ورکوی نوهغه بی‌له بیخه نه‌غرځوی .»

ستا دا مرحمت به زماهیڅکله نه‌هیرېږی خدای دی در سره ښه وکړی .

خط می په پاکت کښی واچول اوهیله‌می وکړ چه‌په پو سته کښی دی واچوی چـه سپوږمی ته ورسی :

پاتی په‌۳۵ مخکی

سیمرغ آزاده

الا بلخ بامی دیگر شاد زی!
سر افر از وبا فر و آباد ز ی !
که کشور د یگر بار آزا د شد
بنای ستم سست بنیا د تمد •
الا غزنه نا مداری کهن
بخاطر سپار این گرامی سخن

که اینك شکستن رو یین تنا
تو رویین تنان دیده بودی چنان
الا کو هی هندو کش سا لمند
الا رود آمو الا هیر مند!
الا ای دیار هریو از مین!
بر انگشترفخر مشر ق ، نگین
الا بست با می الا ، سیستا ن
الا سر زمین دلیران مان
الا ای سترك و مهین میهنا
تو جان منا و روا ن منا
بجا ن وروا ن من آتش فتا د
چنین آتش سر کشی زند ه با د
توای سر ز مین ابر مرد گا ن
توای آشیان هژ بر ژیا ن
چوخیل سحلشو ریان داشتی
چو خیل سحلشوریان داشتی
اگر نیست هنگا م تیر و کما ن
بود تو پ وتانکت همی در اما ن
که‌یکباره ار دوی میهن پر ست
چو برتوپ و تانك و طن برد دست
چنان لرز ه بر کا خ دشمن فگند
که آوازه اش شد به گیتی بلند
بر افرا شت سیمر غ آزا د ه پر
برین دشت وهامو ن برین بو م وبر
بخندید وآنگاه دهن باز کرد:

سخن ا ینچنین نیک آ غا ز کر د
(در آنجا که آزاد گی ره نیا فت
بجز تیر گی وسیا هی نتا فت
درآنجا که میرا ث شا ن بندگیست
کجا فرو اقبال وتا بندی گیست
در دژ ظلم و ستم بسته با د

قفس هر کجا هست بشکسته باد)
کنون هرزن ومرد کشور گواه ست
که سیمر غ آزاده دیگر زماست
بود تا زمین وز ما ن ا ستو ار
بما نـاد سیمر غ ما پاید ا ر

«لطیف ناظمی»

از: سلطانعلی دانشور

حماسه‌ی جاوید..!

سرودعشق را تاکی توبر خوانی ،
بزلفن گر هگیری - اسیر چند میباشی•
بچشمان سیا هی - تابکی د ل بسته‌می داری ؟
رخ‌زیبا و گلگو نی - فریبت مید هدتا چند ؟
بمژگان خدنگ وناو ك وابر و ی‌گلرنگی•
بهر عشق هوس آلود تاکی نغمه می - خوانی•

• • •

گل وبلبل -شمع وپروانه : مضمو نی برای‌نو جوانان نیست•
می و میخانه وعشق جنون آمیز
صراحی وقدح وساقی شب زنده دار امروز:
خریداری ندارد،
اندرین‌دوران رستا خیز
چنین مضمون بی ارزش •
چرا مضمون شعر تو- لبان بوسه ، نگیز است••
چراجزساق سمین - نغمه د یگر نمی دانی•
چرا مشغو لی تا امروز در گیسو ی پیچا پیچ
گذشت آن قا مت سرو چنار و بید و شمشادی ••
بیا ای نوجوان :
ای مرد دور انسا ز با همت
(برای نغمه هایت فکر دگر کن)
(دگر آواز عشق انگیز رابس کن)
بیامضمون نوایجاد کن
ای پیشتاز عصر
بیاای نو جوان:
(بخوان آواز -اما همره بانگ دلاویزت)
سرود اتحاد واتفاق از دل‌بکن آغاز
سرود نهضت جمهو ریت بر گوشهابر خوان

بیا کوبنده مشتی شو
بزن برخرمن بیداد گرش
جهشی کن -تپشی کن - پی رشدوتکامل رو
تو همچون اخگر تابنده ای بر چهره دوران

توچون بانگ طرب خیزی
تو فریادی -تو چون شور ی•
چرا چون خار پشتی - جنبش توبی‌ثمر باشد
نباید همچو موری لنگ لنگا ن را ه پیمایی
زنا هموار یهای مشکلا ت زند گی د ر هراسی راه نباید داد•
دل
مصمم بود -همچون کو هکن فر هاد نیرومند
مگر نشنیده ی درسا حه علم و هنر امروز
همین اشخاص دور انساز:
چسان بایك جهش تند - برسیا رگا ن پیروز گردیدند•
بیا ای نوجوا ن - ای‌پور آدین :
سرود قرن رانشنیده ای - بایك صدا گویند:
مثال قهر مانا ن با حواد ث پنجه باید داد•
هدف را همچو جان تعقیب بایدکرد•
اگر دشو اریها سدی شود - اندیشه‌ی هرگز مده برخود
درین دوران که شور و هستی از دلهابپا خیزد
سرود انقلا بی - رخو ت وسستی برداز دل

دمدشور ی- تپشی -در دل هر ذ ره ی ناچیز
دهد بانگی -فغانی - نغمه ی چون صور اسرافیل
بباید پرتو افشانی - مثال مهرعالمتاب
وبر دلهای افسرده -وبر چشما ن نمنا کی-
وبر افکاریا س آلود
امیدی خلق باید کرد
چرا افسون ونیرنگ و فریب غیر باید خورد
نوای پیشر فت وارتقاهر جا-شعارخویش بایدساخت•

بیا ای‌نوجوا ن! ای اخگر تابنده دوران:
بیا حماسه ی جاوید شو -بر صفحه‌ای دوران
بیا بر ریشه‌ی ظلم وستم آتش بر افزازیم
بیا تبعیض رااز‌صفحه ی گیتی بر - اندازیم
بیا یکرنگ ویکد ل راه پیما ییم •
بیا بشکن خرافا ت وبیا بگذر ز موهومات
بیابر اقتضای عصر خود راهمز ما ن سازیم
بیا واقعگر اباشیم
بیا بهر شگو فان وطن -پیك‌سکبا لی به پرواز آییم وصلح وصفا را ارمغا ن اریم
بیاتو اوریها رازجان ودل کنیم تایید
بیاغفلت بس است

شوری بیفگن
نغمه ای‌برخوان
نوای اعتلا سر کن -سرود انقلا بی خوان

ازسر شار رو شنی

شب سپید

شهر درابهت خاموش فرورفته به‌خویش
بال گسترده سکو ت
همه سو
همه سو خواب وخموشی وجمود
نه‌صدایی نه تلاشی مشهود
قهر مانی سرباز
باگروهی همه‌سربرکف وایمان در سر

گرم یك طرح بزرگ
یك دگر گونی باعظمت وشور

پی آزادی فکر
پی آبادی این کهنه دیار
بهر بر چید ن یك کهنه بسا ط
بهر آوردن یك‌نظم نوین
انقلاب
انقلابی که دمد روح نوین در تن خلق
ووطن وار هد از بیسر وساما نی و - رنج

داد مظلوم بگیرند ز یغما گرود زد
ونبای کهن از پا افتد
شب چو از نیمه گذشت
قهر مان بادل انباشته ازبیم وامید

دادفر مان عمل
عده ای بادل وایمان قوی
دست در کار شدند
تانك هاراه افتاد
اویکایك همه راراه نمود

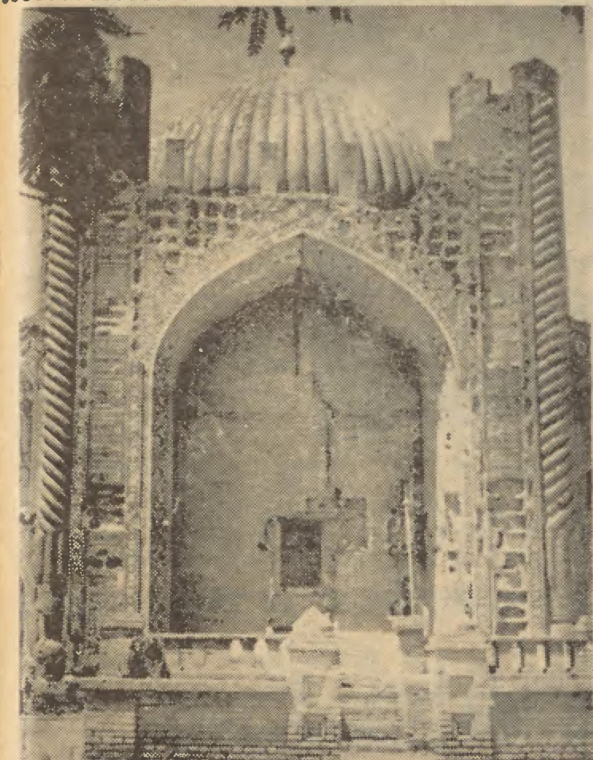
ناگهان غرش یك فیر قوی
لرزه برکا خ ستداد افگند
فیر ها افزون شده
صبحگا هی روشن
نور امید وظفر
باز تابید براین مرز کهن
اندران صبح صفا بخش و طر ب خیز وطن:
نغمه پیروزی
میرسید از دل امواج بگوش
گوش حسرت زده مردم ما
بعد دهسال یکی مژده جا نبخش شنید•
آشنابود صدا
اوخودش بود باواز رسا
نظم نو اعلان کرد•
او مقان گردبراین قوم غیور
نظم شایسته جمهوری را
وزن ومرد از این مژده جا نبخش بخود باليدند

نعره شور وشعف در همه‌جابر پاشد
وهمه از دل‌وجان یارشدند •
تابهمرا هی‌وهمد ردی وهمکاری خویش•
کارنو سازی این تازه بنا
با هم‌آغازکنیم
وطن آبادشود
خلق دلشاد شود
ودرین روز گران خاطر ارزشمند
مردوزن می بالند
سال پر خاطره
اززحمت کار
ازقدمهای بلند

پی آسایش مردم برخا ست •
همه بایك آواز
زخدا می خوا هیم
بادپایند هنظام

جاو دان بادوطن
وسر افراز درادوار زمن
خلق ما، مردم ما، ملت ما
نسل امروزی وآینده ما

نگاهی به فعالیت های یکساله وزارت اطلاعات و کلتور

وزارت اطلاعات و کلتور در ترمیم آثار تاریخی از هیچ کوششی دریغ نمیکند

پالیسی کلتوری بیان فشرده و جامع است که در زمینه مسایل مختلف اطلاعاتی ، کلتوری و فرهنگی کشور ما روشنی می افگند

در جریان یکسالی که گذشت وزارت اطلاعات و کلتور در روشنایی ارزشهای ملی ومترقی رژیم جمهوریت وبه اساس پالیسی کلتوری درزمینه های مختلف کلتوری واطلاعاتی دست به یك سلسله فعالیت های زده است که هم درپخش وگسترش اطلاعات وهم درحفظ ،احیاء وتدوین آثار فرهنگی وکلتوری ارزشمند است .

وزارت اطلاعات وکلتور در یك مدت بسیار کوتاه به منظور روشن ساختن مشی مطبوعات پالیسی کلتوررا تدوین وتنفیذ نمود، تا ازیك طرف عملکرد ونحوه کار وسائل نشراتی واضح گردد وازطرف دیگرراه رابرای وسعت بخشیدن فعالیت های فرهنگی وکلتوری روشن ساخته باشد .

پالیسی کلتوری بیان فشرده و جامع است که درزمینه مسایل مختلف کلتوری وفرهنگی کشور ما روشنی افگنده و برای رشد و تقویت تمام موضوعات هنری وفرهنگی زمینه را مساعد وطریق پیشرفت مهیاساخته است .وزارت اطلاعات وکلتور در زمره سایر فعالیت های خویش که دراین مختصر نمی گنجند، برای انکشاف مطبوعات ودر جهت تبلیغ رژیم نوین جمهوریت تلاش های به خرج داده که بطور موجز ازنظر خوانندهگان می گذرد.

پس از استقرار رژیم جمهوریت درافغانستان روزنامه جمهوریت که یکی از روزنامه های بسیار معتبر کشور است بوجود آمد امروز این روزنامه نقش بسیار قاطعی درنشر مسایل عمده روز وجریانات مختلف ملی وبین المللی دارد. همچنان مجلات جمهوریت ،آریانا افغانستان ،ننگرهار فلکلور وبعضی ازنشرات دیگر درچوکات موسسات نشراتی بوجود آمده که هرکدام باشیوهٔ بخصوص نشراتی در امر پخش ونشر موضوعات ثمر بخش است .

وزارت اطلاعات وکلتور به منظور تشویق اهل علم ودانش و هنرمندان کشور جوایز مطبوعاتی را دوباره احیا نمود ولایحه جوایز مطبوعاتی وکلتوری به اسرع وقت توسط یك کمسیون مختلفه مطبوعاتی وا هل

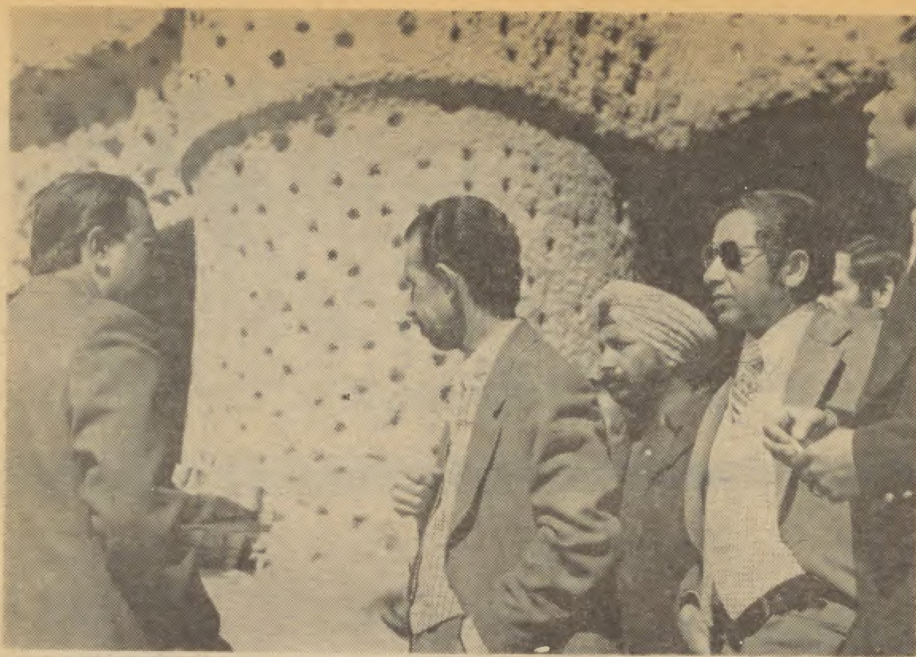

اولین شماره روزنامه جمهوریت با استقبال بی نظیر مردم و مخصوصا مراکز فرهنگی کشور قرار گرفت.

دانش تدوین ومورد تنفید قرار گرفت وهمانطور یکه خوانند گان بسیا ر عزیز اطلاع دا ر ند جمعا سه صد جایزه برای آثا ر دررشته های مختلف درنظر گرفته شده است که‌به مستحقان آن توزیع گردید هنر مندان واهل دانش ازین اقدام وزارت اطلاعات وکلتور حسن استقبال نموده وسیل از آثار به اداره جوایز مطبوعاتی به جایزه گذشته شد .

کار ترمیم‌اساسی عمارت آر شیف ملی ونسخ خطی آغاز یافت که‌با ترمیم مجدد عمارت سابقه کو ر س عالی که‌ازشهکار های معماری‌بشمار می رود محل مناسبی برای آرشیف ملی ونسخ خطی میسر میگردد واین قدم بسیار مثبت وعملی درراه حفظ نسخ وآثار خطی میباشد .بهمین ترتیب شعبه افغا نستان شنا سی در کتابخانه عامه کابل بو جود آمد . درین شعبه نسخ خطی وغیره اسناد منحصر بفرد مربوطه به افغا نستان که‌در کتابخانه های عامه موجوداست برای‌نیاز مندی کتابخانه های جهان وعلاقمندان بصورت مکر وفلم تهیه میشود همچنان کارساختمان‌ستو دیو های دوبلهٔ فلمهای خارجی به پشتو ودری در محوطه افغان فلم آغازیافت که‌باتکمیل این‌ستودیوهاهمانطوریکه بناغلی نوین وزیر اطلا عات وکلتور درموقع که‌سنگ‌تهد اب عمارت را میگذاشت گفته‌بود«وزارت اطلاعات- و کلتور مصمم است بعد از تکمیل این ستدیوها فلم های خارجی رابه پشتوودری دوبله نماید» نیاز مند ی دوبله فلمهای خارجی در داخل‌کشور مرفوع شود زیرا این ستودیو قادر خواهد بود بطور عادی ماهوار د و تاسه فلم خارجی رادوبله نماید .

همچنان (کار فلم روز های دشوار) که‌هم اکنون درسینما های مختلف مرکز به نمایش گذاشته شده آغاز یافت وبه موسسات هنری نیزاجازه داده شد تادر زمینه‌تدویر ستودیوها وکمپنی های‌فلم سازی اقدام نمایند چنانچه کمپنی نذیر فلم بو جود آمد که نخستین فلم این کمپنی بنام «... وشعرهاناسروده‌ماندند»ازژاند- گینامه رابعهٔ‌بلخی‌درجریان ساختمان است. بااین اقدام وزارت اطلا عا ت وکلتوررا در زمینه فلم‌سازی ،یکی از نیاز مندی های مبرم مردم ما که عبارت ازسر گرمی وتفریح ازطریق سینما است قسما مرفوع خواهد شدو موثر ترین‌وبانفوذ ترین‌وسیله

پوهاند دکتور نوین ترمیم آثـا رتاریخی رادر مواقع‌مختلف ا زنزدیك مراقبت میکند

که‌عبارت از مفاهمه کتلو ی است بوجود خواهد آمد .

درقسمت رادیو افغانستان‌تغییرات محسوس بو جود آمد به طو ریکه رادیو توانست بسی از پرگرا مهای تفریحی وسر گرم کننده اش را از محدوده کابل عملا دراطراف واکناف کشور مورد تطبیق قرار دهد .

همچنان در زمینه تاسیس تلویز- یون اقدامات مفید وموثری صورت گرفت ونمایند گان وزارت اطلاعات وکلتور برای مساعد ساختن زمینه درمورد تاسیس شبکه تلویز یون‌در کشور باکشور جاپان صحبت های نموده اند که قناعت بخش هم بوده است .

وزارت اطلا عات‌وکلتوربه منظور ازمیان برداشتن دشواری ها و مشکلاتیکه شعبات‌اطلاعاتی وکلتوری درولایات‌مختلفه‌کشور باآنمواجه‌هستند سیمیناری دائر نموده واز تما م امران اطلاعات وکلتور ولایات‌دعوت بعمل آمد تا مشکلات شانرا درین سمینار طرح وپیشنهادات شا نرا برای حل پرابلمها ارائه نمایند.این سیمینار که سه روز دوام کرد نتایج مثبت ازآن بدست آمد .

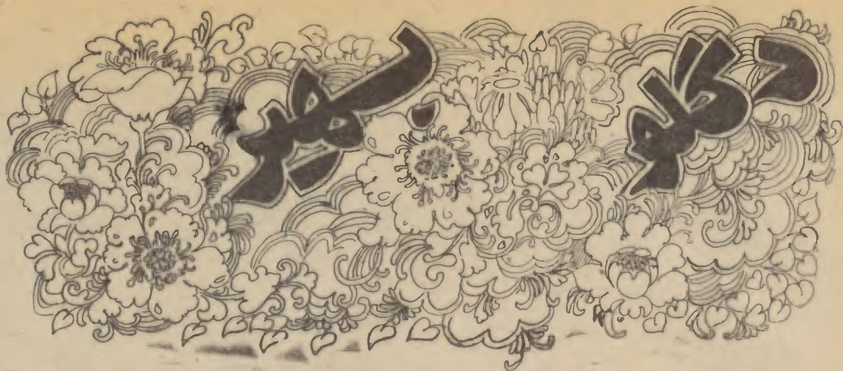
بهمین ترتیب هیات های ازمرکز وزارت اطلاعات وکلتور جهت باز دید از محلات مختلف باستانی و کلتوری به اطراف واکناف کشور مسافرت نموده ودرقسمت حل مشکلات شان عملا با آنها همکا ر ی کرده‌اند .

افغا نستان عزیز که از سالیان متمادی بااین طرف مهد تمدن ها ی باشکوه وعظیم بوده است دا ر ا ی آبدات شکو همند و با ار زش باستانی است که آئینه انعکا س دهنده تمدنهای پر جلال با ستا نی این سر زمین است. بادر نظرداشت همین مساله وزارت اطلا عات‌وکلتور برای حفظ آثار و آبدات با ستا نی وبرای تر میم مجدد این ابنیه به اقدامات جدی متو سل گر دید . وزیر اطلا عات و کلتور هنگا میکه از ابنیه مختلف باستانی د یدن نمود در مورد حفظ وتر میم اسا سی گنبدهای حرم مطهر خا نقا و سایر قسمت های عمارت رو ضه مبا ر ك که تر میم عاجل را ایجاب مینمو د وهمچنان مسجد نه گنبد و مسجد خواجه پار ساهدا یاتی داد. بهمین ترتیب تر میم بت های با میان‌وغیره آبدات تاریخی اقداماتی صو ر ت گرفت که‌بعضا تکمیل و بعضا زیر تر میم ودر حال تکمیل شد ن است مثلا کار ترمیم مسجد ا بو نصر پارسا که از جمله ارزشمند تر ین آثار تاریخی کشور میبا شد با حفظ

بقیه درصفحه ٦١

پوهاند نو ین هنگا میکه سنگ‌تهداب ساختمان ستد یوی دو بله‌را می‌گذارد

رحمان بابا

دزلفو نسیم

لاس می وتړی دزلفو په طناب
بیامی وسپاری دسترګو په قصاب
هسی آب یی دی ددووسترګو په تیغ کښی
چه بی سره په سر نه لری حباب
چه توسن دفلك زین کاندی له نازه
داهلال یی په ځای راشی درکاب
په درګاه یی درویزه کاندی د حسن
ګنډولی په لاس سپوږمی هم آفتاب
چه په یادمی سری شونډی سپین رخسار دی
له چشمانو می بهیږی سره شهاب
چه دمخ وآب وتاب ته یی نظر کړم
راته هیڅ شی دګلونو آب و تاب
چه نسیم یی دزلفینو راپیدا شی
درست می بوب کاندی په مشك و په ګلاب
ماوی مخ یی ګوندی ووینم په خوب کښی
یاری چیری شی بی یاره خوروخواب

آشفته اوربل

چه اوربل یی په سپین مخ آشفته کیږی
په ماښام ګښی رڼاورځ نهفته کیږی
که دمخ ښایست یی دادی چه لیده شی
لا به ما غونډی پری ډیر الپته کیږی
په بڼو یی اوښکی نه دی اویزان دی
همګی دروګوهر دی سفته کیږی
یو یی رنګ یو یی نکهت یو یی دی پالی
په دا باغ کښی عجب ګل شګفته کیږی
په ژړا به می چه پوهیږی خوب ونه کا
هغه خوك چه په کیسو یی خفته کیږی
دخوشحال دخولی خبری خوشی نه دی
داهمه دیوه حاله ګفته کیږی

(خوشحال خټك)

خوږی لندی

زما دی سر ستا دی قدم وی
ستادی قسم وی چه می هیر نه کړی مینه
سترګی دی توری په خنګ ګوری
دچا دګوریی راته ووایه حالونه
ستا دیدن خومره قیمت دی
که سر پری ورکړم باقیدار به خو نه شمه
یامو لیدلی سره نه وای
یامو دا ټول عمر په یو ځای وای مینه
زړمی ټول صورت یادیږی
په تیره دګړو وروځو سرونه

(پښتنی سندری)

ورکه رڼا

له خواږه ځو به راویښ شوم هلته لیری خه رڼا وه
خدای خبر دی چه څیوه وه او که سترګه د سبا وه
پسی وو تم له کوره رانه ورکه شوله لا ره
ګو ځیدمه هرطرف ته دورك نور لیدو د پاره
چه فکر ونه ایشارېږی هسی شان لوړی ژوری
مخکښی راغلی ورسره هم په هوا کښی توری لړی
شپه تیاره وه په آسمان کښی پیدا شوی سخت طوفانو
سخت باران سخته سیلی وه ډك له وهمه تور جهان و
را سره که څه دعقل او حکمت لښه رڼاوه
هومره ژرله لاسه لاړه ته به وایی چه برښنا وه
په نامه د حقیقت ما لټوله خپله ورکه
خپل ځان هم راځنی ورك شو خبر نه شومه له څرکه
څوك چه ووزی له خپل کوره دایی حال دایی احوال شی
چه اسرار د جهان غواړی ورته پیښ هسی جنجال شی
په دی سیر او سیاحت کښی چه معلوم شوه مشکلات و
څوقدمه هغی خواته هرڅه ورك او ظلمات و
بی حیرته نور څه نشته په دی لاره کښی هرګوره
که له دی تیاری ځان باسی سکندره خضر ګوره
کامیابی دی که په کار وی چه ګړی فتح هیوادونه
ارسطو یا افلاطون ته پرین ده دغه شان فکرونه

(الفت)

ولی؟

خوند له میو تلی نشه نه لری صهبا ولی؟
نه مستوی زړونه دسرکو شونډو خنداولی ؟
بلی شمعی نشته نه پتنګ شته چه ځان وسوځی
سوزوګداز تلی دی دمینی له دنیا ولی ؟
رنګ دجنون نه لری ددی زمانی مینه هم
زړونه دی بی دزده سترګی هم بی ژړاولی ؟
می شته ،میخانه شته هم دمیوډك جامونه شته
نشته دسرور خوښی خندا ولی موسکاولی ؟
تلی عاشقانو ته کوشش کشش له ښکلودی
بی هیلی ،جذبی شولی دمینی ماجرا ولی ؟
زړونه مسخه شوی که په مینه کښی اثرنشته
یادعشق داور دسرو لمبو هغه شرر نشته

«ارشاد»

ناترسه رقیب

ددی دهر په یارانو می سلام دی
ددلبر په سرو لبانو می سلام دی
چه زمانه مروردی په دنیا کښی
په هغو ښکلو یارانو می سلام دی
چه دیار په در کښی پروت ،کوی سلام
په سلام دعاشقانو می سلام دی
خوږ آشنا چه یی زما ځنی جدا کړو
په ناترسه رقیبانو می سلام دی
چه په خوله یی وی یوه او په زړه بله
ددنیا په چل ولیانو می سلام دی
چه دخپل غریب تپوس کولی نه شی
په بی دردو آخپلوانو می سلام دی
که دلبر می دسلامه انکاری شه
ددلبر په کاونډیانو می سلام دی
چه ضمیر یی په پلاو باندی خرڅیږی
په دارنګی انسانانو می سلام دی
بی دولته درپه در دنیا کښی ګرځی
ددولت په خاوندانو می سلام دی
زه فرمان له دی دنیانه روانیږم
ددنیا په بها درانو می سلام دی

(فرمان)

غزل

عاشقان که صنم غواړی صنم دادی
سوختګان که مرهم غواړی مرهم دادی
چه یی لمر سپوږمی دحسن ثانی نه دی
رڼایی ددرست عربو عجم دادی
حاجیانو دورمی طوافونه دکعبی کا
زه طواف دیار ددر کړم حرم دادی
زندګی ددنیا غم دی راحت نشته
چه دیار غم پکښی وی ری حرم دادی
یار چه مخ ګله څرګند کا ګله پټ کا
دغه مهرو وفانه ده ستم دادی
زه دیار له جفا خوره ګیله نه کړم
چه رقیب ورسره وی نیمه غم دادی
چه پتنګ په پټه خوله واورته دورمی
او بلبل په ګل ناری کاندی کرم دادی
خدای له فرهو له واجبو مجنون خلاص کړ
دلیلی دمینی پری ګړی کرم دادی
دوزخ نه دی چا لیدلی په دنیا کښی
جدایی ستا په تحقیق جهنم دادی

«احمد»

راپور از :(رآ)

توربین چهارم نغلو جدیداً افتتاح شد

ظرفیت نهایی دستگاه نغلو ۹۰ هزار کیلو وات است

تقریباً ۲۴۰۰ میلیون افغانی در اعمار دستگاه نغلو بمصرف رسیده است

در افغانستان اولین مفکوره استفاده از برق در سال ۱۲۷۲، یعنی ۷۵ سال قبل بوجود آمد وبرای نخستین بار یك دینموی کوچك برق که تا چهل چراغ برق تولید مینمود در کابل بکار انداخته شد. البته در موقعیکه در کشور ما به صورت نمونه از نور برق استفاده میشد، در اکثر از ممالك شرقی فکر حصول روشنائی از برق مجهول بوده است.

به تعقیب فعالیت های انکشافی در زمینه های مختلف زندگی، در زمینه استفاده از نیروی برق نیز، یك سلسله فعالیت ها صورت وبه دنبال استفاده از ماشین های دیزلی و پطرولی در کشور، مفکوره استفاده از آب در تولید برق نیز بوجودآمده وبعد از ایجاد ادارات برق در اکثر ولایات کشور بطور پراگنده موسسه د افغانستان برشنا در سال ۱۳۴۵ بصورت یك تصدی دولتی عرض اندام نموده وبه فعالیت در زمینه انکشاف برق آغاز کرده است.

نیروی برق که در ایجاد صنایع بزرگ وتنویر وتسخین منازل وشهرها وهم در تاسیس ذهنیت تخنیك وایجاد وابداع کار در جامعه نقش عمده دارد، در کشور ما از حین ایجاد مفکوره استفاده از برق پیوسته به عمل آمده است، تاازین نیروی محرکه حتی الوسع استفاده بعمل آید.

انکشاف وبکار انداختن دستگاه های برق در اکثر ولایات، زمینه استفاده از برق را درکشورمابیشتر مهیا ساخت وحرکت محسوس تری بسوی انکشافات برقی بعمل آمدو بدین صورت علاوه از بکار انداختن دستگاه های دیزلی وپطرولی در کشور دستگاه‌های تولید برق آبی‌در جبل السراج و، دستگاه تولید برق آبی وردك نصب دستگاه‌آبی پلچرخی، دستگاه آبی پلخمری، دستگاه آبی باباولی کندهار، دستگاه تولید برق آبی‌سروبی، نغلو، کجکی‌قندهار دستگاه ماهیپر وغیره سبب شد تا کشور ما در زمینه رشد وتوسعه برق‌تا اندازه قابل قدری از نیروی برق استفاده وامروز در اکثر ولایات کشور با استفاده‌از دستگاه های آبی ودیزلی برقی حداعظم مشکلات رفع گردیده است.

دستگاه برق نغلوکه‌حدا عظم‌ضرورت مرکز کابل رارفع میکند از جمله دستگاه های بزرگ تولید برق در کشورما محسوب میشود. بند برق آبی‌نغلو در تقاطع دریای کابل، تگاب پنجشیر در هفتاد کیلو متری شرق کابل واقع بوده از سروبی ده کیلو متر فاصله دارد. کار ساختمانی دستگاه نغلو وبند آن که ۲۷۵ متر طول وطول تحتانی آن ۵۱متر است، درسال ۱۳۳۹ شروع وبه تاریخ ۱۳۴۶ ختم گردید. ارتفاع بندنغلو ۱۱۰ مترو گنجایش آب در کاسه این بند ۵۳۰ ملیون لو بیك میباشد. در ساختمان دستگاه نغلو تقریبا دو - هزار چهار صد ملیون افغانی به مصرف رسیده است.

امور نصب وامتحان توربین چهارم نغلو که در ین اواخر تحت کار بوده روز ۲۵جوزاتو سط انجنیرعظیم‌گران رئیس عمومی برق افغانستان افتتاح شد.

ما مصاحبه دراین مورد با شاغلی انجنیر گران‌رئیس‌عمومی‌برق افغانستان بعمل آورده ایم که ذیلاتقدیم میشود.

موصوف در پاسخ این سوال که بطور عموم دستگاه نغلو ظرفیت‌چقدر برق را دارد گفت:

دستگاه نغلو در سابق با سه‌پایه جنریتر که هر یك دارای ظرفیت (۲۲۵۰۰) کیلوات برق مجموعا (۶۷۵۰۰) کیلوات میشود فعالیت داشته، اکنون توسط جنریتر چهارم که قدرت آن ۲۲۵۰۰ کیلوات میباشد ظرفیت نغلو را به (نود هزار) کیلو وات بلند برده است.

فعلا نظر به مصرف شبکه شهردر۲۴ ساعت بین ۷۵۰۰۰ الی ۸۵۰۰۰ از دستگاه نغلو استفاده میشود.

در دستگاه نغلو که فعلا چار توربین فعال میباشد، گراف‌تولیدانرژی‌برق در هر سال تفاوت داشته طور مثال در سال ۱۳۵۱ گراف تولید، ۶ر ۱۷۲۴۳۳ میکاوات ساعت و در سال ۱۳۵۲ - ۲۵۰۸۳۱۰ میکا وات ساعت بوده که تفاوت هر دو سال ۴ر ۳۲۶۴۹ میکاوات ساعت برق است بدینصورت تناسب فوق تقریبا (۱۶) فیصد تفاوت بین سال ۵۱ و ۵۲ را نشان میدهد.

دستگاه نغلو که ظرفیت نهایی آن بالغ بر (۹۰۰۰۰) کیلوات برق میباشد دیگر امکان و توسعه و انکشاف از آن متصور نیست و گنجایش‌به کار انداختن فابریکات بزرگ را مانند دستگا های ذوب‌فلز وغیره ندارد.

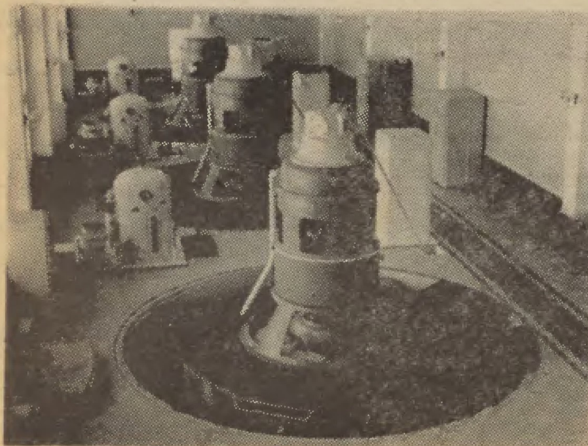
شاغلی گران درپاسخ این سوال که‌آیا در ظرفیت این دستگاه در جریان سال تفاوت رخ میدهد افزود:

در جریان سال در ظرفیت تولیدی دستگاه نظربه ضرورت شبکه تفاوت رخمیدهد، یعنی در فصل تابستان که فابریکه ماهیپرنسبت‌نبودن‌آب پرچاو میباشد. تمام مصرف شبکه بدوش فابریکه نغلو بوده وقسمت کم آن‌از دستگاه سروبی تولید میشود. امادر فصل تابستان وقسمتی در فصل خزان وبهار که دستگاه ماهیپر آب کافی داشته مصرف اعظمی شبکه را ازاین دستگاه تولید وقسمت اصغر آن از دستگاه نغلو استفاده میشود.

شاغلی انجنیر گران افزود:

با فعال ساختن توربین چهارم نغلو که صرف جهت رفع ضرورت وکمبود برق شهر بوده امید است تااندازه احتیاج همشهریان از این ناحیه‌مرفوع‌گردد وازبد و تاسیس دستگاه برق نغلو تاکنون هیچ یك از توربین

بقیه در صفحه ۶۱

توربین چهارم دستگاه نغلو

کارساختمانی ومنتاژسب
استیشن شمال غرب کابل خاتمه یافت

ظرفیت تولیدی انرژی برق‌در ساحه کابل به (۱۷۸) میگاوات میرسد .

ظرفیت سب استیشن شمال غرب کابل ۲۲ هزار کیلوات برق میباشد.

کار ساختمان ومنتاژ سب ا ستیشن ۲۲ هزار کیلو وات شمال غرب کابل در خیر خانه مینه اخیراً به‌پایان رسیده است .با تمدید لین جدید۲۲ هزار کلیوات‌این‌استیشن بهبود کلی درقوه برق نقاط شهر رونما میشو د

اینک مصاحبهٔ با بناغلی انجنیر محمد عظیم گران رئیس عمومی برق افغانستان در مورد اجمال اجرا آت ریاست عمومی برق افغا نستا ن و کار ساختمانی سب استیشن خیر-خانه مینه بعمل آورده ایم که جهت معلومات خوانند گان مجله ژوندون تقدیم می گردد .

انجنیر گران در پاسخ سوالی در مورد اجراآت ریاست عمومی برق چنین گفت :

اجرا آت برشنا موسسه بطور نور ما لعبار ت از تو لید وتوزیع انرژی که هر روز در ساحه کابل وولایا تی‌که بر بنا موسسه در آن نماینده گی دارد بوده وتر میمات لازمه درلین های انتقالی برق که از دستگاه های تولید به واگز توزیع می رسند میباشد تا در جریان برق سکته گی واقع نگردد.

در این اواخر کار نصب وامتحان توربین چهارم نغلو وسب استیشن شمال غرب در ساحه کابل و اعمار وتکمیل یك حصه از کار های شبکه سوم شهر کابل وتمدید بعضی لین های کیبلی وهوایی واتصال آن به بعضی برجها واستیشن ها از جمله اجراآت برشنا موسسه میباشد .

در ساحه ولایت هلمند در پروژه کجکی کار به شدت جاری بوده ودر ولایت ذیگر توزیع برق به ای مشترکین جدید صورت گرفته و دستگاه های دیزلی کوچک به ظرفیت (پنجاه) الی (یکصد شصت) کیلوات جدیداً بکار انداخته شده وسروی بعضی دستگاه های برق‌آبی تحت مطالعه ویا تکمیل میباشد .

موصوف در مورد تهیه برق کافی در شهر کابل وپرو گرام آینده آن ریاست گفت :

برای انکشاف تو لیدی برق در ساحه کابل، تکمیل‌ومو نتاژ توربین چهارم نغلومیباشد، هم چنان‌قرارداد منعقده بین حکو مت جمهو ری افغا نستان وبانك انکشاف جها نی سروی توسعه فابریکه آبی سروبی روی دست میباشد که‌با تکمیل این پروژه امکان تو لید برق بیشتر در ساحه تو لیدی کا بل میر سید

فعلا ظرفیت تولیدی انرژی در ساحه کابل‌به (۱۷۸) میگاوات میرسد فابریکه برق آبی نغلو دارای چهار پایه توربین که هر کدام به ظرفیت تو لیدی ۲۲ر۵۰ میگاوات میباشد.

فابریکه برق‌آبی ماهیپر دارای‌سه توربین تولید هر کدام به ظر فیت (۲۲) میگاوات وفابریکه آبی سرو بی دارای دو توربین هر کدام‌به ظرفیت (۱۱) میگاوات وفعلا تولید اعظمی آن (ده) میگاوات میباشد .

درفابریکه های برق آبی ، یک یك‌پایه توربین در اثنای فعا لیت بحیث ماشین ریز رف به استثنای فابریکه ماهیپرکه‌در تابستان نسبت نبودن آب دریای کابل از فعا لیت باز می‌ماند ، باقی ما شین هابرا ی تغذیه شبکه ها فعال میباشد .

بنا غلی گران درمورد سب استیشن خیر خانه مینه گفت :

ظرفیت دستگاه‌سب ستیشن خیر خانه مینه دارای دو پایه‌ترا نسفارمر هرکدام به ظرفیت «بیست»کلیو - وات امپیر و(بیست وپنج) کیلو وات امپیر بوده یکی آن داخل شبکه و دیگران طور ریزرف میباشد .

ظرفیت سب استیشن شمال غرب البته بدون از ظرفیت سب استیشن های شرقی وبر بنا کوت میباشد.

سب استیشن برشنا کوت در دامنه غربی کوه معروف به‌قبر نداف یك‌کیلو متری دورتر به قسمت جنوبی باغ بابر واقع است. ازین سب استیشن هشت‌پایه ترانسفارمر بزرگ به قوه فی پایه چهار هزارو ششصد پنجاه کیلو وات امپیر ویك پایه جدیدا به قوه بست وپنج هزار کیلوات امپیر با سویچ بورد های‌که وظیفه آنها استقرار ومواز نه ولتج پانزده هزار ولت داخل شهرمیباشد نصب گردیده است .

موصوف افزود برای اعمار سب استیشن شمال غرب مبلغ ۱۲ ملیون افغانی از بودجه دولت و۸۰۰ هزا ر روبل کریدت‌دولت‌شوروی به‌مصرف رسیده است البته ارقام فوق به شمول لین انتقالی به طول (بیستو پنج) کیلو متر از سب استیشن شرقی پلچرخی الی سب استیشن شمال غرب میباشد .

با افتتاح این سب استیشن برق منطقه خیر خانه مینه وکارته پروان وکارته مامورین تامین خواهند شدو هم ازاین‌برق در دستگاه‌های استفاده میشود وهر گاه‌بعدا کدام پروژه‌دیگر در آن ساحه ویا ساحه که در آن از برق استیشن شمال غرب استفاده‌می شود اعمار گر دد میتواند انر ژی مورد ضرورت خود را حتی الامکان بدست آورد .

نوشته از عفیف

رشد فرهنگی در پرتوی نظام جمهوری

رشد فرهنگ وادب در یك جامعه
وند بلا فصلی به نبوغ واستعداد
مگرف ورشد یافته عناصر همان
جتماع داردبدون تردید نهضت های
رهنگی منوط بهذوق وقریحه بیدا ر
فراد محیطیست که در تحت شرایط
زیکی واجتماعی آنمحیط مراحلرشد
وتطور خود را در جهات کمی وکیفی
ی پیمایند ویا پیموده اند.محیط
یز زمانی زمینه سود مندو مفید
برافراد تلقی میشود کهاز فعالیت
های نظاممردمی واجتماعی درساحات
مختلف حیاتیودرعرصه های وسیع
ومنسبط فرهنگی بر خوردار شده و
کلیه شکست وریخت فرهنگی خوذ
را در پرتوی آن تعمیر کرده باشند.

آنچه را که ما درین مقاله تحت
عنوان فرهنگ مطالعه میکنیم ،احیانا
معارف انسانی جامعۀ ماست ما از
معارف جلو افتاده انسان وازفراورد
وباز فراورد آن در مقیاس جهانی
الهام میگیریم وبر معارف عقب مانده
درمعیار زمانی اظهار همدردی می
نمائیم .و فرهنگ خود را در روشنی
یك دید تاریخی با درك موقف فعلی
خود ارزیابی نموده وسلسله مراتب
زیاتی رادزقر ونمتمادی ملاكقضاوت
خود قرار میدهیم ودر خلال تجارب
انباشته شده تاریخی وتحولاتوارده
کنونی باتشخیص شرایط اجتما عی
مضمون مورد نظر را در پرتوی نظام
جوان جمهوری وارز شهای سودمند
این نظام وتاثیر این نظامدر تسریع
شدن رشد وتطور فرهنگ ورسیدن
به کمال ،تحت مطا لعه قرار می
دهیم .

پایه فرهنگ بر اندیشه وتفکر
انسان در ساحه های ذهن وعمل
استوار است طبیعت پاك وذهنیت
روشن ووجدان تز کیه شده از
ملوثات ،رشد فرهنگی یك جا معه
را ممکن میسازد نیروی زبان که
وسیله انتقال فرهنگ واندیشه به
دهن آدمی است،وروشن کننده دلها
وتباه کننده ،تاریکی هاست ، خود
واقعیت های عینی وذهنی جامعه را
درعنوان خود تبین مینما ید . و
زمانیکه گردونه معانی رابکار می
اندازد صبغهفرهنگیاجتما عرازوشن
تر تبارز میدهد. زیرا زبان مبین
وظیفه ای واسالتی بودهو پاسخگو ی
نیازی میباشد که جامعه آنرا بدقت
تعریف میکند .روی این اصل بود
که (کا نت) درباره هنر چنین ابراز
عقیده کرد که (هنر به نحوه ای از
بیان میماند که انسانها در سخن
گفتن بکار میگیرند تا به کاملترین
صورت ممکن نه تنها مفهو مهابلکه
احسا سهای خویش را نیز به یک
دیگر منتقل کنند) هنر هم بمثا به
زبان است زیراکلیه مطالب هنرمند
رادر مظاهر خود به تماشا گر ویا
خوانندن انتقال میدهد .همانطوریکه
وسایل بیان کلمه ،رفتار و آوا ز
است وسایل هنر نیز اسلوب طرح
ونشان دادن رموزات هنری همان
تابلو یا شعر ... وغیره است ،وتنها
با ترکیب این سه گونه بیان است
کهرابطه گرفتن گوینده وبا شنونده
وبیننده با هنرمند .میتوان کامل
باشد .

چراکه بدینسان اندیشه ،فکر ،حس و
احساس ،همزمان وباهم ،به دیگران
منتقل میشوند وفرهنگ تمام مظاهر
وپدیده های را که یك جامعه در
سیر تکاملی خود بوجود آورده ویا از
خود تبارز داده است احتوا میکند .

فرهنگ مااز دیدگاه تار یخی

بقیه در صفحه ۴۹

اولین فابریکه پتروشیمی

● تولیدات فابریکه سالانه یکصدو- پنجهزارتن کود نوع یوریاست
● در آینده نزدیك فابریکات دیگر بخاطر تولید انواع کود تاسیس خواهدشد

درست سیزده سال قبل دران ایامیکه قائد ملی ما امور صدارت عظمی را بدوش داشتند در۲۱ کیلو متری غرب شهر مزار شریف در منطقه ای بنام پل امام بکری اساس فا بریکه ای گذا شته شد که بعد از سپری شدن مدت نسبتا طولانی با توجه ای که دولت جمهوری ما به‌آن مبذول داشت بالاخره روز۲۲ سرطان افتتاح ویك گره مشکل عمده اقتصادی کشورمارا باز کرد زیرا امروز زراعت بدون کود، وزندگی بدون زراعت ناممکن است ازینرو کود درحیات اقتصادی کشور ما رول عمده داشته ومیتواند مقدار تولیدات زراعتی ما را چندین برابر سازد.

فابریکه کود وبرق که با پشتکار جوانان افغان و همکاری تخنیکی اتحاد جماهیر شوروی‌سوسیالیستی اعمار گردیده یك قسمت ازاحتیاجات مارا مرفوع داشته و تاثیر عمدهٔ براقتصاد کشور ما وارد خواهد آورد.

خبر نگار مجله بایك منبع وزارت معادن و صنایع در تماس شده و آنچه را بدست آورده تقدیم خوانندگان ارجمند خوْد مینماید.

منبع راجع به اهمیت اقتصادی فابریکه چنین تشریحات داد:

فابریکه کود اولین دستگاه‌تولید کننده پترو شیمی در کشور ماست که درسال ۱۹٦۱ سروی مقدماتی آن آغاز و موافقتنامه در مورداحداث آن بادولت شوروی به امضا رسید.

این فابریکه که ظرفیت تولیدی یکصدو پنج هزار تن کود کیمیاوی را در سال داراست کود مذکور از نوع یوریا بوده و دارای ٤٦ فیصد نایترو جن میباشد.

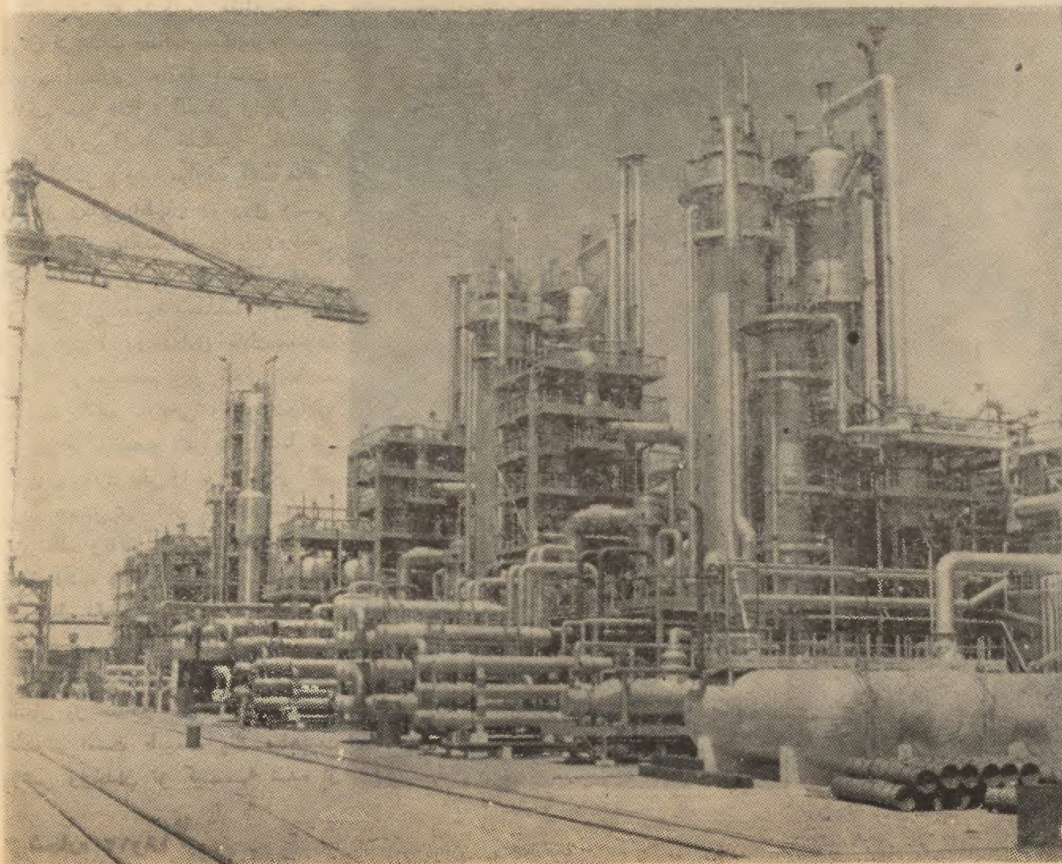
مواد اولیهٔ که برای تهیهٔ کود درین فابریکه بکار برده میشود عبارت است از:

۱- گاز طبیعی که از ساختمان خواجه گوگردك توسط پایپ لاین به فابریکهٔ کود و برق انتقال داده میشود.

فابریکه در صورت فعالیت نهایی برای مصرف برق خویش به سی هزار کیلووات فی ساعت برق ضرورت دارد. مصرف سالانهٔ گاز فابریکه را منبع در هر دو فابریکه سالانه دو صدو پنجاه ملیون متر مکعب تذکر داده و نیز علاوه کرد که در صورت صد فی صد انکشاف اصلا کدام مشکلاتی ازناحیهٔ انتقال گاز متوجه این‌فابریکه‌نخواهد بود.

منبع بجواب این سوال که برق حرارتی فابریکات کود و برق تاچه حد میتواند مشکلات نبودن برق را درولایت بلخ مرفوع سازد؟چنین گفت: فابریکه برق حرارتی مزار که بااستفاده از گاز طبیعی فعالیت مینماید قدرت تولید ٣٦ هزار کیلووات رادارا بوده که از جمله سی هزار کیلوات آن در صورتیکه فابریکه کود به فعالیت نهایی خود فعالیت نماید بمصرف خواهدرسید وشش هزار کیلو وات باقی مانده به مصرف شهر های بلخ و مزار شریف تخصیص داده شده‌است.

چون فعلا مصرف برق در شهر های که ازین برق استفاده میبرند

نمایی از فابریکه کود

روی تاسیس دستگاه های دیگر بمنظور تولید انواع مختلفه روی دست است. امید است در آینده چندان زیاد نیست از ینرو فا بر یکه برق حرارتی ضرو رت شانرامرفوع میسازد اما اگر مقدار برق کنو نی درصورت ازدیاد فابریکا ت (بر ق کنونی) تکافو نتواند درآن صور ت توسعهٔ فابریکه برق حرار تی مطالعه وبه‌آن ا قدا ما ت صو ر ت خواهد گرفت.

روی همین اصل وزارت معا دن وصنایع پیو سته میکو شد تاهرچه زودتر امکا نات تو سعهٔ فا بریکات‌را مهیا گرداند زیرا نصب تو ربین‌دیگر در پهلوی تور بین های کنو نی کدام مشکل عمده نیست.

راجع به اینکه آیا زمینه تو لید انواع مختلفه کود درین فا بر یکه درآینده میسر خوا هد شد یا خیر؟ چنین گفت: فعلا در فا بریکه موجوده طوریکه قبلا تذکر رفت تنها کو د یوریا تولید میشود اما مطا لعات نزدیك مطالعات آن خاتمه پذیر فته کار احداث فا بر یکات آن درپهلوی این دستگاه بوجود آید. وهم چون بایکصدو پنج هزار تن یو ریا حتی در آیندهٔ بسیار قریب نمیتوا ن مطمئن بودکه این مقدار کفا یت احتیا جا ت زرا عت کشو ر را میکند یا خیر؟ لذآ وزارت معا دن وصنایع با همکاری وزا رت پلا ن در صدد است که این فا بر یکه را نیز توسعه بخشیده و ظرفیت تولید ی آنرا چند برابر افزایش دهد. تانه‌تنها احتیاجات داخلی را مرفوع بلکه بخارج که مار کیت خو بی برای این امتعه موجود است نیز صادرنماید.

راجع به امکا نات بیشتر استفا ده ازبرق حرارتی برا ی شهر های که‌در نزدیك فابریکه واقع هستند وتاهنوز ازان استفاده نمی کنند.

منبع گفت: قرار یکه خوانندگان محترم اطلاع دارند فعلا شهر های مزار شریف، بلخ، دهدا دی از این برق استفاده می برند، البته د ر سالهای آینده در صورت امکا نات اقتصادی و تهیه و سایل و غیره ، شهر های دیگری چون شو لگره دولت آباد و خلم، چمتال نیز ازین برق استفاده خواهند برد.

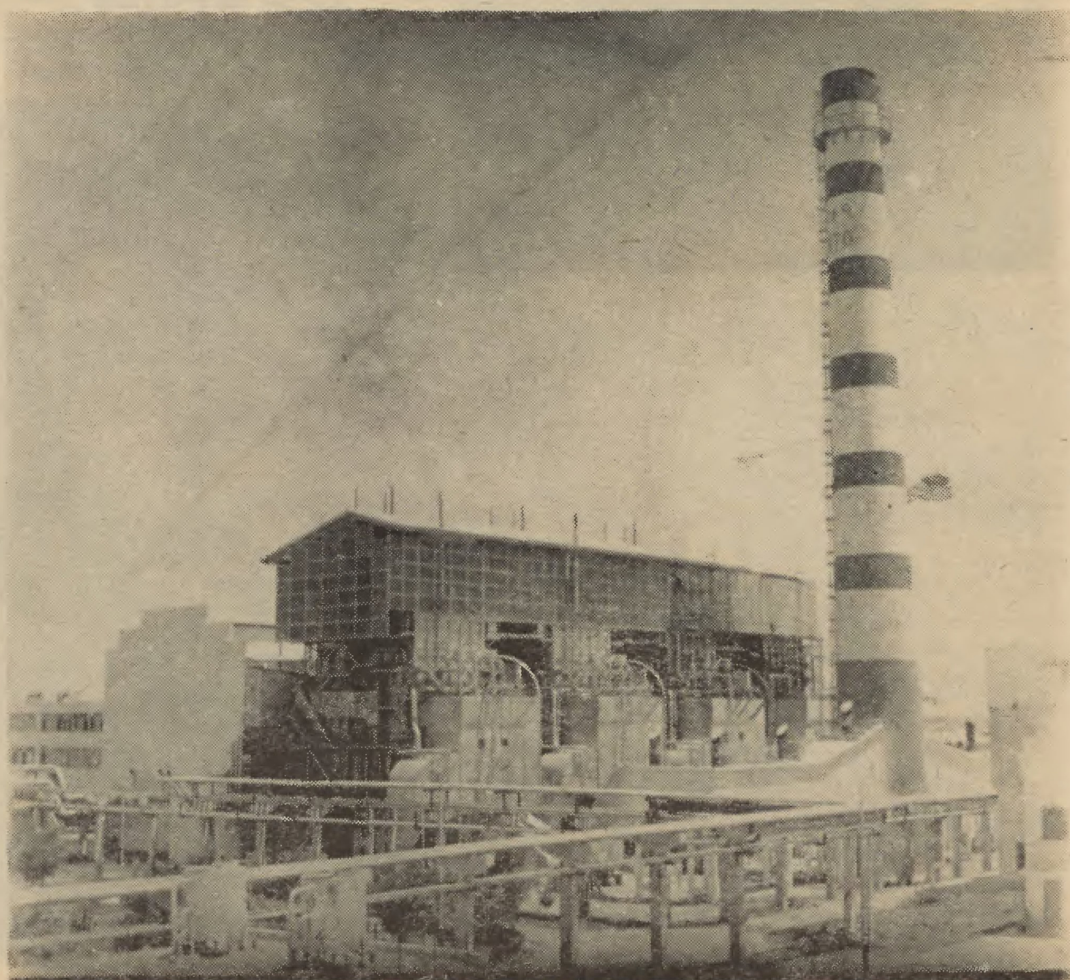
مهمانان که به منظور افتتاح‌فابریکه‌از طرف وزارت معادن وصنایع دعوت شده بودند از نقاط مختلف فابریکه دیدن می نمایند

منبع در مورد اینکه بعد از اکمال فابریکه که البته یك زما نی را دربر خواهد گرفت بالا خره یك عده کار گران فنی که در امورساختمانی و تخنیکی فعالیت دارند بیکار خواهند ماند چنین تو ضیحات داد:

آن عده کار گرا نیکه در رشته‌های ساختمانی و یا فنی در دوره ها ی ساختمانی مشغول کار بوده اند و تجارب نیز آموخته اند وازآنهابحیث کارگر ان فنی در دوره بهره دار ی نیز استفاده شده میتواند.

ریاست کود و برق از یك تعدا د آنها در این دورهٔ استفاده مینما ید والبته آن عدهٔ دیگر که باقی میماند در پروژه های جدید مثلا پروژهٔ تاسیسات معدن جرقدوق عندالموقع استخدام واز تجارب شان آنطوریکه لازم است استفاده بعمل خوا هد آمد.

دراخیر در مورد تثبیت قیمت‌کود چنین تو ضیحات ارائه شد: درمورد قیمت کود در مناطق مختلف کشور وصورت تو زیع آن هیاتی تعین گردیده تابعد از مطا لعات عمیق و همه جانبه راپور مفصل که منا فع اکثریت دهقا نان را مدنظر دا شته باشد ترتیب نماید و حینیکه‌تصامیم، درمورد اتخاذ گردید به اطلاع عمو م رسانیده خواهد شد.

نمایی از فابریکه کود بر ق‌مزار شر یف.

گزارشی ازنمایشگاه عکاسی بنام: از گل‌احمد زهاب نوری

این است افغانستان

بهترین عکس چگونه عکسی‌است؟

* * *

وقتی به عکس (پیر زن) خیره‌میشوید، خودش‌را در برابر خود می یابید ،که برای تان قصه میگوید.ازسالهای تند گذر عمرش ...

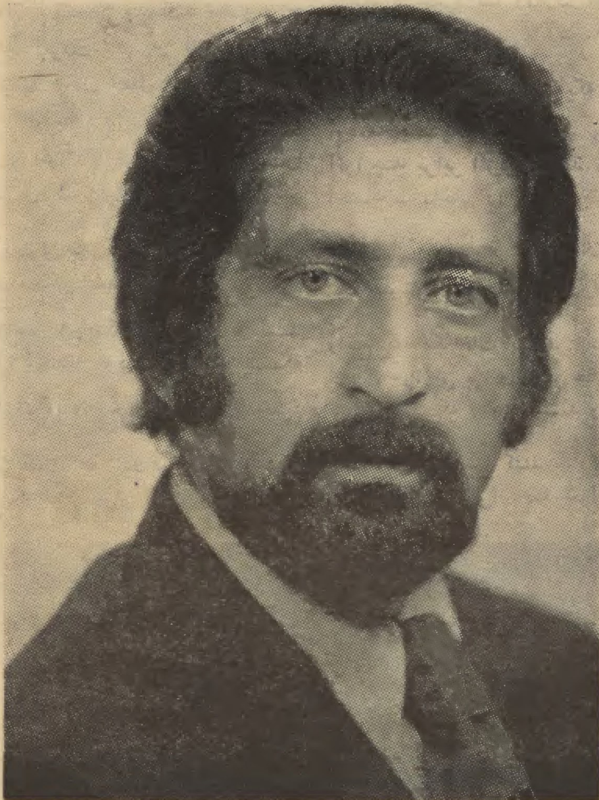
دبل اکسپوز چاپ دونگتیف است‌بالای هم واین‌طریق‌در عکس های‌یحیا آصفی بیشتر دیده میشود .

* * *

اسپ وسوار ، عکسی ا ست که‌تماشاگر را متعجب میسا زد و ا ز مهارت عکاسی نمایند گی میکند .

عکس بهترین وسیله است کـه برای معرفی یك کشور ،در جها ن امروز می تواند مورد استفاده قرار گیرد .به سلسله همکاری هـا ی افغا نستان وایالات متحده امریکا اخیرا نمایشگاه عکاسی یی بنام (این است افغا نستان) در سالون کتاب خانه مرکز فرهنگی امریکا دایـر گردیده که در آن ٥٦ عکس کوچك وبزرگ ،از گوشه وکنار کشور به نمایش گذارده شده‌بود.

این عکس ها توسط یحیا آصفی عکاس جوان کشور تهیه گرد یده‌و آنچه در میان آن ها ،برای بیننـده بسیار جالب می نماید طبیعی بودن چهره ها ودیگر چاپ کردن دو فلم بالای هم (دبل اکسپوز) است .

یحیا آصفی

سخنی در مورد عکس :

یحیا آصفی بقول خو دش ا ز دوازده سالگی به عـکاسی شرو ع کرده واین رشته را تا امروز که پا به سن ٢٨ سالگی گذاشته ادا مه داده است.

او جوانی است بلند قد، د رشت اندام وریشش پر پشتی در قسمت زنخشس خود نمایی میکند.

عکس های تهیه کرده او تا حال در چندین نمایشگاه داخل کشور به نمایش گذاشته شده است .

همچنان عکس های از مناظر وچهره های افغا نستان که توسط یحیـا آصفی عکاسی شده‌بود،در نمایشگاه های (اکسپوهفتاد)جاپان ومساسکو نیز به معرض تماشای مردم قـرار داده شده که توجه علا قمـندان را جلب کرده بود .

خودش میگوید :

ـ از وقتی حس کردم به عکاسی علاقه دارم شروع به‌این کار کرد م وتا امروز ، که سال ها از آغازکارم می گذرد هزاران بار ،دور بینم‌برق زده وصد ها چهره انسان و حیوان یا منظره هایی ا ز طبیعت ،بر بالای فلم عکاسی نقش بسته است. اما من همه عکس هارا نمی پسندم ،فقط از بین آن ها ، عکس هـایی را انتخاب وبه تماشای دیگران مـی گذارم که هم طبیعی بوده و هـم‌از نگاه فن عکاسی حرکت وجا لبیت خاصی داشته باشد .

او علاوه میکند :

ـ اگر چه تعیین زاویه دیـدو انتخاب (سوژه) در قدم اول بـرای هر عکاسی مشکل می نماید ،امـا

خوشبختانه کشور ما، از نـــگـا ه (سوژه) غنی است وهر گــوشه و کنار آن ،موضوع جالبی است برای یك عکاسی .

از یحیا آصفی می پرسم :

بهترین عکس به‌نظر تـچگو نه عکسی است ؟

لحظه ای می اند یشد ،بعدبا لبخندی میگوید :

ـ به عقیده من بهترین عکس یك عکاس ،آن است که خود بیا نگر همه خصو صیات بوده ونیازی بـــه شرح نداشته باشد .

چنین عکسی که هم تحرك و هـم زوایه دید خوب وهم حالت طبیعی را را دارا می باشد بهترین عکس گفته شده می تواند .

همانطور یکه زمان به سرعت در حرکت است ،عکاسی نیز در تغییر ودگر گونه شدن است .

عکاس باید خودرا ،همگام بازمان درفتنش عیار بسازد .

یحیا آصفی از هشت سال بـــه اینسو در مو سسه‌افغان فلم‌کارمیکند

نظری به عکس ها :

(پیرزن) عکسی است که به قطع کلان چاپ شده و در دیوار مقـا بل نمایشگاه نصب گردیده است . چین های پیشانی او با حالـت نگاهش ،بد ستان‌لاغرش ،بالباس محلی‌اش ،عکسی است گـو یـا حکا یتگر ســالها ی‌گذشت زمان و چشیدن سردی وگرمی ایام .

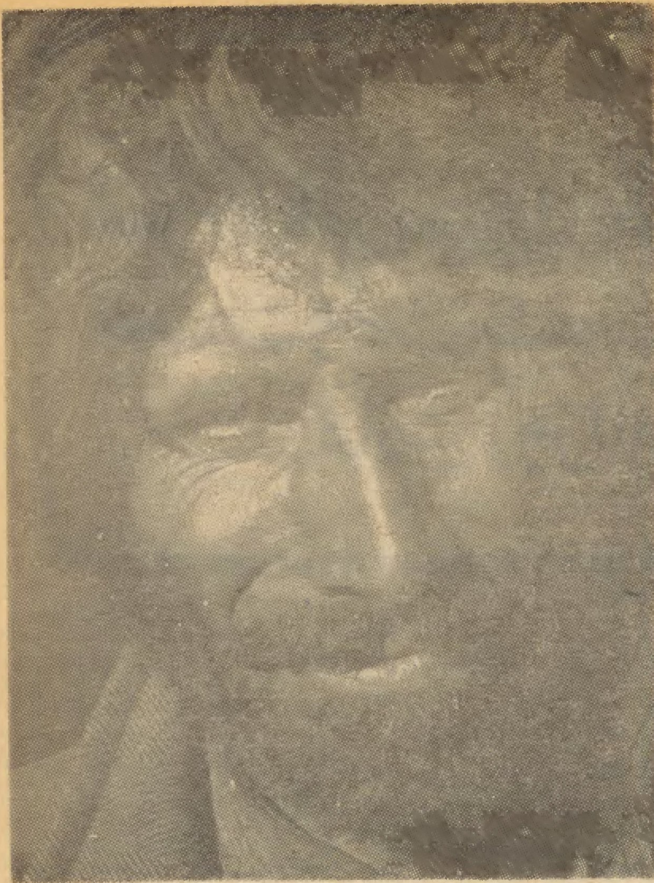
این عکس که بقول عکا سش‌روی یك تصادف گرفته‌شده ،آنقدر طبیعی می نمایا ندکه بیننده ،اگر کمی‌دقیق میشود ،آن پیرزن را در برابر خود می یابد ،که با او گفتگو میکند ...

از شکنجه زمان می نالد ،از تلاش های شبا روزی اش می نالـد و از سالهای عمرش که از دست رفته..

خود آصفی میگوید :

ـ این بهترین عکسی است ، که گرفته ام کودکی در سایه روشـــن شام ،سوار کار به هنگام غــروب بت با میان وقسمتی از چهره یــك ستاره ،عکس های دیگری از آصفی است، که‌جلوه طبیعی دارد .

سوار کار به هنگام غروب ،طوری عــکا ســی شد ه ،ا ســپ وسوار کارش به تندی از گوشهٔ شرقی بندامیر می گذرند و کلـك عکاس فقط همان لمحهٔ کــوتـا ه بالای شترکمره فشارآورده که‌قرص آفتاب در پشت چهره سوار کـا ر پنهان گردیده است. این حالت‌واین عکس سرعت ومهارت عکـاس را نشان میدهد ودر بین عکس هـــای متعددی ،کمتر چنین صحنه یـــی امکان دارد ،بااین کیفیت عکا سی شود .

دبل اکسپوز:

این یك اصطلاح عکاسی است وبه عکس های گفته میشود ،کـــه دو (نگتیف) بالای هم چاپ شوند .

چیزیکه‌در نمایشگاه عکاسی عکس های یحیا آصفی بیشتر دیده میشد عکس های به این طریق بود .

(نیزه بازی وآتـــش بازی)دو نگیتفی بودند ،که بالای هـم چا پ شده ویك عکس را ،از یك صحنـه تشکیل داده بودند .

اوبا مهارت توانسته بود طو ی این دو عکس رایك عکس بسازد ، که نیزه سوار کار ،در عوض هدفش به جرقه آتش اصابت کرده و به حیرت تماشا گر می افزاید .

چهره آدم واســب ،نیز عکـــس دیگری اسـت که به همین طر یـق تهیه شده ودرین نمایشگاه به‌نمایش گذاشته شده بود .

سوار کار باهمه غرورش ،باحالت نگاه مخصو ص بخودش ایستاد ه است وبیننده با کمی ذقـت سر و گردن اسپ اورا ،نیز می بیـند ، اسپی که گوشها یش را تیز کرده و شاید در حالت دوش است .

قرار گرفتن چشم سوار کار وچشم اسپ در یك نقطه طوریکه به هردو

بقیه در صفحه ٦٠

نوشته ومصاحبه از سرشارروشنی

شعر جاپانی بسبک خاص خود در خدمت وصف طبیعت و زندگی عادی روزانه است

گویا ترین زبان مطبو عات و عهده دار مسئو لیت نو یسنده در جامعه جاپان مقالات اجتماعی ودر درجه دوم داستان کو تاه است. اما شعر جاپانی که تا قرن۸ بشکل ۳۷سیلابی عنعنوی بوده و بعد از قرن پا نز ده بشکل هایکو (شعر جدید جاپانی) دارای ۱۷ سیلاب است که امر و ز هردونوع رایج است ولی برای بیان مطالب جدی چو کات محدود دارد. شعر جاپانی اکثراحساسی وریتمیك است.

در شعر جاپانی غا لبا یك مطلب ازبیان حوادث طبیعی گنجا نیده میشود. باران میبا رد، برف سفید است آفتاب گرم است وامثال اینها یك مطلب شعری بحساب می رود.

درشعر جا پانی از حدود زند گی روزانه آنهم بیان بد یهیات یاوصف طبیعت کمتر خارج میشوند.

بناغلی کاتو منقدادبی معرو ف توکیو که مد تها در کانادا و ا لمان غرب درس داده است بابیان ا ین حرف ها می گوید: در بعضی روزنامه ها در جاپان شعر چاپ می شود که جای مخصوص خود ش را دارد.

درجاپان همین اکنون ده هزار حتی می توانم بگو یم یکصدهزار شاعر وجود دارد که عده زیاد آ ن غیر حرفوی واما تور اند. عده ای‌هم حرفوی اندودرمدارس درس‌ادبیات میدهند. بعضی ها هم که متخصص اند در پو هنتون ها معلم بوده گا هی شعر میسازند.

بناغلی کاتو بجواب این سوا ل که شعر آزاد در ادبیات جا پا نی موقع و مجالی یا فته است یا خیر ؟ باتبسم می گوید هستند عده ای که در بند سیلاب های مشخص نیستند آنها فقط شعر می گویند و در مجلات تجارتی ظاهر نمی شوند بلکه کتاب یامجمو عه اشعار خودرا چاپ میکنند یادر مجلات مخصوص، شعر خود را به‌نشر می سپا رند.

یکبار دیگر بر مضمون شعرمعاصر جاپانی می پیچیم. می گویدطرفداران مکاتب قدیم و عنعنوی شعر کو تاه می سازند و عده ای ما ننداروپائیان قرن۱۹ اند در حا لیکه بر خی هم ریالست اند اما بصورت کلی شعرای که مایل به چپ اندبر مو ضو عاتی از قبیل جنگهای ویتنام، اعتصا بات سند یکاها وغیره شعر می سازند. دلیل کم التفاتی شعرای جا پانی‌را بر مو ضو عات اجتماعی می پرسم. چشمانش ی‌دورنمایی سیر می‌کند ومی‌گوید مشکل عمده اینست که جاپانی ها بصورت عنعنوی بر ا ی هر موضوع و عنوانی قا موس‌کلمات جداگانه دارند مثلا در مورد شعر هم کلماتی است که هزا ران سال‌مختص به شعر بود از قبیل نسیم، ما هتاب شب وامثال آن. بنا بران سا حه بیان آن زیاد ووسیع نیست‌وقا موس جاپانی مطالب دیگر را دربر نمیگیرد. گرچه تازه کلمات غربی نیز وا ر د قاموس ما شده از قبیل نیشنلز م، ریالزم یادیگر مسایل تخنیکی که دربعضی موارد شعر ا و نو یسندگان مااز قاموس‌چنین‌کلمات نیزاستفاده می‌نما یند.

باین ترتیب اگر شعرای جاپانی کلمات خود زبان را منحصراًاستفاده کنند از زندگی اجتماعی بدور می روند، از مردم جدا میمانند و ا ز اقتصاد دور می شوند.

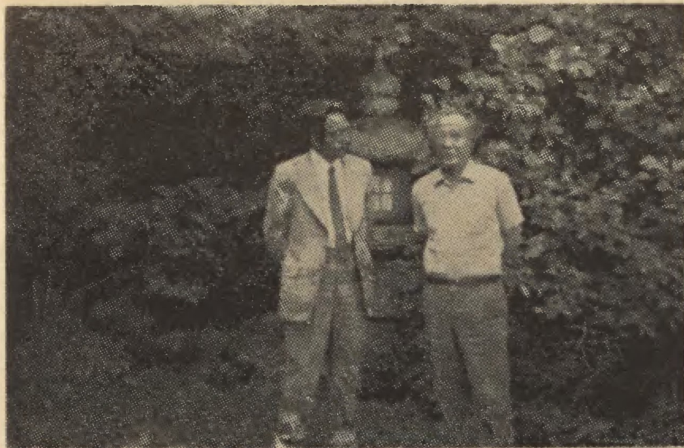
می پرسم پس مسایل اجتما عی‌را نویسنده جاپانی به چه زبا نی‌بمردم میرساند؟ میگو ید انتقاد بر گو شه های زندگی از طریق ناول ها و داستان های کوتاه صور ت میگیرد ومهمتر از آن ها از طریق مقا لا ت این وظیفه انجام داده شده ومیشود.

بناغلی کا تو که خو د نو یسنده منقد و شخص ریا لست است اینجا نیز مکثی کرده میگوید غر ضم از آن ناول نو یسان و دا ستان‌سرا یان نیست که عدهٔ شان تا صد نفر می‌رسد وغرض سر گرمی محض‌مردم بصورت تجارتی می نو یسند و به مجلات تجارتی می فرو شند. این نوع آثار در روزنامه ها چاپ نمی شود و بصورت جدا گانه هم تیراژ چاپ آن زیاد نیست بلکه فقطمجلات سرگرم کننده آنرا بیشتر چاپ می کنند وهدف آن بیشتر برای نویسنده پولی بدست آوردن است.

رشته مطلب را بمقصدبرگردانیده می گوید هدف من آن داستان نویسانی است که گر چه مجلا ت می خواهند به اصرار از ایشان داستانی بگیرد ولی ایشان مطا لب خودرا بصورت رساله ها ومجمو ع داستان ها چاپ‌می کنند. اینها نویسندگان معتبر اند. آنها کمتر می نویسند و نمیخوا هند کیفیت نو شته را پائین بیا رند.

می پرسم همین نو یسند گان بنام رو ی چه مطا لبی می نو یسند می‌گوید: برخی از آنها مطالب‌تاریخی را می گیر ند وبشکل جالب وآموزنده تقدیم می کنند که غرض از آ ن تشویق دینا میزم و حر کت د ر جامعه است آنها گاهی حوادث روز وواقعات حقیقی را روی کاغذ می‌آرند

بقیه در صفحه ۵۹

بناغلی تاکو با نگار نده درباغچه‌منزلش

تاکو نویسنده،منقد و معلم‌جاپانی که‌درشهر توکیو زندگی دارد

وجرگی کولو دپاره خپل تیاری و
نیود اود افغا نستان خپلواکی ئې
په رسمی ډول سره داسی ومنله چه
بیائی هم د ماهرانه سحر او لچاجت
نړیږدی لاندی دافغا نستان دلوی
وجود څخه یوټکړه غوڅ وربیل او
دیورانډ دفرضی او جبری کرښی په
واسطه ئی گوښې وساته چه لــه
اوږدو کلونو راهیسی دهمدی نیمی
(محکوم پښتنو نستان) پښتانــه او
بلوڅ دخپل سر نوشت ټاکلو او حق
خود ارادیت دتر لاسه کولو په‌خاطر
قربانی ور کوی ،وینی تویوی،،
زیږونه گالی. او جیلونه تیروی خو
لاتی هم د انگریزی استعمار سکښی
بچی او کوچنی گوډاکی په مشروع
حق باندی اعتراف نه کوی اودخپلو
اکی خوښوونکو او حریت پسنــدو
وگړو هیواد پال شعور او مســت
احساس په هتکړیو تړی، ولی حق
په‌ور کولو خلاصیږی .

نه‌په خندولو او پښتانه او بلوڅ
به‌هم ضرور دخپلواکی دنعمت سره
زړه خواله کوی .

موږ دخپل هیواد دخپلواکی دبیا
ترلاسه کولو شپږ پنځوسم نیکمرغه
تلین په‌داسی حال کښی نمــا نځو
چه‌د خوان‌جمهوریت دتاسیس‌له‌لری
تلین ور سره سم رابر شوی دی‌او
که له‌یوی خوا په پوره مینه او خو-
شالی سره دخپلواک ژوندانه‌د فلسفی
دودوتر ذکرښو په لیدلو او لوستلو
سره هوسیږو له بلی خوانه ورسره
دیوه سالم اجتماعی مترقی او خوان
جمهوریت تر لوا لاندی دجمهــوری
جشن ښکلا ووته ناځو.

داستقلال اوخپلواك ژوندانـــــه
خوږوالی او خوند هغه وخت لازیات
اوبه زړ بوری وی چه دهیواد دپــر
مختگ اود اولس دنیکمرغی اوسو
کالی په خاطر دیوه مترقی نظام‌په
حدودو کښی داولس دا کثر یت د
سعادت او گټو دتامینولو په منظور
دکیفی بدلو نونو سره زړه خوا لــه
وشی او افغان اولس په نږدی وخت
کښی دهمدغه ستر ارمان له پیروز-
وینی څخه برخورداره شو اوپوهیږو
چه زمونږه دخپلــواکــی ارزښت‌د
خوان جمهوریت دمنځ ته راتلوسره
سم په کراتو مراتو زیات او امیــد
واره کوو نکی شو.

د ۳۱ مخ پاتی

دوونعمتونو نمانځه

د خپلواکی اهمیت اوس موږته
دبل هر وخت نه‌زیات په خپله‌اصلی
بڼه سره بریښی ځکه چه دگـران
افغا نستان له مخی څخه پوره یـو
کال دمخه دیوه فاسد اوپی دردمزاږه
نظام کمپله، وربه شنا شوه او زاړه
نظام چه‌اصلا ئی‌دهیواد والودژوندانه
دسمون سره چندان مینه نه درلوده
نو‌په هیواد کښی‌ئی دافرادو دحقوقو
دړعایت،اجتماعی عدالت‌او‌استقلالیت
مهمه حیاتی مسله همله نظره څخه
غور خولی او لیری کړی وه او ددی
دپاره چه اولس دبشپړی واقعـــی
خپلواکی له مظاهرو څخه په فردی
او اجتماعی ، هیواد نــی او جهانی
سویه خوند واخلی نو اولس تـه د
اکثریت دهیلو په درناوی دیوه‌مدبره
اوستر لاربښود تر قومانده لاندی د
خوان اردو یوی دړلی فداکارو، زړه-
ورو او وطن پالو خوانانو سره دیبو
ستون لاسونه ورکړل اوذ تیر کال
دچنگابښ دمیاشتی په ۲۶ نیټه دسه
شنبی په ورځ ئی تولو هیواد والو
ته‌د جمهوری نظام دتاسیس زیری‌وا
وراوه .

یو وخت که افغانی باتو رانو
دخپلواکی په گټلو پسی سرونـــه
جارول نودغه وخت هم‌دجمهو ریت‌د
مترقی پدیدی دتاسیس او ټینگښت
په خاطر دهیواد اصیل زامن سرور
کولو اوتاریخی‌ایثار، ستری‌ازموینی
اود تاریخ امرتـه حـاضر شول او
دافغانی نری دلوړتیا او سیالولو په
هیله ئی دنیمی شپی وطن پرستانه
غور زنگونه په بریالیتوب سره‌ووهل
چه دادی اوس دهمدغه خوان نظام
په رڼا کښی ټولو چارو ته په هغه
رنگ او شکل اقدام کوو چه زموږه
دملی گټو سره ټینگه ملتیا ولری‌او
چه‌هر څومره دژوندانه اقتصا دی ،
عرفانی او کلتوری بڼه په لوړ یدو
وی په هماغه اندازه بهمو ور سره
خپلواکی دلازیاتی نیکمرغی په‌درشل
کښی واقع وی.

دخپلواکی ساتنه ایثار او قربانــی
غواړی اولکه څومره چه موږه دخپلی
دغی مورنی زانگو ذرنگینو سره سر
لوړی او هوسا خوبونه وهلی هماغه
شانی ښائی چه‌دیرله‌پسو هلو، ځلو
اوزیار گاللو له لاری نه‌د عظمت‌دغه
ستر گوټ استقلالیت هم ټینگـــګ
وساتو او زموږه دغه ملی هیله بــه
هغه وخت لاپسی مضبوطه او پیاوړی
وی چه دوطن مینی ته دهیواد ټول
زاړه اوواړه،ښځینه اونارینه اوسید
ونکی ،خپلو وینو ،رگونو اوهډو کی
کښی ځای ورکړی اود نوی مترقی
جمهوریت په خلانده عصر کی‌همدغه
عشق او سپیڅلی لوست یو حتمی
ضرورت دی .

شپږ پنځوسم کال دی چه افغانان
دخپلواکی ساتنه ایثار اوقربانی
نمانځنه کوی خو سږ کال دخپلواکی
دحصول تاریخی تلین په داسی حال
کښی نمانځو چه‌د جمهوری نظام په
رنگوو او لوړو اجتماعی پیر زو ینو
سره سینگار شوی اود جمهو ری
جشن په‌ویاړ مودزړونوڅخه دهوس
ټول مکرو نوانه په اتهونو را غلــی
دی.

سږنی جمهوری جشن دافغانانو
دوو سترو افتخا رونو په‌یاد دومره
زړه وړونکی ،ښکلی او خوندور دی
چه‌په هیواد کی د اولس دنیکمرغیو
دتامین په خاطر داجتماعی عدا لت
روڼی دیوی دجشنی څراغونو سره
سمی شغلی خپروی اودعام اولس
زړونه ښاد او روحی آرامی دافغــان
ملت دهرفردسره دنوی رژیم‌دمعقولو
غوښتنو څخه نمایندگی کوی .

جمهو ریت دعدالت او پرمختگ
واقعی مظهر اوپوخ بنسټ دی اودانو
دافغانانو دژوندانه اساسی هدفونه
چاددغه واقعی مظهر له مثبتـــو او
آرزښتناکه سپارښتنو څخه‌دزړه له-
کومی پیروی وکړی خوانان او زاړه
ټول هغه مشکلات او خنډونه پــه
علمی توگه سره تشخیص کړی کوم
چه‌ئی زموږه دملی اقتصاد دکمزورتیا
عوامل راغونډ کړی اوچه‌علما اوعملا
ددغو خنډونو دله منځه وړلو پسی
متهی رابډوهلی شی نوضرور به مــو
هیواد دنړی دپرمخ تللو هیوادو نــو
په‌کتار کښی جوغه وروی او اولس
بهمو په ځان باندی دبشپړ بـــاور
درلو دلو له‌لاری نه دیړتیا وو څخــه
سوا اوپه جهانی سویه بهمو دنړی
پرمخ دلازیاتو آزادو قضاو تونودریځ
لوړ اورائی اونظر ئی بهمو په‌عمومی
جوامعو کښی دلا زیات احترام وړی
وی.

په داسی حال کښی چه افغا نان
داستقلال گټلو او جمهوریت جوړ-
ولو ذدوو سترو تاریخی نعمتو نـو
څخه نمانځنه کوی دخپلواکی دلاری
دهغو شهیداو پاکو اروا حونو تـه
دردونه استوی چه‌د افغا نیزم دخپلو
اکی ونه ئی پخپلو سرو وینو خړوبه
کړی ده اوهمدغه راز دجمهو ریت
دتاسیس دلاری دیوازنی سربښندونکی
شهید مرحوم لومړی بریدمن‌حبیب
الله (زرمتی) لوړ مزار ته داحترام
سرونه ټیټوو اودنړی‌بر مخ باندی
داستعمار گرانو په وړاندی دافغا نی
همت اولوړ غرور په چیغو سره‌ټاری
وهو چه‌د جهانی سولی دتامین پـه
منظور دی حاکمه قدرتونه دجبر او
تشدد نه لاسونه پریمنځی اوبری‌دی
ږدی چه خدای خپلواك پیدا کړی .
انسانان یودبل په اړخ کښی دمینی
نه‌ډك خوږ او خپلو اك ژوند ولری.

په پای کښی دافغان ملت دتعالی
اونیکمرغی په هیله وایم چه .

تل دی وی ذافغانستان خپلواکی
ژوندی او بریالی دی وی زمونــږ
خوان جمهوریت اونه فنا کیدونکی
انقلاب .

سر لوړی او ژوندی دی وی‌دوطن
رښتینی خادمان او اصیل افغانان .

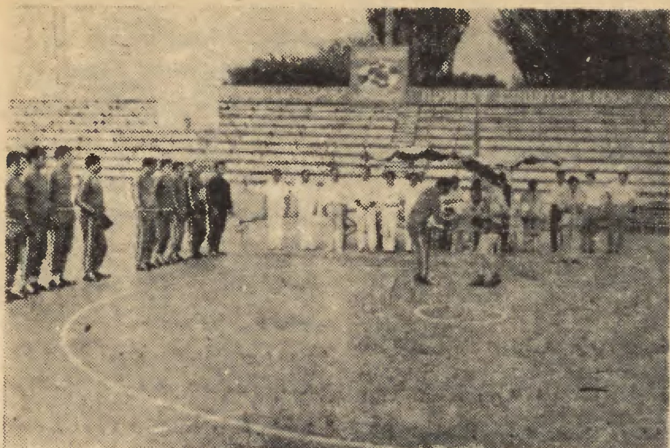
پهلوانان مابادست آورد های عالی بوطن باز گشتند

همان طوزبکه در همه ساحـــات زندگی مردم افغا نستان بـــعد از ستقراز نظام جهموز یت تحـولا ت چشمگیر وخیره کننده را رخداده در ورزش نیز که جز زندکی امروز ی مردم است‌تحولات بنیادی وامیدبخش به نظر میرسد که مارا به آینده آن نه تنها امید وار میسازد بلکه یقین آنرا حاصل می کنیم که بعداز سپری شدن چند مدتی ما دارای قهر مانا؛ خوب وریکارد های غیر قابل تسد- خواهیم شد .

پهلوانی که یکی از ورزش هـــای باستانی کشوز ماست روز گـــاری این سپورت بخوذنظم وسرو صورتی گرفته بود بدبختانه برای مدتــــی باو جود علاقمندی بیشں از حد مردم توجه از طرف مسولان به آن معطوف نمی گردید .

در میان پهلوا نان وحدت مو جود نبود ،تشویق را نمی دیدند رهنمای علمی زا نمی شناختند .ازو سا یل بکلی بی خبر بودند به مسا باقات کشانده نمی شد ند. . ...وغـــیره

اما امروز دگر آن روز ها گذشته دولت جمهوری باعلا قمندی زیاد به آن توجه مبذول داشته هیچگا هـی نمی گذارد هر گز آن استعداد های که پرورش یافته‌ازبین برود وآنها- ییکه تازه بایدازآن ها استفاده شود مورد تشویق ،تو جه وتقدیر قـرار بگیرند در اولین مر حله بــــرای نخستین بار قدمی به این منظور از طرف ریاست المپیك بر داشتــه شدو تیم ملی پهلوا نی بوجود آمد تا در بازی های آسیایی تیم نیـرو- مندی داشته با شیم به همین منظور زمینه مسافرت پهلوانا ن بــرا ی اولین باربه کشور دو ست اتحـا د شوروی مهیا وآنها را برای انجـام مسابقات خارجی اعزام‌داشتند هیئت هفده نفری پهلوانان که بـــــه ریاست بناغلی ذین العا بدین‌عثمانی معاون ریاست المپیك به روز ۲۸ جوزا به شوروی رفته بو دند بـــا آنها بنا غلـی غـلام حضرت خارن‌و بناغلی معصو م پهلوانان شهیــــر کشور که‌روز گاری باآوازه تام مـی زیستند به صفت ژوری ها با آنـــها بودند .

تیم پهلوانی افغانستان درشوروی

اینك مصاحبه خبر نگار ژوندو ن را که با رئیس هیئت وژوری هـــا صورت گرفته تقدیم علاقمندان مـی داریم .

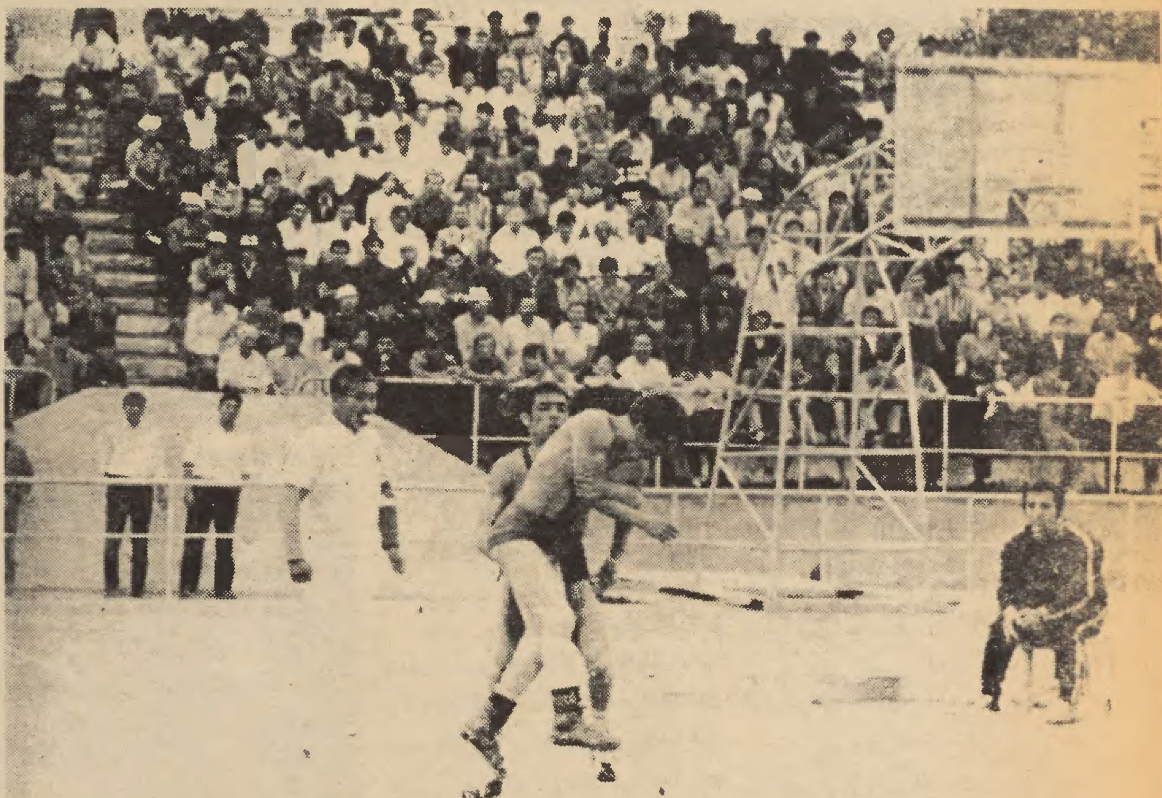
بناغلی‌عثما نـــی‌لطفادر موردمسافرت اخیر پهلوانان کمی صحبت کنید .

تیم پهلوانان افغانی به اســـاس قرار داد کلتوری بین دولت جمهوری افغا نستان واتحاد شوروی بتاریـخ ۲۸ جوزا جهت انجام یك سلسلـــه مسابقات دوستانه به اتحاد شوروی مسافرت نموده که بعد از توقـــف یکشبه در تاشکنـد رهسپـــا ر جمهور یت قر غزستان گردید نـد.

اولین مسابقه تیم ملی مابا تیـــم منتخبه جمهوریت قرغز ستان کـــه دارای بهترین قهرمانان پهلوا نی‌از آن جمله دو قهرمان دارنده مدال طلا وشش پهلوان ماستر سپورت هستند آغاز گردید .

مسابقه‌در حالی‌که بیرق های ملی دوستین بر افراشته شده و سرود ملی هر دو کشور سروده شـــده و اجرای ضرب میل افغا نـــی که‌از بهترین نمایش و ورزش باستا نی ما میباشد واز آریانای کهن به اولاد این سر زمین به میراث مانده آغاز یافت .

ژوندون

یکی‌از پهلوانان افغان در حا لیکه حریفش را ضربه فنی میکند

در این مسابقه که پهلوا نان ما درخشش قابل توجه ودر خورتوصیف از خود نشان دادند نه تنها مورد استقبال گرم آنجا قرار گرفتند بلکه همهٔ اعضای هیئت را به نتائیج بهتر آینده متقین وامیدوار گردا نیدند دردومین مسابقه نیزکه در همین شهر بر گذار شد نتیجه پهلوانا ن افغانی خیلی خوب ودر خور توصیف بود وآن طوریکه ۹ـ۸ پهلوا نان ما مسابقه را به نفع خود بپایان رسانیدند سومین مسابقه ما درشهر الماتای قر غزستان در روز ٦ جوزا صورت گرفت .

درین مسابقه که‌هفده‌جوره پهلوانان ازکلاس اول الی کلاس هشتم باهم مسابقه دادند نتایج تیم ملی ماقابل تمجید بود .

ولی در مسابقه دوم که ساعت شش عصر روز هفتم سر طان‌در همانجا صورت گرفت چندان خوب نبودبا آنهم ٥ـ۳ تیم ملی قرغزستان موفقیت را کمایی کر دند همچنین مسا بقه پهلوانان مادر جمنازیوم شهر دوشنبه صورت گر فت که پهلوانان افغا نی از خودشطارت ها نشان داده در حا لیکه قو یترین پهلوانان رادر مقابل مخود داشتند نتیجه را ۹مقابل ۹مساویانه خاتمه داند .

ـبناغلی عثمانی نگفتید که بر علاوه مسا بقات از جاهای دیگرهم دیدن کردید یاخیر ؟

بلی هیت پهلوانان افغانی علا وه بر انجام یك سلسله مسا بقات‌وباز دید از بعضی جاها از نما یشگا ه های صنایع دستی‌موزیم هاـ استدـ یوم ها مخصو صادر شهر فرونز ! از جمنازیوم پلاستیکی که جدیدا اعمار گردیده ذریعه پمپ فشار هوا میگیرد نیز دیدن کردند که همه‌اش مورد علاقه ودلچسپی خاص هر یك‌از پهلوانان قرار گرفت .

بعد با بناغلو غلام حضرت‌ومحمد معصوم که هر یك روز گاری در اوج افتخار در میان‌پهلوانان‌قرار داشتند به‌صحبت آغاز کردم که بجو ا ب سوالاتم چنین پر داختند بنا غلی غلام حضر ت‌قبل از اینکه بسوالاتم بپردازد خو د شی رشته سخن را گر فته وچنین گفت :

در کشور ما که پهلوانی مربوط به قشر پائین اجتماع ماست در گذشته هر گز کسی حاضر نمی شد که از طبقات بالا وحتی متو سط به آن‌رو بیاورد ولی آنطور یکه دیده شددر اثر تشویق زیاد امروز علا قمندان آنرا میتوان در هرطبقه ازمردم‌یافت ولی بدبختانه‌باید گفت که‌درچندسال اخیر جز نا م از آ ن چیز دیگر ی با قی ما نده بود تنها چند پهلوانی در گراج ها با بد ترین‌شرایط آنهم به خاطر ارضای خودبدون آنکه در مورد آینده فکری هم به‌سرداشته‌بوده باشند به تمرینات خود دوام میدا دند وهر که بخاطر کدام مسابقه با لای دو ـ شك پا نمی گداشتند ،چند روزی به تمرین می پر داختند وعوامل

بسیار ساده باعث دلسردی وبالاخره موجب دست کشیدن آنها از ورزش میشد ،به‌هرصورت‌امروز جمهوریت

جوان ما توجه رابه همه سا حات ورزشی از ان جمله به پهلوانی‌که علاقمندان زیاد میان مردم ما دارد مبذول داشته وهر روز بر تشو یق آنها افزوده میشود همین ا ست که امروز پهلوانان ما با آنچه که‌در تصور مانمی گنجید مو فقیت را با خود آوردند که اگر به همین منوال ادامه یابد بزود ترین فر صت شا هد بهترین نتایج وافتخارات خواهیم بود .

بناغلی محمدمعصوم‌صحبت خودرا چنین آغاز کرد. من که در چندین مسا بقا ت دا خلی و خارجی اشتراك ورز یده ام در چند المپیای وبازی های آسیا یی عضو تیم افغانی وبازی های‌آسیایی هرگز موفقیتی به‌این شگرفی‌راندیده بودم ،بدون مبا لغه با ید گفت‌که آنچه نتیجه ما میخوا ستیم چند ین برابر آنرا پهلوانان‌ما بدست آوردند که به این اساس اگر پهلوانان ما تحت تربیه قرار گیرند در آینده بسیار قریب مدالهای را به سویهٔ جهانی در گردن آنها خواهیم دید.

من که باشنیدن این همه نتایج خوب بسیارمسرور بودم‌اولین سوال خود را مطرح و ازین دو پهلوان سابقه دار پر سیدم که:به‌عقیده‌شما در پنج مسابقهٔ که‌در سه شهر اتحاد شوروی انجام یافت در کدام یك طرز العمل پهلوا نان ما قابل یاد

پهلوان افغا نی که‌با ماستر‌سپورت شوروی روبرو ست

پهلوان نجف مو فعیکه ازحریف‌یك‌امتیاز میگیرد

این هم یکتن از پهلوانان ماکه نمیگذارد حریفش از تشك بیرو ن رود واز چنگالش خودرا نجات دهد

آور یست ؟

بناغلی معصوم گفت :به عقیده من در قرغز ستان در مسابقه اول در قزا قستان در مسابقه دوم ودر تاجکستان در مسابقهٔ اول آنها خیلی درخشیدند .

به‌نظر شما درین مسابقات کدا م یك از پهلوانان ما در خشش خو بی از خود نشان دادند ؟

بنا غلی غلام حضرت به جوا ب گفت :

در مجموع مسابقات که تعداد ش بر هفتاد ودو میر سد عده ای از پهلوانان با ضربه فنی وعده با نمره غالب شدند ولی آنچه را از پهلوانان تازه کار خود دیدیم قابل تحسین ویاد آوری است .

ـ چند نفر این گروپ هفد ه‌نفری سابقه دار وچند تن آن تازه کار بودند ؟

بناغلی معصوم :چهار تن آن که عبارت از احمد جان ،میرعلم ،جان‌آغا ومحمد عارف المپیا دیده و سابقه دار هستند که از آنها نیز باید یاد آوری کرد زیرا آنها با کسانی درین سفر روبرو شدندکه قهرمان‌وماستر سپورت بودند که در میان پهلوانان کشور خود مقام عالی وارجمندی را دارا بودند با آنهم نتایج حاصله از مسابقات آنها خوب بود بدین‌تفسیر که پهلوان احمد جان در وزن ٦۲ کیلو گرام در شهر فرونزا در مقابل (مشیروف) ماستر سپورت و

بقیه در صفحه ٦١

قهرمان امسال مسابقات شطرنج حین گرفتن کپ قهرمانی

یک مرد محجوب ولاغر اندام+لباس ساده= قهرمان شطرنج افغانستان

وقتی آدم اورا ببیند ،فکر نمیکند که بایک قهرمان روبه روست و لی باید درنظر داشت که از قهرمان تا قهرمان است. قهرمان زیبا یی اندام ویا خیزبلند یک نوع قیافه دارد واین قهرمان ماقیافه یی دیگر.قیافهٔ خاص خودش را دارد ،قیافهٔ یک قهرمان شطرنج را.

نامش «اسلم» است. «محمداسلم» قدمیانه یی دارد .لاغر اندام است . محجوب به نظر میآید . مو ها یش تک تک روبه سپید شدن گذا شته . بی تکلف وساده لباس میپو شد .

این قهرمان ما، یعنی قهرما ن شطرنج افغا نستان ، یعنی «محمداسلم» که آرام وآهسته سخن میزند ،ازدواج کرده ودوتا فر زند دارد.مکتب نرفته است ،و لی تحصیلات خصو صی دارد. خودش میگوید :

—پدرم براساس ایجاب و ظیفه ازین گو شه به آن گو شهٔ کشور میرفت. من نتوانستم مکتب بخوانم.

«اسلم» مدتی مأمو ریت کرده است. وحالا پیشهٔ آزاد دارد . میگو ید:

—از زمینها ی خود مان وار سی میکنم .

مسابقات شطرنج سر تاسر ی افغانستان در آغاز ماه سرطان در پوهنځی پولی تخنیک کابل برگزار شد. درین مسابقات هفتاد و هشت شرنج باز، به شمول سه تن ا ز خارجیان ،شامل بودند .

قهرمان سال گذشتهٔ شطرنج

این مسابقات دوازده روزرادر بر گرفت .مسا بقات ساعت پنج ونیم بعدازظهر آغاز میشد وتا ساعت نه ونیم شب دنباله میبافت .

گاهی هم تاساعت دوازده شب به درازا میکشید .براساس گفته های «محمد اسلم» همهٔ شر کت کنندگان درآن واحد به مسابقه میپر داختند. او میگوید :

—هر مسابقه د هنده حق دارد د ه تخته بازی کند. درین ده بـاز ی هرکسی که ده برد داشته باشد ، مقام اول را میگیرد .اگر دو یا سه نفرده برد داشته باشندباهم مسابقه میدهند.انتخاب همبازی براساس قرعه صورت میگیرد .

مطابق گفته های قهرمان شطرنج افغانستان ، معیار جهانی برای هر مسابقه چار ساعت است . در ین چار ساعت هرطرف بازی باید چل حرکت انجام بدهد. هرگاه چا ر ساعت تمام شود ویکی از طر فین چل حرکت راپوره نکرده باشد ، بازنده اعلام میگردد .

در صورتی که پس از سپر ی شدن چار ساعت وانجام چل حرکت از طرف هرباز یکی، برنده معلو م نشود ،میتوان با موا فقهٔ هردوطرف یابازی را ادامه دادویا گذا شت برای روزبعد .

«محمد اسلم » میگو یددر سیستم بین المللی شطرنج ، حرکت اول را مهرهٔ سپید انجام میدهد و مهر ه سپید به حکم قرعه به یکی از دوطرف داده میشود.

میپر سم :

—این حرکت اول خیلی مهم است؟

جواب میدهد :

—ها، برای اینکه با همین حر کت اول میشود ادارهٔ بازی رابه د ست گرفت ،میشود بازی رابه سود خود چرخانید ومهره های سیاه رابه حالت دفاعی در آورد . میپرسم.

—درین مسابقات چند بار مهر هٔ های سپید به شما تعلق گرفت ؟

میگوید :

—پنج بار.

میپر سم :

—درپنج بازی دیگر که مهر ههای سیاه از شما بود، وضع تا ندشوار بود؟

محجوبانه لبخند میزند و پا سخ میدهد :

بقیه درصفحه ۵۲

بقیه صفحه ۳۹

رشد فرهنگی درنظام جمهوری

فرهنگیست موثر به فرهنگ ها ی ما حول خود زیرا آثار بارز این فرهنگ رااز حوزه اکسوس تابحیره مدیترانه وسواحل بحر اتلا نتیك‌در پدیده های فرهنگی قبل وبعد از اسلام بصورت مشهود میبینیم .با۔ ستناد تاریخ رشد نبوغ انسانی‌رادر پرتوی فرهنگی پیرا سته‌وجلو افتاده از اوستا تا کنشکا شکو همندترو پر رونق تر میبابیم ،در همین‌عهد است که مکتب های هنری وهیکل تراشی بامیان وهده جلال وجبرت‌نو بهار بلخ ... وغیره تاثیر خود را در ژرفنای فر هنگ بودائی چین و ما۔ راء النهر وفارس نفود میدهد وزوار صائب نظر ممالك هم جوار را جهت مطالعه ومشا هده ظواهر هنری خود بسوی خویش جلب میکند .

فرهنگ کشورما درحین حاکمیت اسلام تاثیرش را به فرهنگ عر بی ثابت کرد .نوابغ این‌سر زمین مردزا در رشته های‌مختلف معار ف‌اسلامی

بیشگا می‌در رادمردی خود را تبارز دادند وتر دستی خود را به‌معار ف عصر خویشس تا آنچه که مقدور بود وشرایط علمی زمان ایجاب میکرد از خلال آثار بزرگ خود باز تاب نمودند .وردپرتوی درخشش فرهنگ وکلتور خودبه کشف‌اسرار وانمود۔ یکه تا آنروز کسی بدرك آنها موفق نشده بود دست یافتند ومعا رف اسلامی را از تراو شات ومسا عی‌و کاوشا ی‌علمی خوددر سطح‌جهانی بالا برند وغنی ساختند .هرات و بلخ وغزنین وسیستان گوز گانا ن وتخار ستان ،گذشته از آنکه شهر های صنعتی بازرگانی ور وی همرفته اقتصادی بودند ،هموار ه‌از لحاظ علمی بمشابه مدارس زمان‌خود شناخته شده ومعرف مردمی درجهان بورند که در بسیاری از مو ارد پیشتازی شان شائع وثابت بود .

فرهنگ وادب اعصار در خشا ن اسلامی کشور ما در متانت علمی و ثبات فکری در جهان مقام شامخ و مرتبه منیع دارد.از کشور ماگویند۔ گانی بر خواستند ونـدای ادبی ، عرفانی ،تصوفی ،علمی‌وفلسفی خود را در فضای دنیا طنین انداز کرده و تنهابه محیط منحصر نمانده بلکه در معارف دنیای خود وبعد از خود نفوذ خود را بصورت مسلم وموثر تبارز دادند .بلخ وهرات وغزنین مرکز ادب وکلتور وهنر زمان خود بودند وازین کانون های فرهنگی و هنری فیض عالم شمولی به دنیای آنروز نثار گردید .ستاره های‌تابناك ادب ودانش این مراکز فر هنگی در آسمان ،فرهنگ وادب جهان تا امروز درخشش خاص خود را دارند وبر دیگران نوامی بخشند وفیض میدهند .

آثار یکه از خامه معجز نمای آنها تراوش نموده تا امروز بمشا به مصباح زوال ناپذیری زوایای فکری بشر را از پرتوی خود ودر خشان ساخته‌اند این کشور ابو ز ید بلخی ودقیقی بلخی ،سنائی غزنوی و مولانای بلخی وجامی هروی وبهزاد هروی ...و ده‌ها وصد ها نوابغ علمی وهنری وادبی جهان را در آغوش پر محبت خود پرورده است‌و راد مردانی را از خود بجهان عرضه نموده است که امروز از معاصر سیاسی واجتماعی تاریخ کشور به حساب میروند جا دارد به کار دانی ومناعت آنها مباهات کردو افتخار نمود .

مکتب هنری هرات سر آمد مکتب های هنری جهان‌در خطا طی‌میناتوری تذهیب تنسیخ است ازین مکتب صد ها آثار شگفت انگیز مذهب ومینا توری در کتاب خانه ها وموزیم های معروف جهان وجود داراد که اسباب مباهات وافتخار آنکشور ها را فراهم نموده است جلال وجبروت هنری این مکتب سبب گردید که‌ذوره طلایی تیموریان‌هرات‌رادوره‌رنسانس شرق بنامند مساعی خستگی ناپذیر راد مردان ونوابغ این عصر در خشان تاحدی خسارات ناشی از جمله عفریت نشانه مهاجم خو نخوا رو ودرمنشس تاریخ را که هستی کشور ما را در زیر قدم های ویرا نگر خود له کرده وتمام مفاخر تاریخی وعلمی را از بیخ وبن نابود کرده بود ،تا حدی جبران‌کردگرچه‌حمله این‌مهاجم وخشی جبران ناپذیر تلقی‌شده است

لیکن زحمات زیاد استاد تید وتلاهیز مکتب هنری هرات تا اندازه ای باین جراحات مرهم نهاد ومفاخر از دست رفته‌را احیاکرد رجحان مکتب هنری هرات بر مکاتب هنری دیگر از خلال مظاهر هنری همین عصر روشنتر نمودار است واوج فرهنگ سرزمین باستانی‌مادر زمان تیموریان تامین شده ومنسبط تر وگستر شس یافته تر بجها نیان معرفی گردید . کلك هنر مندی چون بهزاد و قریحه سخنوری چون جامی‌وامثال هم مقا م هنری وادبی این درد رابه دوره‌علیای افتخار نشانید که تا اکنون در سر نوشت فرهنگی دیگران تاثیر شس عمیق وسزوار تقدیر وتمجید است.

فرهنگ آبدیده ورشد یا فته افغا نستان هنوزمراحل تطوری خود را بسوی کمال می پیمود که باموانع سررا هشس واقع گردیده بو د دست وگر یبان گر دید وفرهنگ استعمار تلاش پیگیر انه خود را در راه‌بخش نفوذ خویشس با تمام نیروی استعماری خود آغازکرد گرچه فرزندان نجیب این آب و خاك

با شهامت ودرایت فطری وجبلی‌ایکه درسرنوشت‌شیان ممزوج‌بوده‌جسورانه علیه این غول قیام کرده و مشت دندان شکنی بر دهان‌او حواله کردند لیکن شرایط و اوضاع قار ه آسیا طوری ایجاب میکرد که نمی‌شد بکلی نفوذ فرهنگ بیگانه را جلو گیری کرد همان بود که بد ستیار ی شرایط زمان ومقتضیات وقت‌استعمار کم وبیش به آزادی های خود نایل آمد وپیروزی های را در زمینه های مختلف بدست آورد .گر چه درچهره

فرهنگ اصیلی افغانی تغییری وارد کرده نتوا نسته ودر کانون آن نفوذ نکرد .لیکن امکانات از هم متلا شی شدن رشته های منسجم این فرهنگ رافرا هم‌نمودقسمتاهم‌موفق‌گردید،که عوامل‌آن‌درتاییخ کشورمامشهورروشن است گر چه در کشور ما به آن پیمانه ایکه منظور شوم خود راطرح ریزی کرده بود فائق نیامد و علت هم اراذه آهنین‌و ثبات وطنپر ستانه عناصر بیدار دل وسلحشور این کشور بود . لیکن این قدر توانست که از رشد سریع فرهنگی کشورمان در خلال تفرقه اندازی ها جلوگیری نماید، وحرکت فرهنگ باستا نی مااز یکطرف نسبت‌موانعی استعماری واز جانب دیگربعلت عوامل وحوادث داخلی سیر حرکت خوذ را بطی کرده واز رشد سریع خود باز ماند وسر انجام زمان آن حالت رقت‌بار به‌سر رسیدودر اثردرایت ومنا عت فرزندان نجیب افغا نستان بساطش بر چیده شد .

اکنون که در کشور ما د رفشس ظفر نمون جمهوری جوان باهتزاز از است، وبر کلیه مقدرات ا ین سر زمین باستانی حکم میراند مسولیت جامعه در برابر فرهنگ چیست .در این شکی‌نیست که‌نظام سیاسی بنابر ماهیت خود تاثیر عمیقی درسر نوشت پدیده های علمی و اجتماعی واقتصادی یك کشورذارد رویك نظام سالم در پرتو ی توجهات بیهی خو اهانه خود میتوا ند کار ساز ی های سود مندی به نفع فرهنگ واقتصاد یك جامعه نماید ، وهر قدر نظام مردمی وماهیت‌آن اجتماعی باشد به‌همان پایه در تطبیق پلا ن های انکشافی خوددر ساحات مختلف حیاتی یك مملکت پیروز مند وموفق از آب در میاید .

با ورود ۲٦ سرطان ۱۳۵۳درست یکسال از عمر نظام جوان جمهوریت افغا نستان میگذرد .این نظام‌زمانی در افغا نستان مستقر گردید که موانع فرهنگی واقتصادی‌بر کلیه ارگان های فعال این کشور سایر افگنده بود . وعواملی که ذر بالا از آن ها تذکر داده شد به نیروی خود تاثیر خودرا گسترش میدادند . واکنون که یك سال از عمر نظا م سپری میشوذ وبدیهیست که گا م پیروز مند خود را در عرصه سال دوم عمر خود میگذارد رسالت افراد این کشور در پرتوی نظام جمهور ی راجع به فرهنگ باستان و اصیل افغانستان روشنتر و وا ضحتر جلوه مینماید .قبل از استقرار نظام جمهوری ،پدیده های فرهنگی این کشور دستخوش پراگنده گی بوده وسیر زره ای خودراا از د ست داده بوذند .زبان که سطری چنددر پیرامون آن نگارش یافت بمشا به ضر به‌ای دربرابرزبان دیگراستعمال می شد ،هنردر نازل ترین سطح‌خود

بقیه در صفحه ۵۳

روانشناسی

احساس عقدهٔ درو نی

این حس عموما در اشخاصی دیده‌میشود که خویشتن را خوارو کوچك احساس میکند وعلت آن ممکن است بسیار مبهم باشد و اکثرا در دوره جوانی بوجود می آید وریشه آن از چنان موقعیت اجتماعی نا مساعدی‌که فرد در آن واقع گردیده آبیاری میشود .

البته شاگردانیکه واقعا کدام معیو بیتی‌دارند دوچار این مرض میشوند اما بعضی از آنها باوصف معیوبی به جمعیت خود ساز گاری نموده واز تکلیف رهایی می یابند .

وخیم ترین احساس ذلت موقعی است‌که علت آن خیالی باشد .

این عقد درتمام دوره های زندگی بروز میکند ولی در دوره جوانی بسیار عام‌میباشد در همین دوره است که شخص میخواهدبرای خود ارزشی قایل گردد . جوانان خویشتن را در آینه زیاد می بینند و قواره و حسن خودرا پیمایش میکند هرگاه چهره اش‌قشنگ ومناسب نباشد ناراحت میشود در همین دوره است که جوان به لباس خود متوجه میشود اگر لباسش مطابق همسا لهایش نباشدنارام ومشوش میگردد چون میخواهد در بین اقران و هم نشینان منزلت و حیثیتی راحایز شود بنابران بیشتر متوجه لیاقت ، استعداد و شخصیت خود میگردد .

بعضی او قات شاگرد لایق و ذکی را بیماری استعداد خود ازهم قطاران تقدم‌یافته ونسبت به سن‌وسال پیشرفت نموده‌خویشتن رادربین جمعیتی می یابند که افرادآن جمعیت در دروس مکتب چندان خوب نبوده اما در روابط اجتماعی خوب تجربه اندوخته اند ودر فعالیت های اجتماعی زیاد سهم میگیرند شاگرد خورد سال درین زمینه و همسری وبرابری نتوانسته برای جبران عقب‌ماندگی اجتماعی خود به خواندن دروس بیشترسرگرم میشوند و رفته رفته گوشه گیر و تنهامانده وخیال می‌کنندکه کدام عیبی دارند که مانع پیشرفت اجتماعی شان شده باشد یابعباره دیگر احساس ذلت و پسرفتگی می نمایند. و امکان داردکه این احساس به پیشرفت علمی شان نیز صدمه برسد اما این نقیصه توسط دوکتور روان شناس و یا معلمو یا والدین شاگرد قابل تداوی است .

معلومات تازه برای جوانان

آگافون

آگا فون وسیله است ا ز جملـه صدها وسیله تفریحی وورزشی‌برای دوست داران ورزش وتفریح .

این پدیده اخیرا در اوپاطر فدارا ن زیاد پیدا نموده‌است زیر احر کت دادن آن خیلی ساذه بوده مـا نـنـد باسیکل داری وسایل میباشد کـه به‌سادگی انسان‌میتواند آنرابحرکت آورد .

آگافون میتواند در دریا ویا بحر حرکت کند ودونفررا بخوبی ازیکجا بجای دیگر نقل نماید. این وسیله ساده بدون اینکه مصرف داشتـــه باشد تنها باحرکت پاها حـر کـت نموده وسرعت آن ازورق های که‌با پاروها توسط دست بحرکت می‌آید سریع تر میباشد .

وزن آن سی ودو کیلو گرام‌بدون ازاندل وپایدل آن دیگر تمام وسایل آن ازمواد مانند پلاستیك سا ختــه شده است .

جالب اینجانب که آگافون وزنی معادل دوصد کیلو گرام را بخو بی حمل ونقل‌می نماید وامکان نصب موتر نیز درآن موجود است .

جوانان وسر گرمی های آنها

میگویند ورزش برای سلامتی وجود خیلی لازمی است .این درست ولی یك چیز را نباید فراموش کنیم که باید ورزشی که ما آنرا انتخاب میکنیم از جمله سپورت های سالم باشد که وجود ما بدان احتیاج دارد .

ممکن است از بعضی سپورت های خوشمان بیاید که نه تنها برای سلامتی وجود مفید نبوده بلکه برعکس بر اعصاب مانیز تاثیر سوء میداشته باشد.

ازآن جمله ورزشها یکی هم موتر سکلیت سواری وامثال آن است .

این ورزش یابه بهتر بگویم این سر گرمی دراین اواخر دربین جوانان رایج شده وطرفداران آن روزبروز زیاد میشود اما فراموش نباید کرد هر ورزش و یاتفریح باید بدین قسم صورت بگیرد ویا ازآن استفاده گردد که ازیکطرف برای سلامتی وجود مفید ثابت شده وا زجانبی هم بر اقتصاد خانواده تاثیر بد نگذارد .

بسیار ممکن است که بعضی ازوالدین به هر خواسته فرزند شان جواب قانع کننده داده و خواسته شانرابر آورده کنند اما جوانان ماباید متوجه باشند که خواسته های شان یابهتر بگوییم شوق های شان بقسمی باشد که بر اقتصاد خانواده وروحیه خانواده تاثیر بد نگذاشته که جبران آن مشکل وغیر قابل تحمل باشد .

صرف نظر از مسلهٔ مالی واقعات که بعضاً از ناحیه موتر سکلیت دوانی بریك فامیل وارد میگردد خیلی سخت وغیر قابل تحمل خواهد بود .

اگر چه متقین هستیم که جوانان ماوضع، محیط خود واقتصادخانواده خویش را خوب میدانند وفهمیده اند و هرگز بخود این اجازه را نمیدهند که با هوس های بیجا از یکطرف بر پیکر خانواده لطمه وارد نموده واز جانب هم برای فامیل خود مصیبت را وارد نمایند که جبران آن خیلی ها دشوار باشد .

گزارش کوتاه از مسابقات جام جهانی فتبال

گرفتن مقام قهرمانی وربودن جام جهانی فتبال از موضوعات داغ ورزشی بود که چندی قبل به پایان رسید .والبته خوانندگان ما با ذوق وعلاقه که به این ورزش دارند از نتایج آن باخبر بوده ومیدانندکه بعداز تلاش های زیاد تیم فتبال جمهوریت اتحادی آلمان موفق بگرفتن جام جهانی فتبال شده وعنوان قهرمانی سال ۱۹۷٤ را بدست آوردند .

همچنین خوانندگان ما اطلاع دارند که ذربین تیم های اشتراك کننده اروپائی وامریکائی تیم جمهوریت اتحادی آلمان مقام اول، هالند مقام دوم وپولند مقام سوم راحاصل نمودند .

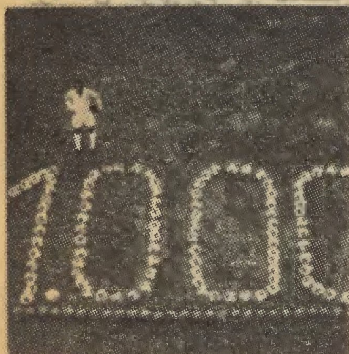
تماشا چیان در ستدیوم و تلویزیون این مسابقات هیجانی وتماشایی را بدقت دنبال میکردند در ابتدا تصور میشد که تیم برازیل ممکن است قهرمان گردد ولی نتیجهٔ که از مسابقات بدست آمد چیزی دیگر رانشان داد.

بعضی از مفسرین ورزشی به این عقیده اند که با نبودن پلی در تیم فتبال برازیل ودوری او از جهان فتبال کمتر امیدمیرود که تیم فتبال برازیل موجودیت خود را بحیث قهرمان در سالهای آینده ثابت نماید .

پلی سلطان فتبال برازیل صاحب هزار گول سال گذشته برای همیش ازجهان فتبال وداع نمود .

در جمله تیم های که شامل مسابقه بودند تیم هالند وپولند در خشیدن وخوب هم درخشیدند .

آینده، معلوم خواهد کرد که در مسابقات بعدی کی قهرمان خواهد شدوکی خواهد توانست جام های بعدی مسابقات راوعنوان قهرمانی را حاصل خواهند کرد .

پلی فتبالر معروف برازیل

بقیه صفحه ۴۸

یک مرد محجوب

—نی ،فکر نمیکنم اینطور بوده باشد. برای اینکه من بربازی مسلط بودم .میتوا نستم بـاز یرا ادار ه کنم.

مسابقات شطرنج به شیو ۀ بین‌المللی صورت گرفت.این شیوه از شیوۀ شرقی که‌در کشور ماروواج دارد ،از سه رهگذر فرق میکند .

۱— در شیوۀ شرقی حرکت او ل پیاده یك خانه به‌جلـو است. د ر شیوۀ غربی پیاده در حرکت او ل خود دو خانه به‌جلو حرکت میتواند کردکه این وضع بازی را سر عت میبخشد .

۲— فرق دوم در حر کت شا ه ورخ است. در شیوۀ شرقی ،هرگاه شاه کشت نخورده باشد ، میتوا ند برای یك بار حرکتی مانند ا سپ انجام بدهد. در شیوۀ غربی ا گر شاه حرکت نکرده با شد و حتی کشت هم خورده باشد، دو خانـه حرکت میتواند کرد. بـه همیـن صورت ، رخ برای یکبار میتوا ندو یاسه خانه حرکت کند ودر کنارچپ یاراست شاه قرار گیرد . رخ‌طرف راست «قلعۀ بزرگ» تا سه خانه‌به طرف چپ‌حرکت میتواند کردو ر خ طرف چپ «قلعۀ کو چك» تادو خانه به‌سوی راست میتواند جهید .اگر یکی‌از رخها حرکتی‌انجام داده باشد امتیاز حرکت فوق العادۀ شاه بـه سوی همان رخ از میان میرود .

«محمد اسلم» همچنا ن د رباره شیوه های شرقی وغر بی سخـن میزند ومن ناگهان از او میپر سم.

—چرا شطرنج باز ی میکنید ؟

مکث میکند .لبخند محجو بانه‌اش پررنگتر میشود . اینسو وآنسومی بیندو میگوید :

—برای اینکه مخواهم سر گر می داشته باشم .

میپرسم :

—چرا سرگرمی‌د یگر ی‌راانتخاب نکردید؟

جواب میدهد :

—شطرنج برایم خو شا یند بود .

سؤال میکنم :

—چرا ؟

جواب میدهد :

—نمیدانم ... ولی در شطر نـج چیزی هست که‌مرا جلب میکند .

میپرسم:

صفحه ۵۲

—چه چیزی ؟

میگوید :

—درست نمیدانم....شاید وسعت پیچیدگی و نو آوری این بازی مرا جلب میکند.درشطرنج هربازی‌عملیه یی تازه است ،حال آنکه دربازیهای دیگر هربازی تکرارعملیه های‌پیشتر است.

«محمد اسلم» هژده سال است‌که شطرنج بازی میکند . اکنون غا لبا شبها وقتی همه‌به خواب میرونـد، تختۀ شطر نجشی راباز میکنـد و وبه‌تنها به‌تمرین میپردازد و گا هی هم‌باز یهای قهرمانان شطرنج جهان رامطالعه میکنـد .

این قهرمان شطرنج میگوید :

—یك بازیکن خوب باید اعصا ب آرام داشته باشد تا حرکـتها ی خودش حریفش راتحلیل بتـوا ند کرد.

درطول مسابقۀ شطر نج سخن‌زدن جایز نیست .صدابر آوردن وسرفۀ بلند هم ممنوع است. بازیکن اجازه ندارد درهنگام‌مسابقه‌چیزی بخواند. بازیکن میتواند در هنگام مسابقه چیزی بخورد یا بنو شد، ولی و قت خوردن ونوشیدن به حسا ب وقت بازی اومعامله میشود .

میپرسم :

—خوب، در ده بازیی که کردید ، چندبرد وچند باخت داشتید ؟

میگوید :

—تنها دربازی‌دهم‌مقابل «داد‌محمد» که‌دوم شد، باختم .

میر سم .

—وقتی حریف رابه مرحلۀ ما ت شدن میرسا نید، چه احسا سی بهتان دست میدهد ؟

جواب میدهد:

—مثل مسافـر ی که پـس از سپردن بیابانهای خشك و سوزان به‌منزل‌برسد، احسا س آرا مش وشادمانی میکنم .

میگویم :

—هنگام باخت چطور ؟

میگوید :

—مثل هر ناکامی وشکست‌دیگری اندو هگین میشوم .

میپرسم:

—حالا برای نگهدا شت مقام خود تان چه کار میکنید ؟

جواب میدهد:

—تلاش خودم رامیکنم که‌این‌مقام حفظ شود .

میگویم :

—اگر «گل‌احمد» قهرما ن سا ل گذشته درین مسابقا ت شـرکـت میکرد، بازهم شمااول میشدید؟

میگوید :

—نی، «گل‌احمد» سمت استاد ی مرادارد .من آنچه‌در شطرنج آموخته ام،غالبا ازاو بوده است. او شطرنج باز ممتاز یست‌که‌اگردرین مسابقات شرکت میکرد، مسلما قهرمانی ازاو میبود ومن شاید دوم میشدم.

و«گل‌احمد» قهرمان‌سا ل گذشته، اتعارف متقابلی دارد :

—«اسلم شطرنـ جباز ماهر و بـا استعدادیست .او تکتیکها ی جهانی راخوب میفهمد ودرین‌زمینه‌مطالعات لازم را دارد.

«گل‌احمد» خودش به خا طـر مصروفیتهای وظیفه‌یی نتوا نسته است درین مسابقات شر کت کند . ومیگوید :

—اگر شرکت میکردم ،مقام خودم راحفظ میتوا نستم کرد .

ژوندون

شعر جاپانی بسبک

وبر گو شه های زندگی مردم‌انگشت می گذارند، انتقاد می‌کنند و ر ه مینمایند.

برخی هم بصورت کرو نو لوجیك مطالب عمده تاریخ را در داستان ها می آرند گاهی هم در تکنیك خـود کرونو لو جی را از شکل منظم آ ن بدر می آرند.

می ؛ رسم نو یسند گانی کـه باصطلاح تجارت پیشه نیستند بطور کلی چند گرو هند؟ خنده میکند واز لجاجت من تعجب دارد اما با رو ح دانشمندانه اش پا سخ مید هـد: ایشان بر خی پرو ریا لزم اند بعضی فا نتز ی مینو یسند عد ۀ هـم خوش دارند ازسمبو ل ها کـار بگیرند وباصطلاح سمبو لیـسـك می نویسند او درین مکا تـب ا ز ماهیرو چی نو یسنده متما یل به چپ او یکنز برو که رو ما نتـز م را با ریالزم می‌آمیزد وابیکو بـو د کـه فانتزی یو س است نام می برد.

می پرسم و ضع تیا تر چگو نـه است؟ دریك جمله می گوید کمتر عنعنوی و بیشتر فا نتزی است.

از رسالت نو یسنده ومسؤ لیت او می بر سم میکو ید بزر گتریـن نویسنده متعهد در جا پان مقا لـه نویس است که تعریف مقاله‌دشوار است ولی مو ضو عات آن بصورت کلی در باره کلتور و مسایل‌اجتماعی است واز نظر تر بیه اجتماعی جوانان ورهبری ایشان اهمیت بزرگ‌دارد.

وی بی آنکه تو ضیحی بخوا هـم خودش تفصیل مید هد: نویسندگان مقالات هم به گروپ های مختـلـف تقسیم می شوند بعضا مذهبی،عده‌ای محافظه کار و جمعی هم طر فـدار دینا میزم و حر کت اند. ازکوبایاشی هیویو بعنوان یك نو یسنده‌سیاسی نویسنده محافظه کار نام می برد . ازمریمه مساو نو یسنده ای هم نام می‌برد که در اقتصاد سیا سـی متخصص است و بر پرابلم فا شیزم مقالاتی نو شته است. جـوا نا ن بیشتر او را احترام می گذا رند .

بناغلی تاکو همـچنان از ناو ل نویس مشهور مشیما یو کیو که یك نیشنلیست افراطیست نام هیبرد که نوشته ها یش عمیق است ولـــی موثریت زیاد ندارد.

منقد جاپانی در حا لیکه پیا لـه چای سبز را سر می کشیـد ناکی یوچی یوشیمی را متخصـص تاریخ چین معرفی کرده کمت او بود که منتخب آثار روسو را منتشـر کرد. او نیز محا فظه کار است و در اقتصاد سیا سی وارد است.

بناغلی تاکو از یك نفر دیگر نام می برد که سرو می شو نسکـی پاپو یر است ودر امریکا تر بیه شده دانشمند علوم اجتماعی بوده بعد از جنگ بجا پان آمده مقا لات موثرمی نویسد ویك نو یسنده لبرال است. او از نو یسنده جوان دیگری نـام می‌برد که او دامبو تو نـام دارد و لبرال است.

باعرض پو زش می پر سم شما خود از چه رو شی پیروی میکنید ؟ میگوید من نو یسنـده ای آزا د م وانفا قا مقالاتم را موثر می گویند. روزنامه ها و مجلات تقا ضا هـای برای نو شتن دارند مگر خودطرفدار آنم که درس بدهم و فرار است در سپتمبر به امریکا بروم تا به درس دادن و معلمی خود ادامه دهم.

بناغلی تاکو که مردی در حدو د پنجاه و پنج ساله است زند گـی ساده جاپانی را تر جیح مید هد اما سروضع زندگی اش مر تب ا ست کتابخانه جا لبی دارد ومانند اکثر جاپانی ها حـویلی شاعرانه اش الهام‌بخش‌ومحمد کارنو یسندگی‌او ست.

بقیه صفحهٔ ٤٧

کریستوف کلمب

ورو ستی جمله چه دتاریخ ددغه لوی کاشف له خولی اوریدله‌کیږی داده چه وایی- (لویه خدایه، داده خپل روح تاته در سپارم ،،)او په ٥٩ کلنی کښی له ژوند څخه‌سترگی پټوی .

کلمبوس په اسپانیا کښی خاوره ته سپارلی کیږی، مگر هډوکی دده په شان سفرو نه کوی. په ١٦٣٦ کال کښی یی هدیره‌کښی اوهډوکی یی امریکی ته انتقالوی اود (سانتو دوینگو) په کلیسا کښی یی‌خښنوی په ١٧٩٦ کال کښی یی اسکلیټ کیوبا ته انتقالوی او په ١٩٠٠ کال کښی ٤٠٠ کاله وروسته‌یی هډوکی بیرته اسپانیی ته وړی .

له کرستیف کلمب څخه وروسته دنوی نړی د کشفولو په موضوع باندی تاریخی نظریو اختلافونه پیدا کیږی. یوه ډله ادعا کوی چه کلمبوس دامریکی‌لومړنی کاشف نه‌ؤ بلکه (لایف اریکشون) وایکنګ له کلمبوس نه پخوا دغی نوی نړی ته تللی‌دی. یوه‌بله‌ډله(امریکووسپوچی) دامریکی کاشف بولی اوحتی دده‌نوم ذامریکی په بر اعظم باندی ږدی .

بقیه صفحه ٤٣

این‌است‌افغانستان

چهره می خواند ،از مزیت های به خصوص این عکس بود .

همچنان از عکس های دبل اکسپوز دیگر یحیا آصفی ،عکسی است که چهره جوانی را بالای کنده درخت نشان مید هد .

این عکس در نظر اول ، برای تماشا گر کمی گنگ است .ولی وقتی بیننده به کنجکا وی در آ ن خیره میشود ،جوانی را ،بر بالا ی کنده ضخیم وترك خورده درخت تنومندی ،دیده می تواند .

نکتهٔ جالب این عکس ،باز هم حالت مونتاژ آن هاست طوریکه به نظر عادی طوری هر دو عکس دیده میشود ،که در قشرخود کنده درخت چهره جوان بحالت طبیعی نقاشی شده است .

یك نظری عمومی :

آنچه بصورت عمومی در بین ٥٦ عکس کوچك وبزرگ یحیا آصفی درین نمایشگاه توجه را جلب می‌کرد وصف مشترکی بود که در بین همه عکس ها (به جز چند پارچه) دیده میشد .

همه از چهره های پر غرور محلی بود، همه‌از بازی های عنعنوی افغان ها بود وهمه از حالت های خاص طبیعت کشور ما عکاسی شده بود که بهترین وسیله معرفی کلتور محلی کشور بشمار رفته میتواند .

د٣٢ مخ‌پاتی

وفاداره‌پیغله

ماخپل خط پدی بیتونه پیل‌کړی ؤ .
چه‌می پټه‌تورو وریځو کښی سپوږمی شوه
بس، دژوند په دنیاگی می‌تروږمی شوه
دهوس غریبه ناوی شوه نابناده
بیرته لا په ځوانیمرگه غرځنی شوه

... اطمینان می ورکړی ؤچه د ژوند تر وروستی سلگی پوری به زما مینه هماغه‌مینه وی کومه چه تاته معلومه ده او زه ایمان لرم چه ته‌هم پیمان شکنه نه‌یی ...

وگوره چه‌لوی قادر څه‌کوی ...

مگر له بده مرغه دالیکد پوستی‌مشکلاتو له‌کبله وروسته ته ډیره څنده هلته ورسید، مگر دپستی ددفتر دمتصد یانو یوبل خیانت داؤ چه دالیك زمونږ رقیب، دسر قاتل‌دوینو تږی (توریالی خان) ته یی دخه رشوت په بدل ورکړی ؤ .

نوموړی دخط له لوستلو نه پس پاکټ یی ددریشی په جیب کښی ایښی ؤ ،خود قدرت کارونو ته گوره چه خوورخی وروسته «سکینی» دهغه کوچنی خور دپیسو لټولو لپاره دهغه جیبونه لټول چه دغه پاکټ یی لاس‌ته ورغی څرنگه چه سپوږمی سره له نژدی نه پیژانده او خورا پری گرانه وه نو دالیك یی ورته ورکړ او حقیقت یی هم‌ورته وویل .

بنایسته موده تیره شوه ، دزندان هره شیبه را باندی یوکال تیریدو ، دسپوږمی له احوال نه هیڅ خبر نه وم .

نودځانه سره‌بعمی :
ستا دقسم وی خوبه راشه

چه دآشنا بشره په‌تاکښی‌ووینمه

خوپه غمړلی حالاتوکښی دطبیعت هرڅه‌د انسان متقابله نقطه کښی وډریږی او ورسره ددښمنی گوته پورته کوی .

دمابنام تور برستن لانه و غوړیدلی چه دزندان محافظ راته دسپوږمی دخط زیری‌راکړ او نو زه له وار خطایی نه یم پو هیدلی چه

(نوربیا)

بقیه صفحهٔ ٤٩

رشد فرهنگی

قرار گرفته‌و نزدیك‌بود ماهیت‌هنری خودرا ازدست داده درگودال استبداد وانحطاط سقوط‌کند معارف ومطبوعات در موقفی قرار داشت که ازآن پایان ترممکن نبود بی امنی وپرا گندگی بر شون وشعایر جامعه مسلط گردیده بود وچنین فکر می شدکه استعمار برنگ وشکل دیگر فعالیت تاریخی خود را دنبال میکند .

اما نظام جمهوری بر کلیه این عوامل مخرب ومیان تهی پایان داده وبر هستی آنها خاتمه داد.

نظام جمهوری که از خلال تجارب انباشته شده تاریخ پیوند بلا فصل آن باجامعه روشن‌میگردد نظامیست که میتواند پاسخگوی کیله‌نیاز مندی های جامعه‌در ساحات‌مختلف فرهنگی باشد ره آورد نظام جمهوری درمسیر تاریخ برای بشریت بهبودی‌درزمینه زندگی بوده است .کشور های که امروز فرهنگ رشدیافته دارندبدون شك در پرتو نظام جمهوری راه را بروی خود کشوده اند وبا اطمینان بجلو رفته اند .زیرا نظام جمهوری چون بر مبنای‌تمایل و خواست‌مردم استوار است در بر آوردن آرمان های مردمی نیز بذل مساعی نموده وحدا عظم تلاش خود را درین راه مبذول مینماید .

هر انسان به جامعه ایکه در آن تربیت یافته است مدیون است و در ادای این دین مسوولیت دارد ،و هر عنصر در برابر نظا میکه مقدراتش بوسیله آن تعیین میشود . رسالت فرهنگی‌واجتماعی دارد .روی این اصل افراد هر کشور وبالاخص کشور افغانستان در استحکام‌دادن وهمنوا ئی برنظام جمهوری ودر راه تطبیق پلان های انکشافی آن گام های پیروزمندانه‌برداشته‌است. بدون تردید نظام جمهوری موفقیت های را در راه رشد دادن فرهنگ افغا نستان وانسجام دادن ر شته های از هم متلاشی شده آن بدست میاورد ودرین راه پیروزی مقتضی را نصیب میگردد ،زیرا ماهیت‌این نظام چنین ایجا باتی را د ر خود دارد .اما همبستگی عنا صر با فرهنگ درین مسیر وجهت نیل باین هدف شرط است وکسا نیکه علاقه و دلچسپی به فرهنگ باستانی افغا نستان دارند احیانا ولامحال تمام نیروی خود را وقف رشد این فرهنگ در پر توی پلان های فرهنگی نظام‌جمهوری خواهند کرد.

بیائید در بزر گداشت سالگرد نظام جمهوری متحد شویم وتصمیم اتخاذ کنیم که پرده های تعصب را از هم‌پاره کرده وفاصله ها ی ناشی از دستباز ی‌های استعما ر را نزدیك بسازیم .ندای همبستگی وهمدردی را در فضای افغان دیار طنین انداز کرده وشالوده برادری‌و برابری را جهت پیروزی های نهائی نظام جمهوری پیروی نمایم .بیا ئید به تقدس فرهنگ یکپارچه واصیلی افغان رجحان خودرا ابراز نموده ورشد وبه کمال رسانیدن آن را طبق آرمان های فرهنگی نظام جوان جمهوری وجیبه وفر یضه وجدانی وانسانی خود قرار دهیم زیرا نظام جمهوری در راه سر عت دادن وتکمیل پیروی‌فر هنگ یدطولا داده ودرین مورد موفقیت های مزید را نصیب مردم افغا نستان خوا هد کرد .

انیس
ژوندون

مسؤول مدیر :
نجیب‌الله رحیق

معاون روستا باختری
ددفتر تیلفون : ٢٦٨٤٩
دکور تیلفون ٣٢٧٩٨
مهتمم علی‌محمد عثمان زاده
پته: انصاری واټ
داشتراك بیه
په‌باندنیو هیوادو کښی ٢٤دالر
دیوی گڼی‌بیه ١٣ افغا نی
په‌کابل کښی ٥٠٠ ١ فغا نی
تیلفون :مدیریت توز یع وشکایا ت ٢٦٨٥٤

کریستوف کلمب د تاریخ
ډیر لوی کاشف

● هغه ما جرا غوښتونکی چه له اوقیانوس څخه و نه ویرید، هند ته ورسیدو په لاره کښې یې نوی خاوره کشف کړه او د اسپانیې د پاره یې د یره لویه استعماری خاوره منځ ته راوستله.

● کلمبوس د خپلې نقشې د عملي کولو په لاره کښې ډیر ځله له خنډونو او موانعو سره مخامخ شو، خو هیڅکله یې له خپل عزم او ارادې څخه لاس وانه خیست او خو کاله وروسته یې خپله اراده عملي کړه.

(مارتین الونزو) دکلموس بیړی ته څې اود خپلی گناه ښښنه غواړی اود سانتا ماریا دسرنوشت له امله اوښکی تویوی. کلمبو س هم هغه ښښی .

په پنځلسمه ورځ سمندر طوفانی کیږی اوپه دغه طوفان کښې (پینتا) بیاورك کیږی‌اودغه ورکیدل اسپانیی ته ترسیدو پوری دوام کوی اوهره یوه جلاجلا بندر ته رسیږی . مگر کلمبوس دخپل حرکت بندر غوره گنی اود مارچ په۱٥ نیټه یعنـــی‌د ۲۲٤ ورځنی سفر څخه ورو ستــه دپالوس بندر ته رسیږی .خلـــك‌د کلمبوس دبیرته راتگ دخبر په‌اور- یدو سره دبندر خواته ځغلی اودنینا دبیړی دسپرلیو څخه لیدنه کوی‌اود هغو هندیانو له‌لیدو څخه په‌تعجب کښې لویږی چه کلمبوس له ځانه سره راوستلی دی. دکلیسا زنگونه غږول کیږی،دبندرحکمران دکلمبوس لیدو ته ځی‌او په هماغه ورځ ددغــه راتگ خبر تولواکمنی ته رسوی .

تولواکمنی چه له‌خو شحالی څخه په‌جامو کښې نه ځاییږی ،کلمبوس او ملگرو ته‌یی‌بلنه‌ورکوی چه (بـار سلون) یعنی سلطنتی استو گنځی ته‌راشی اوپه هغه لیك کی‌چه‌داپریل په اتمه نیټه رسیږی، کلمبوس ته دپخوانی وعدی سره سم داوقیانوس دامیر البحر، اود هند دکشف شوو ټاپو گانو دنایب السلطنه او حکمران لقب ورکوی .

کلمبوس په‌لاره کښې (کورډووا) ته‌ځی اوهلته خپله پخوانی ښځــه (بأتریسس)او خپل زوی (ډیگـــو) گوری. ورو سته بیا کلمبوس‌دخپل دوهم سفر په لټه کښې لویـږی

تولواکمنی همذ اسپانیی دخزانـــی دروازه دده په مخ پرانیستی ساتی،د دوهم سفر تجهیزات زیات دی څکه چه کلمبوس غواړی یوزیات شمیـر حیوانات اوپه زرگونو خرواره‌غذایی دانی دکښت او کرنی دپاره واخلی.

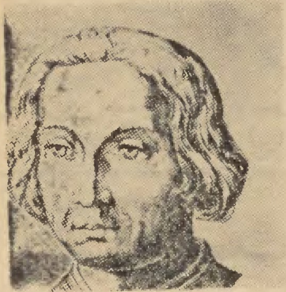
کلمبوس په دغه سفر کښې اوولس بیړی اخلی چه (نینا) یی‌په سر کی ده. بیړی چه یوزره‌اوپنځه سوه تنه سپرلی لری ،د۱٤۹۳ کال دسپتمبر په۲٥ نیټه د(کادیز) له بندر څخــه حرکت کوی اود نوامبر په دریمــه نیټه یعنی شپږ ویشت ورځی ورو- سته لومړنی وچی ته رسیږی او د دغه ټاپو لیتوب په خوښی، کلمبوس ددغې ټاپو نوم (دو منیکا) ږدی .

په همدغه ټاپو کښې سپین‌پوستی ذلومړی ځل دپاره د(کی باو) دانسان خوړو نکو بومیانو سره مخامخ‌کیږی کلمبوس ورپسی د(کارا ئیب)دسیند دټاپو گانو په کشفولو پسی کیږی اود انسان خوړونکو په یوه ټاپـــو کښې ډنگر هلکان او چاغی نجونی وینی چه ساتلی کیږی .بومیا نـــو هلکان خوړل او نجونی یی دزامنو د زیږولو یاد غــذا دتامینولو دپـــاره ساتلی .

یوزیات‌شمیر انسانانو وروسته‌شوی مړی‌لیدل کیده‌چه‌دژمنی آزوقی‌په‌نامه ذخیره شوی وه. د(کاریبی) په ټاپو کښې دکاشفانو او بومیانو تر منځ دلومړی ځل دپاره جگړه نښلی او طبیعی ده چه اسپانویانو بریا لـــی کیږی او دوه تنه هلکان او دوولس تنه نجونی بندیانی نیسی .

دنوامبر په‌اوه ویشتمه نیټه‌دبیړیو کاروان (هایتی) ته‌رسیږی اود (کارا گل) په خلیج کښې لنگر اچوی.مگر هرڅومره چه ډزی کوی او توپو نه په آواز راځی، دسپین پوستو لــه مرکز او استوگنځی څخه کوم غږ اوخبر نه اوریدل کیږی. کله چـه دوی ټاپو ته پلی کیږی ،دورانی‌شوی کلااود اسپانیو یانو دمړو سره‌مخامخ کیږی .

-په ورو ستـه تحقیقاتـو کښې څرگند یږی چه‌اسپانیو یان‌دکلمبوس نه‌لیری کیدوسره‌سم په ظلم اوناروا پیل کوی. دقبیلی په ښځو اودهغو په‌سرو زرو تیری کوی او لنده دا چه دومره ناروایی کوی‌چه بو میا ن پوزی ته رسیږی او بغاوت کـوی اوپه دوی باندی ځانونه اچوی .کلا ته‌اور لگوی او اوسید ونکی یی په زهر جنو غشو وژنی .

کلمبوس له دی امله چه گنـــاه داسپانو یانو له خوا وینی دکسات اخیستلو په هڅه کښې نه لویږی‌او له‌دی کبله چه ځان دخوراکی موادو دکموالی سره مخامخ وینی، دوولس بیړی اسپانیی ته بیرته ورلیږی اوله تولواکمنی څخه غوښتنه کوی چــه بیړی له غذایی موادو څخه ډکـــی کړی اوبیرته یی ولیږی .سر بیره په‌دی کلمبوس په یوه بله مناسبــه ټاپو کښې دنوی ښار بنسټ ږدی اونوم‌یی (ایزابلا) ږدی . لږه موده ورو سته دکلمبوس دپاره دخو ښی یوه نوی وسیله برابر یږی او هغه (ایز ابلا) ته‌له اسپانیی څخه دده ورور (بار تلمیو) راتگ دی .

دغه زړه سوی تولواکمنی ازابلی دده دپاره کوی، کله چه (بار تلمیو) دانگلیس له سفر څخه راستنیږی، هغه ددری بیړیو مشر ی چه لــه غذایی موادو څخه ډکی دی، نـــوی نړی ته لیږی .

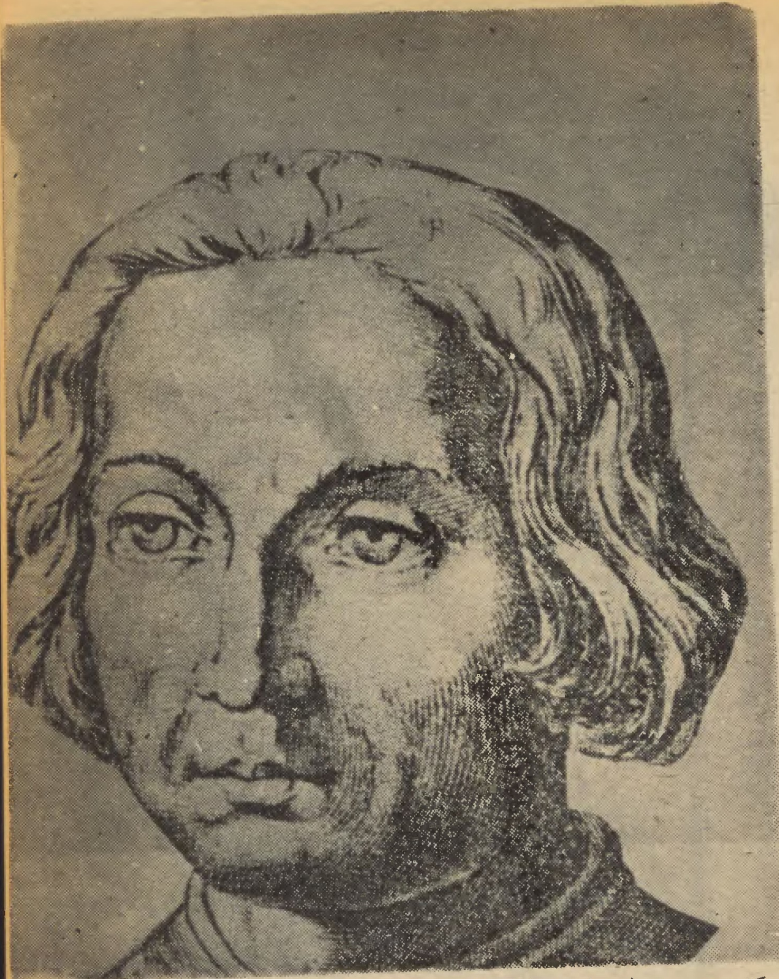
کلمبوس ورو ورو دنوع پالنـــی سیاست پریږدی اود هغه په ځـــای د ظلم او بیرحمی سیاست غوره کوی، په بومیانو باندی تجاوز او تیری پیداکیږی او سپین پو ستی په سرو زرو پسی دبومیانو په وژلو اود هغو په نوامیسو باندی په تیری کولو شروع کوی. په دی ډول چه د

ځوکلو په‌ترڅ کښې‌د ۲۵۰۰۰۰ تنه بومیانو له جملې ۶۰۰۰۰ تنه پاتې کیږی. دغه ناوړه استعماری اوغیر انسانی سیاست تـر هغه وروسته رواجیږی چه‌ کلمبوس لومړنی او ښه شهرت ته زیان رسوی. له‌بلې خوا له‌دې کبله چه ځینو کشیشانو او نورو کسانو دپاچا او تولواکمنی ذهن دده پـه نسبت وران کړیدی، کلمبوس‌تصمیم‌نیسی له‌ناروغی‌څخه ترجوړیدو وروسته اسپانیې ته را ستون شی اود خړو اوبو دپاکولو‌به هڅه کښې ولویږی. له همدغه امله خپل ورور بـار تلمیو پخپل ځـای ټاکی اود ۱۴۹۶ د مارچ پـه لسمه نیټه بیرته اسپانیې ته خوځیږی . دکلمبوس دوهم بیرته راتگ دده د لومړی راتگ څخه ډیر توپیر لری، هیڅوك يې هرکلی ته نه راځی اود پخوانیو شاندارو مراسمو ښنده نه لیدله کیږی. خو دومره څرگنده‌ده چه‌د ۱۴۹۶ کال دجون په یوولسمه نیټه یعنی دوه کاله اونـــه میاشتی وروسته دکادیز په‌بندر کښې‌په‌وچه باندې گام ږدی او په مستقیم ډول دربار ته‌ځی او بدخواهانو دبدویلو ښې داسې‌له‌منځه‌وړی چه‌تو لواکمنی ایزابلی ور څخه غو ښتنه کـو ی دریم ځل سفر وکړی .

کلمبوس هم داخبره منې‌او مخکښې که مخکې څو پیړی غذایی مواد لیږ مگر دده خپل ورتگ تر۱۴۹۸ کال پوری ځنډیږی . کلمبوس‌د۱۴۹۸کال دمې دمیاشتې په ۳۰ نیټه له شپږو بیړیو سره بیرته نوی نړۍ تـــه ستنیږی .پدغه سفر کښې دجنوبی امریکی یوه گوښه اوله هغی جملی څخه ترینیداد او مارکاتیا کشفوی اوکه څه هم‌دغړو له پړسـوب اود سترگو له خوږ څخه شکایت لری مگریوه شیبه هم داکتشاف څخـه لاس نه‌اخلی .کلمبوس په دغه سفر کښې دخپلو ملگرو ـبد ویلو اوبدو رويـو او اعتصا بـو سره مخـا مخ کیږی اوله بلې خوا بد خواهانوېی داسپانیې ته کیلونه یږی‌اوپه‌دسیسه جوړولو کښې تر دې اندازې بریالی کیږی چه تولواکمنی ایز ابلا پـه کلمبوس باندې په قاریږی اود(دواد یلا) په‌نامه یو سړی دمـو ضـوع د څیړلو دپاره نوی نړۍ ته ورلیږی دغه سړی دماموریت ځای‌ته درسیدو سره سم ځان دڅ هسپا نیو لا حاکم معرفی کوی اود کلمبوس اود هغه دوروڼو ټول مالونه‌اوشتمنی اوحتی کور مصادره کوی ،هغه کسان چـه

کلمبوس بندیان کړیدی ،خوشـې کوی او وروسته کلمبوس دمحاکمې دپاره رابولی کلمبوس که څه هـم داسپانیې ددولت د حق نا شنا سی له امله خواشینی کیږی ،مگر منلو ته‌غاړه ږدی اودمحکمې غونډه کښې برخه اخلی ، خو(دوادیـــلا) دوه ساعته هغه‌د خپلې کوټې ددر وازې ترشا ځنډوی ،دوه ساعته وروسته هم امر کوی چه‌دکلمبوس په غاړه دنځیر واچوی او دغه لوی کا شــف په یوه بیړی کښې بند کړی.همدغه مصیبت په (دیگو)او (بارتلمیو)یعنی دکلمبوس وروڼو باندې واردوی او کلمبوس په ډیره ناوړه بوضـــع‌د (لاکراد) په بیړی کښې او دیگواو بارتلمیو په دوو نورو بیړیو کښې اسپانیې ته ورلیږی .

دبندی کلمبوس بیړی دااکتـــوبرد میاشتې په پای دکادیز په بنـــدر کښې لنگر اچوی کله چه ایزابــلا ته خبر ورسیږی ،دهغې رویې له امله چه دکلمبوس سره شویده خوا بده کیږی اوسمدستی دهغه‌دآزادی امر ورکوی ،یوه‌اندازه پیسې ورته حواله کوی او ورڅخه غوښتنه کوی چه سمدستی دربار ته راشی. مگر ترڅو چه دتولواکمنی حکم زنداانیا نو ته رسیږی شپږ هفتې موده تیـر یږی .کلمبوس له‌خلاصیدو نه‌وروسته نوی کالی اغو ندی او (قر ناطی) ته خوځیږی .د۱۵۰۰ کال‌له کرسیمس ته څو ورځې پخوا دخپلو وروڼـو په ملگرتیا دتولواکمنی حضور تـه رسیږی اوپه همدغه ځای کښې دی چه دخپلو دوو زامنو (یوشت کلن دون دیگو)او۱۲کلن (فریدناند)سره لیدنه کوی .په هماغه لو مړی کتنه کښې کلمبوس غوښتنه او وصیت کوی چه دهغو زیاتو سپکاویو پـه وجه چه يې لیدلی دی ،هغه غاړه‌کی او زنځیر چه دهغوی په وسیله له نوی نړۍ څخه رااوستل شـویدی وساتی ترڅو وروسته ورسره یـو ځای خاوروته سپارل‌شې .کلمبوس یوځل بیا حقایق دتولواکمنی غوږو ته رسوی ،دغه حقایق قانع کوونکی دی اوتولواکمنی له خپلو کړو وړو څخه پښیمانه کوی . مگر وروسته خپله وعده ماتوی او کلمبوس‌دلوید یځ هند له حکمرانی برطر فوی او دده‌په ځای (آواندا) نومی ټاکی .ځکه داریږی چه کلمبوس‌هلته دخپلواکی ادعاوکړی اونوی نړۍ داسپانیې له منگو لو څخه بهر کاندی .

کلمبوس چه له ماجرا څخه خبر یږی ،په کور کښې‌کښینی اودخپلو مسافرتونو دخاطراتو په لیکلو پیل کوی. ضمناً دربارته په‌له‌پسې لیکونه ورلیږی اودځلورم‌سفر دپاره‌دموافقی اواعتبار غوښتنه کوی .

دربار دموافقې لیك د ۵۰۲ کـــا ل دمارچ په میاشت کښې یعنـــی‌د (آواندا) دنوی نایب السلطنه له خو ځیدونه یوه میاشت وروسته د ۳۰ بیړیوا‌و ۲۵۰۰ تنو سره ابلا ږیږی کلمبوس چه ۵۱ کلن شویدی خپل ورور بار تلمیو او خپل دوهم زوی (فر دیناند) دځانه سره اخلـی او د ۱۵۰۲ کال د مې دمیاشتې په نهمه نیټه دکادیز له بندر څخه حـر کت کوی اوپه څلورم سفر پیل کوی. په‌دغه سفرکې‌هم دمر کزی‌دامریکایی ځنډو په کشفو لو بر یالی کیږی، په لاره کښې دملاریا په ناروغی اخته کیږی .

ددغه سفر کړاوونه دپخوانیو نورو سفرونو په نسبت زیات دی اوزوړ کلمبوس دومره ستړی کوی چـه‌د ۱۵۰۴ کال دسپتمبر په ۱۲ نیټه د خپل‌ورور اوزوی‌په ملگرتیا اسپانیې ته خوځیږی او ۵۵ ورځې وروسته مقصد ته رسیږی .

د کلمبوس دژوند پای

هیواد ته کلمبوس څلورم ځل را ستنیدل دیوی سختې غمجنې‌پیښې سره تصادف کوی، دغـه پیښه د ۱۵۰۴ کال دنوامبر په ۲۶ نیټه په (مدینا دل کامپو) کښې دایز ابـلا مړینه ده. کلمبو س غواړی چـــه‌د تولواکمنی د جنازی د خښولو پــه مراسمو کښې برخه واخلی، مگر د غړیوپړسوب، دسترگو خوږ او لـــه ملاریا څخه دراپیدا شوو عوارضوله امله دغه امکان ورته نه پیدا کیږی دکلمبوس خیال دخپلو زامنو له‌پلوه آرام دی، ځکه چه ۲۴ کلن (دیگو) دسلطنتې گارد افسر او (فردیناند) دپاچا مخصوص خدمتگار دی .

د ۱۵۰۶ کال دمـې پـه ۱۹ ورځ کلمبوس د (ولادلید) په ښار کښې خپل وروستی وصیت‌لیکی‌او (دیگو) خپل اصلی وارث په حیث معرفی کوی .

دمې دمیاشتې‌د ۲۰ ورځې‌په‌گهیځ دکلمبوس وضع خرابیږی، زامن او څوتنه ډیر نژدی دوستان يې پـه شاوخوا را غونډیږی .

پاتې په ۵۳ مخکښې

تهیه وترتیب از : مریم محبوب

یکی از محصلین فاکولتهٔ انجنیری میگوید:

دیدن آرایش غلیظ دخترها انسان رامشمئز میکند

ماکه هرروز به فاکولته میرویم، گودی های رامی بینیم که‌خودرا جلادارساخته اند وبرای فرا گرفتن درس وتعلیم آمده اند.

اگر ما آداب‌معاشرت رایاد نداریم‌طوریکه شما قبلا نامهٔ در شمارهٔ گذشته ای ژوندون به نشر سپردید ، دختر ها از ما پرروترند. آداب راه رفتن، لباس پوشیدن، سخن گفتن را نمی دانند . بوت های شان بلند است به اندازه دوبلیست لبهای شان سرخ ولباسی می پوشند که یکی بادیگر مطابقت ندارد .

ما دختران را محکوم میکنم بدین علت‌که همگی شان از سریك کرباس اند . دروغ میگویند ، پرزه میسازند ، خنده های بلند میکشند ،اصلا آداب‌معاشرت را نمیدانند.ودر عین حال خود خواه نیز هستند .

این حالت نه تنها در فاکولته مشاهده میشود بلکه درهرجا ازاین قبیل حرکات‌دیده شده بالباس های زننده وتیز وباافشاندن عطر های پر بو وآرایش غلیظ که‌غیر قابل تحمل است بدفتر های رسمی کار میکنند .

خودم به چشم سر چند روز قبل شاهد این ماجرا ها بودم با رفقانم برای دیدن‌فلمی رفته بودیم . در ردیف پشت سر مان دختران جای گرفته بودند. باور کنید که‌ما اصلا نمی فهمیدیم که به مکرو فون سینما گوش فرا دهیم ویا این که‌خنده بلندوقاه‌قاه دختران وگپ هاو تبصره های آن هاراگوش کنیم . خوب آیا آداب معاشرت همین طور است. رفتار در میان اجتماع کثیری زن‌ومرد این چینی را قبول میکند .

البته به نظرمن بهتر است که دختران‌خود شان حرکات خود را اصلاح کنند. خودرا جلادار نسازند ،بالای مردم‌خنده های‌تمسخر آمیز نه نمایند وبعدا برای ما جوان هم‌چیزی نگویید . نامه به ژوندون نفر ستند که جوانان اینطورهستند ، چه‌میکنندوچه‌نمیکنند.

پس لازمیست که ماهم انتقاد کنیم که‌چرا دختر ها مینی ژوب می‌پوشند وخودرا لخت وعریان ساخته به صنف می آیند و درس می‌خوانند . ما هم برای دختران اخطار میدهیم که اگر صورتشان مثل گودی هارنگه باشد و یا خنده کنند و پرزه بگویند کاری کنیم که خود شان پشیمان شوند.

از طرف محصلین ...

خانواده خبرساز

خانواده «نات» از جمله خانواده های‌خوشبخت بوده که از زندگی مشترك شان خیلی ها لذت میبرند ، وخوش ندارند که‌ازهم جدا باشند، حتی درفلم های سینمایی‌هم آنها مشترکا حصه میگیرند . چنانچه« ماری‌ژوزه نات » ، در فلم «ویلون مجلس» که یکی از فلم های همسرش «میشل دراش»است ، یکجا باپسر بزرگش، «داوید» هشت ساله حصه گرفت .

آنها میگویند : مابصورت مشترك زندگی‌می کنیم .

برگزیده‌های نغز

تملق غذای ابلهان است «شکسپیر»

چاپلوسی هم گوینده را فاسد میکند و هم شنونده را «دیل کارنگی»

تملق سکه قلبی است که جاه طلبی ما آنرا رواج داده است .

«...؟

زندگی اشخاص چاپلوس بسته بوجود کسانی است که خریدار چاپلوسی آنانند.

«لافتون»

هرکس برشما چربتر سلام کرد یقین بدانند قبای برای شما دوخته است .

«...؟

فرستنده ـ سیده شامل

صدای زیر وخفه‌ای یك كودك:

پدر چرا قمار میزنی؟

چرا قمار بازان بزودی اعصاب خودراازدست میدهند. وتا سرحد خود کشی پیش میروند.؟ قمار باز چگونه فردی مضر اجتماع‌است.؟ چرا قمار باز همیشه در ذهنش پول را نقش می بندد.

این گفتاری از لابلای نامهٔ زنی می‌باشدکه چند روز قبل عنوانی این آتش‌خانمانسوز برای ما فرستاده ودرضمن یاد آور شده که‌میخواهد به خاطر همین مسئله از شوهرش طلاق بگیرد وطفلش را از این مهلکه‌نجات‌دهد.

او مینویسد :

« ازمدتی که باشوهرم عروسی کرده‌ام تاکنون در منزل ما بساط قمار هموار بوده وهموار خواهد بود. شوهرم یك قمار بازحرفه ای است . روز های جمعه نه کسبی دارد ونه کاری رفقایش را جمع‌کرده در یك‌اتاق می نشینند فرش قمار را هموارمیکنند اگر برد با شوهرم باشد، حتما خوشحال است اما اگر باخت بااو باشد پناه برخدا. فریاد میزند ، داد میکشد ، طفلك ۵ساله‌ام رابالگد دور می افگند وبعضی اوقات خودم را زیر دشنام میگیرد . رویه او آنقدرخراب وغیر قابل تحمل می شود که بعضی اوقات مجبور میشوم از خانه اش فرار کنم . دلم بحال کودکم زیاد میسوزد بعضی شب‌ها که تااوقت بالای بساطه قمار سر گرم است طفلك کوچکمان پشت دروازه رفته بادستان کوچکش میزند پدر پدر میگوید.

چرا این پدر ها رحم ندارند ... من‌از آیندهٔ طفلم‌زیاددر هراسم ، گرچه‌شوق‌درقمار بازی ، بستگی به تیپ و خصوصیات‌جسمی وروحی و تربیت و محیط اجتماعی داردواما میترسم ازاین که یکروز طفلم بدین مرض بی درمان دچار شود .

قمار بازی‌یکی ازعیبهای مهم اخلاقی‌واجتماعی بوده واز آن جاییکه عیب اخلاقی‌در صورت ادامهٔ بشکل یك‌مرض مزمن درمی‌آیدوتدریجا مبتلایان خود را به‌عدم تعادل روحی‌میکشاند ازاینرو است که شوهرم را بعضی اوقات دچار شوك های عاطفی و روانی نموده . و زندگی را فرزند را برایش فاقد ارزش کرده وحتی‌بعضی‌اوقت که‌به‌رزهای‌خود کشی‌میرسد. یکروز پولش رازیاد باخت .تصمیم گرفت که خود را بکشد ، ولی‌خوشبختانه که توانستم از این حرکتش جلو گیری کنم اما اکنون این عمل برایش بشکل مرض در آمده است. نمی‌دانم که چه کنم حرکاتش غیر قابل تحمل است بعضی اوقات از شدت هیجان میلرزد. دندان های خودرا باهم فشار میدهد وحتی برای فرار ازاین حالت به الکل یا موادمخدره‌پناه میبرد وسیله نابودی سریع خودرا بدست خود فراهم میسازد لطفا شما مرا رهنمایی کنید که چه کنم ...

باالاحترام

زن ها متوجه باشید

شخصیت‌مردهاراازروی سگرت کشیدن‌شان بررسی کنید

شما اگر میخواهید مرد ایده ال خودرا بشناسید آنرا ازطرز نگاه داشتن سگرت شان در میان انگشتان بشناسید یك مرد اگر گرانبهاترین سگرت را دود کند ویا ارزان ترین آنرا، با قرار دادن سگرت در میان انگشتانش پرده ازروی شخصیت واقعی خودبر میدارد شما اگر خواسته باشیدکه شوهر ویا نامزد خودرا بشناسید که چه نوع مردیست وآیا استعداد تخریب کردن آن بیشتر است ویامیتوانید بازندگی وشما سازش کند پس این ستون را را بخوانید.

۱-کسی که سگرتش را بدین شکل بین دستش پنهان میکند، مردی میانه رو بوده و همیشه در هر چیز اعتدال رامراعات میکند امکان دارد که‌باشما بتواند زندگی کند ولی باید متوجه باشید که ماهانه‌از پول معاش خودبرایتان چیزی نمید هدواگر معاش داشته باشید ازپول شما هم کسر میکند.

۲- مردی که حتی فلتر سگرت را بکشد وتا میلمتر آنرا بد هنش فرو ببرد بایدازاو پرهیز کنید. چون این چنین مردها بیشتراز آنچه مید هند ازشما میخواهندجدا از آن باید دوری کرد واگرنه خدای نا خواسته خانه ای‌تان خراب است.

۳- مردی که این چنین سگرتش‌را میان انگشتانش قرار مید هد مرد یست که‌بسیار علاقه دارد بازنان معاشرت داشته باشدزود زود هوس میکند گری فرند تبدیل نمایدو بسیار چشم چران هم است اما اهل زندگی نیست متوجه باشد.

۴-خوب می آیم به عکس چار خوب‌دقت کنید این مرد سگرت بدون فلتر را خراب کرده‌و هنوز هم آنرا دود میکند معلوم‌میشود که استعداد وقوه تخریب در این مردنسبت به‌سازندگی بیشتر است بهتر است اورابا لگد بزنید.

۵-مرد ایده‌ال تانرا ازروی عکس ۵ - بشناسید مردی که این‌چنین‌سگرت را میان انگشتش‌میگیرد بهترین وخوبترین مرد دنیاست.

اگرمرد شما چنین است خوشحال‌باشید که‌خوشبخت هستید این چنین مرد ها‌دارای شخصیت ممتاز متین وبرازنده ومرد یست که‌میتوانید دراجتماع عرض اندام کند اورا خوب به چنگتان محکم بگیرید ونگذ اریداز نزد شما فرار کند .

۶-مردیکه این قسم سگرت را بد هنش فرو برده وحتی انگشتانش را میجود مردی خسیس بوده همیشه در صدداست که زن را زیر شکنجه وآنرا بگیرید اگر چنین مردی نصیب شماشده آنرا از حد معمول زیاد گرسنگی بدهید به‌او روندهید تابالای شما راه نیافت .

آئین مردشناسی

افسون

بررسی نمایش

یك پرسش بیجواب

از : ناب

کار گردان و تولید گر تیاتر زمانی‌خاك به‌سر میشوند که‌یکی‌از بازیگران ،به‌خصوص بازیگران اصلی ، بیمار شود ویابه رنگی روی صحنه نتواند براید . این رویدادبرای «ستار جفایی»، کارگردان‌نمایشنامه «افسون» پیش آمد .

«جفایی» میگوید :

ـ کسی‌که نقش «نگی» را بازی میکرد، در سراسر دوران تمرین حاضر بود .سه‌شب اول راهم روی صحنه آمد. ولی شب چارم برایم پرزه یی فرستاد که نمیتواند بیایـد وآنوقت ... من ناگزیر شلم خودم نقش‌اورا بازی کنم ..

درینصورت ، بازهم جای شکر بـرای «جفایی» باقیست . زیرااگر یکی از دختران نمایش برای او «پرزه» میفرستاد ، معلوم نیست که‌اوچه خاکی رابرسر میکرد (!)

به‌هر رنگی که‌بود ، باسر باز زدن یکی از بازیگران ، نمایش متوقف نشدو همچنان دنباله یافت . آنانی که میخواستند، رفـتند ونمایش را دیدند . اما ، تا آنجایی که من پرس و پال کردم ، بیشتر تماشا گران‌از نمایش خوش شان نیامد ،برخی گفتند :

ـ خیالی بود !

عده‌یی گفتند :

ـ خسته‌کن بود !

دسته‌یی گفتند :

ـ خرافات را تبلیغ میکرد !

وبعضی هم گفتند :

ـ نمیدانم منظور ازنمایش چه بود !

به‌نظرمن ، وقتی همه ای این گفته‌هارا باهم بیامیزیم و ترکیب کنیم. سپس‌آرایش وپیرایشی به این آمیختهٔ خود بدهیم ، سرو کلهٔ یك پرسش اساسی نمودار میشود:

ـ چرا نمایش نامه «افسون» برای روی صحنه آمدن انتخاب شده است ؟

تغییر روش :

«جفایی» در پاسخ این سوال میگوید :

ـ این اثر را برای آن کار گردانی کردم که درکار هایم تغییری داده باشم .

نمایشنامه «افسون» در واقع ،نمایش نامه ییست نیمه جدی .آدمهای این‌نمایشنامه باآدمهای نما یشنامه های دیگر من فـر ق دارند .

این استد لال «جفایی» مرا قانع نمیتواند ساخت . برای اینکه من نظر دیگری دارم. در آغاز میخواهم بگویم نمایشی کـه روی صحنه آمد ، چیز خوبی نبود ، این نتیجـه گیری بر دو پایه استوار میتواند بود: نخست اینکه ، اصل نبشته چیز خوبی نبوده است، دودیگر اینکه ، نبشته خوب بوده، ولی‌پیاده کردن آن روی صحنه ناکام است .

عامل مهمی‌که در سراسر نما یش سایه افگنده ، جادو و افسون است .

این عامل تیلفون را ازکـار میاندازد ، تصمیم آدمهارا تغییر میدهد و کتابی را از چاپ شدن باز میدارد ، بعدهم میرسیم بـه آنانی که این عامل را بـه‌کـار میبرند ـ جادو گران .

حالااگر جادو وجادوگری درین نمایشنامه‌به معنای اصلی و لغوی دوکلمه به کار رفتـه باشد ، نمایشنامه «افسون» به سطح یـك نمایشنامه بازاری پیش پا افتاده ، به‌سطح یك دلقکبازی بی ارزش سقوط میکند که‌حتی خصلت سرگرم کنندگی را هم ندارد، پهلوی دیگر قضیه این است که جادو و جادو گری به حیث سمبول به کار رفته باشد . خود «جفایی» میگوید :

ـ ها، درین نمایش جادو سمبول‌است، سمبول چیزی در برابر عشق ، سمبول‌قدرتی که سد راه عشق میشود .

بدینصورت ، با اتکاء بر گفته کارگردان نمایشنامه از سقوط به سطح یك اثر بـی ارزش بازاری نجات میابد . ولی حالا باید دیدکه این سمبول چگونه در نمایشی‌که‌روی صحنه دیدیم ، تجلی میکند و مـدلول آن چیست .

در نظر اول توجیه جادوبه حیث «سمبول چیزی دربرابر عشق» ، «سمبول قدرتی‌کـه سدراه عشق میشود » ، یکبار دیگرنمایش را درکنار پرتگاه ابتذال قرار میدهد ، زیرا درینصورت همه چیز گنگ و نامفهوم میشود ونمایش به چیزی میان تهی مبدل میگـردد ودرخلاء قرار میگیـرد . برای اینـکه آدم بیدرنگ ازخودش میپرسد :

ـ این «چیز» چیست ؟

ـ این «قدرت» کدام است ؟

وپاسخی به دست نمیتواند آورد. نمایش هم به‌او کمکی نمی‌کند .

من خودم بدین باور هستم که جادو در نمایشنامه «افسون» سمبول است : سمبول هرزگی و پستی ، سمبول دنائت و شرارت، سمبول ریاو تـذویر ، سمبول پلیـدی و رذالت به‌سخن دیگر، جادو سمبول‌آدم‌ماشینی بودن است. وجادو گـر سمبول آدمیست‌که مسخ شده واز آدمیت بر آمده است . این آدم نمیتواند گریست و عاشق نمیتواند شد.

وحالا ، آیا عشق خودش سمبولی نیست؟ به‌نظرمن هست ومن فکر میکنم که باپذیرفتن عشق به حیث یك سمبول است که‌نمایش نامه تعالی میابد و ارزش پیدا میکند .

ـ پس این عشق سمبول چیست ؟

نظرمن این است که عشق در برابرجادو قرار دارد : سمبول پاکی و وا رستگیست، سمبول صداقت و درستکاریست ، سمبول صفای طینت و خوش قلبیست . به‌یك‌سخن سمبول آدمیت است .

درینصورت است‌که قضیه عمق میابد و ارزش میگیرد : کشمکش هرزگی و پاکی، شرارت و خوش قلبی ، ریاء و صداقـت، هرزگی و وارستگی در پیش چشم ما تحقق میابد ـ آدم و آدم مسخ شده بـه نبـرد میپردازند .

همانگونه‌که پیشتر گفتم ، کـار گردان میگوید :

ـ درین نمایش جـادو سمبول اسـت . سمبول چیزی دربرابر عشق ، سمبول‌قدرتی که سد راه عشق میشود .

من فکر میکنم که دو نکته انگیزه آن‌شده است تـا نتوانیم نـمایشنامه «افسون» راـ نمایشنامه خوب و نیرو مندی به شمار آریم نخست ، نامفهوم ماندن مدلول سمبول‌جادو برای کار گردان . و دیگر ، نپذیرفتن پلهٔ دیگر این ترازو ، یعنی عشق به حیث یك سمبول .

کار گردان درحالی‌کـه عشق رابه حیث سمبول نمیپذیرد وبه غنای نما یشنامه صدمه میزند ، در توجیه مدلول سمبول جادو فقط کلمه های «چیز» و «قدرتی» رابه کـارمیبرد که هیچ نکته روشنی را نمیرساند و لابـد بازیگران هم ازین «چیز» و «قدرت» چیزی نفهمیده اند .

بعدهم میرسیم به‌یك نکته دیگر : تنها پذیرفتن سمبولها کافی نیست . این نکته باید تا اندازه‌یی‌ـ تاآنجا ییکه سمبولهاصدمه نبینند ـ برای تما شا گر روشن گردد . قرینه هایی به دست تماشاگر داده شودتا به‌کنه مطلب پی ببرد .

این قرینه ها با بازی وحـرکت هـای نمایشی ارائه میتواند شد، ولی‌در نمایشنامه «افسون» اینطور نیست .

اگـر عمه «ژاکـی» سمبول شر، ریاء و تذویر است، باید چهره یی حرکتهایی وادا هایی داشته باشد غیر ازآنچه که‌در نمایش نامه «افسون» می بینیم درین نما یشنامه‌او دختریست بسیار زیبا و دوست داشتنی که اگر فلم صامتی از بازی او درین‌نمایشنامه تهیه شود ، تماشاگر فلم او را زنی رؤوف ساده و خوش طبعی خواهد پنداشت .

به همین منوال ، «جیل» هم ناقص است. حتی تطور شخصیتی او در حرکتهایش چندان نمودار نیست. ازنـظر ادا وحـرکت «جیل» آغاز و پایان نما یشنامه فرق چندانی باهم ندارند . تنها «جیل» پا یان نمایش گریه نمیتواند کرد .

شکست بازی :

این نکته ها انـگیزه آ ن میشود کـه استراتیژی بازی درهم شکسته گردد.

ـ اگر بتوان کلمه استراتیژی رابه‌کار برد ـ و وحدت بازی برهم بخورد . از بازی «محبوبه جباری» ونرگس گلچین » که‌بگذریم میرسیم به «شپ اندرسن» «مقدس نگاه»،که بابه کار بردن آنهمه کلمه «فوق‌العاده» بازی های دیگرش رابه یاد تماشاگر می‌آورد .

به نظرمن نمایشنامه «افسون» یك شاه صحنه دارد و آن هنگا میست کـه «رفیق صادق» بار اول روی صحنه می‌آید . اگـر میگویم شاه صحنه ، منظورم این است‌کـه این صحنه را ، بازی یك بازیگر این‌صحنه را، از کلیت نمایش و از بازی بازیگـران دیگر جدا کنم . منظورم بازی گرم و دلپذیر «رفیق صادق» است . متأسفانـه او ایـن قدرتش را بار دومی‌که روی صحنه می آید، نمیتواند نگهداشت .

سید مقدس نگاه با محبوبه جبـاری‌درنمایشنامه افسـون

بقیه صفحه ۲۲

برای انکشاف کشور

پروژه های انتقالی که‌قسما ازپلا نهای اول‌و دوم انتقال نموده اند وبنابر عدم موثریتیکه درزمینه پلانگذاری وتطبیق پلان ایجاد شده بود بهره برداری کامل آنها بصورت مکمل میسر نشده است درنظر گر فتــه شده است.

طوریکه قبلا اشاره شد تکمیل نمـو د ن پروژه های انتقالی شامل مسوده پلان‌چارم دارای ارزش خاص میباشد زیرا برعلاوه اینکه یکتعداد آنها‌ا ز نظر اجتماعی واقتــصادی مخصوصا زیربنای اقتصادی خیلی مهـــم می‌باشند مبالغ هنگفتی ازحساب ملت بالا ی آنها مصرف شده به پایه تکمیل رساندن‌آنها از هرحیث موجه بوده ودرجهٔ اول قــدامت قرار دارد.

درمورد پروژه های جدید مسوده پـلا ن چارم باید گفت که تطبیق آنعده از پرو ژه های جدیدیکه با برآورده شدن اهداف دولت جمهوری هم آ هنگـی دارد تحقق خــو ا هد پذیرفت.

بصورت مختصر عــلاوه میگردد که شاخص اصلی انکشاف کشور پرو گرام های طــرح شده حکومت جمهوری بوده که ساحهٔ آن به تناسب‌چوکات معین شده مسوده پلان‌چار م وسیع خواهد بود.

نیل به‌اهداف دولت جمهوری در ز مینـهٔ انکشاف اجتماعی واقتصادی کشور ازطریق پلان های سالانه تنظیم وموردتطبیق قرارمیگیرند.

-باپیروی ازمشی دولت انقلا بی که‌نقــاط اساسی آن در بیانیه تاریخی (خطاب بمردم افغانستان) توضیح گشته است، وزارت‌پلان برای ایجاد صنایع سنگین ویا مکانیزه نمودن زراعت ،چه پیش بینی های نموده وچه‌پروژه هایی راطرح کرده‌است؟

تاسیس صنایع ثقیله مخصوصا ذوب‌آهــن وسایر فــلزات صنا یــع ا ستخراج معادن صــنــایـع کیـمیـا وی و بـــرق جـهت انکشاف اقتصادی وحفظ تمامیــت واستقلال کشور ازاهداف عمده وبر جسته‌دولت‌جمهوری افغانستان میباشد. بتاسی از این هـــد ف بزرگ پروگرام های سروی معادن جامد در ساحهٔ معادن طـلا ولفــرام، سیماب ، مس کرومیت ،فلوریت ومعادن نادره انکشاف‌یافته وبه استخراج وصدور تالك ،بیرات و لاجورد ادامه یافته وانکشاف داده خــو ا هــد شد .

مطا لعات تخنیکی واقتصادی استفاده‌از معدن آهن حاجی گک درچوکات کمك دو لت دوست اتحاد شوروی تکمیل خواهد شـد . ضمنا پروگرام تفحــصات درساحهٔ معدن مس لوگر که آینده درخشانی رانوید میدهد وکار آن بعد از انقلاب جمهوری آغاز یافته بــه سرعت هرچه تمامتر ادامه خوا هد یا فت. فابریکهٔ کود کیمیاوی‌افتتاح ومــورد بهر ه برداری قرار گرفته است. جهت صدورمقادیر زیاد گاز فابریکهٔ تجریدسلفر که‌مطالــعـات تخنیکی واقتصادی آن‌اخیرا تکمیل شده است مورد تطبیق قرار خواهد گرفت تایك قسمت گاز سلفر دار را ازسلفر پاك وآماده صدور نماید. توقع میرود جهت استفاده از منا بع نفت یك تصفیه خانهٔ نفت مورد تطبیق قــرار گیرد.

توربین چارم برق آبی نغلو وتور بیــن سوم برق‌حرارتی مزار تکمیل گردیده و کار ساختمان برق آبی کجکی به‌سرعت دوام‌داشته وتاآخیر سال ۱۳۵۳ به پایهٔ تکمیل خواهد رسید . برای استفاده از ظرفیت های ناصبهٔ دستگاه برق درکشور ساختمان شبکــه های توزیع ولین انتقال برق تشدید گـر د یــده است.

درساحهٔ زراعت برعلاوه پرو گرام‌وسیع‌که درزمینهٔ انکشاف زراعت ،آبیاری ارا ضی‌جدید بهبود وضع آب در اراضی موجوده حمایه و تکثیر جنگلات وحمایهٔ حیوانات رویــد ست است جهت معرفي وانکشاف بیشتر زراعــت میکانـیزه احـداث فارم هــا ی جمهوریــت و۲٦ ــر طــان در سا حه پــروژه انکشاف وادی ننگرهار و فارم‌مکانیزه در پروژه‌سرده رویدست گرفته شده است.

برای میســر شدن زرا عــت عصــری و استفاده متکا ثف از ز مینــهای زراعتی‌بـر علاوه‌اینکه ورود ترا کتور ها از طریق بانك زراعتی وتوزیع آن بدهاقین‌تشویق‌شده است

تکنــا لو ژی عصـــــر ی زرا عــت مخصوصا تــوسـعه خد مات ترویجی زراعــت تخمها ی اصلاح شده و کود کیمیا و ی سرعت قابل ملاحظه یافته است .

درمورد اینکه آیا به سکتور زرا عت حق قدامت داده شده است یا صنعت :

باید گفت که برای انکشا ف کشور باید از تمامی منابع و امکانات دست داشته‌چه در سکتــور زراعــت وچه در صنعــت استفاده مطلوب وا عظمی صور ت بگیرد . جای شك نیست که در جها ن امروز انکشا ف یــك کشور بدون انکشاف صنایع مخصوصاصنایــع ثقیله نا ممکن است اما نباید فرا مو ش‌کرد که درشرایط افغانستا ن جهت انکشا ف صنایغ وصنعتی سا ختن کشورانکشا ف سکتور زراعت حتمی می‌باشد وچه از یــك طرف انکشاف یك قسمت از صنایع ازقبیل صنایع نساجی صنایع مواد خوراکه‌واستهلاکی ارتباط‌مستقیم باانکشاف زراعت دارد از جانب دیگر توسعه سکتور زرا عت برای صنا یع بازار مسا عد فرو ش را مسا عد میسازد.

ضمناً بافروش محصولات زراعتی مخصوصا محصولات صنعتی زراعتی ازقبیل‌پخته حبوبات روغنی نبا تات طبی وغیره و تعویض‌واردات غذایی واستهلاکی منابع قابل ملاحظه مالی‌به غرض تهیه زیربنا و تجهیزا ت ووسا یــل صنعتی تهیه شده می تواند .

بنا بادرنظــر داشت تمایل جدی د ر جهت صنعتی سا ختن کشور انکشا ف‌سکتور زراعت طرف تو جه جدی سکتور انکشا فی کشور میاشد .

-اگر ممکن‌است، لطفا توضیح دهیدکه در مدت یك‌سال بــرای جلب سر مـایه هــای خصوصی ، بکار انداختن وجلب سر مایــه های داخلی وخارجی وجلب امدادبین المللی برای تقویه بنیاد اقتصاد کشور وایجادشبکه های صنعتی چه اقداماتی صورت گــر فــته است ؟

طی سال ۱۳۵۲ به‌تعداد ۱۳ پروژه صنعتی درساحهٔ سرمایه گذاری خصوصی تکمیل وبه تولید آغاز نموده است .

جهت رفع مشکلات در تطبیق پروژه های سرمایه گذاری خصوصی مشکلات تعرفوی‌این سکتور به اساس قانون جدید گمرکات رفع وقانون جدید سرمایه گذاری خصو صی کــه ضامن تشویق وحمایهٔ بیشتر این‌سکتورمیباشد اخیرا نافذ شده است. تغیر عمده قانـــون سرمایه گذاری خصوصی به اختلاط سهـــم سرمایه گذاران داخلی وخارجی طوری است که‌زمینهٔ سهم گیری بیشتر سرمایه گــذاران خصوصی داخلی را فراهم نماید.ضمناپالیسی سرمایه گذاری درین ساحهٔ اقتصاد کشو ر ازطرف کمیته سرمایه گذاری خصوصی تنظیم خواهد شد. همچنان جهت فراهم ساختن‌زیر بناهای اساسی صنایع در چوکات پلان‌دولت پروگرام احداث پارك های صنعتی موردتطبیق قرار دارد تاازیکطرف باعث پائین آمدن‌قیمت تمام شد محصولات شده واز جانب دیگربــا موجود بودن خدمات لازمه زمینهٔ فعالیتها ی متداوم واحد های صنعتی فراهم‌شود.

-دریك دهه‌قبل از انقلاب پلانهای‌رویدست آیا کاملا جنبه تطبیقی یافته بود، یاخیر ؟ علل ناکامی این پلانها چه بود، ووزارت‌پلان بادر نظرداشت تجارب گذشته برای تطبیـــق پلانهای آینده چه اقداماتی نموده‌است ؟

فساد درپلان گذاری وتطبیق پلا نهــای انکشافی طی دههٔ قبل از انقلاب دربیا نیـه خطاب به مردم رهبر بزرگ ملی به‌بهترین شکل آن منعکس توضیح شده است.

-اجازه بدهید که به‌عنوان آخرین پرسش بپرسم ...

-بفرمایید !

-دربعضی ازکشور های جهان معمول است که‌در پهلوی پلان عمومی انکشافی ، تعدادی پلانهای خورد وریزه کوتاه مدت دیگر نیــز درساحه های گوناگو ن انجام می پزیرد که مکمل پلان اصلی میاشد، آیا از چنین روش درسیستم پــلا نگذاری افــغانستان استفاده میگردد یا خیر ؟

ترتیب پلانهای کوتاه مدت در چوکات پلانهای عمومی پنجساله وپلا نهای نسبتــا طویل المدت‌جدید ترین وموثرترین‌روش‌پلان گذاری وتطبیق پلان می‌باشد. روی همیــن پرنسیپ علمی وزارت پلان موفق شد برای اولین بار پلان سالانـــه انکشاف اقتصادی‌و اجتماعی افغانستان رادر روشنی پلان دو ر نمایی دولت که‌اساسات ونقاط برجسته آن در بیانیهٔ بناغلی محمدداود رهبر ملی افغانستان گنجانیده شده است ترتیب‌نماید.

این طرز پلانگذاری به‌پلان گذاران‌فر صت خواهد داد تاجدید ترین معلومات رادر نظــر گرفته وپلان رابر اساس تازه وواقعی متکــی بسازد.

نیم ساعت وقت ملاقات من بازیر تمام شده‌است .

ازدفتر سکرتریت اطلاع میدهند که هیات ... انتظار ملاقات وزیر را دارند،ازجایــم می‌خیزم واز وزیر خداحافظی میکنم، میگویــد پارزنده وصحبت باقی ازجانب من اولین‌جشن ملی‌جمهوریت رابخوانندگان ژوندون تبر یك بگویید وماهم میگوییم مبارکباد وبدون شك مبارك است به‌همه مردم همه آنانیکه ده‌سال تمام در انتظار صبح بودند.

بقیه صفحه ۸

رئیس‌دولت‌وصدراعظم ..

بناغلی رئیس دولت نشانه دیـگری از علاقمندی عمیق شان بــه ترقی و اعتــلای کشور میباشد .

وی‌افزود علاقه جدی دولت در زمینه‌رشد وتوسعه در ایجاد صنایع سنگین استخراج معادن ، ایجاد صنا یع فـلزو کیمیاوی و تاسیسات برق درساحهٔ اقتصاددولتی،تشویق حمایه، رهبری و کنترول صنایع کوچك و متوسط در ساحهٔ سرمایه گذاری خصوصی تضمین پس‌انداز در بانك هابه منظور ازدیاد منابع مالی وبسا نکات دیگر اساس پلانها و طرح های‌اقتصادی آینده‌مارا درساحات‌متذکره تشکیل میدهد .

بناغلی جلالرعلاوه نمودقانون جدیدسرمایه گذاری خصوصی داخلی‌وخارجی مجوزه‌تشویق سالمی در راه سر مایه گذاری محسوب‌شده وتدابیر لازم برای حمایه صنایع‌ملی دربرابر رقابت های خارجی به ترتیب مو ثری‌درنظر گرفته شده است .

وی به اعطای قرضه های بانك انکشاف زراعتی و صنعتی اشاره نموده افزود بلند رفتن قیم‌اکثر اموال ومواد خام درجهان‌کــه باعث محدود شدن رقابت خارجــی میـگردد ازیکطرف موجودیت قوای بشری ومواد خام داخلی نسبتا ارزان درداخل کشور از طرف دیگر شرایط مساعدی برای تاسیس پروژه های صنعتی فراهم نموده است .

دراخیر وزیر تجارت گفت درین نندارتون ملی ۱۲۷ موسسه دولتی و خصوصی سهم گرفته و نمونه های از تحولا ت اجتماعی، فرهنگی و کلتوری ، انـکشاف اقتصادی و پیشرفت های صنعتی رابه نمایش‌گذاشته‌اند.

در مراسم افتتاح بناغلی محمد نعیم ، اعضای کمیته مرکزی ، هیأت کابینه ،صاحب منصبان ارشد اردو ، مامورین عالیرتبه ملکی وسفرای کبیر وآتشه های تجارتی دول‌متحابه مقیم‌کابل حضور بهم رسانیده بودند .

خبر نگاران آژانس باختر می افزایندد‌ر ننداو تــون امسال بیش از هــفتاد موسسه تولیدی اشتراك ورزیده وهرموسسه تولیدات ملی‌شانرا بادیزاین های زیبا در غرفه های معینه تدوین نموده اند .

طبق یك خبر دیگر ننداو تون ها درایام جشن همه روزه از ساعت ۹ صبح الی‌دوازده ظهرواز ساعت دوتاده شب‌بر روی‌علاقمندان باز می‌باشد .

بقیه صفحه ۹

رئیس‌دولت

وصد راعظم نمایشات هنری‌را تماشا فرمودند

های شان اشتراك نموده بودند.

پوهاند نوین وزیر اطلاعات، وکلتور طی‌بیانیــهٔ ورود بناغلی رئیس دولت وصدراعظم ودیگر مهمانان راخیر مقدم گفته نمایشات را افتتاح‌نمود.

وزیر اطلاعات وکلتور در بیانیه‌خود گفت: جا ی مسرت است که درموقع برگزاری نخستین جشن جمهوری‌کشور یـــك تعداد ز یــاد هنرمندان ازبعضی کشور های دوست اشتراك‌نموده‌اند.

وزیر اطلاعات وکلتور گفت اشتراك **هنرمندان کشورهای‌دوست نشاندهنده‌آنست** که‌جمهوریت افغانستان‌روابط دوستانهٔ خودرا با کشور های مختلف جــهان حفظ کرده است .

وهم این امر نشان میدهد که رژیم جمهوری جوان مابا اتخاذ پالیسی‌فعال مثبت وغیر منسلك خود از همان‌آغاز درجوامع بین المللی احترام خــودرا حفظ کرده است.

وی گفت نمایشات امشب نه‌تنهـا نمودار روابط واحترا م مـزید کشور های جهان برای جمهوریت مـــا ست بلکه بها وارزش کلتوری رانیــز دارا میباشد.

پوهاند نوین افزود که حکو مت افغانستان برطبق پالیسی کلتور ی

بقیه درصفحه ٦٦

بقیه صفحه ٥

وطن وجامعه ما زد یر زمان

مسئولیت چنین متهمین بپردازند . لهذا در خلال مدتیکه قانون اساسی تدوین میشود مسودهٔ این قانون نیز تهیه گردد .

این است مفکوره وپیشنهاد ما (یعنی رفقای من ومن) که فوقاً بحضور شما بعرض رسانیده شد .

اعلیحضر تا ! درا خیر میخوا هم عقیده شخص خودرا بعرض حضو ر شما برسانم باید بدانیم که این اقدام وتحول بزرگی است وهر اقدام بزرگ مخصوصا در مملکت ما شك نیست که مشکلات بزرگی هم دربردارد اما گذشتن ازمشکلات ورسیدن به منزل مقصود درصورتی ممکن است که انسانها اولا به آن مفکوره عقیده کامل داشته مشکلات وخطرات آنرابه تمام معنی قبول کرده باشند وپس ازآن درتطبیق وعملی ساختن آن با عزم راسخ ، خود گذری ، صمیمیت و حسن نیت کامل به تو کل خدای بزرگ بکوشند وبیاری خدای متعال پیش بروند .

درخاتمه صحت ، مو فقیت وسعادت دارین اعلیحضرت شما را از درگاه خالق بی نیاز خود تمنا دارم .

با احترامات فایقه

کابل ۱۱ حوت ۱۳٤۱

بعد از القاب :

نه سال قبل بماه میزان بود که اعلیحضرت شما اعتماد فرموده وظیفهٔ صدارت عظمی ر ا به این جانب تفویض نمودید درهمان وقت اگربیاد حضور شما باشد عر ض کردم که **ممکن اعظمی الی سه سا ل بتوانم** این وظیفه سنگین راایفا نمایم .

درظرف این مدت واقعاتی بمیان **آمد که مجبوراً دوام رابه وظیفه ایجاب** میکرد مخصوصا شروع وتکمیل پلان پنجساله اول که همه ماا خلاقاً خودرا به اجرای آن مقابل مردم افغانستان موظف میدانیم بیشتر سبب شد که مدت طولانی تری ازآنچه لازم بود وتخمین کرده بودم به این وظیفه بمانم .

پلان پنجساله اول انکشافی مملکت باتمام نارسائی ها ومشکلا تیکه دربر داشت تا جا ییکه استعداد شخصی، قدرت مالی مملکت وسیاست داخلی **و خارجی افغانستان اجازه میداد و** ایجاب میکر د حتی المقدور کوشش بعمل آمد تافی صدی بیشتر آنچه در پلان پیش بینی شده بود به پایهٔ تکمیل برسد وخداوند بزرگ راشکر گذارم که آن پلا ن به همکاری صمیمانه مردم نجیب افغانستان و مساعی وزحمت کشی مامورین موظف یکنیم سال قبل به پایان رسید . پلان دوم طرح وازده ماه به اینطرف کارآن آغاز گر دیده که ا مید وا رم باز **هم با همکاری نزدیك دولت و ملت** به خیر وسعادت ملت افغان موفقانه انجام گردد وافغانستان عزیز را یك قدم دیگر بسوی پیشرفت و انکشاف مادی ومعنوی که **آرزو وتمنیات هر** فرد وطن دوست است نزدیك تر سازد .

اعلیحضرتا ! به عقیده ٔ من از خدمت با صداقت مملکت وخدمت خلق مقدس ترچیزی نیست واگر حیا ت برای یك انسان ارزشی دارد بازهم ارزش وقیمت حقیقی آن درهمین است وبس .

اما این عقیده(مخصوصا درپست های حساس وپرمسئولیت) تا زمانی ارزش دارد که اشخاص بتواند طور شایسته وظایف و مسئولیت های اداری ووجدانی خود را انجام دهند ولی همینکه یك شخص بفهمد وحس کندکه نظربه معاذیری دیگر قدرت ایفای آن وظیفه راندارد وباز هم بوظیفهٔ دوام میدهد به عقیدهٔ من گناه است .

امروز نظربه بسا معاذیر یکه **حضور شما خوبترهرکدام آنرامیدانید** واز سالیان دراز هیچکدام آنراازحضور شما پوشیده نگذاشته ام حس میکنم که **بیش ازین دوامم به وظیفه چه از** نقطهٔ نظرطرزتفکر وچه نظربه وضع صحی بسیار دشوار است . نظریات وپیشنهاد آخرین خود وبعضی از رفقای کابینه رادر مورد غور برترمیم قانون اساسی مملکت وایجادتحولی دروضع اجتماعی مردم افغانستان برای یك آیندهٔ پا برجای دیموکراسی در وطن مابتاریخ ۲٤ جدی بحضور شماتقدیم نمودم ٤۷ روز از آن میگذرد تاحال کدام جواب مثبت یامنفی نگرفتم - مقصدم از ذکر آن در اینجا اصرار به گرفتن جواب نیست بلکه یگانه مقصد اینست که آنچیزی راکه به حضور **شما پیشنها د نموده بودیم ازصمیم** قلب وبه عقیدهٔ ماقدم بزرگ و مفیدی برای خیر و سعادت آینده ملت افغانستان و موفقیت تار یخی دو ره سلطنت شمابودکه طبعا رشداجتماعی ملت افغان وایجا بات عصر وزمان حتما چنین تحولی راآورد نیست . پس ازتجارب چندین ساله در خدمت این مملکت وبافهم حقا یق اوضاع مملکت باز هم اگر چوکی صدارت عظمی راغنیمت شمرده به این وظیفه دوام میدهم نه تنها ازاعتماد شما سوء استفاده کرده ام بلکه برخلاف اصل های عقیدوی و هدف زندگی خودرفتار کرده خواهم بود .

لذا باکمال احترام از اعتمادیکه در تمام دوره های ما موریت بمن فرموده اید ازصمیم قلب اظهارشکران وسپا سگذاری نمو ده توسط این نامه استعفای خودرا بحضور اعلیحضر ت شما تقدیم میدارم .

سعادت و تعالی وطن عزیز ومو فقیت ا علیحضرت شما را درراه خدمت افغانستان از درگاه خالق بی نیاز تمنا دارم .

با احترامات فایقه

یاز ده ماه بعد از **استعفایم بناغلی** دکتور یوسف خان صدراعظم وقت مسوده قانون اساسی جدید را (که اصلا یك عمل انجام شده بود) قسم فورمالیتی بغرض اظهار نظربه من فرستاد اولا معذرت خواستم چون اصرار کرد مجبوراً آنرا مطالعه وآنچه راکه قابل اصلاح میدانستم ضمیمهٔ مکتوب تاریخی ۳۰ قوس ٤۲ برایش **فرستادم که اینك نقل آنرا به اطلاع** شماهموطنان عزیز میرسانم .

کابل ۳۰ قوس ۱۳٤۲

جلالتمآب صدراعظم !

بتاریخ ۱۱ عقرب حسب هدایت شما مسودهٔ قا نون اساسی جدید افغانستان توسط جلالتماب دکتورپوپل وزیرمعارف ومعاون دوم صدارت عظمی برای مطالعه وابراز نظر بمن سپرده شد .

تاجائیکه برای من ممکن بودبر آن غورنمودم واینك مسودهٔ که مجموعا حاوی نظریات من مربوط چنین یك سند مهمی برای آینده مملکت است بشما تقدیم میکنم .

چنانچه مطالعه میکنیدروی همرفته سعی کرده ام اکثراً از مسودهٔ اولی دورنروم، بازهم درقسمت های ازآن تغییراتی وار د شده که بهتردانستم مجموع آنرا با آنچه در آن اصلاحی به نظرمن لازم نیفتاده بصورت مسودهٔ دیگری برای قانون اساسی آیندهٔ افغانستان بشما پیشنهاد کنم .

جلالتمآبا! با سابقه طولانی همکاری بااینجانب ازنظریات وآمال من برای وطن وهموطنانم آگاهید و بنابران تغییراتی که روی مسودهٔ اول وارد **شده بسهولت بشما روشن میشود.** باوجود آن بهتر میدانم توضیح کنم که بنده در طو ل مدت تصدی مسئولیت درخدمت وطنم درجستجوی هدفی بودم که برای مردم افغانستان و مخصوصا نسل جوا ن مملکت مایك محیط مثبت وواقعی نشوونمای مادی ومعنوی میسر گردد، ودرآن همه افرا د هموطن ما درراه تعالی وعمران وطن خود سهم گرفته و احساس **مسئولیت نمایند مدتها سپری شد** ومساعی زیادی بعمل آمد تا عواملی راکه نظربه تجارب به شکل های مختلف مانع رسیدن به چنین هدفی میشد تدریجا ازبین برداریم و مخصوصا درمملکت امنیت قابل اعتباری قائم سازیم که تحول مثبت اجتماعی را بصورت سالم اجازه دهد، به نسل جوان احساس مسئولیت بخشد واز نشوو نمای حرکات خرافی وار تجاعی جلوگیری کند. پس ازطی این مراحل دیگر علتی سراغ نداشتم که دروطن ماصفحهٔ جدیدی بغرض نیل به هدف فوق بازنگردد . من برای سعاد ت آیندهٔ وطن خو د جز قایم سا ختن یك دیموکراسی واقعی و معقول راه دیگری سراغ نداشتم وندارم، به نظر من تهداب های اصلی چنین یك وضع اجتماعی را تامین کامل حقوق مردم واعتراف کامل باصل حاکمیت ملی **بایددانست که نباید بدواصل فوق ظاهر** یا پوشیده خللی وارد شود متیقنم جلالتماب شمابا مطالعهٔ مسو دهٔ منضمه متوجه میگردیدمجموع اصلاحات وارده برمسودهٔ اول ازدواصل فوق نشا ت نموده است .

باحترام

با تقدیم استعفی و آخرین پیام رادیویی خطا ب به مردم نجیب افغانستان دورهٔ ماموریتم به پایان رسید ، تفصیل وتوضیح وقایع بعدی در کشور که تا هنو ز در ذهن و حا فظهٔ مردمان ما **خیلی تازه است فصلیست از تاریخ که بادیگر فصول آن دوره ، یکسال** قبل درهمین شب، جزوتاریخ گردید. دورهٔ ختم وفصل نوینی شرو ع شد لذا بهتر است توضیح و تشریح وقضاوت آنرا نیز بتاریخ آیند ه افغانستان بگذاریم وفعلا متوجه احوال آینده خود گردیم .

قرار امر ،تام ساعت یك شب انقلاب مادر حرکت در آمد در سحر گاه تما م نقاط سترا تیجی شهراشغال، اشخاصیکه لازم بو د تو قیف و تا ساعت ۷ صبح ۲٦سرطان ٥۲ که نظام جمهوری ، روشن و در خشان طلوع کرد، تمام ادارهٔ مملکت تحت لوا ی جمهور یت درآمده بود جمهوریتیکه به ارادهٔ ملت افغانستان و از خود مردم افغا نستان است و امروزاولین سالگرد آنرا بخوشی وسرور کامل تجلیل میکنیم .

درهمین موقع ازطرف خود ورفقای خود بیاد وبود آن رفیق ما جگرن حبیب الله خان که حین اجرای وظیفه در راه خدمت جمهور یت افغا نستان با چند نفر رفقای دیگرش بشهاد ت رسیدند درود فراوان میفرستم .

دراین ساعت فرخنده یکبار دیگر خو د را وجداناً مکلف میدا نم تا سپا سگذاری عمیق خود رفقای وطن دوست خود واردوی فداکار وطن را به مردم با شهامت و قدر شناس افغا نستان واز استقبال پر حرارت وهمکاری صمیما نهٔ که ازروز اعلام جمهوریت تا این د م به دولت جمهوری خود ابراز داشته اند صمیمانه تقدیم کنم .

اساس سیاست خار جی افغانستان ازسالیان دراز وازآوان اعلام نظام جمهوری که ازارادهٔ آزادانه مردم افغانستان الهام میگیرد، بریبطرفی وقضاوت آزاد، عدم انسلاك بد سته بندی های نظامی و بر اساس احترام متقابل زیستن در صلح وتقویه روز افزو ن علایق دوستانه و صمیمانه با همه مردم وملل جهان با احترام به منشور ملل متحد استوار است .

به پیروی از اساسات فوق درظرف یکسا لیکه گذشت تمام سعی بعمل آمد تا بتوانیم هدف انقلاب وموقف سیاست خارجی وحسن نیت دوستا نه دولت جمهوری ومرد م افغا نستان را در بر قراری علایق دوستانه باساس احترام متقابل به زما مداران مما لك دوست توسط نمایندهٔ مخصوص وفوق-العاده ما و توسط دیگر مامورین عالی رتبه که به هرجا سفر نمودند توضیح وتشریح نمائیم .

باید به اطلاع هموطنان گرا می برسانم که نتایج بسیار مفیدوموثری از همهٔ این تماس ها خاصه مسافرت های نمایندهٔ خاص وفوق العادهٔ ما بناغلی محمد نعیم به اتحاد جماهیر **شوروی ، هند ،عراق، لیبیا ،الجزایر** مصر، عربستان سعودی وایران حاصل گردیدکه امیدوارم به منفعت ملل ماودر تحکیم بیشتر روابط دوستانهٔ ما با ممالك مذکور ودیگر ممالك و صلح خدمت بسزائی نماید .

همچنان مسافر تهای بناغلی وحید عبدالله معین سیا سی وزارت خارجه به ترکیه ، هند و بنگله دیش وسهم گر فتن فعـ ال شان در کنفرانس اسلامی مالیزیا وسهم فعال بناغلی عبدالرحمن پژوا ك در کنفرانس ها ی اسلامی الجزایر ولاهور قابل خوشی است .

مسافرت دو ستانهٔ بناغلی وزیر خارجهٔ هند به دعوت حکومت افغا نستان در

بقیه درصفحه ۲٤

بقیه‌صفحه ۴۷

پهلوانان‌مابادست‌آورد...

قهرمان سراسر شوروی (۵) مقابل (۳) مغلوب گردید.

میر علم با وزن ۵۷ کیلو گرام در مقابل(سفر اوف ژماستر سپور ت اتحاد شوروی (٦) مقابل (٤)مغلوب گردید.

جان آغا باوزن ٦٨ کیلوگرام مقابل (مسکوف) ماستر سپورت وقهرما ن اتحاد شوروی (۷) مقابل (۱) مغلو ب گردید.

– آنطور یکه شما بیان داشتید نتایج چندان خوب نبود.

–پهلوان احمدجان مقابل پهلوانی قرار گرفت که ماستر سپورت سرتا سر شوروی در وزن خود بوده ودر مسابقات سال ۱۹٦۲ میونخ مقا م دوم را در جهان احراز کرده بو د ولی میر علم وجان آغا هـــر دو در مسا بقات اول با برداشتن ضربه‌های شدید و توصیه دکتور دیگر بـــه مسابقه پرداخته نتوا نستند تا دیده میشد که در آینده چه میتوا نستند بکنند ؟

– ولی پهلوانان تازه کارماکه حتی بعضی از ایشان برای اولین باربود که با یك خارجی رو برو می شدند نتایج حاصله از آنها خیلی‌خوب ودر خور ستایش است مثلا پهلوان نخف پهلوان توکل پهلوان میا گل پهلوان اسلم پهلوان‌عوض‌علی پهلوان‌ناصرو پهلوان غلام سخی که با خود تجربهٔ کم وحریف های به سویه ما ســر سپورت ونامزد ماستر سپورت با ز هم نتایج چشمگیری بدست آوردند

این ها همه با ضربه های فنـــی ونمرات از حریف های خود سبقت جسته واین‌نکته‌رابه‌همه کسانیکه با آنها همراه بود فهما ندند که اگـــر توجه بحال آنها شود وآنها را مورد تشویق وترغیب قرار دهند میشود از آنها قهرمانان به سویه جها نـی به میان آورد.

آنها با وجود شرایط خراب جو ی مخصو صا در شهر دو شنبه‌که درجه حرارت فوق العاده بلند بود باز هـم چنان با حریف دست وپنجه نرم می کردند. به‌آنهاحمله میکردندوپیروزی کمایی می کردند که گویی عمر هـــا در همان درجهٔ حرارت به تمر یـــن پرداخته اند در حالیکه برای اولـین بار بود که‌آنها به‌آن شرایـــط روبرو بودند به هر صورت باید گفت کـه آنچه درین‌سفربما دست‌دادن‌آن‌است که زحمت ریاست المپیك بالای آنها به‌هدر نرفته بلکه میشود بـه بهتـر شدن آینده آنها یقین حاصل کرد.

بقیه‌ص۱۲

۲٦ سرطان

دولت جمهوری افغا نستان نیز برای ترغیب اهل دانش و هنر کا ر های پر ثمر و سود مندی انجام داد ومش کلتوری دولت را روشن نمود.

گرچه باتحول و دگر گونی که در ساختمان کشور ما ن پـــد یـــد آمد. راه های فر هنگی، هنر ی و کلتوری روشن گشت ولی در پر وسه این حرکت در پر تو ار زش ها ی مترقی و دمو کرا تیك دولت جمهوری نقش آگاه مطبوعات ومعارف برا ی ایجاد وآثار واحیای فر هنگ ملی تاثیر بارزی در زمینه داشته است. مطبوعات در شرایط مو جوده‌درجهت آگاهی وروشن نمودن ذهن مـر دم وتبلیغ محاسن نظام جمهود یـت رسالت عظیم دارد. تا مردم باایمان راسخ وتصمیم خلل ناپذیر درجهت ترقی وانکشاف هر چه سر یع تر کشور همت گمارند. زیرا راه را که بایست در نور دیم همـوار نیست باید از دشواری‌ها گذشت‌ومشکلاتی راکه‌سد راه پیشرفت است ازمیان برداشت.

برای آماده ساختن همچو شرایطی کار جمعی تمام مردم صدیق‌افغانستان ضرو ریست و مطبو عات میتوا ند بانبلیغات وسیع مردم را دور هــم متحد سازد تا همگام و استواربـه بیش روند واهداف عالی و متر قی نظام جمهوریت را بر آورده سازند.

بقیه صفحه ۳۷

توربین چهارم

ها از فعالیت باز نمانده ا ست .در ساختمان توربین چهارم نغلو ، در حدود ۲۵ملیون افغانی از بو دجـه انکشافی دولت ویك ملیون ودو صد هزار روبل‌ازکریدت‌کشوردولت‌اتحاد شوروی به مصرف رسیده است.

موصوف افزود: دستگاه های تولید انرژی بـــرق حو ضـــه کـا بـل عـبـــار ت از نغلو ،سروبی ،ماهیپر وجبـل‌السراج بوده ودر مواقع مختلف با شرایط طبیعی از آنها استفاده مـی شود وتنهادستگاه‌نغلو،فعلا۹۰ فیصد ضرورت همشهر یان رامرتفع‌سا خته میتواند.

نباغلی گران رئیس عمومی بـرق افغانستان در مورد چگونگی‌تقسیمات برق تولیدی در سب استیشن ها ی کابل واستفاده از دستگاه های‌دیگر برق افزود:

چون دستگاه های حوزه برق کابل نغلو ،ماهیپر ،سروبی با هم یکسان بوده وتوسطلینهای یکصدیاز ده بر یکصد ده کیلوات ،یکصد دوازده ، بر یکصد ده کیلوات ویکصدچهل‌ویك بر یکصد ده کیلوات و یکصد چهل‌و دو کیلـوا ت وبر یکصد و د یکصد سی و یـــك بر یـــك صـد ده کیلوات به‌سب‌استیشن هـــا ی بربنبا کوت استیشن شرق کابل و استیشن گلبهار (یکصـد وده کیلو وات هزار) انتقال داده‌وسب استیشن های‌متذکره توسط ترانسفارمر ها ی خویش به یکهزار وپنجصد کیلوات تبدیل وبعدا توسطبروج‌که‌درحصص مختلف شهر وجود دارد توزیع مـی گردد.

(بقیه ص ۳۵

نگاهی به‌فعالیت‌های یکساله

اسالت تاریخی آن تکمیل گر د یده بهمین تر تیب کار تر میم بت های بامیان به پا یه اکمال رسید.

همچنان کا و ش ها و حفر یا تی درمناطق مختلف باستانی کشـو ر به‌پیمانه و سیع تر صو رت گر فت که‌دراثر آن آثار و مجسمه های‌زیاد تاریخی کشف گردیده است. نمایش معبد کو شانیان که‌اهمیت شا یان تاریخی دارد در مو زیم کابل تکمیل گردید. احداث یك مو زیم ملی‌متصل ارگ جمهوریت نیز در پرو گر ام وزارت اطلا عات و کلتور است.

بهمین تر تیب پرو گرام همکاری های فرهنگی واطلاعـا تـی بیـن افغا نستان وممالك مختلف به یـك پیمانه و سیع تر در پر تو ار زش های عالی نـظام جمهو ری و د ر محدوده پالیسی کلتوری صو ر ت گرفته که در تو سعه و احیا فرهنگ ملی و گسترش مو ضو عات اطلاعاتی ارزشمندومثمر ثمر واقع خوا هدشد باساس همین همکاری ها و پروگرام های فرهنگی دسته جات مختلف از هنر مندان خارجی برای انجام یـك سلسله نما یشات هنری و به‌ثمـر رساندن کار های هنری‌به‌افغا نستان آمدند.

بقیه صفحه ۱۳

حضرت‌زید..

اینکه شجاعت و مبارزه اش ر اتقد یرنموده باشند باگرو هی از جوانان وی رابحراست وحفاظت شهر مدینه مو ظف سا ختند اما برادرش اولس بن ارقم که نسبت بو ی کلانتر بود درین غزوه اشتراك نموده نعمت شهادت راکه خداوند نصیب وی گردانیده بود چشید.

ز مانیکه عبدالله بن رواحه مربی‌آن عازم جنگ لوته بود زیدبن ارقم راباخویش گرفت ونصایح حکیمانه پیغمبر خدا رادر آن‌روز که گفته بود شماو کسانی را که‌با شماست به ترس خدا توصیه میکنم ،بنام خدا غزاکنید ودر راه خدا باکسانی مقا تله نمایید که‌راه کفر را اختیار کرده است. همیشه بخاطر داشت واز متانت و زیر کی که‌خداوند بوی عنایت کرده بود برخوردار بودچنانچه درسفری دو شخص یکی‌ازمهاجرین ودیگری از انصار با هم‌جنگ کردند هردو برای حمایت خود جما عت خویش راخواندند ودراثر آن هنگامهٔ کلان بر پاشد این خبر به‌کلان منا فقین عبدالله بن ا بی رسید نامبرده گفت که اگر این‌مهاجرین را درشهر خودجای وپناه نمیدادیم چگونه با مامقابله میکرد ندچون شما به معاونت آنهامی‌پردازید بنابر آن بدور رسول خداگرد می‌آیندهرگاه ازحمایت آنهادست بردارید فورا اینها از خرج ونفقه به‌تنگ آمده متفر ق و پراگنده میشوند وتمام جمیعت آنها در هم‌وبر هم‌می گردد نامبرده‌این را هم‌علاوه کرد که چون ازین سفر بر گشته بمدینه برسیم کسانیکه درین‌شهر زورواقتدار دارند باید ذلیل هاو خوار ها رابدر کنند یعنی مامردمان مغرور وعزتمند مسلمانا ن ذلیل راخار ج خوا هیم کرد.

راپور از :مریم محبوب افسری

بااستفاده از نصب دو توربین جنراتور
درحدود سی وسه هزار کیلوات برق

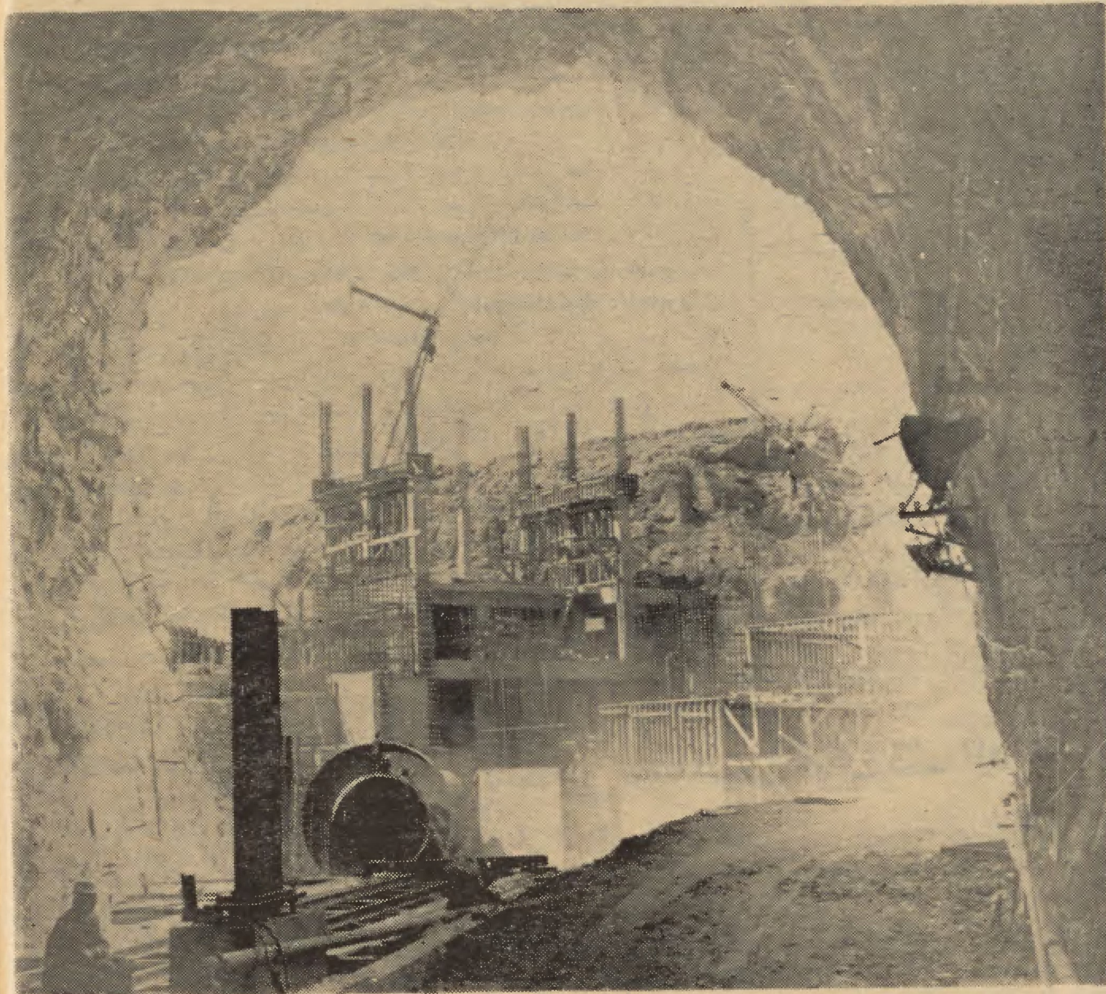
قرار داد یك قرضه بین حکومت افغا نستان وایالات متحده امریکـــا در مورد تمدید لین انتقالی بـــرق کجکی به امضا رسید که این قرضه حاوی هفت ونیم ملیون دالر بوده و به منظور سبا ستیشن های مورد ضرورت انتقال‌برق از فابریکه بر ق کجکی به مراکز توزیع در سا حـهٔ کندهار ـکرشك ـلشکر گاه ووادی هلمند از آن استفاده خواهد شـد .

ښاغلی محمد رحیم اورنگ آمـــر پروژه کجکی در پاسخ سوالیکه قرار داد مذکور به چه مدت و شرایـــط تحویل دهی قرضه چگونه‌است چنین گفت :

«میعاد الستر داد قرضه (۷ر۵)ملیون دالر حکومت امریکا به‌منظور تحویل مصارف اسعاری پروژه لین انتقا لی برق کجکی چهل سال به‌شمـول ده سال دوره معافیت تثبیت گرد یـــده است .ربع قرضه مذکـــور دردوره معافیت دو فیصد ودر سی ســـال متباقی سه فیصد خواهد بود.»

از ښاغلی‌او رنگ‌آمر پروژه پرسیدیم از چوکـات قرضه مـذکـور بـرای احداث کدام ساختمان‌ها استفـا ده خواهد گردید ؟»

«از قر ضه مذکور در تمدن لیـــن انتقالی برق کجکی به فاصله ۱۹۰ کیلو متر و ولتاژ (۱۱۰) کیلو وات به کندهار ولشکر گاه استفاده بـه

دور نمای دستگاه تو لیدی برق‌کجکی (پاور هوس)از داخل تونل

عمل آمده وضمناً ساختمان وا حداث یك جنکشن (محل اتصال)ود و سب استیشن را در مراکز توزیـــــع احتوا می نماید که امید واریـم در پرتو رژیم جمهوری این‌دامنه‌فعالیت ها وسیع گردیده وار مرز هـــا ی محدوره آن خارج شود .تا مردم ما بتوانند از این فعالیت ها زیـــاد مستفید گردند .)

وی در مورد پاسخ‌سوالیکه قدرت تولید برق در این دو ولایات چقدر بوده وتا کدام اندازه اهالـی از آن استفاده کرده میتوانند چنین گفت :

«در قدمه اول بااستفاده از نصب دوتوربین جنراتور هر یك بظر فیت (۱۶۵۰۰) کیلو وات ،در حدود سی‌و سه کیلوات برق به‌این دوو لایـــت توزیع می گردد وبصرا حت میتوا ن گفت : ومدعی شد که نیاز مندیهای مردم‌ما ناشی‌از قلت وکمبود ی‌انرژی برق در ولایات مذکورمرفوع خواهد شد وی ادامه داد .

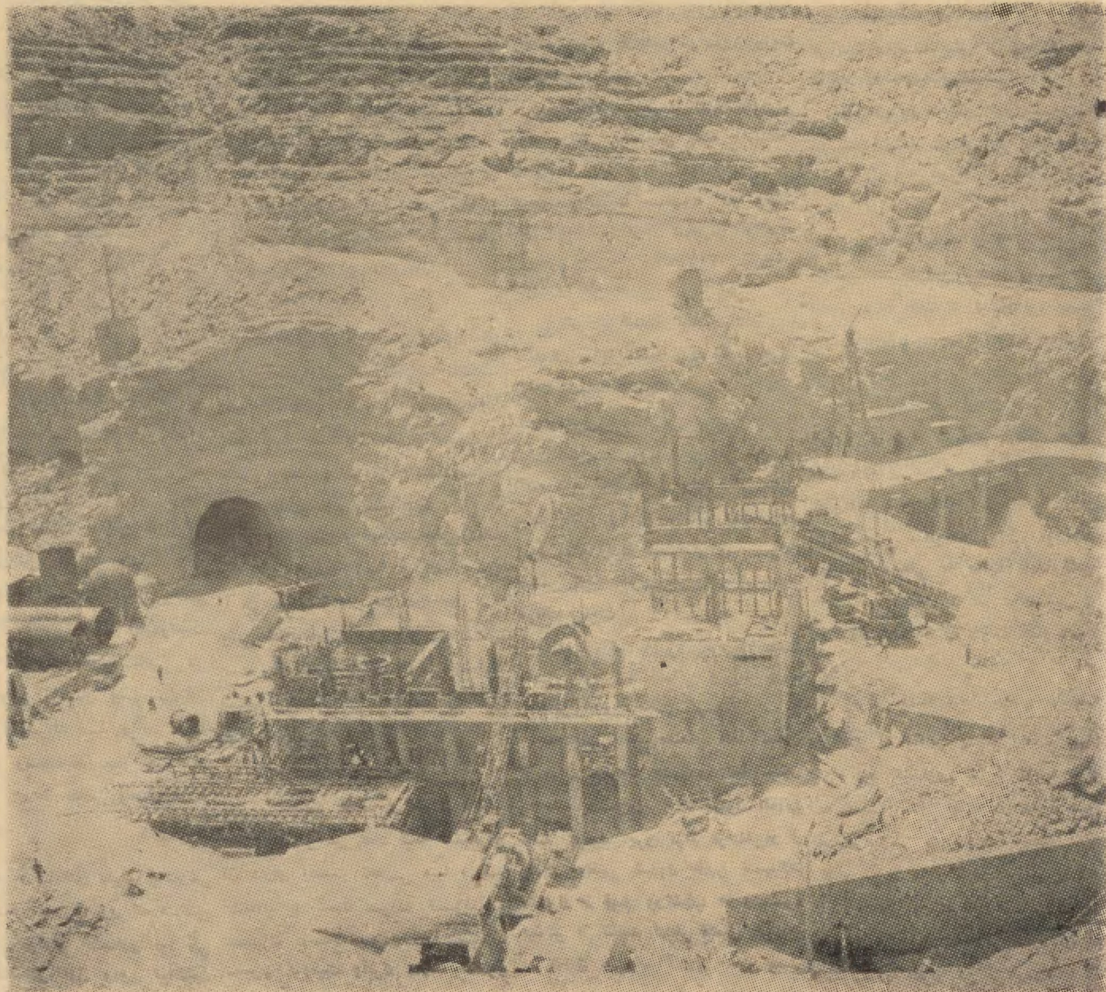
(کار سا ختمانی ایـــن پروژه در عقرب سال جاری آغاز واکمال آن مدت دوسال رادربر خو اهد گر فت)

ښاغلی اورنگ در جواب سوال‌که آیا برق‌مذکور همه نقاط و اطرا ف این دوولایت استفاده‌کرده میتوا نند یا خیر.

چنین پاسخ داد .

(بابکار افتادن سب ا ستیشن ها ، متذکره تا حدا مکان برق کجکـــی به ولسوالی هاو قریه جات عرضـ

ر به ظرفیت (۱۶۵۰۰) کیلوات
ق به‌این دوولایت توزیع میگردد

دستگاه تو لیدی برق کجکی درحال منتاژ و بسته کاری

راه با در نظر داشت توسعه شبکه های مربوط توزیع خواهد شد.)

منبع افزود :

(توزیع برق این پروژه در مرحله اول‌غرض رفع احتیاجات مردم از نگاه تنویر وتدویر دستگاه های صنعتی مطمح نظر بوده است .اینکه آیا برای تسخین هم در معر ض استفاده قرار داده خواهد شد یاخیر ایجاب مطالعات مزید وکافی را ، مرتبط بوضع وشرایط اقتصا دی کشور می نمایدالبته بادر نظرگرفتن شرایط تسخین آن امکان پذیر است .

منبع با در نظر داشت پلا ن های آینده این‌پروژه گفت «ا میدفراوان داریم تا در قبال نو آوری های مترقی وپیشرفت های قابل ملاحظهٔ نظام پر افتخار جمهوری کشور درسال های‌بعدتر ونزدیکتری از قدرت اعظمی تولید انرژی بر ق این پروژه در مقدمه طوریکه در بالا تذکر داده شد ۳۳ هزار کیلو وات در قدمه دوم تزئید یك واحد ی (۱۶۵۰۰) کیلو وات‌قدمه سوم نصب دو واحد هر کدام به ظرفیت (۲۵) هزار کیلو وات ومرحلهٔ نهائی نصب دو واحد دیگر هر یك به ظرفیت (۲۵) هزار کیلو وات که جمعا بالغ در حدود (۱۵۰ هزار)کیوات میرسد میرسد استفاده نموده وامید واریم که با این عمل بتوانیم خدمتی به نظام مترقی خود بنمایم).

از بناغلی اوارنگ آمر پروژه کجکی پر سیدم :

در کار سب استیشن که در شمال غرب شهر کابل صورت گرفته و به پایه اکمال رسیده چقدر برق به اهالی آن جا توزیع میکند .

«اصلا احداث وبکار افتادن سب استیشن شمالغرب به منظور تقویه شبکه شهر کا بل از نقطه نظر توزیع برق به میان آمده که این سب استیشن در مرحله اول دارای ظرفیت بیست ودو هزار کیلو وات برق بوده که امید واریم احتیاجا ت مردم آن منطقه از این ناحیه رفع شده باشد.»

منبع افزود :

در حال حاضر برق مورد نیاز مناطق شمالغرب شهر کابل از قبیل خیر خانه مینه ،کارته پروان وکارته مامورین از طریق این سب استیشن توزیع گردیده ومسلماًمشکلا ت‌اهالی نواحی مذکور تا اندازه مرفوع میگر دد.»

وی در جواب سوالیکه این ناحیه قبلا از کدام قسمت برق گرفته و استفاده میکردند آیابرق‌در دسترس شان قرار داشت یاخیر چنین گفت:

«قبلا برق مورد ضرورت نواحی مذکور ازطریق استیشن شمال‌شرق برشنا کوت توزیع میگردید واکنو ن در پلان آینده در نظر است که با نصب یك پایه ترانسفار مربه ظرفیت (بیست وپنج) هزار کیلو وات ظرفیت نهائی این سب استیشن را به (چهل وپنج) هزار کیو وات بالا ببرد .

بقیه صفحه ٦٠

وطن وجامعه ما ازدیر زمان

کابل که در فضای دوستانه صورت گرفت خدمت بیشتری در روابط دوستی دیرینه افغا نستان و هند انجام داد .

مسافرت اینجانب بدعوت زمامداران وحکومت اتحاد شوروی که در یک فضای بسیار گرم وصمیمیت صورت گرفت وخیلی مفید وثمر بخش بود یکبار دیگر سیاست همسایه گی نیك و دوستی خلل ناپذیر مر دم وزمامداران طرفین را ثابت نمود و دراستحکام روابط دوستانه ما افزو د .

روابط با همسایه دیگر ما ایران که همیشه بر پایهٔ دوستی وبرادری استوار بوده واست با تماس های اخیر مستحکم تر گردیده که امید وار م به منفعت ملتهای ما و استحکام صلح این منطقهٔ آسیا مفیدو موثر واقع گردد. روابط مابا همسایهٔ بزرگ دیگر ما چین دوستانه و بصورت نور مال دوام دارد .

بازهم پاکستان ویا بهتر بگویم حکو مت پاکستان یگانه مملکتی است که نه تنهادرروابط ما بهبودی حاصل نگردیده بلکه به اثر رفتار نا عاقبت اند یش زمامداران پاکستان دسایس و تخر یبات شان در برابر نظام جمهوری افغانستان ورفتارخشن وجابرانه شان دربرابر بـر ادرا ن پښتون وبلو چـسر د تر میگر دد .

مایکبار دیگر اعلام میکنیم که مابا پاکستان جز قضیه تعیین سر نوشت برا دران پښتون وبلوچ هیچ ا ختلاف دیگری نداریم و هیچگونه تحریک ، تخریب و تهدید نمیتواند مر د مان پښتون وبلوچ را از مجا دلهٔ ملی شان وافغانستا نرا از تائید حق مشرو ع آنها منصرف ساز د .

اظهار میدارم که دو لت جمهوری افغانستان با حوصلهٔ فراخ وخونسردی کـامـل در راه پیدا کردن راه حـل مسالمت آ میز و شرافتمند قضیه مذکور همواره خوا هد کوشید.

دراین فرصت لازم میدانم تشکرات دولت و مردم افغانستان را به تما م ممالك دوست و موسسات بین المللی که در راه انکشاف وطن کمک و معاونتهای دوستانه نموده اند ودربلند **بردن سطح زندگی مردم ماتاثیرمهمی** داشته باصمیمیت کامل تقدیم میدارم .

در حالیکه جامعهٔ ما سرعت عمل **وتہور مجدانهٔ بیشتری را میخواهد** محاسبه مشکلات وموا نع که دررا ه ارتقاء کشور گستر ده شده مستلز م همکاری کلیه طبقات این وطن است، تا این آغاز بر فرجام مطلوب برسد واهداف ستر اتژیك ما تحقق بیابد .

قبل از آنکه راجع به اجراآت یکسال گذشته تذکری دهم لازم میدا نسم بگویم که تنظیم ،تجهیز و تربیهٔ ار دوی جمہوریت جوا ن افغانستا ن یکی از مهمترین و مقدس تر یـن وظایف دو لت جمهوری محسوب مـی شود. برای رسیدن به این مامول مهم وحیاتی دولت از هیچگو نه اجراآت مقتضی تاحال دریغ نکر ده ونخواهد کرد تا اردوی جوان ما وظیفه مقدسی **راکه بعهده دارند با کمال اطمینان** وبه بہترین شکلی بفضل خـدا ی **بزرگ انجام داده بتوانند .**

ماهم اکنون تصویر تمام نما ئـی از زندگی یکسال را در برابر خـود داریم وا قعیت های تلخی بیانگر این حقیقت است که ماووطندا را ن مـا **در راه بر آوردن اهداف شریفانـه و** نصب العین ملی خویش علی الرغم توطئه ها ودسایس با اتکاء به ایمان مستحکم خود ودر پرتو اهداف مترقی **ناسیو نالیسم مثبت افغانی بدون وا** همه از تخریش های نا مطلوب روان بو ده وکماکان انشاء الله به پیش خواهیم رفت گرچه راه تکامل صعب العبوراست وبا اینکه سپر ده تاریخ سنگینی می نماید ولی وطن پرستان وسرسپردگان **مخاطرات را دلیرانه میپذ یرند. ما با** کی نداریم وشجیعانه بجلو خـواهیم رفت زیرا راه ما مقدس وهدف مـا روشن است .

افغا نستان باتکای تطبیق یکروش سیستما تیك پـلان گذاری که منعکس کنندهٔ واقعیت های اقتصادی بود طی **دو پلان اقتصادی اول ودوم توانست** **زیـر بـنای نسبتا و سیع اقتصادی** را پی ریزی کند. تکمیل یکتعـداد پروژه های بزرگ زیر بنائی کـه هموطنان ما شاهد آن بودند سبب **تغییرات اصولی گردید وراه تطبـیق** پروژه های تولیدی رادر تما م سکتور های اقتصادی مساعد ساخت سیاست **عوامل تولید به پیمانهٔ وسیعتر تامین** گردید ومیزان تشکل سرمایه بمقایسه هر وقت دیگر افزایش یافـت . در اخیر پلان دو م وسرتا سر پلان سوم سیر انکشاف اقتصادی **کشور بعلت** موجود نبودن ایدیالوژی ملی انکشاف بطی گردید ودر نتیجه بی انسجا می در مؤسسات اداری ،سیاسی ،اقتصادی ومالی آهنگ رشد اقتصادی بمقایسهٔ رشد نفوس ونیاز مندی ها به رکـود گرائید .

دراثر کا هش میزان تشکل سر مایه و حجم سر مایه گذاری میزان عـواید زیاد نگردید وازظرفیت های تاسیس شدهٔ قبلی نیز استفادهٔ مؤثر صورت نگرفت. این امرعامل ایجادبیکاری، رکود اقتصادی و ر شـد نا سالـم **وغیر متوازن اقتصادی شد.**

مسودهٔ پلان چارم افغا نستان روی شرایط نا مساعد مالی و اقتصا دی طرح گردید و علی الرغم مجاهدات پی گیر طی سال اول جمهور یـت که مصادف با سال دوم پلان چار م است آثار عقب ماندگی ورکـود در قیافهٔ اقتصاد کشور پیدا بود.

با اعلام خجستهٔ رژیم جمهور ی حکومت افغا نستان درك واقعی مسایل اقتصادی وجستجوی راه حـل سالم آنرا در راس مسایل ملی افغا نستا ن قرار داد .

حکومت جمهوری افغا نستان طی سال ۱۳۵۲ سعی کرد از یکطرف آهنگ رشد اقتصادی تضعیف نگـردد واز جانب دیگر اساسات متین اقتصاد ی بمنظور رشد سالم تر اقتصادی تـا جائیکه میسر بود وضع گردد .

اجازهٔ بدهید فعالیت های عمدهٔ انکشافی وموقف اقتصا دی افغا نستان را طی سال ۱۳۵۲ که مصا دف بـه اولین سال جمهور یت جوان افغانستان است به اطلاع شمابر سانم وخطوط اساسی امکانات رشد آینده را طور مختصر توضیح نمایم :

در ساحه معادن وصنایع :

جهت کشف و تثبیت ذخایر

معادن بخصو ص معاد نیکه استخراج آن دارای اهمیت تجارتی میبا شـد مطالعات به شدت صورت گـرفت .

تفحصات درساحهٔ معادن طلا ـسیماب ـمس ـ کرومیت وابرك ادامه یافتـه و پروگرام تفحصات در ساحه معادن مس لوگر که آیندهٔ خوبی را نوید میدهد تشدید گردید. نقشهٔ جیالوجی افغا نستان به مقیاس ۱بر٥٠٠٠٠٠ تکمیل گردید. امور اکتشافی طلای سمتـی خاتمه یافت و اقدامات جدی جهـت استخراج آن رویدست گرفته شد.

پرو گرا م تفحصات نفت وگاز به منظور تثبیت ذ خایر **بیشتر آن ادامه** وتوسعه یافت و به اندازهٔ تقریباً دو هزار متر برمه کاری اکتشافـی و استخراجی مازاد برپلان پیش بینی شده صورت گرفت .باافزایش در ذخیره گاز سلفر دار به اندازهٔ (۱۰) ملیارد متر مکعب واستفاده از ذخیرهٔ سابقـه قراردادپروژه سازی ، فابریکه تجرید سلفر از گاز امضاء وکار آن عنقریب آغاز میگـردد . همچنان بـا کشف ذخیرهٔ جدید نفت وتوسعهٔ فعالیت دراین ساحه پروژه سازی فابریکهٔ تصفیـه نفت که در گذشته به ظرفیـت ۱۰۰ هزار تن در نظر گرفته شده بود به ظرفیت بیشتر درساحهٔ تطبیق گذاشته خواهد شد .

پایپ لاین هوایی گاز بطول ششصدو شصت متر بالای دریای آمو تکمیـل وافتتاح گردید از معدن بیرایت که در ماه اخیر سال ۱۳۵۲ افتتاح گردید به اندازه بیشتر ازهفت هزارتن بیرایت استخراج گردید .

در ساحهٔ صنایع در نتیجهٔ افزایش مواد زراعتی بخه وص پخته واستفاده اعظمی از ظرفیت تاسیسات صنعتـی موجوده وتثبیت ساعـات کار وحـد اقل مزد کار گران درمیزان تولیدات صنعتی بمقایسهٔ سال ۱۳۵۱ افزایش قابل ملاحظه نمود.

جهت رفع قسمت بیش تر حوا یـج عامه در ساحه منسو جات نخی تجویز گرفته شدکه فابریکه های نساجی افغان بلخ وبگرامی بجای دو شفـت درسه شفت فعالیت نمایند .این امر طوریکه گفته شد نه تنها در رفع نیاز مندی مردم بصورت قابل ملاحظه کمك خواهد نمود بلکه زمینهٔ استخدام را بـرای بیشتر ازیك هزار نفر کار گر مهیا خواهد ساخت .

فابریکه کود و برق حرارتی بعداز تکمیل امور سا ختمانی وتولید دورهٔ امتحانی اخیراً افتتاح گردید.

تاسیس بانك صنعتی افغا نستان از طرف حکومت جمهوری افغا نستان به سرمایهٔ مجوزهٔ ٢٤٠ ملیون افغانی تائید گردید .پرو گرام مرحله او ل پارك صنعتی بشمول تامین تسهیلات **مشترك از قبیل ورکشاپ ها وغیـره** **بیشتر از شصت فیصد تکمیل گردید.**

قانون سرمایه گذاری خصو صـی بنابر موجود بودن بعضی خلاها در آن مورد تجدید نظرقرار گرفته واخیراً از طرف حکومت تصویب گردید .تو قع میرود با تعدیل موجوده در قانـو ن سرمایه گذاری وقانون تعرفهٔ گمرکی فضای مساعدی برای جلب سر مایه گذاری های خصوصی بوجود آید.

درسا حهٔ انرژی کار ساختمان دستگاه برق آبی کجکی به ظر فیت ۳۳ هزار کیلوات مطابق پرو گرام ادامه یافته وبیشتر از ٦٠ فیصد کارآن تکمیل گردیده است .پرو گرام احداث ستیشن فرعی برق شمال غرب کابل توام بـا ۲۵ کیلو متر لین انتقال برق بـه ظرفیت ۲۲ هزار کیلوات تکمیل گردید توربین چـارم نغلو به ظـرفیت ۲٥ هزار کیلو ات تکمیل و آماده بهره برداری گردید .

موافقت نامهٔ قرضهٔ لین انتقـال کجکی اخیر ا امضاء وزمینه را برای آغاز کار آن مهیا گردانید .

در ساحه زراعت : متکی به خـط مشی دولت جمهوری در سا حـهٔ اصلاحات ارضی که غایه اصلـی آن تامین منافع اکثریت مردم افغا نستان عزیز میباشد توزیع زمین برای مردم بی زمین وکوچی ها صورت گرفت. چنانچه اندازهٔ زمینی که تاکنون توزیع **گردیـده است بیش از پنج هـزار** **خانوار را احتوا مینماید.**

دو فارم جدید بنام فارم جمهوریت وبیست وشش سرطان در سا حـه بیش تر از سه هـزار هـکتار **زمیـن** احداث گردید .

به منظور حمایه وتشویق بیشتـر زارعین به اندازه (نزده) فیصـد در قیمت خرید پخته و لبلبو به نفـع زارعین افزایش بعمل آمد . تحصیل قرضه کود کیمیاوی جهت رفاه زارعین به تعویق افتید .گر چه قیم تو لیدات **زراعتی و کود کیمیاوی دراثر بحران** انرژی وپولی در جهـان بشکـل غیر قابل تصور بالا رفته است ولی دراثر اتخاذ تدابیر سالم نه تنها قیم تولیدات **زراعتی وصنعتی به حالت ثابت نگهد** اشته شد بلکه به نفع مولدیـن و مستهلکین از طرف دولت معاو نـت گردید .

بغرض بلند بردن سطح تولیدات زراعتی به مقدار پنجاه وهفت هزار تن کود کیمیاوی توزیع گردیده که به مقایسهٔ سال ۱۳۵۱ در حدود چهل فیصد بیشتر میبا شـد همچنان بـا مقدار (۱٥) هزار تن تخم بذری اصلاح شده گندم وپخته توزیع گردید در حالیکه طی سال ۱۳۵۱ اندازهٔ آن به کمتر از ۸ هزار تن می رسید .

در رشته های مختلف زراعتی به زارعان ومؤسسات زراعتی به اندازهٔ ١٫٤ ملیارد افغانی توسط بانـك زراعتی قرضه داده شده است وتحت این پروگرام توزیـع ماشیـن وآلات زراعتی صورت گر فته است .

در ساحه خدمات وترنری طـی سال ۱۳۵۲ به تعداد بیشتر از یك ملیون راس حیوان وقایه وحمایه شده است برعلاوه جهت تهیـه پرسو نل تخنیکی دراین ساحه پوهنځی وترنری **درجوکات پوهنتون کابل تاسیس گردید.**

مراحل ابتدائی آغاز کار پروژ ۀ

انکشاف مالداری در هرات تکمیل و کار عملی این پروژه در آینده قریب آغاز خواهد شد.

در ساحه جنگلات وعلفچر ها به اندازه تقریبا ۲ ملیون هکتار زمین تحت پرو گرام حفاظوی قرار گرفته واز این جمله برای ساحه سه صد هزار هکتار در کنرها ، پکتیا، بادغیس وسمنگا ن پلان منظم برای بهره برداری آن روید ست گر فته شده.

درساحه آبیاری توام با تسریع کار سا ختمان پروژه های بزر گک وکوچك آبیاری مانند پروان ـسردهـ هلمند وننگر هار وتکمیل کار ساختمان پروژه آبیاری غوربند و دیگر پروژه های کوچك مطالعات تحقیقا تی بـــه منظور تثبیت منابع آبهای تحت الارضی ومطا لعات سیستما تیـك آبهـای سطح الارضی وتحقیقات هاید رو لوجی وجیولو جیکی در ساحات مختلـــف کشور صورت گرفته است .

در ساحه خدمات اجتماعی : هدف اساسی در ساحه معارف فراهم ساختن تسهیلات عرفانی برای تمام افـراد کشور است .طی سال ۱۳۵۲ ،اداره ملی مبار زه با بیسوادی در چوکات وزارت معارف با تشکیل بهتر وبنیهٔ مالی قویتر تحکیم گردیده وعلاو ه برتطبیق یك عده فعالیت های دیگر چار پروژه سواد حیاتی در ولایـــت پکتیا ، جوزجان ، بغلان و ننگرهار در ساحه تطبیق گذاشته شد .

مطابق بهروحیه نظام جمهوری بوسیله یك کمیته موظف در اهداف وپروگرام های معارف تعدیلات لازم روید ست گرفته شده است .متکی به ایـــن اصل هفتاد وپنج نوع کتب درســی دورهٔ ابتدائی وثانوی که تیراژ طبـع آن به چند ملیون جلد میرسد یکتعداد آن بعد ازطبع آماده استفاده برای تدریس در مکاتب گر دیده وبرا ی طبع متباقی آن مساعی جدی ادا مه دارد .

با در نظر داشت این اصل کـه باید سرعت رشد تعلیمات ثانوی با سرعت رشد تعلیمات ابتدائی هم آهنگ گردد طی سال ۱۳۵۲ مکاتب جدیـــد ثانوی ومتوسطه افتتاح نگرد ید اما سعی گردید از ظرفیت مـــوسسا ت تعلیمی موجوده استفادهٔ اعظمی صورت گیرد .روی این اصل تعداد شاگردان این دوره از ۱۴۷ هزار نفر در سال ۱۳۵۱ به ۱۶۰ هزار نفر ارتقا یافت تعداد شاگـردان تعلیمات مسلکی از ۱۰هزار نفر به ۱۱ هـزار نفر زیـاد گردید.

مجموع تعداد محصلین پو هنتو ن

در سال ۱۳۵۲ به بیشتر ازهفت هزار نفربالغ گردید که تقریبا ۶۰فیصدآن در شعبات ساینس و۴۰ فیصد دیگر در شعبات امور اجتماعی توزیع گردید این تنا سب نمودار گـرایش بیشتر در ساحه ساینس وتخنیـــك مـی باشد .

قرار داد های توامیت وهمکار ی های علمی با یکتعداد زیاد ممالـــك دوست وموسسات بین المللی تجدید یاتمدید گردیده واقدامات وسیع تری در ساحه همکاری های علمـــی و فرهنگی با موسسات علمی خارجـــی رویدست گرفته شده است درساحه خدمات صحی ، یك تعداد شفا خانه هاو موسسات صحی جدیدا افتتاح گردید.

د افغان روغتیا پرو گرام که هدف اساسی آن تربیه پر سونـل طبـی و تهیه وسایل وتسهیلات طب معالجو ی ووقایوی در سر تاسر کشور میباشد زمینه استفاده وبهره برداری ازمزایای طب عصری را به همه مردم ما میسر میسازد .برای تحقق ایـــن امر یك تعداد متخصصین ورزیده خار جـــی استخدام وپر سو نل افغانی بصفت معاونین آنها تعیین گردیده است تا بعد از تکمیل مدت معینه جا گز یـن متخصصین مذکور گردند .

توسعه خدمات صحی با وصـــف مشکلات مالی بـرای هشتاد و پنج فیصد مردم دهات که از داشتـــن داکتر وادویه محروم بودند مدنظـــر گرفته شده وبه تعداد ۲۷ مرکـزصحی جدید افتتاح ویك تعداد دیگر آن فعال ساخته شد .

تهیهٔ آب مشروب صحی در دهات مجادله علیه امراض ساری وامحـا ی چیچك جریان داشته ویك سلسله تتبعات علمی توسط متخصصین داخلی وخارجی جهت امحای کلی ا مراض ساری وسوء تغذی با شکل علمی آن رویدست گرفته شده است .

تعویض ادویه تجملـی غیر ضـروری به ادویه جنیر یك ز مینه استفاده ادویه موثر اقتصادی را برای مردم میسر نموده ودر چوکات دافغان رو غتیـــا پروگرام بعداز عرضه ادویه جنیریك به مرحله ای دوم وسوم تابلیـت و شربت سازی وبالاخره امپول وواکسین سازی در موسسه ملی پاستور رو ی دست گرفته خواهد شد .

درساحه انکشاف دهات هـد ف حکومت جمهوری افغا نستان از زمان آغاز آن ایجاد یك بنیان سالم ومطلوب اقتصادی در دهات کشور بوده است تابه این وسیله فعالیت هـای مثمر اقتصادی واجتماعی در تـمام کشو ر ها

تـوسعه بیابـد واز قـوای بشری و منابع طبیعی استفاده اعظمی صور ت بگیرد .

در ساحه خدمات گلتوری : باساس مشی دولت جمهوری فعالیت مطبوعاتی وکلتوری بسط وتوسعه یافت متکی باین اصل درمرحله نخست پالیسی واهداف کلتوری وضع ودر ساحه تطبیق قرار گرفت .

سروی مقدماتی پروژهٔ تلویزیـون ، سروی مقد ماتی موزیم ملی، احداث دو موزیم در هرات وغزنی ،ترمیم آبدات تاریخی هرات، کندهاروبلخ وغیره،آغاز مرحله دوم آثار تاریخـی بامیـان ، حفریات هده ،تاسیس کتابخانه ها ی جدید در بعضی ولایـات وتاسیس آرشیف ملی توام با فعالیت های دیگر مطبو عاتی از فعالیت های عمده ایـن ساحه میباشد که قسما بعضی از ین فعالیت ها تکمیل ودر ساحه تطبیـق گذاشته شده است وبرخی مراحــــل تکاملی خودرا می پیماید.

در ساحه خدمات عدلی : اقدامات عمده ایکه صورت گرفته است برو سی حالت متهمین بوده که به انتظار تعیین سر نوشت قضائی شان مدت زیاد ی در محا بس بسرمیبرد ند. چنا نچه در اثر این بررسی عده زیادی ا ز محبوسین از حبس رها گردیدنـد و تعداد زیاد دوسیه های نسبتی محبوسین به جریان قضائی انداخته شد.

تنظیم مجدد و تاسیس یك عده محاکم اختصا صی جهت رسیدگی به جرایم در ساحات مختلف صـــور ت گرفت جرگه های صلح به پیروی از سنن اسلامی وافغا نی بمنظور سهیم گردانیدن مردم دراجرای عدالت واعمال حق به سویه محلی تاسیس گرد یـد فعالیت های این ساحه بصـــور ت مختصر تدابیریست که بـــرای بهتر ساختن اصول وروش های رسیدگی به اختلاف ودعاوی مـــردم وتنـــظیم حقوقی بهتر وعادلانه امور حیاتی جامعه افغانی اتخاذ گردیده است .

در ساحه مواصلات : طی ســا ل ۱۳۵۲ باندازه ۶۲ کیلو متر ســرك احداث گردیده و به اندازه ۴۶ کیلومتر قیرریزی شده است. کار سا ختمان سرك کابل گردیز کامل تکمیل وقیرریزی آن به سرعت بیشتر مورد تطبیق قرار داده شـد. در ســرك شبرغان میمنـه کار سا ختمان باندازه ۲۶ کیلو مترو درسرك کندزـ فیض آباد بطول نزده کیلو متر انجام گر دید.مراحل مقدماتی انجنیری مفصل سرك لشکرگاه دیشو آغاز گردید .

تحت پرو گرام حفظ ومراقبت سرك ها باندازه بیشتر از ۲ هزار کیلومتر سرك حفظ ومراقبت و ۱۳۰ کیلو متر اصلاح گردید.

به تعداد ۲۸۴ـاپارتمان ـ۲۰ بـــا ب دکان ودیپوی جدید در ساحه نادرشاه مینه اعمار گردید .

در ساحه ترانسپورت فضا ئـــی سعی گردیده است که فعالیت های این ساحه بصورت موثر وبهتر در ساحات مورد نیاز تسریع وتنظیم گردد .طـی سال ۱۳۵۲ میدان خواهان بطول ۵۰۰متر تمدید گردید وپرو گرام تمدید خط دوش میدان های بامیان وتیرین کوت ۶۵ فیصدتکمیل شد.همچنان خط دوش میدان های خوست ،فیض آباد ،تالقان وشغنان ترمیم گردید .

در ساحه مخابرات طی سال ۱۳۵۲ پیشرفت قابل تذکر درین ساحه از نگاه توسعه خدمات انکشافی صـورت نگرفته است وعلت آن معطـــلی در استفاده از منابع تـمویل خـارجـی پروژه ها میباشد .

شرکت آریانا طی سال ۱۳۵۲ بتعداد بیشتر از ۸۰ هزار نفر مسا فرو۳۶ هزار کیلو گرام اموال را انتقال داده ودر حمل ونقل سیاحان به افغانستان وبرعکس سهم فعال داشته است.

درساحهٔ تجارت پالیسی وپروگرام تجارت بمنظور حمـــایه مولـدین و مستهلکین وافزایش تولیدات امتعـهٔ صادراتی کشور ازطرف وزارت تجارت طرح وطرف تائید حکومت قرارگرفت.

طی سال ۱۳۵۲ بیلانس تادیات تجارت افغانستان کاملا مساعد بوده وبه مقایسه سال ۱۳۵۱ صـا درات امتعهٔ تجارتی به اندازه ۱۴ فیصدو واردات با نـداز ۀ تقریـبا ۴ فیصد افزایش یافت .

احصائیه و تخصیصا ت که جهت طرح پلانهای اقتصادی نقش اساسی دارد طرف توجه کامل حکومت بـوده ودرسال ۱۳۵۲ سعی گردید انسجا م احصائیه افغانستان وسیعتر تا میـن گردد . روی این اصل مرکزشعبات احصائیوی تماما در چو کات ریاست احصائیه مرکزی توحید گردید .

در چو کات پروگرام سروی و احصائیه اراضی طی سال ۱۳۵۲ به اندازهٔ بیشتر از۹۸ هزار جریب زمین بصورت اساسی وبیشتر از یك ملیون جریب بصورت عاجل سروی گردید.

در ساحهٔ خدمات امنیت عامـــه : تشکیلات پولیس وژاندارم بادر نظر داشت این اصل که جوابگوی مقتضیات زمان موجوده بوده وتسهیلات لازم را بصورت موثربرای مردم فراهم آورد مورد تجدید نظر کلی قرار گرفت .

برای بلند بردن سویهٔ تعلیمـی پولیس درسیستم تعلیمی و پروگرام های درسی اکادمی پولیس تعدیلات لازم بعمل آورده شد. کورسهای عالی مسلکی پولیس و همچنان کورسهای سواد آموزی درمحابس و مربوطا ت قوماندانی امنیه دایر گردید .

قوانین ومقررات جدید از قبیـل قانون ترفیع و تقاعد ـ استخـــدام پو لیس وژاندارم ـ قانون تـرافیك جاده ـ مقررات آمریت های جنایی ـ مقررات تادیب پولیس وضع وتدوین گردید .

درساحه کشف وجلوگیری ازجرایم وانسداد قاچاق اقدامات موثر صورت گرفت .

ساختمان ۱۱۲ تا سیسات جدید پولیس مانند تها نه جات سر حدی ماموریت های پولیس و شفاخانـــه رویدست گرفته شده است .

درساحهٔ ما لی : علی الرغم وضع ناهنجار مالی دولت درزمان آغازدورهٔ جمهوریت وزارت مالیه موفق گردید که قدم های موثری را در راه تحریك منابع مالی داخلی وبلند بردن کیفیت سیستم جمع آوری مالیات و عوایـد بردارد .

برای تحقق این منظور قـا نو ن گمرکات ـ قانون تصدیهای دولتـی وتعرفه های گمرکی، طرزالعمل ها ی مالیاتی ـ تعلیمات نامه مالیات بـر عایدات ودیگر لوایح وضع وتدوین گردید .

برای تنظیم بهترمعاملات بانکداری درساحه فعالیت های بانك مرکـزی وبانکهای دیگر طرح وتدوین قانو ن جدید بانك ها رو یدست گرفته شده وعنقریب مراحل قانونی آن طی ودر ساحه تطبیق گذاشته خواهد شد .

نقش بودجه بحیث یك آله موثردر انتظام حیات اقتصادی و ا جتما عـی کشور بشکل مثبت مورد نظر گرفته شده وسعی گردیدکه از این آلـــه بصورت موثر دررفع پسمـانی های گذشته وتوسعه فعالیتها در آیند ه استفاده بعمل آید .

متکی به این اصل بودجه عمومی دولت درسال ۱۳۵۲ بیشتر ازده ملیارد افغانی رااحتوا مینمود.درسال ۱۳۵۱ این رقم کمی بیشتر ا ز ۹ ملیـارد افغانی بود. درسال ۱۳۵۳ بودجـهٔ عمومی دولت به مقایسه بودجه سال ۱۳۵۲ تزئید بیشتر از ۱۱ فیصد را احتوا مینماید .

دریافت منابع برای تمویل مصارف دولت در پروگرام هـــای انکشـافـی وخدمات عاد ی ایجاب تحریك منابع مالی داخلی رامینمود . روی ایـــن نیا زمندی توجه جدی دربلند بر د ن اندازهٔ مالیات مستقیم براساس مشی دولت جمهوری معطوف گردید .

چنانچه سهم مالیا ت مستقیم در مجموع عواید از ۱۱ فیصد در سال ۱۳۵۲ به بیشتر از ۱۵ فیصد تزئید می یابد وسهم مالیات غیر مستقیم

بقیه درصفحه ۶۶

بقیه صفحه ٦٥

وطن و جامعه ما از دیر زمان...

از ٤٦ فیصد به ٤٠ فیصد کاهش مینماید • در تزئید مالیات مستقیم سهم مالیات اراضی قابل ملاحظه میباشد• طی سال ١٣٥٣تقریبا بیشتر از٢٤ فیصد مصارف انکشافی بوسیله مازاد عواید داخلی تمویل میگردد در حالیکه درسال ١٣٥٢ این رقم به ١٨ فیصد تقرر میگرفت • این وضع نمایانگر یك اقدام مثبت درراه اتکای بیشتر به منابع داخلی تلقی میگر دد.

بهیقین شنوندگان عزیزمعلو ما ت دارندکه طی ده سال گذشته مبلغ هنگفتی درتصدیهای دولتی سرمایه گذاری گردیده است • جبران هرچه زودتر سر مایه گذاری های قبلی ایجاب اصلاحات لازم را در مور د اقتصا دی ساختن فعالیت اینتصدیها مینمود تا بر اسا س این اصلاحات نقش تصدیهای مذکور درتقویه عواید دولت و انکشا ف اقتصادی تسریع میگردید • برای رسیدن به اینمنظور طوریکه گفته شد قانون تصدیها با لوایح وطرز العمل فعالیت های آنها تدوین وبه تصویب حکومت رسید •

دراثر مراقبت تخصیصات وتادیات مصارف عادی غیر ضروری تقریبا به پیمانهٔ بیشتر از (١٨٠) ملیون افغانی دربودجه مصارفاتی عادی دولت در سال ١٣٥٢ صرفه بعمل آمده• در سالجاری نیز سعی بعمل آمده است تاتخصیصات منظور شده عادی دوایر درهرربع سال بمنظور جلوگیری از تخصیصات اضافی و غیر ضروری مطابق به پلان صادر واجرا گردد • متکی بهاین اصل ازمجموع بودجه منظور شده دوایر طی سال ١٣٥٣در حدود (٢٩) فیصد تخصیصات آن در ربع اول اجراگردیده است همچنا ن درحجم بودجه انکشا فی سال ١٣٥٣ نسبت به سال ١٣٥٢ باندازهٔ (١٠) فیصد تزئید رونما گر دیدهوازمجموع بودجه مذکور درسال ١٣٥٣ تقریبا (٢٦) فیصد تخصیصات آن درربعاول صا در گر دیده است . حجم مبلغ احتیاط عادی که دربودجه سال١٣٥٣ پیشبینی گردیده است به پیمانه (٣٢٨) فیصد بیشتر از سال ١٣٥٢ میباشد .

درسال ١٣٥٣ دولت جمهوری به منظور استقرار قیم مواد اولیه جبران تفاوت کوپون مامورین ، کارگران و اجیران مرکز وولایات کشور وبهتر ساختن وضع مالی یکتعداد تصد یهای دو لتی وکمك به متقاعدین مبلغبیشتر از ١٧٠٠ ملیون افغانی خساره را متقبل شده است تحصیل مالیا ت مستقیم درسال ١٣٥٢ بمقایسهٔ سال ١٣٥١ یكافزایش بیشتر از (٤٠) فیصد رانشان میدهد •

دراثر اصلاحات اداری وبلندبردن کیفیت سیستم جمع آوری مالیات به اندازه (٥٠٠) ملیون افغانی درتحصیل مالیات نسبت بهسال ١٣٥١ افزایش بعمل آمده است این افزایش بدون بلندبردن نرخ مستقل وتعرفه ها و یاطرح مالیهٔ جدید صورت گر فته است •

ذخایر مواد نفتی درسال ١٣٥٢ بمقایسهٔ سال ١٣٥١ به اندازهٔ (٢٦٥) فیصد،، گندم (٥)چندو ذخایرشکر به اندازه (١٤٩) فیصد افزایش یافتهکه این وضع دراستقرار قیم موادمذکور نقش موثرداشته است •

به منظور تأمین تسهیلا ت برای مامورین ـ کارگران و اجیران وبمیان آوردن یك اسا س برای ایجاد کوپراتیف هایکتعداد مغازه های مواد ارتزاقی افتتاح گردیده ودر اینده مغازه های مذکور به شکل کوپراتیف فعالیت خواهد نمود •

درسال ١٣٥٢ بطور وسطی طی هرماه در حسا بات پس انداز دافغانستان بانك به پیمانهٔ (٣٠٠) ملیون افغانی به مقایسهٔ سال ١٣٥١ تزئید بعمل آمده است •

در اندازهٔ پرداخت قرضه برای خریداری پخته و قروضیکه توسط دولتـ شرکتها وبانکها تادیه گردیده است یك افزایش بیشتر از ٣٥فیصد درسال ١٣٥٢ بمقایسه سال ١٣٥١ رونما گر دیده است .

دراثر مراقبت معا ملات اسعاری وضع تجارت ودرنتیجهبیلانس تادیات بهبودیافته و برخلاف پیشبینی اولی که یك کسر (١١) ملیون دالر را احتوا مینمود به اندازهٔ (١٢) ملیون دالر درذخیره اسعاری افزایش بعمل آمده است •

مگر باآن هم این اجراآت بههیچ صورت بانیاز مندی های روز افزون افغانستان وامکانات وسیعی که جهت انکشاف موجود است مطابقت ندارد. چه میزان سرمایه گذاری هنوز هم دریك سطح بسیار پایان قراردارد• رسیدن بیك مرحله جهش مطلوب اقتصادی ایجاب حجم بزرگ سرمایه گذاری را می نماید .

رسیدن به این غایه مستلزم دریافت منابعجدیدعایداتیوتحریكقابلیت های اقتصادی میباشد • تطبیق این غایه ایثار ـ فداکاری وخود گذری کلیه مردم را بخصوص آن دسته از اشخاص راکه سهمشان درتقویه بنیه مالی دولت به تناسب عایداتشان کم است ایجاب مینماید .

دولت جمهو ر ی افغانستان علی الرغم مشکلات موجوده از نگاه موجود نبودن ذخیره پروژه ها ی مطالعه شده توانست مفکوره های یکتعداد پروژه های جدید رابصورت عا م درقالب مطالعات مقد ماتیتخنیکی واقتصادی بگنجاند وسرمایه گذاری های خارجی رادر تمویل پروژه های مذکور جلب نماید •

به ارتباط این موضوع باید متذکر شد که درده سال گذشته بدبختانه حکو مات سابقه یا خو د نخوا ستند ویا قادر به این نشدندکه ذخیرهپروژه های مساعد اقتصادی رابوجود آورند • موجودیت این معضله نه تنها ساحه جذب سرمایه گذاری خارجی رامحدود ساخته بلکه زمان استفاده ازاین سرمایه گذاریها راطویل ترمی سازد •

باموجودیت این مشکل حکو مت جمهوری افغانستان انکشاف همه جانبه ساحات مختلف اقتصادی و اجتماعی رامورد مطالعه عمیق قرارداده ودر طرح یکتعداد پروژه های جدید انکشافی اقدام ورزید • مذاکرات اخیر با دول دوست و موسسات بین المللی مبنی بر تطبیق وتمویل پروژه های انکشافی مجوزه نوید در خشانی در راه انکشاف آینده افغانستان عزیز مید هد.

تطبیق پروژه های مختلف در ساحه تأسیس صنایع فلز سازی وصنایع مسکه منابع طبیعی آنآیندهٔ مطلوب رانوید میدهد سبب تحولات عمیق اقته ادی درکشور خواهد شد. همچنان تطبیق پروژه های انکشافی درساحه صنایع کیمیاوی ، صنایع خفیفه ومواد خوراکه که عناصر مهم یك دورنمای مطلوب اقتصادی میباشد تحولات عمیق اقتصادی را به نفع تمام مردم افغانستان در آینده ممکن خوا هد ساخت .

استفاده وسیع تراز منابع آب و خاك کشور که طرف توجه کامل حکومت جمهوری افغانستان قراردارد تحول وسیع رادرساحه اقتصاد کشور رونما خواهد ساخت وطی مدتکمتر ازده سال آینده امکان آبیاری متجاوز ازیك ملیون جریب زمین واستخدام هزاران نفرراممکن میسازد •

درتحقق این اهداف کمك مالیدول دوست وموسسات بین المللی نقش قابل ملاحظهدارد• مساعدت هایکشور دوست اتحاد شوروی بخصوص در قسمت بهتعویق انداختن تادیهقروض آنکشور وازدیاد قیمت گاز طبیعی سبب تشکل بیشتر منابع داخلی بمنظور انکشافوافزایشقدرت بیشتر جذب اقتصادی خواهد شد •

هموطنان عزیز باید بدا نند که هیچ پیشرفتی بدون کار وزحمتاز خو دگذری وایثار وفدا کاری یك ملت میسر شده نمیتواند و پیشرفتی که ناشی از فدا کاری مر دمان یك ملت نباشد در مرحلهنهائی مطلوبنمیباشد.

حکومت جمهوری افغانستان بمنظو ر بهبود زندگی اکثریت مردم کشور تحولات بنیادیرادرتمامشئون اقتصادی عملی خواهد کردوامید کامل داریم که درراه تامین این مرام همکاری صمیمانهٔ مردم فداکار افغانستان نقش نهایت اساسی ایفا خواهد کرد •

باایمان کامل به یك آیندهٔروشن ومسعود توقع ماینست کهافغانستان تحت لوای جمهوری شاهد تحولا ت مثبت اقتصادی واجتماعی در آیندهٔ نزدیك بوده وبه این ترتیب جشن های آینده تا سیس جمهوریت افغانستان شگوفانتر گردد •

ومن الله التوفیق

پاینده باد افغانستان

جاوید باد جمهوریت

ژوندون

بقیه صفحه ٥٩

رئیس دولت

وصد راعظم نمایشات هنری را تماشا فرمودند

خود وبادرنظر داشت دارایی ها ی سرشارفرهنگی خویشتصمیم گرفتهاست نقشی راکه این کشور طی تاریخچند هزار سالهٔ خودبحیث مرکز تلاقی کلتوری دارا بود آنراحفظ تشو یق وتقویه نماید•

وی باذکر اینکه هنرمندان ا تحاد شوروی ،هند، ایران ،ایالات متحده امریکا ،یوگوسلاویا ، فرانسه ،پولند جمهوریت دیمو کراتیك کوریا ،ترکیه جاپان، ومصر در مراسم خجستهٔجشن جمهوری اشتراك کرده اند ازحکومات مربوطه وموسسات کلتوری شان ابراز تشکر نمود•

درختم نمایش بعداز آنکه پو هاند نوین دسته های گل به روسای هنرمندان توزیع نمود.

روسا واعضای هیات های هنری هند، ایران ،اتحاد شوروی ،جاپان و هنرمندان افغانی مربوط فلم روز های دشوار بهشاغلی رئیسدولتوصدراعظم معرفی شدند•

خبرنگار باختر اطلاع میدهد که نمایشات شب٢٨ سرطانشامل پارچه های هنری هنرمندان هندی ،ایرا نی جاپانی واتحادشوروی بود•

این نمایشات کههرکدام معر ف کلتور خاص کشور های مربوطهٔ آن میباشد وبامهارت خاص از طرف هنرمندان مربوطه اجرا گردید طرف دلچسپی حضار واقع شده و باکف زدن ها ی ممتد ازپارچه های هنری استقبال میشد•

نمایش هنرمندان کشورهایدوست تاساعت ١٢ وسی دقیقه شب ادا مه داشت•

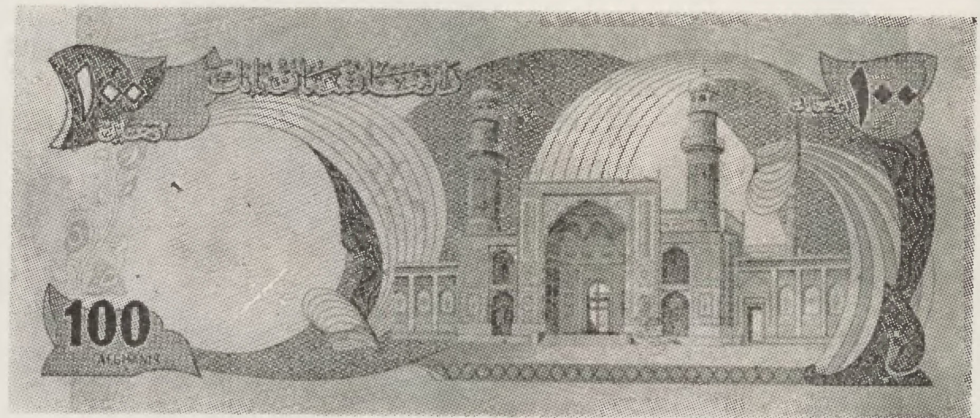
بقیه صفحه ۱۱

دونوع بانکنوت جدید دولت جمهوری

فوتوی نمونه دونوع نوتهای جدیداست که دارای علایم، قطع ورنگهای مختلف میباشد درجراید کشور غرض آگاهی عامه نشر گردید.

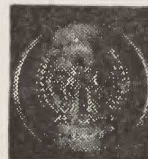
توزیع به دوران انداختن نوتهای جدید هزار افغانیگی، پنجصد افغانیگی وپنجاه افغانیگی وده افغانیگی جمهوری عند الموقع به اطلاع عامه رسانیده خواهد شد.

همچنین مسکوکات جدید ،پنج- افغانیگی پنجاه پولی وبیست وپنج پولی که ازفلزات مختلفه ترتیب ودارای رنگ واندازه های متفاوت ومزین به سمبول ملی دولت جمهوری افغانستان است از طرف خزاین وزارت مالیه غرض توزیع از طریق کسه های دافغانستان بانك در پهلوی مسکوکات ضرب سابقه به عین شرایط با نکنوت ها درجریان چلند قرار داده خواهد شد وفوتو های آن نیز درجراید رسمی کشور غرض آگاهی عامه نشر میشود .

دولتی مطبعه

بیانات بوتو بی اساس، دروغ و عاری از حقیقت است

نطاق وزارت امور خارجه در جواب سوال خبر نگار باختر راجع به بیانات اخیر ذوالفقار علی بوتو صدراعظم پاکستان و اخبار نطاق وزارت خارجه اسلام آباد که افغانستان را ملزم به ترتیبات ... می علیه پاکستان نموده اند گفت :

اتهامات مذکور کاملاً بی اساس دروغ وعاری از حقیقت میباشد .

نطاق گفت منظور اصلی این اتهامات فتنه انگیز علیه افغانستان منحرف ساختن افکار عامه پاکستان و جهانیان از اعمال بی رحمانه حکومت پاکستان علیه ملیون پشتون وبلوچ به اوضاع وخیم و خطر ناک آن کشور است طوریکه جهانیان آگاه هستند حکومت پاکستان بصورت روز افزون بالای آزادی خواهان پشتون وبلوچ به اعمال قوای جابرانه پرداخته حتی درین نزدیکی ها از استعمال وحشیانه قوای هوایی پاکستان بالای برادران بلوچ دریغ نکرده است که در اثر آن عده زیادی از بیگناهان بشمول زنان واطفال شهید شده اند .

حکومت پاکستان با این پالیسی بیشرمانه روز بروز نفرت طبقات مختلف مردم پشتون وبلوچ را علیه خود بر می انگیزد وباز هم تصور میکند با استعمال قوای عسکری بصورت بسیار خشن و بی رحمانه ایشان را مطیع ومنقاد خواهشات عده استثمار گر وخود خواه ساخته می تواند وبرای انجام این توقع به نقاط مختلف درسر زمین پشتونها و بلوچها حرکت سوقیات عسکری انجام داده ،اما جهت اغفال افکار عامه جهانیان اتهامات شرمگین اقدامات عسکری رابر افغانستان می بندد .

این پالیسی های پراز تزویر وریا در نزد همه ملل منطقه رسوا شده و حکومت پاکستان موفق نخواهد شد با دروغ های بیشرمانه حقایق امر را ازانظار جهانیان بپوشاند متاسفانه حکومت پاکستان از عواقب ناگوار عین پالیسی که علیه ملیون بنگالی استعمال کردو منجر به تجزیه پاکستان گردید درس عبرت نگرفته وامروز می خواهد همان اشتباهات ناگوار قبل از دسمبر ۱۹۷۱ رابار دیگر تکرار کند .

نطاق وزارت خارجه ضمن اشاره باین قسمت ازبیانات بوتو که گفته است پاکستان ازنظر اقتصادی نسبت به افغانستان مستعد تر است اظهارا داشت که مگر بوتو نمیداند که مفهوم وحدت ملی و ملیت بیشتر انگیزه تاریخی وثقافتی وسیاسی دارد تا اقتصادی و مبارزات پشتونها و بلوچها شاهد دیگری برای اثبات این مدعاست .

نطاق علاوه نمود که بیانات خدعه آمیز صدراعظم پاکستان که مملو از دروغ وریا بوده و بمنظور بر همزدن روابط دو کشور واغفال مردم پاکستان و فریب افکار عامه جهان ایراد گردیده به سود مردمان وصلح وامنیت منطقه نمیباشد بر خلاف ادعای مکر روبی اساس صدراعظم پاکستان که منظور آن اغفال و مغشوش ساختن اذهان عامه می باشد افغانستان آرزوی توسعه طلبی راندارد و طوریکه جهانیان میدانند یگانه مطالبه افغانستان اعطای حق تعیین سر نوشت به برادران پشتون وبلوچهاست .

نطاق افزود که گر چه بوتو صدراعظم پاکستان سعی کرد باتهدیدات مکرر افغانستان رامرعوب سازد ،اما ملت افغانستان هیچ وقت از مطالبه حقوق مشروع برادران پشتون وبلوچ خود منصرف نشده و بمساعی صلح جویانه خویش جهت حل مسالمت آمیز این یگانه اختلاف سیاسی با پاکستان ادامه خواهد داد .

عرض تبریک

رئیس هواپیمایی ملی ایران در افغانستان اولین جشن فرخنده سالگرد جمهوریت را بمقام رفیع ریاست دولت وبرادران مسلمان، سلحشور وغیور افغان تبریک عرض نموده سعادت ودوام ملت و دولت جمهوری افغانستان را ازخداوند مسالت دارد

